

EUROPEJSKI RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

PL

sprawozdanie roczne 2006

EUROPEJSKI RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

sprawozdanie roczne 2006

© Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich, 2007.

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Powielanie do celów edukacyjnych i niekomercyjnych dozwolone z zastrzeżeniem podania źródła.

Jeśli nie wskazano inaczej, prawa autorskie do wszystkich fotografii posiada Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich.
Przód okładki: © iStockphoto.com/urbancow

Pełny tekst sprawozdania zamieszczono w witrynie internetowej pod adresem: <http://www.ombudsman.europa.eu>

Printed in Belgium

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE BIAŁYM BEZCHLOROWYM

EUROPEJSKI RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

P. NIKIFOROS DIAMANDOUROS

Prof. dr Hans-Gert PÖTTERING
Poseł do Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący
Parlament Europejski
Rue Wiertz
1047 Bruksela
BELGIA

Strasburg, 12 marca 2007 r.

Szanowny Panie Przewodniczący,

Zgodnie z art. 195 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską i art. 3 ust. 8 decyzji Parlamentu Europejskiego w sprawie przepisów i ogólnych warunków regulujących wykonywanie funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich, niniejszym przedstawiam swoje sprawozdanie za rok 2006.

Z poważaniem,

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

WPROWADZENIE	15
1 PODSUMOWANIE	21
2 SKARGI I DOCHODZENIA	35
2.1 PODSTAWY PRAWNE DZIAŁALNOŚCI RZECZNIKA	35
2.2 MANDAT EUROPEJSKIEGO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	35
2.2.1 Skargi i dochodzenia wszczynane z własnej inicjatywy	36
2.2.2 Instytucje i organy Wspólnoty	36
2.2.3 „Niewłaściwe administrowanie”	37
2.2.4 Europejski Kodeks Dobrej Praktyki Administracyjnej	38
2.3 DOPUSZCZALNOŚĆ SKARG I PODSTAWY DO WSZCZĘCIA DOCHODZENIA	39
2.4 ANALIZA SKARG ZBADANYCH W 2006 R.	39
2.5 PRZEKAZANIE SKARGI I UDZIELENIE PORADY	40
2.6 PROCEDURY EUROPEJSKIEGO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	42
2.6.1 Wszczęcie dochodzenia	43
2.6.2 Uczciwa procedura	43
2.6.3 Kontrola akt i przesłuchanie świadków	43
2.6.4 Jawna procedura	43
2.7 WYNIKI DOCHODZEŃ	44
2.7.1 Sprawy, w których nie stwierdzono niewłaściwego administrowania	44
2.7.2 Sprawy rozwiązane przez instytucję i rozwiązania polubowne	44
2.7.3 Uwagi krytyczne i zalecenia wstępne	44
2.7.4 Sprawozdania specjalne dla Parlamentu Europejskiego	45
2.8 DECYZJE ZAMYKAJĄCE SPRAWY W 2006 R.	45
2.8.1 Otwartość, publiczny dostęp i ochrona danych osobowych	46
2.8.2 Komisja jako „strażnik Traktatu”	48

2.8.3	Przetargi, umowy i dotacje.....	49
2.8.4	Sprawy kadrowe	51
2.8.5	Inne sprawy.....	52
3	DECYZJE PO PRZEPROWADZENIU DOCHODZENIA	57
3.1	SPRAWY, W KTÓRYCH NIE STWIERDZONO NIEWŁAŚCIWEGO ADMINISTROWANIA	57
3.1.1	Parlament Europejski.....	57
	BRAK WNIOSKU ZE SRONY PARLAMENTU O WYJAŚNIENIE DOTYCZĄCE OFERTY PRZETARGOWEJ	57
3.1.2	Komisja Europejska	58
	OPÓŹNIENIE W ROZPATRZENIU ISTOTY SKARGI DOTYCZĄCEJ ART. 226	58
	PRZEPROWADZONA PRZEZ KOMISJĘ OCENA HISZPAŃSKICH PRZEPISÓW O TRANSMITOWANIU WALK BYKÓW	58
	ZAKOŃCZENIE WSPÓŁPRACY OPARTEJ NA DŁUGOLETNICH UMOWACH.....	59
	WYBÓR EKSPERTÓW W SZÓSTYM PROGRAMIE RAMOWYM.....	60
	WSTRZYMANIE FINANSOWANIA PRAC NORMALIZACYJNYCH	60
	ZARZUT NARUSZENIA PRAW WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ DO PROGRAMU TŁUMACZĄCEGO	61
3.1.3	Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich.....	62
	OGŁOSZENIE O ZAMÓWIENIU NA USŁUGI TŁUMACZENIOWE	62
3.1.4	Europejskie biuro doboru kadr.....	63
	ZARZUT BŁĘDNEJ OCENY TESTÓW KONKURSOWYCH	63
	NIEDOPUSZCZENIE DO KONKURSU	64
	MOŻLIWOŚĆ ZGŁASZANIA SIĘ TYLKO DO JEDNEGO Z TRZECH RÓWNOLEGLYCH KONKURSÓW	64
	OCENA ODPOWIEDZI KANDYDATA NA PYTANIE TESTOWE	65
	ZARZUT ZŁEJ ORGANIZACJI OTWARTEGO KONKURSU	65
3.1.5	Europejski Bank Inwestycyjny	66
	ODMOWA UDZIELENIA INFORMACJI O MOŻLIWOŚCIACH DOFINANSOWANIA PROJEKTU W KRAJU KANDYDUJĄCYM	66
3.1.6	Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych.....	67
	ZARZUT BRAKU ODPOWIEDZI NA WNIOSEK O UDZIELENIE INFORMACJI	67
3.2	SPRAWY ROZWIĄZANE PRZEZ INSTYTUCJĘ	68
3.2.1	Parlament Europejski.....	68
	UDOSTĘPNIENIE ARTYKUŁU Z „EP NEWSHOUND”	68
3.2.2	Komisja Europejska	68
	ODMOWA WYPŁATY ZALEGŁEGO WYNAGRODZENIA WRAZ Z ODSETKAMI.....	68
	ODPOWIEDŹ W INNYM JĘZYKU NA PODANIE O PRACĘ	69
	OPÓŹNIENIE W WYPŁACIE DOTACJI NA PROJEKT PARTNERSTWA MIAST	69
3.2.3	Komisja Europejska i Europejska Agencja Środowiska.....	70
	NATYCHMIASTOWE PRZEPROSINY ZA BŁĘDY	70
3.2.4	Komitet Regionów	71
	ZWROT KOSZTÓW PODRÓŻY W CELU ODBYCIA ROZMOWY KWALIFIKACYJNEJ	71

3.3	POLUBOWNE ROZWIĄZANIA UZYSKANE PRZEZ RZECZNIKA	72
3.3.1	Komisja Europejska	72
	INTERPRETACJA DYREKTYWY O OCHRONIE DANYCH W ZWIĄZKU ZE SKARGĄ O NARUSZENIE PRZEPISÓW	72
3.3.2	Europejski Bank Inwestycyjny	73
	ODMOWA UDOSTĘPNIENIA RAPORTU Z AUDYTU – 1	73
3.3.3	Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego	74
	ZWROT DODATKÓW NA ZAGOSPODAROWANIE WYPŁACONYCH W OKRESIE PRÓBNYM	74
3.4	SPRAWY ZAMKNIĘTE KRYTYCZNĄ UWAGĄ RZECZNIKA	75
3.4.1	Parlament Europejski	75
	UDOSTĘPNIENIE LIST KANDYDATÓW W PROCEDURZE REKRUTACYJNEJ	75
3.4.2	Rada Unii Europejskiej	76
	ROZPATRZENIE WNIOSKU O UDZIELENIE INFORMACJI	76
3.4.3	Komisja Europejska	76
	NIESPRAWIEDLIWE TRAKTOWANIE ODDELEGOWANYCH EKSPERTÓW KRAJOWYCH	76
	DOSTĘP DO DOKUMENTÓW: OPŁATY POBIERANE NA PODSTAWIE PRAWA KRAJOWEGO ORAZ PRZYCZYNY ODMOWY CZĘŚCIOWEGO DOSTĘPU	77
	ODMOWA ZAPŁATY KOSZTÓW PRAWNYCH	78
	ODMOWA UDOSTĘPNIENIA RAPORTU Z AUDYTU – 2	79
	BRAK ODPOWIEDZI NA SKARGĘ ZŁOŻONĄ NA PODSTAWIE ART. 90 UST. 2 REGULAMINU PRACOWNICZEGO	80
	DYSKRYMINACJA PRZY ROZPATRYWANIU WNIOSKÓW ORAZ NIEUDZIELENIE DOSTĘPU DO DOKUMENTÓW	81
	BRAK ŚRODKÓW ZARADCZYCH W SZKOŁACH EUROPEJSKICH	82
	ODMOWA DOSTĘPU DO RAPORTU KOMISJI Z DYSKUSJI PANELOWEJ ŚWIATOWEJ ORGANIZACJI HANDLU	83
	ZASADY UDZIELANIA SPECJALNYCH URLOPÓW KRAJOWYM EKSPERTOM	84
	ZANIECHANIE DZIAŁAŃ W CELU ZMUSZENIA NIEMIEC DO ZASTOSOWANIA SIĘ DO WYROKU SĄDOWEGO	84
	DOSTĘP DO DOKUMENTÓW DOTYCZĄCYCH PRYZNAWANIA PRZYDZIAŁÓW EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH	86
	BRAK WYJAŚNIENIA POWODÓW NEGATYWNEJ OCENY PRACOWNIKA AGENCJI	87
	SPRAWDZENIE DATY WYSŁYKI WNIOSKÓW WSTĘPNYCH O PRYZNANIE DOTACJI	87
3.4.4	Europejskie Biuro Doboru Kadr	88
	UDZIELENIE KANDYDATOWI NIEWYSTARCZAJĄCYCH INFORMACJI O BŁĘDACH POPEŁNIONYCH W TŁUMACZENIU	88
	ZARZUTY DYSKRYMINACJI I NIESPRAWIEDLIWEGO TRAKTOWANIA Z POWODU KRÓTSZEGO NIŻ W PRZYPADKU INNYCH KANDYDATÓW CZASU PRZYGOTOWANIA DO EGZAMINU USTNEGO	89
	NIESPÓJNOŚĆ DANYCH W TEŚCIE ORGANIZOWANYM W RAMACH OTWARTEGO KONKURSU	90
3.4.5	Komitet Regionów	91
	CZĘŚCIOWA ZAPŁATA Z POWODU DOMNIEMANEGO NIEWŁAŚCIWEGO WYKONANIA PRACY	91
3.4.6	Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego	91
	STOSUNKI MIĘDZY ADMINISTRACJĄ A URZĘDNIKAMI PUBLICZNYMI W ORGANIE WSPÓLNOTOWYM	91
3.5	ZALECENIA WSTĘPNE PRZYJĘTE PRZEZ INSTYTUCJĘ	92
3.5.1	Komisja Europejska	92
	ZARZUT DOTYCZĄCY POMOCY PAŃSTWA PRZY PRYWATYZACJI NIEMIECKIEJ FIRMY	92
	BRAK DECYZJI KOMISJI W SPRAWIE SKARGI O NARUSZENIE PRZEPISÓW	93

3.6	SPRAWY ZAMKNIĘTE Z INNYCH POWODÓW	94
3.6.1	Rada Unii Europejskiej.....	94
	SPONSOROWANIE PREZYDENCJI RADY	94
3.6.2	Komisja Europejska	95
	NIEUZASADNIONA ZWŁOKA W ROZPATRZENIU DWÓCH POSTĘPOWAŃ O NARUSZENIE PRZEPISÓW	95
	NIEWŁAŚCIWE ZASZEREgowANIE POMOCNICZEGO TŁUMACZA USTNEGO	96
	BRAK ODPOWIEDZI PRZEZ PIĘĆ LAT	96
3.6.3	Europejskie Biuro Doboru Kadr.....	97
	BRAK PRZEPROSIN ZA BŁĄD W OCENIE	97
3.7	SPRAWY ZAMKNIĘTE SPRAWOZDANIEM SPECJALNYM	98
3.7.1	Rada Unii Europejskiej.....	98
	WERSJE JĘZYKOWE STRON PREZYDENCJI.....	98
3.7.2	Komisja Europejska	99
	OPÓŹNIENIE W ROZSTRZYGNIĘCIU POLITYCZNIE WRAŻLIWEJ I KONTROWERSYJNEJ SKARGI	99
3.8	DOCHODZENIA Z WŁASNEJ INICJATYWY RZECZNIKA	100
	DOCHODZENIE W SPRAWIE GOTOWOŚCI KOMISJI DO WYKORZYSTANIA MEDIACJI W KONFLIKTACH Z WYKONAWCAMI	100
	ROZPATRYWANIE SKARGI DOTYCZĄCEJ BUDOWY PORTU PRZEMYSŁOWEGO W HISZPANII	100
	OGRANICZENIA WIEKOWE W PROGRAMIE STAŻY	101
3.9	ZAPYTANIA SKŁADANE DO RZECZNIKA	101
	UZNANIOWOŚĆ DECYZJI PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO W SPRAWIE DOTYCZĄCEJ ROLNICTWA.....	101
	SWOBODNY PRZEPŁYW TOWARÓW	102
4	STOSUNKI Z INSTYTUCJAMI I ORGANAMI UNII EUROPEJSKIEJ	105
4.1	PARLAMENT EUROPEJSKI	107
4.2	KOMISJA EUROPEJSKA	109
4.3	INNE INSTYTUCJE I ORGANY	109
5	RELACJE Z RZECZNIKAMI I PODOBNYMI ORGANAMI	113
5.1	EUROPEJSKA SIEĆ RZECZNIKÓW	113
5.2	INNE SEMINARIA I KONFERENCJE RZECZNIKA	118
5.3	INNE WYDARZENIA, W KTÓRYCH UCZESTNICZYŁ RZECZNIK I JEGO PRACOWNICY	119

6	DZIAŁANIA KOMUNIKACYJNE	123
6.1	NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA ROKU	123
6.2	WIZYTY INFORMACYJNE	125
6.3	INNE KONFERENCJE I SPOTKANIA	130
6.4	KONTAKTY Z MEDIAMI	139
6.5	PUBLIKACJE	144
6.6	INFORMACJE ONLINE	145
7	ZAŁĄCZNIKI	147
A	DANE STATYSTYCZNE	149
B	BUDŻET RZECZNIKA	156
C	PERSONEL	158
D	INDEKS DECYZJI	167
	KONTAKT Z EUROPEJSKIM RZECZNIKIEM PRAW OBYWATELSKICH	171

Wprowadzenie

WPROWADZENIE

Na początku każdego roku zasiadam do przygotowania ostatecznej wersji najważniejszej publikacji Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich — sprawozdania rocznego. Przy pracy nad tego rodzaju tekstem niezwykle cenne jest nieustanne skupienie, które pozwala nie tylko dokonać bilansu osiągnięć minionych dwunastu miesięcy, lecz również określić obszary wymagające doskonalenia. Wyniki moich przemyśleń pragnę przedstawić Państwu w niniejszym sprawozdaniu.

Podstawowa rola Rzecznika — pomaganie skarżącym

Liczba skarg otrzymanych przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2006 r. pozostała zbliżona do rekordowych wielkości osiągniętych w 2005 r. i 2004 r., co świadczy o tym, że średnia liczba skarg kierowanych do Rzecznika ustabilizowała się na bezprecedensowym poziomie 320 miesięcznie. W przeważającej większości tych spraw Rzecznik Praw Obywatelskich zdołał udzielić pomocy skarżącym, otwierając dochodzenie, przekazując sprawę właściwemu organowi lub udzielając porady na temat organu, do którego należy się zwrócić, aby szybko i skutecznie znaleźć rozwiązanie problemu. Podsumowanie sprawozdania daje przegląd spraw rozpatrywanych w 2006 r., podczas gdy rozdziały drugi i trzeci samego sprawozdania zawierają analizę tych spraw i ich bardziej szczegółowy opis.

Liczne wyniki pozytywne — przykłady najlepszych praktyk

Streszczenia spraw ujęte w niniejszym sprawozdaniu zawierają wiele przykładów pozytywnych reakcji instytucji i organów UE na problemy, z którymi do nich występuje. Po raz pierwszy przedstawiam tu sześć „spraw modelowych” stanowiących przykłady najlepszych praktyk, na które pragnę zwrócić uwagę. Należy do nich sprawa, w której Komisja Europejska zgodziła się zrewidować swoją interpretację dyrektywy o ochronie danych, aby uwzględnić obawy obywatela, a także konstruktywna odpowiedź Europejskiego Banku Inwestycyjnego w sprawie dostępu do dokumentów oraz decyzja Parlamentu Europejskiego znoszącego ograniczenie wiekowe w swoim programie staży. Zwracając uwagę na te sprawy, pragnę przedstawić wzory dobrej administracji dla wszystkich instytucji i organów UE, które powinny czerpać z nich inspirację i porównywać z własnymi praktykami. Więcej informacji na ten temat można znaleźć w poniższym podsumowaniu. Sześć spraw modelowych wymieniono także w załączniku D do pełnego sprawozdania.

Kilka utraconych szans

Od czasu objęcia stanowiska Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w dniu 1 kwietnia 2003 r. z zapałem wspieram kulturę obsługi w instytucjach UE. Jest to podstawowe prawo obywateli. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej zawiera prawo do dobrej administracji i mamy obowiązek spełnić obietnicę złożoną obywatelom Europy.

Jak często powtarzam, sposób odpowiadania na skargi to główny wyznacznik otwarcia administracji publicznej na problemy obywateli. Chociaż w wielu dziedzinach odnotowano postęp, w 2006 r. wzrosła niestety liczba spraw, które zamknąłem krytyczną uwagę, oraz nastąpił równie znaczący spadek liczby spraw, w których doszło do rozwiązania polubownego. Z żalem odnotowuję także niższy wskaźnik akceptacji i wykonania przez instytucje zaleceń wstępnych Rzecznika.

Zmiana ta powinna zaniepokoić każdego, kto pragnie lepszych relacji między Unią Europejską a jej obywatelami. Skargi stwarzają sposobność naprawy sytuacji i pokazania, że zainteresowana instytucja czy organ poważnie traktuje sprawę poszanowania podstawowego prawa obywatela do

dobrej administracji. Nie jestem pewien, czy obywatelowi łatwo jest pogodzić wciąż wygłaszane deklaracje, że instytucje chcą „być bliżej obywatela”, z faktem, że dokładnie te same instytucje często nie wykorzystują możliwości oferowanych przez Rzecznika, aby te relacje poprawić.

Być może problem polega częściowo na tym, że niektórzy w instytucjach nie do końca zrozumieli lub nie podzielają idei mówiącej, że zasady dobrej administracji stawiają instytucjom i poszczególnym pracownikom służby cywilnej większe wymagania, aniżeli samo unikanie zachowań niezgodnych z prawem. W 2007 r. będę nadal kładł nacisk na to kluczowe zagadnienie. Ponadto chcąc, by moje dochodzenia wywierały konkretny i trwały wpływ, w 2007 r. zamierzam przeprowadzić i opublikować badania na temat działań podjętych w następstwie wszystkich uwag oraz uwag krytycznych sformułowanych w 2006 r. Powinno to stanowić dalszą zachętę dla zainteresowanych instytucji, by doskonaliły swoje praktyki dla dobra obywateli.

Współpraca z instytucjami w celu promowania kultury obsługi

Około 70% dochodzeń prowadzonych przez Rzecznika dotyczy Komisji Europejskiej. Dlatego jest bardzo istotne, aby to właśnie Komisja odgrywała wiodącą rolę w promowaniu kultury obsługi. Pragnąc osiągnąć ten cel, rozpocząłem cykl dwustronnych spotkań ze wszystkimi europejskimi komisarzami. Miały one służyć uwypukleniu podstawowych zasad dobrej administracji, których należy przestrzegać na każdym szczeblu w Komisji, a także skupić się na dziedzinach dających powody do obaw w związku z moimi dochodzeniami w sprawie skarg. Otwartość i zaangażowanie jedenastu komisarzy, z którymi dotychczas się spotkałem, wyraźnie wskazuje, że doceniają oni wartość konstruktywnego reagowania na skargi. Moje spotkania z innymi instytucjami i organami UE były równie krzepiące, a szczegółowe informacje na ich temat znajdują się w rozdziale czwartym niniejszego sprawozdania.

Promowanie subsydiarności w zakresie środków zaradczych

Ponieważ znaczna część skarg, które otrzymuję co roku, wykracza poza zakres moich kompetencji, przez cały 2006 r. starałem się promować subsydiarność w zakresie środków zaradczych. Wygląda na to, że wiele spośród osób kierujących do mnie skargi nie zna pozasądowych środków zaradczych dostępnych w państwach członkowskich lub nie wie, że organem właściwym do rozpatrzenia ich skarg, łącznie ze sprawami dotyczącymi prawa UE, może być krajowy lub regionalny rzecznik praw obywatelskich. Europejska sieć rzeczników praw obywatelskich jest podstawowym źródłem pomocy dla krajowych i regionalnych rzeczników praw obywatelskich, aby w możliwie najskuteczniejszy sposób zajmowali się sprawami dotyczącymi prawa UE. W 2006 r. ponad 75% skarg wykraczało poza zakres moich kompetencji głównie dlatego, że dotyczyły one krajowych bądź regionalnych administracji w państwach członkowskich. W przeważającej większości tych spraw właściwym organem do rozpatrzenia skargi był inny członek europejskiej sieci rzeczników praw obywatelskich. We wszystkich takich sprawach, po uzyskaniu uprzedniej zgody skarżącego, przekazywałem skargę bezpośrednio do odpowiedniego rzecznika praw obywatelskich lub doradzałem skarżącemu, do kogo ma się zwrócić. Chociaż przekazanie skargi i porada bez wątpienia stanowią dużą pomoc dla obywatela, korzystniejszy dla niego byłby kontakt z odpowiednim rzecznikiem praw obywatelskich od samego początku.

Lepiej ukierunkowana strategia komunikacyjna

Z wyżej opisanych powodów dokładamy starań za pośrednictwem europejskiej sieci rzeczników praw obywatelskich, aby kierować obywateli do właściwego rzecznika, dostarczając jasne i zrozumiałe informacje na temat różnych sposobów zadośćuczynienia, które obywatel ma do dyspozycji na poziomie europejskim, krajowym i regionalnym. W tym celu na mojej stronie internetowej umieszczane są łącza do krajowych i regionalnych rzeczników praw obywatelskich — w ubiegłym roku skorzystano z nich ponad 44 000 razy. Ponadto moje publikacje zawierają informacje na temat sieci, a podczas moich wizyt informacyjnych w państwach członkowskich odbywają się wspólne prezentacje z odpowiednimi krajowymi i regionalnymi rzecznikami praw obywatelskich.

Poza działaniami za pośrednictwem sieci nie szczędzimy także wysiłków w zakresie komunikacji i informacji o bardziej ogólnym charakterze. W minionym roku opracowaliśmy trzy kluczowe strategie docierania do ogółu społeczeństwa — kompleksową strategię medialną, plan radykalnej przebudowy witryny internetowej Rzecznika oraz opartą na starannych badaniach politykę lepszej identyfikacji i docierania do potencjalnych skarżących. Ta ostatnia strategia ma podstawowe znaczenie, jeżeli pragniemy obniżyć obecny odsetek skarg wykraczających poza moje kompetencje. Celem tych trzech działań jest zapewnienie, aby wszyscy ci, którzy mogą złożyć dopuszczalną skargę do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, wiedzieli, jak to zrobić, a osoby, których skarga wykracza poza zakres moich kompetencji, wiedziały, do kogo zwrócić się o pomoc. Jednocześnie ta działalność informacyjna powinna pomóc w podniesieniu wiedzy na temat roli Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, jaką jest przywoływanie do porządku administracji UE.

„Czas refleksji” dla personelu

Co oznacza dobra administracja zarówno pod względem koncepcji, jak i procedur, jak dalek rozwijać i wspierać kulturę obsługi w urzędzie Rzecznika oraz jak docierać do ogółu obywateli i kierować się do konkretnych, bardziej wyspecjalizowanych odbiorców — to tematy omawiane szczegółowo podczas pierwszej w historii urzędu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich imprezy określonej jako „czas refleksji” dla pracowników, która odbyła się w październiku 2006 r. Polega ona na ćwiczeniach autorefleksji z udziałem całego personelu instytucji, które mają budować i wzmacniać zrozumienie wartości i misji instytucji oraz pomagać w ich skutecznej realizacji. Każdego pracownika zachęcano do czynnego uczestnictwa w dyskusjach i do wyrażania opinii na różne omawiane tematy. Po zakończeniu imprezy panowało zgodne przekonanie, że takie ćwiczenia są owocnym i wartościowym doświadczeniem, które warto powtórzyć.

Wszystkie działania, o których wspomniałem we wprowadzeniu, omówiono szczegółowo w sprawozdaniu rocznym, natomiast skrócony opis pracy Rzecznika znalazł się w podsumowaniu i danych statystycznych, które opublikowano oddzielnie. Mam nadzieję, że obydwie publikacje przedstawia Państwu pełny obraz działań Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2006 r. i zachęcą do bliższego poznania instytucji, którą mam zaszczyt kierować. Ze swej strony z niecierpliwością czekam na kolejny, pełny wyzwań rok 2007. Przyświecają mi dwa cele: współpraca z instytucjami na rzecz dobrej administracji oraz dostosowanie działań informacyjnych tak, aby każdy, kto będzie musiał korzystać z usług Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, był prawidłowo i w pełni poinformowany, jak to uczynić.

Strasburg, 22 lutego 2007 r.

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

1 PODSUMOWANIE

Dwunaste sprawozdanie roczne Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich dla Parlamentu Europejskiego stanowi podsumowanie działalności Rzecznika w 2006 r. Jest to czwarte sprawozdanie roczne przedstawione przez P. Nikiforosa DIAMANDOUROSA, który rozpoczął pracę na stanowisku Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w dniu 1 kwietnia 2003 r.

STRUKTURA SPRAWOZDANIA

Sprawozdanie składa się z sześciu rozdziałów i czterech załączników. Rozpoczyna się od wstępu Rzecznika, w którym wymienia on najważniejsze działania i osiągnięcia minionego roku oraz określa priorytety na przyszłość. Niniejsze podsumowanie stanowi rozdział pierwszy.

W rozdziale drugim opisano procedury stosowane przez Rzecznika przy rozpatrywaniu skarg i prowadzeniu dochodzeń. Dokonano w nim przeglądu skarg rozpatrzonych w ciągu roku, łącznie z analizą tematyczną decyzji w sprawach zamkniętych po zakończeniu dochodzenia. Analiza ta obejmuje najważniejsze wnioski prawne i fakty zawarte w decyzjach Rzecznika w roku 2006.

Rozdział trzeci zawiera wybrane streszczenia decyzji podjętych przez Rzecznika, obejmujące zakres tematów i instytucji, których dotyczyły skargi, jak również dochodzenia z własnej inicjatywy. Streszczenia decyzji uporządkowano najpierw według rodzaju wniosku lub wyniku dochodzenia, a następnie według instytucji lub organu, których dotyczyły skargi. Streszczenia decyzji wynikających z dochodzeń wszczętych przez Rzecznika z własnej inicjatywy oraz przykładowe zapytania złożone przez krajowych i regionalnych rzeczników praw obywatelskich omówiono w końcowej części rozdziału.

W rozdziale czwartym opisano relacje z innymi instytucjami i organami Unii Europejskiej. Na początku podkreślono znaczenie konstruktywnej współpracy Rzecznika Praw Obywatelskich z innymi instytucjami i organami, a następnie wymieniono różne związane spotkania i imprezy, które odbyły się w ramach tej współpracy w 2006 r.

Rozdział piąty odnosi się do relacji Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich z krajowymi, regionalnymi i lokalnymi rzecznikami w Europie i poza jej granicami. Zawiera szczegółowy opis działania europejskiej sieci rzeczników praw obywatelskich, jak również udziału Rzecznika w seminariach, konferencjach i posiedzeniach.

Rozdział szósty dotyczy działań Rzecznika w sferze informacji i komunikacji. Rozdział ten dzieli się na sześć podrozdziałów poświęconych najważniejszym wydarzeniom roku, wizytom informacyjnym Rzecznika, konferencjom i spotkaniom z udziałem jego i pracowników Urzędu, relacjom z mediami, publikacjom oraz komunikacji internetowej.

Załącznik A zawiera dane statystyczne dotyczące działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2006 r. Załączniki B i C zawierają szczegółowe informacje dotyczące odpowiednio budżetu Rzecznika oraz polityki zatrudnienia. W załączniku D znajduje się spis decyzji wymienionych w rozdziale trzecim, uszeregowanych według numerów spraw, przedmiotu i rodzaju zaskarżanych przypadków niewłaściwego administrowania. Wymieniono w nim sprawy modelowe i wszystkie sprawy zamknięte uwagą krytyczną Rzecznika w 2006 r.

STRESZCZENIE

Misja Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich

Urząd Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich został utworzony na mocy traktatu z Maastricht jako jeden z aspektów obywatelstwa Unii Europejskiej. Rzecznik Praw Obywatelskich rozpatruje skargi dotyczące przypadków niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji i organów wspólnotowych, z wyłączeniem Trybunału Sprawiedliwości i Sądu Pierwszej Instancji wykonujących swoje funkcje sądowe. Współpracując z Parlamentem Europejskim, Rzecznik Praw Obywatelskich zdefiniował „niewłaściwe administrowanie”, uwzględniając nieprzestrzeganie praw człowieka, rządów prawa i zasad dobrej administracji.

Rzecznik nie tylko odpowiada na skargi składane przez osoby fizyczne, przedsiębiorstwa i stowarzyszenia, ale również wszczyna dochodzenia z własnej inicjatywy, kontaktując się z członkami i urzędnikami instytucji i organów UE oraz wychodząc naprzeciw obywatelom, aby informować ich o przysługujących im prawach i możliwościach egzekwowania tych praw.

Skargi i dochodzenia w 2006 r.

W 2006 r. Rzecznik Praw Obywatelskich otrzymał 3 830 skarg. Stanowi to nieznaczny spadek (2%) w porównaniu do 2005 r.¹, lecz również potwierdza ustabilizowanie się liczby skarg na bezprecedensowym poziomie osiągniętym w 2004 r. Łącznie 57% wszystkich skarg złożonych do Rzecznika w 2006 r. przysłało drogą elektroniczną — pocztą elektroniczną lub za pomocą formularza skargi zamieszczonego na stronie internetowej Rzecznika. W 3 619 przypadkach skargi zostały wysłane przez indywidualnych obywateli, natomiast 211 pochodziło od stowarzyszeń lub przedsiębiorstw.

W ponad 70% tych spraw Rzecznik Praw Obywatelskich zdołał udzielić pomocy skarżącym, otwierając dochodzenie, przekazując sprawę właściwemu organowi lub doradzając, do którego organu należy się zwrócić, aby szybko i skutecznie znaleźć rozwiązanie problemu.

Na podstawie otrzymanych skarg w minionym roku wszczęto łącznie 258 nowych dochodzeń. Ponadto Rzecznik Praw Obywatelskich utworzył dziewięć dochodzeń z własnej inicjatywy. W 2006 r. Rzecznik prowadził łącznie 582 dochodzenia, z których 315 stanowiło kontynuację spraw rozpoczętych w 2005 r.

Podobnie jak w latach poprzednich większość dochodzeń, tj. 387 (66% łącznej liczby), dotyczyła Komisji Europejskiej. Ponieważ Komisja jest główną instytucją wspólnotową podejmującą decyzje mające bezpośredni wpływ na obywateli, jest rzeczą naturalną, że stanowi główny obiekt ich skarg. Siedemdziesiąt cztery dochodzenia (13%) dotyczyły Europejskiego Biura Doboru Kadr (EPSO), 49 (8%) — Parlamentu Europejskiego, a 11 (2%) — Rady Unii Europejskiej.

Główne zarzuty dotyczące niewłaściwego administrowania to: brak przejrzystości, w tym odmowa udzielenia informacji (25% spraw), niesprawiedliwe traktowanie i nadużycie władzy (19%), niezadowolający tryb postępowania (12%), nieuzasadnione opóźnienie (9%), dyskryminacja (9%), niedbałość (8%), pomyłki prawne (5%) oraz zaniedbanie obowiązków, czyli niewypełnienie przez Komisję Europejską roli „strażnika traktatu” wobec państw członkowskich (4%).

Łącznie otrzymano pocztą elektroniczną 3 540 indywidualnych wniosków o udzielenie informacji w porównaniu z liczbą około 3 200 zarówno w 2005 r., jak i w 2004 r. Wszyscy wnioskujący otrzymali indywidualne odpowiedzi od właściwego członka personelu urzędu Rzecznika.

¹ Należy zauważyć, że w 2006 r. 281 skarg dotyczyło tego samego tematu, natomiast w 2005 r. tego samego tematu dotyczyło 335 skarg.

Wyniki dochodzeń Rzecznika

W 2006 r. Rzecznik Praw Obywatelskich zamknął 250 dochodzeń, w tym 247 dochodzeń w sprawie skarg i trzy dochodzenia z własnej inicjatywy. Wyniki dochodzeń omówiono poniżej.

Sprawy, w których nie stwierdzono niewłaściwego administrowania

W 95 sprawach w wyniku dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich nie stwierdzono niewłaściwego administrowania. Taki wynik dochodzenia nie zawsze jest negatywny dla skarżącego, który otrzymuje przynajmniej pełne wyjaśnienie ze strony danej instytucji lub organu dotyczące ich działania, a także poznaje pogląd Rzecznika na daną sprawę. Przykładowe sprawy, w których w 2006 r. nie stwierdzono przypadku niewłaściwego administrowania:

- Rzecznik otrzymał skargę dotyczącą rozpatrywania przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) wniosków o informacje na temat możliwości finansowania przez ten bank projektu w Republice Czeskiej. W swojej pierwszej odpowiedzi na wnioski o informacje bank stwierdził ogólnie, że odmowa udostępnienia informacji jest zgodna z polityką banku i obowiązującymi w tym czasie zasadami. W toku dochodzenia wszczętego przez Rzecznika bank udzielił bardziej konkretnych wyjaśnień, powołując się na interes publiczny w wymiarze stosunków międzynarodowych. Rzecznik stwierdził, że EBI nie naruszył własnych zasad dotyczących dostępu do informacji i zamknął sprawę, nie stwierdzając niewłaściwego administrowania. Rzecznik zasugerował jednak EBI, aby w przyszłości ewentualną odmowę dostarczenia informacji uzupełniał stosownym wyjaśnieniem jej przyczyn przeznaczonym dla osoby ubiegającej się o informacje, zanim sprawa zostanie skierowana do Rzecznika w formie skargi. (3501/2004/PB)
- Uczestnik otwartego konkursu zorganizowanego przez Europejskie Biuro Doboru Kadr (EPSO) złożył skargę do Rzecznika, zarzucając, że konkurs nie był wystarczająco przejrzysty i dobrze zorganizowany, a terminów rejestracji na testy pisemne nie przestrzegano. Po przeprowadzeniu dochodzenia Rzecznik uznał, że EPSO zapewniało kandydatom, regularnie i zgodnie z warunkami ogłoszenia o konkursie, informacje dotyczące kolejnych etapów procedury selekcji. Stwierdził, że informacje dostarczone przez EPSO były jasne i wystarczające oraz że nie wystąpił przypadek niewłaściwego administrowania. (472/2006/DK)
- Szwedzkie biuro tłumaczeń złożyło skargę do Rzecznika w związku z zaproszeniem do składania ofert ogłoszonym przez Trybunał Sprawiedliwości. Zaproszenie zawierało niewymieniony w pierwotnym ogłoszeniu o zamówieniu wymóg, którego biuro nie mogło spełnić. Rzecznik ustalił, że zgodnie z odpowiednimi zasadami w przypadku niektórych wymogów wystarczało, by je wymienić jedynie w zaproszeniu do składania ofert bez konieczności podawania ich również w ogłoszeniu o zamówieniu. Stwierdził, że Trybunał nie zmienił – jak zarzucał skarżący – warunków w toku procedury i dlatego Rzecznik nie dopatrzył się niewłaściwego administrowania. (2523/2005/TN)

Nawet jeżeli Rzecznik nie stwierdza niewłaściwego administrowania, może wskazać instytucji lub organowi sposób lepszego administrowania w przyszłości. W takich przypadkach Rzecznik przedstawia dodatkową uwagę, tak jak to uczynił na przykład w następujących sprawach:

- Rzecznik nie stwierdził niewłaściwego administrowania w przypadku decyzji Parlamentu o odrzuceniu oferty przetargowej skarżącego. Jednakże zwrócił uwagę Parlamentu na jego stwierdzenie dotyczące swobody działania instytucji w przypadku procedur przetargowych. Rzecznik podkreślił, że to oświadczenie wydaje się niezgodne z przedmiotowym zaproszeniem do składania ofert oraz z zasadami dobrej administracji dotyczącymi wykonywania uprawnień dyskrecyjnych. (1315/2005/BB)
- Rzecznik zaproponował, aby Europejskie Biuro Doboru Kadr (EPSO) wysyłało pismo wyjaśniające za każdym razem, gdy organ powołujący przewiduje, że jego odpowiedź na odwołanie złożone zgodnie z art. 90 ust. 2 regulaminu pracowniczego nastąpi po upływie przewidzianego czteromiesięcznego terminu. Był to wynik dochodzenia w związku ze skargą przedstawioną przez kandydata, któremu nie powiodło się w otwartym konkursie. EPSO wyraziło ubolewanie z powodu opóźnienia powstałego w tej konkretnej sprawie. Rzecznik skorzystał ze sposobności, by w związku z tą skargą wyjaśnić, że jest upoważniony do badania

legalności decyzji komisji konkursowej. EPSO natomiast podważyło takie uprawnienie Rzecznika w tym przypadku. (1217/2004/OV)

Sprawy rozwiązywane przez instytucję i rozwiązania polubowne

W miarę możliwości Rzecznik Praw Obywatelskich próbuje osiągnąć pozytywny wynik zadowalający zarówno dla skarżącego, jak i dla instytucji, przeciw której wniesiono skargę. Współpraca instytucji i organów wspólnotowych jest zasadniczym warunkiem osiągnięcia takich rozwiązań, które z kolei przyczyniają się do poprawy stosunków między instytucjami a obywatelami i do unikania kosztownych i czasochłonnych sporów sądowych.

W 2006 r. 64 sprawy rozwiązały same instytucje lub organy w następstwie skargi do Rzecznika. Przykładowo:

- Komisja sama zamknęła sprawę opóźnienia płatności związanych z programem wymiany uczniów między Berlinem i Halton (Wielka Brytania) po złożeniu skargi do Rzecznika przez władze lokalne w Berlinie. Komisja oświadczyła również, że podjęła działania w celu ulepszenia administracji w zakresie projektów twinningowych. Rzecznik przyjął z zadowoleniem tę odpowiedź, lecz dodał, że w tego rodzaju przypadkach wskazane jest również wypłacenie odsetek. (3172/2005/WP)
- Komisja zgodziła się na wypłacenie urzędnicze zaległego wynagrodzenia po zbadaniu sprawy przez Rzecznika. Urzędniczka zachorowała wkrótce po podjęciu obowiązków i ostatecznie przyznano jej rentę inwalidzką. Komisja odmówiła jej zapłaty za wydłużony okres, twierdząc, iż zainteresowana nie przedstawiła żadnych dowodów na to, że jej nieobecność w pracy wynikała z przyczyn zdrowotnych. W wyniku dochodzenia Rzecznika Komisja zgodziła się wypłacić zaległe wynagrodzenie łącznie z odsetkami żądanymi przez skarżącą. (106/2005/TN)
- Po zbadaniu sprawy przez Rzecznika Komitet Regionów zwrócił kandydatowi koszty podróży na spotkanie kwalifikacyjne oraz zgodził się zapłacić odsetki. W odpowiedzi na roszczenie skarżącego, który utrzymywał, że procedura zwrotu kosztów powinna zostać usprawniona, Komitet poinformował, że opóźnienie było skutkiem wyjątkowych okoliczności i że stosowane procedury nie wymagają zmiany. W kolejnej uwadze Rzecznik zaproponował, aby Komitet udoskonalił swoje standardy administracyjne, jeżeli zamierza systematycznie obsługiwać tego rodzaju procedury płatności. Można to uczynić, nawiązując kontakt z kandydatami, jeżeli brakuje niezbędnych dokumentów, a w przypadku opóźnień — informując kandydatów o opóźnieniach i ich przyczynach. (800/2006/WP)

Jeżeli w wyniku dochodzenia stwierdza się niewłaściwe administrowanie, Rzecznik dąży w miarę możliwości do rozwiązania polubownego. W niektórych przypadkach do rozwiązania polubownego można doprowadzić, jeżeli instytucja lub organ, którego dotyczy skarga, proponuje skarżącemu odszkodowanie. Wszystkie takie propozycje czynione są *ex gratia*: oznacza to, że nie wiążą się z uznaniem odpowiedzialności prawnej i nie stwarzają precedensu.

W 2006 r. zaproponowano 28 rozwiązań polubownych. W 2006 r. po osiągnięciu rozwiązania polubownego zamknięto trzy sprawy, w tym dwie sprawy, w których rozwiązanie takie zaproponowano w 2005 r. Pod koniec ubiegłego roku nadal rozpatrywano 27 propozycji rozwiązań polubownych. Oto przykładowe polubowne rozwiązania z 2006 r.:

- W wyniku skargi złożonej do Rzecznika Praw Obywatelskich Europejski Bank Inwestycyjny zapewnił publiczny dostęp do części raportu z audytu. Ponadto wyraził zgodę na udzielenie pewnemu przedsiębiorstwu prywatnego dostępu do sekcji raportu dotyczących grupy, do której należało to przedsiębiorstwo. Raport dotyczył finansowanego przez UE projektu w Afryce, w którym brała udział ta grupa. Początkowo bank odmówił dostępu do raportu. Rzecznik pochwalił konstruktywną postawę EBI i postawił ją jako wzór rozpatrywania przyszłych spraw związanych z udostępnianiem dokumentów. (1776/2005/GG)
- Po złożeniu skargi przez obywatela niemieckiego Komisja zgodziła się zrewidować swoją interpretację europejskiej dyrektywy o ochronie danych.² W opinii skarżącego władze

²

Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych, Dz.U. 1995 L 281, str. 31.

publiczne Wolnego Miasta Hamburga niezgodnie z prawem przekazały dane osobowe przedsiębiorstwom, wiedząc, że przedsiębiorstwa te wykorzystają dane do celów marketingu bezpośredniego. Początkowo Komisja oświadczyła, że dyrektywa o ochronie danych nie zapewnia ochrony przed taką ewentualnością. Po interwencji Rzecznika Komisja zgodziła się zrewidować swoje stanowisko. (2467/2004/PB)

- Po interwencji Rzecznika Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA) zgodziła się odstąpić od planowanego dochodzenia roszczeń w sprawie dodatków wypłaconych skarżącemu. Rzecznik ustalił, że EASA dostarczyła skarżącemu niepełnych informacji wprowadzających go w błąd, i zaproponował, aby w ramach rozwiązania polubownego EASA rozważyła cofnięcie roszczeń przynajmniej w sprawie części dodatków. EASA pozostała przy swoim stanowisku, uznając, że nie wystąpiło niewłaściwe administrowanie, lecz „biorąc pod uwagę wyjątkowy charakter tej sprawy i wysoko ceniąc sobie opinię Rzecznika”, całkowicie zrzekła się dochodzenia roszczeń. (1729/2005/(PB)JF)

Uwagi krytyczne, zalecenia wstępne i sprawozdania specjalne

Jeżeli niemożliwe jest polubowne rozwiązanie lub poszukiwanie takiego rozwiązania kończy się niepowodzeniem, Rzecznik zamyka sprawę, wystosowując uwagę krytyczną do danej instytucji czy organu lub sporządzając zalecenie wstępne.

Uwagę krytyczną zwykle stosuje się wówczas, gdy i) dana instytucja nie jest w stanie wyeliminować przypadku niewłaściwego administrowania, ii) wydaje się, że nie ma ono konsekwencji ogólnych oraz iii) dalsze działania Rzecznika nie wydają się konieczne. Uwaga krytyczna stanowi dla skarżącego potwierdzenie, że skarga jest zasadna i wskazuje danej instytucji lub organowi błędne działania celem uniknięcia w przyszłości podobnych przypadków niewłaściwego administrowania. W 2006 r. Rzecznik Praw Obywatelskich zamknął uwagę krytyczną 41 dochodzeń. Przykładowo:

- Rzecznik skrytykował Komisję za niepodjęcie dodatkowych działań w celu zmuszenia Niemiec do zastosowania się do orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości dotyczącego niemieckiego rozporządzenia w sprawie opakowań. Nastąpiło to w wyniku skargi na bezczynność Komisji, złożonej przez kilka europejskich przedsiębiorstw produkujących napoje. Trybunał orzekł, że w przypadku niektórych napojów niemieckie rozporządzenie w sprawie opakowań stanowi barierę w handlu wewnątrzwspólnotowym. Ponieważ jedno z postępowań o naruszenie przepisów dotyczące rozporządzenia niemieckiego było jeszcze w toku, Rzecznik uznał, że w kontekście tego postępowania byłoby wskazane, aby Komisja uwzględniła jego stanowisko przedstawione w uwadze krytycznej. (1037/2005/GG)
- Rzecznik skrytykował EPSO za nieudzielenie informacji, o które wnioskował kandydat uczestniczący w konkursie i które pomogłyby mu zrozumieć negatywną ocenę testu tłumaczeniowego. EPSO nie dowodziło, że udzielenie żądanych informacji wiązałoby się z nieuzasadnionymi obciążeniami administracyjnymi ani nie podało żadnego ważnego powodu niedostarczenia skarżącemu tych informacji. (674/2004/PB)
- Rzecznik skrytykował Komisję za to, że odmówiła ekologicznej organizacji pozarządowej *Friends of the Earth* dostępu do dokumentów. Dokumenty dotyczyły kwestii naukowych związanych z bezpieczeństwem żywności zmodyfikowanej genetycznie, które Komisja przedłożyła Światowej Organizacji Handlu. Przypominając, że wyjątki dotyczące publicznego dostępu do dokumentów powinny być rozumiane i stosowane jednoznacznie, Rzecznik stwierdził, iż w tej sprawie Komisja niedopuszczalnie rozszerzyła zakres interpretacji stosownych przepisów. (582/2005/PB)

Bardzo istotne jest, aby instytucje i organy, które otrzymały uwagi krytyczne od Rzecznika, podejmowały działania w celu rozwiązania zaległych problemów oraz zapobiegały przypadkom niewłaściwego administrowania w przyszłości. W 2007 r. Rzecznik zamierza przygotować i opublikować opracowanie na temat dalszych działań podjętych przez zainteresowane instytucje w następstwie wszystkich uwag krytycznych sformułowanych w 2006 r. Zostanie także sporządzone

podobne opracowanie dotyczące działań podejmowanych w następstwie 38 spraw, w których sformułowano kolejną uwagę w 2006 r.

W przypadku gdy dalsze działanie Rzecznika wydaje się konieczne, to znaczy gdy wciąż istnieje możliwość wyeliminowania niewłaściwego administrowania przez daną instytucję lub gdy przypadek niewłaściwego administrowania jest szczególnie poważny bądź ma konsekwencje o charakterze ogólnym, Rzecznik zazwyczaj sporządza zalecenie wstępne dla danej instytucji lub organu, które mają obowiązek udzielenia Rzecznikowi szczegółowej odpowiedzi w ciągu trzech miesięcy.

W 2006 r. sporządzono 13 zaleceń wstępnych. Ponadto dziesięć zaleceń wstępnych z 2005 r. doprowadziło do wydania decyzji w 2006 r. Cztery sprawy zamknięto w ciągu roku od przyjęcia przez instytucję zalecenia wstępnego. Dwie sprawy zakończyły się sprawozdaniem specjalnym dla Parlamentu Europejskiego. Dziewięć spraw zamknięto z innych powodów. Pod koniec 2006 r. nadal rozpatrywano dziewięć zaleceń wstępnych, w tym jedno przygotowane w 2004 r. Przykładowe zalecenia wstępne przyjęte w 2006 r.:

- Rzecznik wezwał Komisję do jak najszybszego rozpatrzenia skargi związanej z dyrektywą w sprawie czasu pracy. Niemiecki lekarz złożył skargę, że Niemcy naruszają przepisy dyrektywy w zakresie pracy lekarzy w szpitalach i czasu pełnienia przez nich dyżurów. Komisja argumentowała, że zmiany dyrektywy są w toku. Rzecznik uznał jednak, że Komisja nie ma prawa bezterminowo przesunąć rozpatrzenia skargi tylko dlatego, że dyrektywa może zostanie kiedyś zmieniona. (3453/2005/GG)
- Rzecznik nakazał Komisji skorygowanie nieścisłych i wprowadzających w błąd informacji zawartych w ulotkach, na plakatach i w prezentacji wideo, dotyczących praw pasażerów linii lotniczych. Nastąpiło to w związku ze skargami złożonymi przez dwa stowarzyszenia przewoźników lotniczych. Krytykowały one informacje dostarczane przez Komisję na temat praw podróżnych do odszkodowania i pomocy w razie odmowy wpuszczenia na pokład samolotu, anulowania lotów czy znacznych opóźnień. Chociaż Rzecznik nie stwierdził, iż wszystkie zarzuty skarżących były uzasadnione, wskazał pewne nieścisłe i mylące sformułowania w materiale informacyjnym i poprosił Komisję o ich skorygowanie. (1475/2005/(IP)GG i 1476/2005/(BB)GG)

Szczegółowa opinia Komisji na temat wstępnego zalecenia Rzecznika w sprawie 3453/2005/GG miała być dostarczona w grudniu 2006 r., a w sprawach 1475/2005/(IP)GG i 1476/2005/(BB)GG – w marcu 2007 r. Ponieważ te dochodzenia były nadal otwarte pod koniec 2006 r., nie uwzględniono ich w rozdziale trzecim niniejszego sprawozdania.

Przykładowe zalecenia wstępne przyjęte w 2006 r.:

- Komisja przyjęła ustalenie Rzecznika, że dobra praktyka administracyjna wymagałaby dążenia do wyjaśnienia oświadczeń złożonych podczas posiedzenia komisji niemieckiego parlamentu regionalnego, i potwierdziła, że postara się to zrobić. Nastąpiło to w wyniku zalecenia wstępnego, w którym Rzecznik nakazał Komisji podjęcie właściwych działań w celu upewnienia się, czy sprzedaż przedsiębiorstwa państwowego w Niemczech wiązała się z pomocą państwa. W opinii skarżącego wymagałoby to wyjaśnienia oświadczeń złożonych podczas posiedzenia komisji parlamentu regionalnego, z których wynikało, że miała miejsce pomoc państwa. (642/2004/GG)
- Komisja przyjęła zalecenie wstępne, w którym Rzecznik wezwał ją do podjęcia w trybie pilnym decyzji w sprawie skargi o naruszenie przepisów i do przekazania tej decyzji skarżącemu. Duński sprzedawca samochodów zwrócił się o pomoc do Rzecznika, zarzucając Komisji, że nie wykonała swego zobowiązania do rozpatrzenia jego skargi w sprawie naruszenia przez duńskie władze przepisów UE dotyczących opodatkowania importowanych samochodów. (956/2004/PB)

Jeżeli instytucja lub organ Wspólnoty nie udzieli zadowalającej odpowiedzi na zalecenie wstępne, Rzecznik może przesłać do Parlamentu Europejskiego sprawozdanie specjalne. Stanowi ono ostateczną broń Rzecznika i ostatni znaczący środek stosowany w danej sprawie, ponieważ przyjęcie rezolucji i skorzystanie z uprawnień Parlamentu są sprawami podlegającymi politycznej decyzji Parlamentu. W 2006 r. sporządzono dwa sprawozdania specjalne:

- Rzecznik nakazał Radzie ponownie rozważyć wybór wersji językowych stosowanych na stronach internetowych prezydencji UE. Nastąpiło to w wyniku skargi złożonej przez niemieckie stowarzyszenie, które utrzymywało, że strony internetowe prezydencji powinny być dostępne nie tylko w języku angielskim i francuskim, lecz także w języku niemieckim. Rada dowodziła, że za swoją stronę internetową odpowiada wyłącznie państwo członkowskie przewodniczące UE. Rzecznik się z tym nie zgodził i po odrzuceniu przez Radę jego zalecenia wstępnego wniósł sprawę do Parlamentu Europejskiego. (1487/2005/GG)
- W sprawozdaniu specjalnym do Parlamentu Rzecznik podnosił, że argument Komisji, iż nie mogła osiągnąć politycznego konsensusu w sprawie sposobu postępowania, nie zwalnia jej z obowiązku prawidłowego rozpatrzenia skargi o naruszenie przepisów. Niemiecki usługodawca zajmujący się przyjmowaniem zakładów sportowych wniósł skargę do Komisji, kiedy władze niemieckie nakazały mu zaprzestać świadczenia usług, zmuszając tym samym do zamknięcia firmy. W opinii skarżącego było to naruszenie swobody świadczenia usług. Po złożeniu sprawozdania specjalnego Komisja poinformowała Parlament i Rzecznika, że podjęła decyzję w sprawie skargi o naruszenie przepisów. (289/2005/GG)

Dochodzenia z inicjatywy Rzecznika

Rzecznik wykorzystuje swoje uprawnienia do wszczęcia dochodzenia z własnej inicjatywy w dwóch głównych przypadkach. Po pierwsze, może badać ewentualny przypadek niewłaściwego administrowania podniesiony w skardze, jeżeli skarżący jest osobą nieuprawnioną (tj. gdy skarżący nie jest ani obywatelem, ani mieszkańcem Unii, ani osobą prawną mającą statutową siedzibę w jednym z państw członkowskich). W 2006 r. wszczęto pięć takich dochodzeń z inicjatywy Rzecznika. Ponadto Rzecznik może również wykorzystać prawo do dochodzenia z własnej inicjatywy w razie problemów systemowych w instytucjach. W 2006 r. uczynił to cztery razy; dwa przypadki były następujące:

- Rzecznik poprosił Komisję o zbadanie możliwości częstszego wykorzystywania mediacji przy rozstrzyganiu sporów powstających w związku z umowami finansowanymi przez Komisję. Komisja odpowiedziała pozytywnie, zobowiązując się do wspierania alternatywnych metod rozstrzygania sporów w przyszłości dzięki umieszczeniu w standardowych umowach opcjonalnej klauzuli dotyczącej mediacji. Zamykając dochodzenie, Rzecznik poprosił Komisję o dostarczenie mu do dnia 30 czerwca 2007 r. informacji o działaniach podjętych w sprawie zarówno tej klauzuli, jak i starań instytucji w celu wykorzystania procedur mediacyjnych także w sporach dotyczących dotacji. Rzecznik podkreślił również, że należy zalecać korzystanie z mediacji w konfliktach między wykonawcami a podwykonawcami. (OI/1/2006/TN)
- W styczniu 2006 r. Rzecznik wszczął z własnej inicjatywy dochodzenie w sprawie reguł i polityki Parlamentu Europejskiego dotyczących górnych ograniczeń wiekowych w programie staży tej instytucji. W swoich zaleceniach Rzecznik powołał się na i) dotyczący niedyskryminacji art. 21 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej, ii) nowe orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości, zgodnie z którym zasada niedyskryminacji ze względu na wiek jest ogólną zasadą prawa wspólnotowego oraz ii) decyzję Komisji wydaną w następstwie zalecenia Rzecznika, znoszącą ograniczenia wiekowe w jej programie staży. Parlament poinformował Rzecznika, że począwszy od dnia 15 lutego 2006 r. nie stosuje już górnego ograniczenia wiekowego w swoim programie staży. (OI/3/2006/BB)

Sprawy modelowe jako przykłady najlepszych praktyk

Opisane wyżej reakcje **Komisji Europejskiej** na dochodzenie z inicjatywy własnej Rzecznika w sprawie mediacji (OI/1/2006/TN) oraz **Parlamentu Europejskiego** na dochodzenie z inicjatywy własnej w sprawie podejrzanego dyskryminacji ze względu na wiek (OI/3/2006/BB) to przykłady ilustrujące najlepsze praktyki, które można zaliczyć do „spraw modelowych” przedstawionych w sprawozdaniu rocznym Rzecznika za 2006 r. Stanowią one również dla innych instytucji i organów UE wzór najlepszego sposobu reagowania na kwestie podnoszone przez Rzecznika. Komisja wykazała gotowość konstruktywnej współpracy z Rzecznikiem w wymienionej wyżej sprawie, zgadzając się na zrewidowanie swojej interpretacji europejskiej dyrektywy o ochronie danych (2467/2004/PB). Przyjmując argumenty Rzecznika i obawy skarżącego, pokazała, że jest gotowa postawić obywatela w centrum swojej działalności. Rzecznik zdecydowanie pochwała takie postępowanie.

W 2006 r. kolejnym przykładem konstruktywnej reakcji instytucji była przytoczona wcześniej sprawa 106/2005/TN, w której Komisja zgodziła się uregulować zaległą kwotę należną urzędnicze jako część jej wynagrodzenia, a także wypłacić odsetki. **Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego** (EASA) dała przykład prawdziwej kultury obsługi, kiedy, utrzymując wprawdzie, że niewłaściwe administrowanie nie miało miejsca, przystała na polubowne rozwiązanie Rzecznika (patrz 1729/2005/JF powyżej). Wreszcie nowatorska metoda, którą zastosował **Europejski Bank Inwestycyjny** w sprawie 1776/2005/GG, przychylając się do wniosku skarżącego o udostępnienie raportu z audytu przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony uzasadnionych interesów stron trzecich stanowiła przykład reakcji na skargę, który może służyć za wzór rozpatrywania przyszłych spraw związanych z udostępnianiem dokumentów.

Dalsza analiza

Te i inne sprawy przedstawiono w ostatniej części drugiego rozdziału sprawozdania rocznego w podziale na następujące grupy tematyczne: i) otwartość, w tym dostęp do dokumentów i informacji, a także ochrona danych; ii) Komisja jako „strażnik traktatu”; iii) przetargi, umowy i dotacje oraz iv) sprawy związane z personelem, w tym rekrutacja.

Rozdział trzeci sprawozdania zawiera streszczenia 59 spośród łącznej liczby 250 decyzji zamykających sprawy w 2006 r. Streszczenia te obrazują zakres tematów oraz instytucji, których dotyczyły dochodzenia Rzecznika oraz różne rodzaje ustaleń.

Decyzje zamykające sprawy są zazwyczaj publikowane na stronie internetowej Rzecznika (<http://www.ombudsman.europa.eu>) w języku angielskim i w języku skarżącego, jeżeli jest to inny język.

Relacje z innymi instytucjami i organami UE

W celu osiągnięcia pozytywnych wyników swojej działalności dla obywateli Rzecznik nawiązał konstruktywną współpracę z instytucjami i organami UE. Współpraca ta przybiera formę regularnych spotkań i wspólnych wydarzeń. Rzecznik korzysta z tych spotkań, by wyjaśnić swoją rolę we wspieraniu dobrej administracji w instytucjach i organach UE.

W 2006 r. szczególnie istotne były dwustronne spotkania z komisarzami europejskimi w celu omówienia funkcjonowania nowej procedury rozpatrywania przez Komisję spraw objętych dochodzeniami Rzecznika, wprowadzonej w listopadzie 2005 r. W czerwcu Rzecznik odbył również bardzo owocne spotkanie z personelem Komisji odpowiedzialnym za koordynowanie obsługi dochodzeń Rzecznika. Wszystkie te spotkania były ułatwione dzięki wiceprzewodniczącej Komisji Margot WALLSTRÖM, odpowiedzialnej między innymi za współpracę z Rzecznikiem, oraz dzięki sekretarz generalnej Komisji Catherine DAY. W grudniu M. WALLSTRÖM wygłosiła również przemówienie do personelu Rzecznika w Strasburgu, w którym przedstawiła działania Komisji w celu poprawy stosunków Komisji z obywatelami.

W 2006 r. Rzecznik kontynuował konstruktywną współpracę z posłami do Parlamentu Europejskiego. P. DIAMANDOUROS brał udział w indywidualnych spotkaniach z posłami

Parlamentu Europejskiego w 2006 r., a ponadto uczestniczył w posiedzeniach Komisji Petycji, podczas których przedstawił swoje sprawozdanie roczne i sprawozdania specjalne obejmujące szeroki zakres tematyczny. Na wniosek komisji w minionym roku na każdym jej posiedzeniu urząd Rzecznika reprezentował członek jego personelu.

W 2006 r. Rzecznik nadal nawiązywał kontakty z innymi instytucjami i organami. W marcu spotkał się w Luksemburgu z prezesami Trybunału Sprawiedliwości, Sądu Pierwszej Instancji i Sądu ds. Służby Publicznej, prezesem Trybunału Obrachunkowego i prezesem Europejskiego Banku Inwestycyjnego. W październiku odbył spotkania z dyrektorami Europejskiej Agencji Odbudowy oraz Europejskiego Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego w Grecji. Przez cały rok w wystąpieniach przedstawiał swoją działalność różnym grupom pracowników instytucji europejskich w Brukseli, Luksemburgu i Strasburgu.

W celu zapewnienia obywatelom jak najlepszej obsługi Rzecznik podpisał w 2006 r. kilka ważnych umów.

W marcu podpisał nową umowę z Parlamentem przewidującą współpracę w takich dziedzinach, jak polityka dotycząca nieruchomości, technologia informacyjna i łączność. Nowa umowa powinna umożliwić Rzecznikowi racjonalne wykorzystanie zasobów przydzielonych jego urzędowi przy jednoczesnym zachowaniu pełnej niezależności działania.

Inną ważną umową podpisaną w 2006 r. był protokół ustaleń z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych. Celem tej umowy jest zapewnienie spójnego postępowania przy rozpatrywaniu skarg dotyczących ochrony danych i uniknięcie zbędnego powielania prac. Rzecznik i Inspektor Ochrony Danych Peter HUSTINX podpisali protokół ustaleń w Brukseli w dniu 30 listopada.³

W tym samym dniu Rzecznik podpisał z rządem hiszpańskim umowę umożliwiającą obywatelom składanie skarg do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w każdym z języków urzędowych obowiązujących w Hiszpanii (w baskijskim, galicyjskim i katalońskim/walenckim). Podpisując tę umowę, Rzecznik dostosował swoją praktykę do konkluzji Rady UE z czerwca 2005 r., które przewidują stosowanie tych języków w celu ułatwienia obywatelom hiszpańskim komunikacji z instytucjami UE. W imieniu rządu hiszpańskiego umowę podpisał stały przedstawiciel Hiszpanii przy UE, ambasador Carlos BASTARRECHE SAGÜES.

Współpraca z innymi rzecznikami praw obywatelskich i podobnymi organami

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich ściśle współpracuje z innymi rzecznikami na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, co pozwala zapewnić szybkie i skuteczne rozpatrywanie skarg obywatelskich dotyczących prawa UE. Współpraca ta ma szczególne znaczenie, ponieważ wielu skarżących zwraca się do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, gdy mają problemy z administracją krajową, regionalną lub lokalną. W wielu przypadkach rzecznik praw obywatelskich w kraju, którego dotyczy skarga, może znaleźć skuteczne rozwiązanie. Współpraca ta jest równie istotna dla śledzenia ważnych wydarzeń w środowisku rzeczników, wymiany informacji o prawie UE i wymiany najlepszych praktyk. Przebiega ona głównie pod egidą europejskiej sieci rzeczników praw obywatelskich, chociaż Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich bierze również udział w konferencjach, seminariach i spotkaniach poza siecią.

Europejska sieć rzeczników praw obywatelskich

Obecnie sieć obejmuje prawie 90 urzędów w 31 krajach na poziomie krajowym i regionalnym w Unii Europejskiej, jak również na poziomie krajowym w państwach kandydujących do UE, Norwegii i Islandii. Jest to skuteczny mechanizm współpracy przy rozpatrywaniu spraw. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich w miarę możliwości przekazuje sprawy bezpośrednio do rzeczników krajowych lub regionalnych albo udziela skarżącemu odpowiedniej porady. W 2006 r. Rzecznik doradził 828 skarżącym, aby zwrócili się do krajowego lub regionalnego

³

Protokół ustaleń między Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich i Europejskim Inspektorem Ochrony Danych; Dz.U. 2007 C 27, str. 21.

rzecznika praw obywatelskich, a 363 skargi (w tym 270 skarg dotyczących tego samego tematu) przekazał bezpośrednio do odpowiedniego rzecznika.

Oprócz regularnej i nieformalnej wymiany informacji poprzez sieć istnieje specjalna procedura, która pozwala krajowym lub regionalnym rzecznikom praw obywatelskich wnioskować o udzielenie pisemnych odpowiedzi na pytania dotyczące prawa UE i jego interpretacji, w tym pytania związane z rozpatrywaniem konkretnych spraw. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich udziela odpowiedzi bezpośrednio lub, w stosownych przypadkach, kieruje zapytanie do innej instytucji lub organu UE. W 2006 r. otrzymano dwa zapytania tego rodzaju (jedno od krajowego i jedno od regionalnego rzecznika praw obywatelskich), a zamknięto trzy (w tym dwa przeniesione z 2005 r.). Zapytania opisano szczegółowo w rozdziale trzecim.

Sieć równie aktywnie wymienia się doświadczeniami i najlepszymi praktykami — wymiana ta odbywa się podczas seminariów i spotkań, na łamach okresowego biuletynu, na elektronicznym forum dyskusyjnym i w codziennym elektronicznym serwisie informacyjnym.

Seminaria krajowych i regionalnych rzeczników praw obywatelskich organizuje co dwa lata Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich wspólnie ze swoim krajowym lub regionalnym odpowiednikiem. Piąte seminarium regionalnych rzeczników praw obywatelskich z państw członkowskich UE, zorganizowane przez brytyjskiego rzecznika praw obywatelskich Tony'ego REDMONDA i Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, odbyło się w Londynie w dniach 19–21 listopada 2006 r. W wydarzeniu udział wzięło około 80 uczestników z każdego z sześciu krajów, w których działają rzecznicy praw obywatelskich na poziomie regionalnym (tj. z Belgii, Niemiec, Hiszpanii, Włoch, Austrii i Wielkiej Brytanii⁴). Tematem seminarium była „Wspólna praca na rzecz wspierania dobrej administracji i obrony praw obywateli w UE”. W programie znalazły się sesje na temat prawa wspólnotowego, promowania dobrej administracji, rozpatrywania skarg i wspólnych działań rzeczników praw obywatelskich.

Łącznicy, którzy działają jako pierwszy punkt kontaktowy sieci w biurach krajowych rzeczników praw obywatelskich, również odbywają spotkania co dwa lata. Piąte seminarium łączników odbyło się w dniach 18–20 czerwca w Strasburgu. Celem seminarium zatytułowanego „Na straży praw podstawowych — wymiana najlepszych praktyk” było stworzenie forum do wymiany poglądów między łącznikami na temat najlepszych praktyk w ich instytucjach, jak również do dyskusji o ich pracy na rzecz wspierania praw podstawowych. Podczas seminarium łącznicy mieli także okazję dokonać oceny funkcjonowania sieci i zaproponować sposoby jej usprawnienia. Ogółem w seminarium wzięło udział 28 uczestników z 26 krajów europejskich, w tym po raz pierwszy przedstawiciele instytucji krajowych rzeczników praw obywatelskich z Bułgarii, Chorwacji i Rumunii.

W 2006 r. biuletyn *European Ombudsmen – Newsletter* był nadal niezwykle cennym narzędziem wymiany informacji na temat prawa UE i najlepszych praktyk. W dwóch numerach biuletynu, opublikowanych w kwietniu i w październiku, znalazły się artykuły na temat prymatu prawa wspólnotowego, wzajemnego uznawania kwalifikacji w UE, europejskich przepisów dotyczących środowiska oraz dostępu do informacji dotyczących środowiska, roli rzeczników praw obywatelskich w nadzorowaniu więzień, powszechnego dostępu do szerokopasmowego Internetu, dyskryminacji, dostępu do zatrudnienia, wolności słowa, praw dzieci oraz problemów związanych z migracją i prawem do azylu. W minionym roku nadal rozwijały się elektroniczne fora wymiany dokumentów i fora dyskusyjne Rzecznika umożliwiające urzędom wymianę informacji poprzez zamieszczanie pytań i odpowiedzi. Zapoczątkowano kilka ważnych debat dotyczących tak różnorodnych zagadnień, jak niezależne monitorowanie więzień, prawo stałego pobytu dla urodzonych w UE dzieci imigrantów, zwalczanie dyskryminacji i promowanie równego traktowania oraz prawo do głosowania w wyborach lokalnych w UE. Ponadto nowy elektroniczny serwis informacyjny Rzecznika — *Ombudsman Daily News* — był publikowany w każdy dzień

4

Kraje są wymienione według protokołu UE, to znaczy w porządku alfabetycznym, na podstawie nazw w językach ojczystych poszczególnych państw. Taka kolejność jest stosowana w całej publikacji.

roboczy i zawierał artykuły, komunikaty prasowe oraz ogłoszenia urzędów z każdego kraju należącego do sieci.

Wizyty informacyjne składane rzecznikom praw obywatelskich w państwach członkowskich i krajach kandydujących również okazały się wysoce skuteczne pod względem rozwoju sieci i stanowiły znakomitą okazję do szerzenia wiedzy o udostępnionych przez sieć narzędziach komunikacyjnych. W 2006 r. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich złożył wizytę rzecznikom praw obywatelskich w Luksemburgu (w marcu), Hiszpanii (w maju), Irlandii Północnej (w listopadzie) i w Bułgarii (w listopadzie).

Posiedzenia

W minionym roku działania Rzecznika służące współpracy z innymi rzecznikami praw obywatelskich wykraczały poza działalność europejskiej sieci rzeczników. W celu promowania działalności rzeczników praw obywatelskich, omawiania stosunków międzyinstytucjonalnych i wymiany informacji o najlepszych praktykach Rzecznik uczestniczył w wielu imprezach organizowanych przez krajowych i regionalnych rzeczników praw obywatelskich i odbył liczne spotkania z rzecznikami praw obywatelskich oraz przedstawicielami tych instytucji z UE oraz spoza Wspólnoty.

Działania informacyjne

Docieranie z informacją do obywateli to niezbędny element działalności Rzecznika. W 2006 r. nadal intensyfikowano działania w zakresie rozpowszechnienia informacji o prawie do składania skarg dotyczących niewłaściwego administrowania. Podczas konferencji, seminariów i spotkań, które odbyły się w minionym roku, Rzecznik i jego pracownicy mieli około 120 wystąpień. Wizyty Rzecznika w Luksemburgu, Hiszpanii, Irlandii Północnej i Bułgarii dały mu kolejną sposobność podniesienia świadomości wśród obywateli w tych krajach.

W 2006 r. rozwijano także kontakty z mediami — do dziennikarzy w całej Europie rozesłano 22 komunikaty prasowe. Dotyczyły one m.in. takich zagadnień, jak wybór wersji językowych stron internetowych prezydencji UE, przejrzystość w dziedzinie lobbingu i dotacji, skarga dotycząca niewłaściwego stosowania dyrektywy o czasie pracy oraz brak jawności działań Rady. Rzecznik udzielił ponad 40 wywiadów dziennikarzom z prasy, radia i telewizji oraz mediów elektronicznych w Strasburgu, Brukseli i innych miastach. Ponadto przedstawiał swoją działalność i udzielał odpowiedzi na pytania podczas konferencji prasowych i spotkań z dziennikarzami.

W minionym roku szeroko rozpowszechniano materiały poświęcone pracy Rzecznika Praw Obywatelskich, szczególnie podczas dni otwartych zorganizowanych w maju przez Parlament Europejski. W 2006 r. pojawiły się nowe edycje dwóch ważnych narzędzi komunikacyjnych: przewodnika dotyczącego składania skarg oraz formularza. Przewodnik *Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich: Czy może Ci pomóc?* udostępniono w 23 wersjach językowych, a broszura *Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich: W skrócie* — w 25 wersjach językowych. W listopadzie ukazało się francuskie wydanie książki pamiątkowej Rzecznika zatytułowanej *The European Ombudsman: Origins, Establishment, Evolution* (Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich — początki, powstawanie, rozwój) zarówno w twardej, jak i miękkiej oprawie. W zeszłym roku Rzecznik nadal rozprowadzał egzemplarze innych swoich publikacji, a w szczególności *Europejski Kodeks Dobrej Praktyki Administracyjnej* w 25 wersjach językowych. W 2006 r. kodeks wydano w języku macedońskim w celu wsparcia dobrej administracji w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii.

Witryna internetowa Rzecznika była regularnie aktualizowana — zamieszczano w niej decyzje, komunikaty prasowe, dane statystyczne oraz informacje na temat działalności komunikacyjnej urzędu. W maju witryna wraz ze stronami innych instytucji, organów i agencji UE migrowała do nowej domeny najwyższego poziomu .eu. Obecnie oficjalny adres strony to: <http://www.ombudsman.europa.eu>

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2006 r. na stronie głównej Rzecznika odnotowano 416 533 niepowtarzające się odwiedziny. Najwyższą liczbę odsłon odnotowano na stronie internetowej w angielskiej wersji

językowej, w dalszej kolejności odwiedzano strony w języku francuskim, hiszpańskim, niemieckim i włoskim. Pod względem pochodzenia geograficznego najwięcej osób odwiedzało stronę we Włoszech, a następnie w Szwecji, Wielkiej Brytanii, Hiszpanii i Niemczech. Sekcja „Linki” na stronie internetowej Rzecznika zawiera odsyłacze do stron krajowych i regionalnych rzeczników praw obywatelskich w całej Europie. W 2006 r. zanotowano ponad 44 000 odwiedzin na stronach z listy odsyłaczy, co wyraźnie wskazuje, że działalność Rzecznika w zakresie koordynacji europejskiej sieci rzeczników praw obywatelskich przynosi obywatelom wartość dodaną.

Zmiany wewnętrzne

W 2006 r. Rzecznik kontynuował starania, by dobrze przygotować instytucję do rozpatrywania skarg wnoszonych przez obywateli 25 państw członkowskich w 21 urzędowych językach traktatu. Czyniono również przygotowania związane z przystąpieniem do Unii Europejskiej Bułgarii i Rumunii w dniu 1 stycznia 2007 r.

Jeżeli chodzi o sprawy kadrowe, dnia 1 sierpnia 2006 r., po przeprowadzeniu otwartej procedury rekrutacji, Rzecznik mianował swojego pierwszego sekretarza generalnego. Zatrudniono również trzeciego kierownika zespołu prawnego w departamencie prawnym w celu dalszego usprawnienia procedury zarządzania sprawami i procedury kontroli jakości.

W 2006 r. plan zatrudnienia Rzecznika przewidywał ogółem 57 stanowisk, podczas gdy w 2005 r. było 51 stanowisk. Wzrost ten wynika przede wszystkim z przygotowań do przystąpienia Bułgarii i Rumunii do Unii Europejskiej oraz wdrożenia decyzji o osiągnięciu pełnej niezależności od służb Parlamentu w zakresie zarządzania personelem Rzecznika. W budżecie na 2007 r., przyjętym przez władze budżetowe w grudniu 2006 r., nie przewiduje się wzrostu zatrudnienia.

Mając na celu budowanie i wzmacnianie zrozumienia wartości i misji instytucji oraz pomoc w ich skutecznej realizacji, Rzecznik zorganizował w październiku „czas refleksji” dla personelu. Było to pierwsze tego rodzaju wydarzenie w krótkiej historii urzędu Rzecznika.

Podczas przygotowań do tej imprezy poproszono pracowników o wyrażenie opinii na temat ogólnego funkcjonowania urzędu oraz szerszego wpływu dotychczasowej pracy Rzecznika. W tym celu przeprowadzono ćwiczenie z zakresu samooceny. Pracownicy mieli wypełnić kwestionariusz, w którym oceniali różne aspekty procedur pracy Rzecznika oraz metody stosowane w różnych sektorach działalności instytucji, a także osiągnięcia Rzecznika dla ogółu obywateli. Dodatkowym celem tego ważnego przedsięwzięcia było zapewnienie lepszego zarządzania ryzykiem w instytucjach zgodnie z wymogami unijnych norm kontroli wewnętrznej.

Odpowiedzi podane w kwestionariuszu wraz z innymi materiałami pomocniczymi posłużyły podczas wydarzenia jako podstawa do dyskusji dotyczących głównie i) znaczenia dobrej administracji zarówno z punktu widzenia koncepcji, jak i procedur, ii) sposobów docierania do ogółu obywateli i zwracania się do określonych, bardziej wyspecjalizowanych odbiorców oraz iii) sposobów dalszego rozwijania i wspierania kultury obsługi w urzędzie Rzecznika. Każdego członka personelu zachęcano do czynnego udziału w dyskusjach. Po zakończeniu imprezy panowało zgodne przekonanie, że takie ćwiczenia są owocnym i wartościowym doświadczeniem, które warto powtórzyć.

Rzecznik przyjął nową strukturę budżetu na 2007 r. Środki przyznane na 2007 r. wynoszą ogółem 8 152 800 EUR (w porównaniu z 7 682 538 EUR w 2006 r.).

2 SKARGI I DOCHODZENIA

Jednym z najważniejszych sposobów, w jakie Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich wspiera dobrą administrację, jest badanie niewłaściwego administrowania i, w miarę potrzeby, zalecanie działań korygujących. Rzecznik dowiaduje się o ewentualnych przypadkach niewłaściwego administrowania głównie ze skarg, których rozpatrywanie stanowi najważniejszy aspekt reaktywnej roli Rzecznika.

Prawo do złożenia skargi do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich jest jednym z praw obywatelskich Unii Europejskiej (art. 21 traktatu WE) i jest zawarte w Karcie Praw Podstawowych (art. 43).

Rzecznik prowadzi również dochodzenia z własnej inicjatywy, a zatem przyjmuje aktywną rolę w zwalczaniu niewłaściwego administrowania.

2.1 PODSTAWY PRAWNE DZIAŁALNOŚCI RZECZNIKA

Rzecznik prowadzi działalność zgodnie z art. 195 Traktatu WE, ze statutem Rzecznika (stanowiącego decyzję Parlamentu Europejskiego¹) oraz z przepisami wykonawczymi przyjętymi przez Rzecznika na mocy art. 14 statutu. Obecne przepisy wykonawcze weszły w życie w dniu 1 stycznia 2003 r. Są one dostępne na stronie internetowej Rzecznika (<http://www.ombudsman.europa.eu>) i w formie papierowej w biurze Rzecznika.

Statut nadal stanowi właściwe ramy działalności Rzecznika. Jednakże, po przeprowadzeniu uważnej analizy Rzecznik uznał, że wprowadzenie pewnych ograniczonych zmian mogłoby zwiększyć jego zdolność do bardziej efektywnej pracy na rzecz obywateli europejskich. Dlatego w dniu 11 lipca 2006 r. skierował wniosek do przewodniczącego Parlamentu Europejskiego z prośbą o wszczęcie procedury zmiany statutu.

2.2 MANDAT EUROPEJSKIEGO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

Artykuł 195 Traktatu WE nadaje Rzecznikowi prawo do przyjmowania skarg, które dotyczą przypadków niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji i organów Wspólnoty, z wyjątkiem Trybunału Sprawiedliwości i Sądu Pierwszej Instancji wykonujących swoje funkcje sądowe, od każdego obywatela Unii i każdej osoby fizycznej lub prawnej mającej miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w państwie członkowskim. Tym samym skarga nie wchodzi w zakres kompetencji Rzecznika, jeżeli:

1. skarżący jest osobą nieuprawnioną do wnoszenia skargi;
2. skarga nie dotyczy instytucji lub organu Wspólnoty;

¹ Decyzja Parlamentu Europejskiego 94/262 z dnia 9 marca 1994 r. w sprawie przepisów i ogólnych warunków regulujących wykonywanie funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich, Dz.U. z 1994 r. L 113, str. 15.

3. skarga dotyczy Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu Pierwszej Instancji wykonujących swoje funkcje sądowe lub
4. nie dotyczy ewentualnego przypadku niewłaściwego administrowania.

Każdy z tych przypadków omówiono poniżej.

2.2.1 Skargi i dochodzenia wszczynane z własnej inicjatywy

Chociaż prawo do złożenia skargi do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich ogranicza się do obywateli, mieszkańców i osób prawnych mających miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w państwie członkowskim, Rzecznik ma również prawo do wszczęcia dochodzenia z własnej inicjatywy. Korzystając z prawa do własnej inicjatywy, Rzecznik może badać ewentualne przypadki niewłaściwego administrowania zgłoszone przez osobę nieuprawnioną do składania skarg. W takich przypadkach przyjęty przez Rzecznika sposób postępowania zakłada zapewnienie danej osobie takich samych możliwości proceduralnych w trakcie dochodzenia, jakie byłyby dostępne, gdyby sprawa była rozpatrywana jako skarga.

W 2006 r. wszczęto pięć takich dochodzeń.

Decyzję o skorzystaniu z prawa do własnej inicjatywy Rzecznik podejmuje zazwyczaj indywidualnie w poszczególnych sprawach. Na przykład w odpowiedzi na obawy wyrażone przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego dotyczące odpowiedzialności Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) Rzecznik stwierdził, że ma prawo do wszczęcia dochodzenia w sprawie ewentualnego niewłaściwego administrowania w działalności pożyczkowej EBI poza Unią Europejską (pożyczki zewnętrzne). Ponadto, z zastrzeżeniem możliwego ograniczenia zasobów w przyszłości, Rzecznik przewiduje wykorzystanie prawa do własnej inicjatywy w każdym przypadku, gdy jedyną przyczyną nieuwzględnienia dochodzenia w sprawie skargi zarzucającej niewłaściwe administrowanie przez EBI w zakresie pożyczek zewnętrznych jest fakt, iż skarżący nie jest obywatelem bądź mieszkańcem Unii.

2.2.2 Instytucje i organy Wspólnoty

Mandat Rzecznika obejmuje instytucje i organy Wspólnoty. Instytucje są wymienione w art. 7 Traktatu, lecz nie istnieje definicja lub miarodajna lista organów Wspólnoty. Określenie to obejmuje organy ustanowione traktatami, takie jak Komitet Ekonomiczno-Społeczny i Europejski Bank Centralny, jak również organy ustanowione ustawodawstwem na podstawie tych traktatów, w tym agencje, takie jak Europejska Agencja Środowiska czy Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich (FRONTEX).

Skargi przeciwko organom publicznym państw członkowskich nie są objęte mandatem Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, nawet jeśli dotyczą one kwestii wchodzących w zakres prawa UE. Wiele spośród tych skarg podlega natomiast mandatowi krajowych i regionalnych rzeczników praw obywatelskich należących do Europejskiej Sieci Rzeczników (patrz sekcja 2.5 poniżej).

Przykład skargi nie dotyczącej instytucji wspólnotowej lub organu wspólnotowego

W lutym 2006 r. Rzecznik otrzymał kilka skarg dotyczących opinii N 4-2005 sieci niezależnych ekspertów UE w dziedzinie praw podstawowych. Zdaniem skarżących opinia sugerowała, że lekarze mogą być zmuszani do przeprowadzania aborcji bez względu na swoje przekonania.

Sieć jest finansowana na podstawie umowy o świadczenie usług zawartej pomiędzy Komisją a Uniwersytetem w Louvain w wyniku procedury przetargowej. Zarówno własne publikacje sieci, jak i publikacje Komisji określają działalność sieci jako całkowicie niezależną, zaś Komisja wyraźnie zrzuca się odpowiedzialności za poglądy prezentowane przez sieć. W tych okolicznościach Rzecznik uznał, że nie jest uprawniony do rozpatrzenia skarg.

Skarga 530/2006/KW

Skarga przeciwko Europejskiej Agencji Obrony

Europejska Agencja Obrony (EDA) została ustanowiona na podstawie wspólnego działania Rady 2004/551/WPZiB z dnia 12 lipca 2004 r., w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej.

Rzecznik otrzymał skargę od osoby, która ubiegała się o pracę w Agencji. Poprosił Agencję i Radę o opinie, uzyskując je od obydwu instytucji.

Podejmując decyzję w tej sprawie, Rzecznik zauważył, że EDA działa z upoważnienia Rady, skarga dotyczy procedur rekrutacji, a Rada przyjęła regulamin pracowniczy EDA jako wspólnotowy instrument prawny. W tych okolicznościach Rzecznik uznał, że skarga podlega jego mandatowi.

Sprawa poufna

2.2.3 „Niewłaściwe administrowanie”

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich konsekwentnie utrzymuje, że niewłaściwe administrowanie jest szerokim pojęciem, a dobre administrowanie wymaga między innymi przestrzegania przepisów prawnych i zasad, w tym praw podstawowych. Jednakże zasady dobrego administrowania wykraczają poza ten zakres, wymagają bowiem od instytucji i organów Wspólnoty nie tylko wywiązywania się z obowiązków prawnych, lecz także właściwej obsługi obywateli oraz zapewnienia, aby traktowani oni byli właściwie i w pełni korzystali z przysługujących im praw. A zatem, podczas gdy sprzeczność z prawem zawsze oznacza niewłaściwe administrowanie, niewłaściwe administrowanie nie jest automatycznie równoznaczne z naruszeniem prawa. Stwierdzenie przez Rzecznika przypadku niewłaściwego administrowania nie sugeruje więc automatycznie zachowania niezgodnego z prawem podlegającego sankcjom sądowym.²

Parlament Europejski zwrócił się do Rzecznika z wnioskiem o sprecyzowanie znaczenia określenia „niewłaściwe administrowanie”. W odpowiedzi w swoim *Sprawozdaniu rocznym 1997* Rzecznik zaproponował następującą definicję:

Do przypadku niewłaściwego administrowania dochodzi wtedy, gdy organ publiczny nie postępuje zgodnie z przepisami lub zasadami dla niego wiążącymi.

W 1998 r. Parlament Europejski uchwalił rezolucję, w której pozytywnie przyjął tę definicję. Z wymiany korespondencji między Rzecznikiem a Komisją w roku 1999 wynika, że również Komisja zgodziła się na taką definicję.

Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej ogłoszona w grudniu 2000 r. zawiera prawo do dobrej administracji jako podstawowe prawo wynikające z obywatelstwa Unii (art. 41).

Artykuł 43 karty dotyczy prawa do składania skarg do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich zapewniającego zewnętrzny mechanizm, dzięki któremu instytucje i organy wspólnotowe mogą być pociągnięte do odpowiedzialności za niewłaściwe administrowanie. Bardzo istotne jest, aby uznać, że kultura obsługi obywateli stanowi integralną część dobrej administracji. Nie należy jej mylić z kulturą obwiniania, która zachęca do przyjmowania postawy defensywnej. W związku z tym należy zauważyć, że dochodzenia prowadzone przez Rzecznika nie mają charakteru procedury dyscyplinarnej czy wstępnego postępowania dyscyplinarnego (patrz streszczenie sprawy 163/2006/MHZ w rozdziale trzecim).

Realizowana przez Rzecznika strategia propagowania kultury obsługi nie tylko obejmuje różne inicjatywy proaktywne, lecz także dotyczy rozpatrywania skarg. Istotnym elementem kultury obsługi jest konieczność przyznawania się do popełnianych błędów i w miarę możliwości ich naprawiania. Rzecznik zachęca do tego instytucje i organy, w miarę możliwości szukając wspólnie

²

W tym kontekście patrz wyroki Sądu Pierwszej Instancji z dnia 28 października 2004 r. w sprawach połączonych T-219/02 i T-337/02, *Herrera przeciwko Komisji*, pkt 101, oraz z dnia 4 października 2006 r. w sprawie T-193/04 R, *Hans-Martin Tillack przeciwko Komisji*, pkt 128.

z daną instytucją lub organem takich rozwiązań, które spełniałyby oczekiwania skarżącego. Należy jednak mieć na uwadze, że odpowiednie przepisy statutu (art. 3 ust. 5³) i przepisów wykonawczych (art. 6.1⁴) mają zastosowanie jedynie w przypadku domniemanego niewłaściwego administrowania i możliwości jego wyeliminowania.

Niewłaściwe administrowanie i mediacje

Niektóre wersje językowe nazwy „Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich” (np. francuska *Médiateur européen*, włoska *Mediatore europeo*) mogą prowadzić do błędnego przekonania, że w zakres funkcji Rzecznika wchodzi mediacje, które mają pomóc stronom zaangażowanym w spór w pokonaniu dzielących ich różnic bez badania istoty sporu.

W rzeczywistości Rzecznik może jedynie zaproponować polubowne rozwiązanie służące wyeliminowaniu niewłaściwego administrowania.

Rzecznik jednakże aktywnie zachęca instytucje i organy wspólnotowe do wykorzystania mediacji przy rozwiązywaniu sporów: patrz np. streszczenia w rozdziale trzecim dotyczące dochodzeń z własnej inicjatywy OI/1/2006/TN oraz sprawy 2601/2005/ID. W 2006 r. Rzecznik poprosił również Komisję o dostarczenie informacji na temat służb mediacyjnych dostępnych dla personelu oraz o związku pracy tych służb z procedurami opisanymi w art. 90 ust. 1 i 2 regulaminu pracowniczego. W odpowiedzi Komisja wymieniła mediatora ds. pracowniczych, zespół ds. molestowania i doradców osobistych działających w DG ds. Personelu i Administracji, jak również wewnętrznego moderatora w DG ds. Energii i Transportu. Aby móc ocenić możliwość przeprowadzenia interwencji, mediator otrzymuje kopie wszystkich skarg dotyczących art. 90 ust. 2.⁵

Jak wynika z kilku streszczeń przedstawionych w rozdziale trzecim, jednym z najskuteczniejszych sposobów łagodzenia napięć i eliminowania konfliktów jest przeproszenie za popełnione błędy. Szybkie złożenie przeprosin może spowodować natychmiastowe rozstrzygnięcie sprawy (3297/2006/BU i 3684/2006/BU) lub przynajmniej uniknięcie potrzeby formułowania przez Rzecznika formalnej uwagi krytycznej wobec danej instytucji (1841/2005/BM i 242/2006/BM). Samo wyrażenie ubolewania nie stanowi jednak przeprosin (163/2006/MHZ). Należy zauważyć, że przeprosiny można sformułować w sposób, który nie oznacza przyznania się do błędu lub odpowiedzialności prawnej (2312/2004/MHZ).

2.2.4 Europejski Kodeks Dobrej Praktyki Administracyjnej

Dnia 6 września 2001 r. Parlament Europejski zatwierdził Kodeks Dobrej Praktyki Administracyjnej, którego powinny przestrzegać instytucje i organy Unii Europejskiej, ich administracje oraz urzędnicy w kontaktach z obywatelami. Kodeks uwzględnia zasady europejskiego prawa administracyjnego zawarte w orzecznictwie trybunałów Wspólnoty i czerpie inspirację z prawa krajowego. Parlament wezwał także Rzecznika do stosowania Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej. Rzecznik bada zatem skargi i prowadzi dochodzenia z własnej inicjatywy, uwzględniając zasady i przepisy zawarte w Kodeksie.

³ „W miarę możliwości Rzecznik Praw Obywatelskich poszukuje wspólnie z zainteresowaną instytucją lub organem rozwiązania pozwalającego na wyeliminowanie niewłaściwego administrowania i na pozytywne rozstrzygnięcie skargi.”

⁴ „Jeśli Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdzi niewłaściwe administrowanie, współpracuje w jak najszerszym zakresie z instytucją, której skarga dotyczy, w celu znalezienia polubownego rozwiązania eliminującego niewłaściwe administrowanie i satysfakcjonującego skarżącego.”

⁵ Pismo Rzecznika Praw Obywatelskich do przewodniczącego Komisji z dnia 15 lutego 2006 r.; odpowiedź przewodniczącego Komisji do Rzecznika z dnia 15 kwietnia 2006 r.

2.3 DOPUSZCZALNOŚĆ SKARG I PODSTAWY DO WSZCZĘCIA DOCHODZENIA

Aby Rzecznik mógł wszcząć dochodzenie, skarga złożona przez uprawnionego skarżącego, dotycząca niewłaściwego administrowania przez instytucję lub organ Wspólnoty, musi spełnić dalsze kryteria dopuszczalności. Kryteria te, podane w odpowiednich artykułach statutu, są następujące:

1. skarga musi umożliwić stwierdzenie tożsamości osoby, która ją złożyła oraz identyfikację przedmiotu skargi (art. 2 ust. 3 statutu);
2. Rzecznik Praw Obywatelskich nie może brać udziału w postępowaniach sądowych ani kwestionować zasadności orzeczeń sądowych (art. 1 ust. 3 statutu);
3. skarga musi zostać złożona w terminie dwóch lat od daty powzięcia przez skarżącego informacji o faktach będących przedmiotem skargi (art. 2 ust. 4 statutu);
4. złożenie skargi musi być poprzedzone odpowiednimi działaniami administracyjnymi wobec instytucji i organów, których dotyczy (art. 2 ust. 4 statutu); oraz
5. skargi do Rzecznika dotyczące stosunku pracy między instytucjami i organami Wspólnot a ich urzędnikami lub innymi pracownikami są dopuszczalne jedynie wówczas, gdy zainteresowany wyczerpał możliwości składania zażaleń i skarg przewidziane w wewnętrznych przepisach administracyjnych (art. 2 ust. 8 statutu).

Artykuł 195 Traktatu WE stanowi, że Rzecznik „przeprowadza dochodzenia, które uważa za uzasadnione”. W niektórych przypadkach, mimo spełnienia kryteriów dopuszczalności, nie ma wystarczających podstaw do wszczęcia dochodzenia.

Rzecznik zazwyczaj uznaje również, że jeżeli skargę rozpatrywała już Komisja Petycji Parlamentu Europejskiego, nie ma podstaw do rozpoczęcia dochodzenia, chyba że przedłożone zostaną nowe dowody.

2.4 ANALIZA SKARG ZBADANYCH W 2006 R.

W 2006 r. Rzecznik otrzymał 3 830 nowych skarg, podczas gdy w 2005 r. wpłynęło ich 3 920⁶. Zgodnie z ustaloną praktyką wszystkie skargi, na podstawie których wszczynane jest dochodzenie, są uwzględniane w statystykach sporządzanych przez Rzecznika. Jednak w celu uniknięcia rozbieżności niedopuszczalne skargi grupowe przesyłane pocztą elektroniczną, które często osiągają liczbę kilku tysięcy, są liczone w statystykach odrębnie, jedynie do jedenastej skargi włącznie.

W 3 619 przypadkach skargi przesyłali bezpośrednio indywidualni obywatele, natomiast 211 skarg pochodziło od stowarzyszeń lub przedsiębiorstw.

W 2006 r. w 95% przypadków zakończono proces sprawdzania, czy skargi spełniają kryteria dopuszczalności, tzn. czy mieszczą się w ramach mandatu Rzecznika i czy dają podstawy do wszczęcia dochodzenia. Mandat Rzecznika obejmował nieznacznie ponad 21,5% wszystkich zbadanych skarg. Z tego 449 spełniało kryteria dopuszczalności, natomiast 191 nie dało podstaw do wszczęcia dochodzenia.

⁶

Należy zauważyć, że w 2006 r. 281 skarg dotyczyło tego samego tematu, natomiast w 2005 r. tego samego tematu dotyczyło 335 skarg.

Na podstawie otrzymanych skarg w minionym roku wszczęto łącznie 258 nowych dochodzeń. Rzecznik wszczął również dziewięć dochodzeń z własnej inicjatywy. Analizę statystyczną dochodzeń przedstawia załącznik A.

W 2006 r. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich prowadził ogółem 582 dochodzenia, z których 315 przeniesiono z roku 2005.

Podobnie jak w latach poprzednich większość dochodzeń dotyczyła Komisji (66%). Ponieważ Komisja jest główną instytucją wspólnotową podejmującą decyzje mające bezpośredni wpływ na obywateli, jest rzeczą naturalną, że jej działania stanowią główny przedmiot wnoszonych przez nich skarg. Siedemdziesiąt cztery dochodzenia dotyczyły Europejskiego Biura Doboru Kadr (EPSO), 49 — Parlamentu Europejskiego, a 11 — Rady Unii Europejskiej.

Główne zarzuty niewłaściwego administrowania to: brak przejrzystości, w tym odmowa udzielenia informacji (190 spraw), niesprawiedliwe traktowanie i nadużycie władzy (141 spraw), niezadowolający tryb postępowania (91 spraw), nieuzasadniona zwłoka (71 spraw), dyskryminacja (65 spraw), zaniedbanie (59 spraw), pomyłki prawne (36 spraw) oraz zaniedbanie wykonywania obowiązków, tzn. niewypełnienie przez Komisję Europejską roli „strażnika Traktatu” wobec państw członkowskich (28 spraw).

2.5 PRZEKAZANIE SKARGI I UDZIELENIE PORADY

Jeśli przedmiot skargi wykracza poza kompetencje Rzecznika, stara się on poradzić skarżącemu, aby zwrócił się ze skargą do innego organu, który mógłby skargę rozpatrzyć, zwłaszcza jeśli sprawa dotyczy prawa wspólnotowego. W miarę możliwości i pod warunkiem, że skarga wydaje się zasadna, Rzecznik przekazuje ją za zgodą skarżącego do innego właściwego organu.

Obywatelka austriacka wniosła skargę dotyczącą uwięzienia jej córki w Kosowie. Służby Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich skontaktowały się telefonicznie z biurem rzecznika praw obywatelskich w Kosowie, które przeanalizowało sprawę i krótko potem poinformowało telefonicznie Europejskiego Rzecznika o zwolnieniu z więzienia córki skarżącej. Informacja ta została bezzwłocznie przekazana skarżącej wraz z poradą, aby skontaktowała się z rzecznikiem w Kosowie w celu uzyskania dalszych informacji lub gdyby chciała kontynuować sprawę, wnosząc skargę.

Sprawa 3353/2006/RF

Jak wcześniej wspomniano, Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich ściśle współpracuje z innymi krajowymi i regionalnymi rzecznikami w państwach członkowskich w Europejskiej Sieci Rzeczników (patrz rozdział piąty poniżej). Jednym z celów sieci jest ułatwienie szybkiego przekazywania skarg właściwym krajowym lub regionalnym rzecznikom lub podobnym organom. Pełnoprawnym członkiem sieci jest również Komisja Petycji Parlamentu Europejskiego.

W 2006 r. przekazano 399 skarg. Z tego 363, w tym 270 dotyczących tego samego przedmiotu, przekazano krajowemu lub regionalnemu rzecznikowi, 22 — Parlamentowi Europejskiemu do rozpatrzenia w formie petycji, dziewięć — sieci SOLVIT⁷, cztery — Komisji Europejskiej, zaś jedną skierowano do związku banków w Niemczech.

⁷

SOLVIT jest siecią utworzoną przez Komisję w celu pomocy osobom, które napotykają przeszkody, gdy próbują korzystać ze swych praw na wewnętrznym rynku Unii.

Przykłady spraw przekazanych sieci SOLVIT

Obywatel Hiszpanii wynajął w Holandii samochód na jeden dzień. Po powrocie do Hiszpanii otrzymał zawiadomienie wystawione przez holenderską policję o nałożeniu grzywny za wykroczenie drogowe popełnione w Rotterdamie. Skarżący utrzymywał, że nigdy nie był w Rotterdamie. Ponieważ nie mieszkał w Holandii, nie znał języka niderlandzkiego ani holenderskich procedur administracyjnych, nie potrafił zakwestionować nałożonej grzywny.

Rzecznik przekazał skargę do hiszpańskiego centrum SOLVIT, które skontaktowało się ze swoim holenderskim odpowiednikiem.

W kwietniu 2006 r. skarżący otrzymał od władz holenderskich pismo stwierdzające, że jego zarzuty są uzasadnione, w związku z czym nie jest on zobowiązany do zapłaty grzywny.

Sprawa 3713/2005/BM

Hiszpańskie linie kolejowe (RENFE) oferowały osobom powyżej 60 roku życia kartę („złotą kartę”) uprawniającą do zniżek na przejazd pociągami w swojej sieci. Złota karta była dostępna wyłącznie dla obywateli lub mieszkańców Hiszpanii. Obywatele UE niebędący Hiszpanami i zamieszkujący inne regiony UE nie byli uprawnieni do korzystania z karty. Sytuacja ta dotyczyła żony skarżącego, która jest Angielką i mieszka w Wielkiej Brytanii. Skarżący natomiast, jako obywatel Hiszpanii, również zresztą zamieszkujący w Wielkiej Brytanii, z łatwością uzyskał złotą kartę.

Ponieważ sprawa nie leżała w zakresie kompetencji Rzecznika, skarga została przekazana do hiszpańskiego centrum SOLVIT, które poprosiło RENFE o zmianę warunków wydawania złotej karty w celu uniknięcia dyskryminacji obywateli UE. W listopadzie 2006 r. RENFE poinformowały hiszpańskie centrum SOLVIT o zniesieniu wymogu dotyczącego zamieszkania w Hiszpanii.

Sprawa 862/2006/BM

Przykłady spraw rozpatrzonych za pośrednictwem Europejskiej Sieci Rzeczników

Obywatel Szwajcarii zamieszkały w Urugwaju pracował i opłacał składki na ubezpieczenie społeczne w Hiszpanii przez okres dwunastu lat. Jednakże hiszpańskie instytucje ubezpieczeń społecznych nie uznały jego prawa do emerytury.

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich przekazał sprawę do hiszpańskiego rzecznika, który wszczął dochodzenie. W wyniku dochodzenia hiszpańskie instytucje ubezpieczeń społecznych zgodziły się na wypłatę należnej emerytury.

Sprawa 2162/2006/BM

Regionalny rzecznik w Aragon w Hiszpanii przekazał Europejskiemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich dwie skargi dotyczące połączeń transportowych między Francją a Hiszpanią. Pierwsza skarga była związana z tunelem Somport, który zamknięto na dłużej niż tydzień. Skarżący zarzucał, że nie zapewniając swobodnego dostępu do tunelu, francuskie władze złamały warunki związane ze wspólnotową pomocą finansową przeznaczoną na jego budowę. Druga skarga dotyczyła połączenia kolejowego między Canfranc w Hiszpanii a Oloron we Francji. Skarżący argumentował, że projekt linii kolejowej uzyskał finansową pomoc z UE, więc władze francuskie muszą przywrócić to połączenie, aby zapewnić swobodny przepływ towarów i obywateli między tymi regionami.

Europejski Rzecznik przekazał skargi Komisji pełniącej rolę „strażnika Traktatu”.

W kwietniu 2006 r. regionalny rzecznik praw obywatelskich w Aragon przedstawił dodatkowe informacje, podkreślając, że pomiędzy obydwojema krajami brakuje dobrego połączenia drogowego lub kolejowego i krytykując postawę władz francuskich.

Komisja na bieżąco informowała Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich o postępach w dochodzeniu oraz przekazała ostateczną decyzję o niewszczynaniu postępowania w sprawie naruszenia przepisów. Jak wyjaśniła Komisja, zamknięcie tunelu Somport było spowodowane niesprzyjającymi warunkami pogodowymi i prowadzonymi robotami. Choć Francja zaplanowała dalsze prace, nie spowodują one wstrzymania ruchu samochodów ciężarowych. Komisja uznała, że nie ma zagrożenia dla swobodnego przepływu. Jeśli chodzi o połączenie kolejowe między Canfranc a Oloron, Komisja wyjaśniła, że decyzja o przywróceniu połączenia leży w gestii odpowiednich władz krajowych, a projekt nie był finansowany przez UE.

Odpowiedź Komisji nie zadowoliła regionalnego rzecznika praw obywatelskich w Aragón. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich poinformował go o warunkach wniesienia skargi przeciwko Komisji w tej sprawie.

Sprawy 483/2003/JMA i 1510/2005/BM

Skarżący, obywatel Niemiec, chciał uzyskać dofinansowanie z UE na projekt wsparcia morskich połowów troci wędrowniej w regionie Flensburga w północnych Niemczech. Zarzucił on regionalnemu przedsiębiorstwu sektora publicznego zajmującemu się rozwojem przedsiębiorczości udzielanie sprzecznych informacji na temat dostępności takiego dofinansowania i odmówienie przyjęcia wniosku. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich przekazał skargę do Komisji Petycji w *Landtag* Schleswig-Holstein.

Następnie Komisja, po konsultacji z właściwym ministerstwem, poinformowała Rzecznika, że w jej opinii skarżący został poszkodowany nieumyślnie i obecnie będzie miał możliwość przedstawienia swojego projektu zespołowi ekspertów złożonemu z przedstawicieli regionalnych władz i wiodących stowarzyszeń oraz organizacji handlowych zajmujących się tą dziedziną.

Sprawa 3399/2005/WP

Obywatel Włoch wniósł skargę przeciwko Krajowemu Instytutowi Zabezpieczenia Społecznego we Włoszech dotyczącą zmniejszenia emerytury bez uzasadnienia decyzji.

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich poradził skarżącemu, aby zwrócił się do rzecznika praw obywatelskich w regionie Friuli-Venezia Giulia.

Następnie rzecznik regionalny poinformował Europejskiego Rzecznika, że Krajowy Instytut Zabezpieczenia Społecznego ponownie rozpatrzył decyzję i przyznał skarżącemu sumę ponad 20 000 EUR wraz z odsetkami.

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich podziękował rzecznikowi regionalnemu za skuteczne działanie.

Sprawa poufna

Udzielono 2 363 porady. W 828 przypadkach skarżącym doradzono zwrócenie się do krajowego lub regionalnego rzecznika, a w 166 sprawach — złożenie petycji w Parlamencie Europejskim. W 383 przypadkach zalecono zwrócenie się do Komisji Europejskiej. Wśród nich znalazło się kilka skarg przeciw Komisji, które uznano za niespełniające kryterium dopuszczalności ze względu na niewyczerpanie środków administracyjnych przed wniesieniem skargi. W 109 przypadkach skarżącym proponowano zwrócenie się do sieci SOLVIT, zaś 877 osobom doradzono kontakt z innymi organami, głównie z wyspecjalizowanymi rzecznikami lub organami rozpatrującymi skargi w państwie członkowskim.

2.6 PROCEDURY EUROPEJSKIEGO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

Wszystkie skargi przesyłane do Rzecznika są rejestrowane i potwierdzane, zwykle w ciągu jednego tygodnia od otrzymania. W potwierdzeniu informuje się skarżącego o procedurze oraz numerze referencyjnym, a także podaje się nazwisko i numer telefonu osoby zajmującej się skargą. Skarga jest analizowana w celu ustalenia, czy należy wszcząć dochodzenie i zwykle w ciągu miesiąca skarżący otrzymuje informację o wyniku analizy.

Jeśli nie zostaje wszczęte dochodzenie, skarżącemu podaje się powody takiej decyzji. W miarę możliwości skarga jest przekazywana do innego organu lub skarżącemu doradza się kontakt z właściwą instytucją.

2.6.1 Wszczęcie dochodzenia

Pierwszym etapem dochodzenia jest przesłanie skargi do danej instytucji lub organu i prośba o przesłanie Rzecznikowi opinii zwykle w terminie trzech miesięcy kalendarzowych. W 2004 r. Parlament Europejski i Komisja zgodziły się przyjąć krótszy, dwumiesięczny termin w przypadku skarg dotyczących odmowy dostępu do dokumentów.

2.6.2 Uczciwa procedura

Zasada uczciwej procedury wymaga, żeby decyzja Rzecznika dotycząca skargi nie uwzględniała informacji zawartych w dokumentach dostarczonych przez skarżącego lub instytucję lub organ Wspólnoty, chyba że druga strona miała możliwość wglądu do dokumentów i wyrażenia swojego poglądu.

Rzecznik przesyła zatem opinię instytucji lub organu Wspólnoty do skarżącego z prośbą o przedstawienie uwag. Tę samą procedurę stosuje się, gdy konieczne jest prowadzenie dalszego dochodzenia w sprawie skargi.

Ani Traktat, ani statut nie przewidują odwołań lub innych rozwiązań wobec decyzji Rzecznika dotyczących rozpatrzenia lub wyniku skargi. Niemniej jednak, jak wszystkie inne instytucje i organy Wspólnoty, Rzecznik podlega powództwu o odszkodowanie na podstawie art. 288 Traktatu WE. Co do zasady, można wnieść powództwo o odszkodowanie przeciwko Rzecznikowi na podstawie jego domniemanego niewłaściwego rozpatrzenia skargi.

2.6.3 Kontrola akt i przesłuchanie świadków

Przepis art. 3 ust. 2 statutu Rzecznika Praw Obywatelskich nakłada wymóg, aby instytucje i organy Wspólnoty dostarczały Rzecznikowi wszelkich informacji, których zażąda, i umożliwiały mu dostęp do odpowiednich akt. Odmowa może być umotywowana wyłącznie należycie uzasadnionymi powodami do zachowania tajemnicy.

Prawo Rzecznika do kontroli akt zezwala mu na sprawdzanie kompletności i dokładności informacji dostarczonych przez daną instytucję lub organ wspólnotowy. Ważną gwarancję dla skarżącego i społeczeństwa stanowi zatem fakt, że Rzecznik może prowadzić gruntowne i kompletne dochodzenia.

Art. 3 ust. 2 statutu zobowiązuje także urzędników i innych pracowników instytucji i organów wspólnotowych do składania zeznań na wniosek Rzecznika.

W 2006 r. prawo Rzecznika do kontroli akt instytucji zostało wykorzystane w 15 przypadkach. Prawo do przesłuchiwanie świadków zastosowano w jednej sprawie.

2.6.4 Jawna procedura

Skargi do Rzecznika są rozpatrywane w sposób jawny, chyba że skarżący prosi o poufność.

Artykuł 13 przepisów wykonawczych zapewnia skarżącemu prawo do wglądu w akta Rzecznika dotyczące jego skargi. Art. 14 przewiduje publiczny dostęp do dokumentów przechowywanych przez Rzecznika, z zastrzeżeniem tych samych warunków i ograniczeń, jakie określono w rozporządzeniu 1049/2001⁸. Jednakże w przypadku gdy Rzecznik bada akta instytucji lub organu, których skarga dotyczy, lub zbiera dowody na podstawie zeznań świadków, ani skarżący ani inne osoby nie mają dostępu do poufnych dokumentów lub informacji uzyskanych w wyniku kontroli lub przesłuchania (art. 13.3 oraz art. 14.2). Celem tego wyłączenia jest ułatwienie Rzecznikowi korzystania z jego uprawnień dochodzeniowych.

⁸

Rozporządzenie (WE) 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, Dz.U. z 2001 r. L 45, str. 43.

2.7 WYNIKI DOCHODZEŃ

W czasie dochodzenia skarżący jest informowany o każdym kolejnym podjętym działaniu. Kiedy Rzecznik podejmuje decyzję o zamknięciu dochodzenia, informuje skarżącego o wynikach dochodzenia i o swoich wnioskach. Decyzja Rzecznika nie jest prawnie wiążąca i nie stwarza praw lub zobowiązań prawnie wiążących dla skarżącego bądź danej instytucji lub organu.

W 2006 r. Rzecznik zamknął 250 dochodzeń, z których 247 stanowiły dochodzenia w sprawie skarg, a trzy były dochodzeniami z własnej inicjatywy.

Jeśli dochodzenie dotyczy więcej niż jednego zarzutu lub roszczenia, mogą one prowadzić Rzecznika do różnych wniosków.

2.7.1 Sprawy, w których nie stwierdzono niewłaściwego administrowania

W 2006 r. zamknięto 95 spraw (w tym dwa prowadzone z własnej inicjatywy), nie stwierdziwszy niewłaściwego administrowania. Dla skarżącego nie musi to oznaczać negatywnego zakończenia sprawy, gdyż odnosi on korzyści, otrzymując od danej instytucji lub organu pełne wyjaśnienie podjętych działań. Ponadto, nawet jeśli Rzecznik nie stwierdzi niewłaściwego administrowania, może wskazać instytucji lub organowi możliwość poprawy jakości administrowania na przyszłość. W takich przypadkach Rzecznik przedstawia dodatkową uwagę.

2.7.2 Sprawy rozwiązane przez instytucję i rozwiązania polubowne

W miarę możliwości Rzecznik Praw Obywatelskich próbuje osiągnąć pozytywny wynik, zadowalający zarówno dla skarżącego, jak i dla instytucji, przeciw której wniesiono skargę. Współpraca instytucji i organów wspólnotowych jest zasadniczym warunkiem osiągania takich rozwiązań, które przyczyniają się do poprawy stosunków między instytucjami a obywatelami oraz dzięki którym można uniknąć kosztownych i czasochłonnych sporów sądowych.

W 2006 r. 64 sprawy rozwiązały same instytucje lub organy w następstwie skargi do Rzecznika. Pięćdziesiąt dwie spośród nich stanowiły sprawy, w których dzięki interwencji Rzecznika uzyskano szybką odpowiedź na korespondencję pozostającą do tej pory bez odpowiedzi (szczegóły procedury wykorzystywanej w takich sprawach: patrz sekcja 2.9 *Sprawozdania rocznego 1998*).

Jeżeli w wyniku dochodzenia stwierdza się niewłaściwe administrowanie, Rzecznik dąży w miarę możliwości do rozwiązania polubownego. W 2006 r. zaproponowano 28 rozwiązań polubownych. W minionym roku po osiągnięciu rozwiązania polubownego zamknięto trzy sprawy, w tym dwie, w których rozwiązanie takie zaproponowano w 2005 r. Pod koniec 2006 r. nadal rozpatrywano 27 propozycji rozwiązań polubownych.

W niektórych przypadkach do rozwiązania polubownego można doprowadzić, jeżeli instytucja lub organ, którego dotyczy skarga, proponuje skarżącemu odszkodowanie. Wszystkie takie propozycje czynione są *ex gratia*, co oznacza, że nie wiążą się z uznaniem odpowiedzialności prawnej i nie stwarzają precedensu.

2.7.3 Uwagi krytyczne i zalecenia wstępne

Jeśli rozwiązanie polubowne jest niemożliwe lub jego poszukiwanie nie odniesie skutku, Rzecznik zamyka sprawę, wystosowując uwagę krytyczną lub zalecenie wstępne do instytucji lub organu, którego dotyczyła skarga.

Uwagę krytyczną zwykle stosuje się wówczas, gdy i) dana instytucja nie jest już w stanie wyeliminować przypadku niewłaściwego administrowania; ii) wydaje się, że nie ma ono konsekwencji ogólnych oraz iii) dalsze działania Rzecznika nie wydają się konieczne. Krytyczna uwaga jest także wskazana, jeśli Rzecznik uzna, że zalecenie wstępne byłoby bezcelowe lub jeśli

nie uzna za stosowne przedstawiać sprawozdania specjalnego w przypadku, kiedy dana instytucja lub organ nie przyjmie zalecenia wstępnego.

Uwaga krytyczna stanowi dla skarżącego potwierdzenie, że skarga jest zasadna i wskazuje danej instytucji lub organowi błędne działania celem uniknięcia w przyszłości podobnych przypadków niewłaściwego administrowania. W 2006 r. Rzecznik Praw Obywatelskich zamknął uwagą krytyczną 41 dochodzeń. Pełny wykaz tych spraw znajduje się w załączniku D.

W 2007 r. Rzecznik zamierza przeprowadzić oraz opublikować badanie dotyczące działań podjętych w 2006 r. przez instytucje w następstwie wszystkich otrzymanych uwag krytycznych. Podobne badanie zostanie również przeprowadzone na temat działań podjętych w następstwie otrzymania w 2006 r. dodatkowych uwag w 38 sprawach.

W przypadku gdy dalsze działania Rzecznika wydają się konieczne, tj. jeśli wciąż istnieje możliwość wyeliminowania niewłaściwego administrowania przez daną instytucję lub gdy przypadek niewłaściwego administrowania jest szczególnie poważny bądź ma konsekwencje ogólne, Rzecznik sporządza zalecenie wstępne dla danej instytucji lub organu. Zgodnie z art. 3 ust. 6 statutu Rzecznika instytucja lub organ ma trzy miesiące na nadesłanie szczegółowej opinii. W 2006 r. sporządzono 13 zaleceń wstępnych. Ponadto dziesięć zaleceń wstępnych z 2005 r. doprowadziło do wydania decyzji w 2006 r. Cztery sprawy zamknięto w ciągu roku od przyjęcia przez instytucję zalecenia wstępnego. Dwie sprawy zakończyły się sprawozdaniem specjalnym dla Parlamentu Europejskiego. Dziewięć spraw zamknięto z innych przyczyn. Pod koniec 2006 r. trwało jeszcze rozpatrywanie dziewięciu zaleceń wstępnych, w tym jednego zalecenia z 2004 r.

2.7.4 Sprawozdania specjalne dla Parlamentu Europejskiego

Jeżeli instytucja lub organ Wspólnoty nie udzieli zadowalającej odpowiedzi na zalecenie wstępne, Rzecznik może przesłać do Parlamentu Europejskiego sprawozdanie specjalne. Sprawozdanie specjalne może zawierać zalecenia.

Jak zwrócono uwagę w *Sprawozdaniu rocznym 1998* Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, możliwość przedstawienia Parlamentowi Europejskiemu sprawozdania specjalnego ma nieocenioną wartość dla pracy Rzecznika.

Sprawozdanie specjalne dla Parlamentu Europejskiego jest ostatnim istotnym etapem rozpatrywania sprawy przez Rzecznika, ponieważ przyjęcie rezolucji i skorzystanie z uprawnień Parlamentu to sprawy podlegające politycznej decyzji Parlamentu. Rzecznik udziela oczywiście Parlamentowi wszelkiej pomocy i informacji niezbędnych do rozpatrzenia sprawozdania specjalnego.

Zgodnie z Regulaminem Parlamentu Europejskiego za stosunki Parlamentu z Rzecznikiem odpowiada Komisja Petycji. Na posiedzeniu Komisji Petycji dnia 12 października 2005 r. Rzecznik, zgodnie z art. 195 ust. 3 Regulaminu Parlamentu, zobowiązał się stawić przed nią z własnej inicjatywy za każdym razem, gdy przedstawi Parlamentowi sprawozdanie specjalne.

W 2006 r. Parlamentowi przedłożono dwa sprawozdania specjalne. Dotyczą one spraw 289/2005/GG i 1487/2005/GG.

2.8 DECYZJE ZAMYKAJĄCE SPRAWY W 2006 R.

Decyzje zamykające sprawy są zazwyczaj publikowane na stronie internetowej Rzecznika (<http://www.ombudsman.europa.eu>) w języku angielskim i w języku skarżącego, jeżeli jest to inny język. Rozdział trzeci zawiera streszczenia 59 decyzji zamykających sprawy. Streszczenia odzwierciedlają zakres dziedzin oraz instytucji i organów Wspólnoty objętych wszystkimi 250 decyzjami zamykającymi dochodzenia w 2006 r. oraz różne uzasadnienia zamknięcia. Są one wprowadzane

do indeksu według numeru sprawy, ogólnego przedmiotu z uwzględnieniem dziedzin kompetencji Wspólnoty, rodzaju niewłaściwego administrowania zarzucanego przez skarżącego.

W dalszej części rozdziału drugiego zawarto analizę najistotniejszych wniosków prawnych i faktów zawartych w decyzjach Rzecznika. Są one zorganizowane w poziomej klasyfikacji według głównych przedmiotów dochodzeń zgrupowanych w pięciu głównych kategoriach:

- otwartość (w tym dostęp do dokumentów i informacji) i ochrona danych;
- Komisja Europejska jako „strażnik Traktatu”;
- przetargi, umowy i dotacje;
- sprawy kadrowe, w tym rekrutacja;
- inne sprawy.

Należy zaznaczyć, że powyższe kategorie w znacznym stopniu pokrywają się. Na przykład kwestie otwartości i publicznego dostępu są często podnoszone w skargach dotyczących rekrutacji lub roli Komisji jako „strażnika Traktatu”.

2.8.1 Otwartość, publiczny dostęp i ochrona danych osobowych

W 2006 r. wysoki odsetek (25%) dochodzeń dotyczył zarzutów braku otwartości. Artykuł 1 Traktatu o Unii Europejskiej odnosi się do podejmowania decyzji w Unii „z możliwie najwyższym poszanowaniem zasady otwartości”, zaś art. 255 Traktatu WE przewiduje prawo dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji. Prawo to jest regulowane rozporządzeniem 1049/2001⁹. W wyniku dochodzeń podejmowanych z własnej inicjatywy przez Rzecznika w latach 1996 i 1999 wiele innych instytucji i organów wspólnotowych również przyjęło przepisy o dostępie do dokumentów.

Dostęp do dokumentów

Rozporządzenie 1049/2001 daje wnioskodawcom możliwość wyboru rozwiązania: mogą oni zakwestionować odmowę dostępu w postępowaniu sądowym zgodnie z art. 230 Traktatu WE lub w drodze skargi do Rzecznika. W 2006 r. Rzecznik zamknął dochodzenia w sprawie jedenastu skarg związanych ze stosowaniem rozporządzenia 1049/2001, z których dziewięć dotyczyło Komisji, jedna Rady i jedna Parlamentu Europejskiego. W jednej sprawie (1845/2004/GG) w dalszym ciągu oczekuje się wydania pod koniec roku szczegółowej opinii Komisji na temat zalecenia wstępnego.

Zamknięto dwa dochodzenia w sprawie skarg dotyczących dostępu do dokumentów i informacji, skierowanych przeciwko Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu (EBI).

Streszczenia dziewięciu z powyższych spraw znajdują się w rozdziale trzecim.

Jeśli chodzi o wyjątki w zakresie odmowy dostępu, Rzecznik stwierdził w sprawie 617/2003/IP, że rozporządzenie 1049/2001 nie zawiera wyjątku zobowiązującego Unię Europejską do odmowy dostępu do dokumentów jedynie z takiego powodu, że ujawnianie dokumentów w państwie członkowskim nie jest bezpłatne. W sprawie 582/2005/PB Rzecznik nie przyjął argumentu Komisji, że procedury rozstrzygania sporów stosowanej przez Światową Organizację Handlu należy traktować jako „postępowanie sądowe” w rozumieniu art. 4 ust. 2 tiret drugie rozporządzenia. W sprawie 1463/2005/TN Rzecznik uznał, że art. 4 ust. 3 akapit pierwszy rozporządzenia, dotyczący dokumentów opracowanych przez instytucje do użytku wewnętrznego, nie ma zastosowania do dokumentów, które Komisja wysyła do władz państw członkowskich lub które od nich otrzymuje. Komisja nie może także powoływać się na przepis art. 4 ust. 2 tiret trzecie o ochronie celu śledztwa, ponieważ nie ustalono, że ujawnienie zagraża celowi prowadzonych dochodzeń czyli

⁹

Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, Dz.U. z 2001 r. L 145, str. 43.

zapewnieniu, aby krajowe plany państw członkowskich w zakresie alokacji przydziałów emisji gazów cieplarnianych były zgodne z prawem wspólnotowym. W sprawie 1919/2005/GG Rzecznik zajął stanowisko, że art. 4 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nie uzasadnia odmowy przez Parlament Europejski udostępnienia listy kandydatów w procedurze rekrutacji. Zdaniem Rzecznika trudno sobie wyobrazić, aby ujawnienie faktu, że dany urzędnik wspólnotowy ubiega się o inne stanowisko w służbach wspólnotowych mogło naruszać jego prywatność.

Zgodnie z art. 11 rozporządzenia 1049/2001 każda instytucja powinna zapewnić publiczny dostęp do rejestru dokumentów, w którym bezzwłocznie należy wprowadzać odniesienia do dokumentów. W sprawie 1764/2003/ELB Rzecznik stwierdził, że rejestr Komisji jest nieprawidłowy pod względem dokumentów związanych z audytem prowadzonym przez Komisję. Rzecznik Praw Obywatelskich podkreślił, że prawidłowe zarządzanie finansami jest kwestią wielkiej wagi dla opinii publicznej, a raporty z audytów stanowią cenne źródło informacji o sposobach wykorzystania funduszy Wspólnoty.

W sprawie 1776/2005/GG Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) odpowiedział na sugestię Rzecznika, wyrażając zgodę na częściowe ujawnienie sprawozdania z audytu na podstawie własnych przepisów o dostępie publicznym. Ponadto zezwolił na udzielenie przedsiębiorstwu skarżącemu prywatnego dostępu do tych części sprawozdania, które wyraźnie dotyczą grupy firm, do których należał skarżący. Rzecznik publicznie pochwalił konstruktywne podejście EBI w tej sprawie, zwracając uwagę, że chociaż ochrona prywatności i tajemnica handlowa mogą uzasadniać ograniczenie dostępu publicznego, nie należy odmawiać na tej podstawie dostępu do informacji żadnym osobom, których interesów osobistych lub handlowych one dotyczą.

Dostęp do informacji

W sprawie 3436/2004/ELB skarżący wnieśli skargę do Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), twierdząc, że są ofiarami domniemanego oszustwa. Rzecznik uznał, że mają oni prawo oczekiwać od Urzędu szczególnego uwzględnienia ich potrzeby uzyskania informacji o odpowiednich dochodzeniach prowadzonych przez OLAF. Zauważył jednak także, że w celu uniknięcia nieuzasadnionego obciążenia administracyjnego instytucji, obowiązek odpowiadania na wnioski o udzielenie informacji na podstawie Europejskiego Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej podlega ograniczeniom.

W sprawie 3501/2004/PB Rzecznik stwierdził, że w toku dochodzenia EBI podał przekonujące powody odmowy udzielenia informacji żądanych przez pewną organizację pozarządową. Poprosił jednak EBI, aby w przyszłości ewentualną odmowę dostarczenia informacji uzupełniał stosownym wyjaśnieniem jej przyczyn, przeznaczonym dla osoby ubiegającej się o informacje, zanim sprawa zostanie skierowana do Rzecznika w formie skargi.

Ochrona danych

Sprawa 2467/2004/PB dotyczyła rozpatrywania przez Komisję otrzymanej skargi dotyczącej przepisów obowiązujących w niemieckim Wolnym i Hanzeatyckim Mieście Hamburg. W skardze zarzucano naruszenie przepisów art. 14 ust. 1 lit. b) dyrektywy o ochronie danych osobowych¹⁰, dotyczących danych osobowych wykorzystywanych w marketingu bezpośrednim. Rzecznik stwierdził, iż Komisja nie przedstawiła słusznych i przekonujących argumentów na poparcie swojego stanowiska, że dyrektywa nie ma zastosowania w okolicznościach, które opisał skarżący. W odpowiedzi na propozycję rozwiązania polubownego Komisja przyjęła możliwość szerszej interpretacji art. 14 ust. 1 lit. b) i zobowiązała się do rozważenia tej kwestii z państwami członkowskimi oraz rozstrzygnięcia konkretnego przypadku przepisów obowiązujących w Hamburgu.

¹⁰

Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych, Dz.U. z 1995 r. L 281, str. 31. Przepis art. 14 ust. 1 lit. b) dyrektywy stanowi: *Państwa Członkowskie przyznają osobie, której dane dotyczą, prawo: a) (...) b) sprzeciwu, (...) wobec przetwarzania dotyczących jej danych osobowych, dla potrzeb bezpośredniego obrotu, lub prawo bycia poinformowanym przed ujawnieniem danych osobowych po raz pierwszy osobom trzecim (...) dla potrzeb bezpośredniego obrotu, jak również prawo wyraźnego powoływania się na prawo sprzeciwu (...) wobec ujawniania lub wykorzystywania danych.*

2.8.2 Komisja jako „strażnik Traktatu”

Rządy prawa są fundamentalną zasadą Unii Europejskiej. Jednym z najważniejszych obowiązków Komisji jest rola „strażnika Traktatu”¹¹. Artykuł 226 Traktatu WE ustanawia ogólną procedurę, zgodnie z którą Komisja może badać i przekazywać do Trybunału Sprawiedliwości ewentualne przypadki naruszenia prawa wspólnotowego przez państwa członkowskie. Komisja może otwierać dochodzenia z własnej inicjatywy, na podstawie skarg lub odpowiadając na wnioski Parlamentu Europejskiego o rozpatrzenie petycji skierowanych do Parlamentu zgodnie z art. 194 Traktatu WE. Inne procedury stosuje się do konkretnych spraw, takich jak nielegalna pomoc państwa.

Skargi wykraczające poza kompetencje Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich często dotyczą domniemanych naruszeń prawa wspólnotowego przez państwa członkowskie. Wiele takich spraw najlepiej może rozpatrzeć inny członek Europejskiej Sieci Rzeczników. Jednak w pewnych przypadkach Rzecznik uznaje za stosowne przekazanie skargi Komisji. W sekcji 2.5 powyżej podano przykłady obydwu rozwiązań.

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich przyjmuje i rozpatruje skargi przeciwko Komisji pełniącej rolę strażnika Traktatu. Wszczynając dochodzenie w sprawie takiej skargi, Rzecznik zawsze w razie potrzeby wyjaśnia skarżącemu, że dochodzenie nie będzie ustalało, czy zaistniało naruszenie przepisów, ponieważ Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich nie jest uprawniony do prowadzenia dochodzeń dotyczących działań władz państw członkowskich.

Rozdział trzeci zawiera streszczenia dziewięciu decyzji ilustrujących sposób, w jaki Rzecznik rozpatruje skargi przeciwko Komisji jako „strażnikowi Traktatu”. Opisano w nim osiem zamkniętych spraw oraz jedną wciąż otwartą pod koniec 2006 r.

Jeśli chodzi o proceduralne obowiązki Komisji wobec skarżących, głównym punktem odniesienia dla Rzecznika jest komunikat wydany przez Komisję w 2002 r.¹² w odpowiedzi na uwagi krytyczne Rzecznika. Komunikat stanowi, że zasadniczo departamenty Komisji będą badać skargi, dążąc do podjęcia decyzji o wydaniu formalnego oświadczenia lub zamknięciu sprawy w okresie nie dłuższym niż jeden rok od daty zarejestrowania skargi przez Sekretariat Generalny. Punkt 3 komunikatu zawiera spis okoliczności, w których Sekretariat Generalny ma prawo nie rejestrować korespondencji jako skargi. W odpowiedzi na dodatkową uwagę w sprawie 3369/2004/JMA Komisja uznała, że wymagania określone w komunikacie mają zastosowanie również w okresie po wysłaniu pisma z formalnym oświadczeniem do danego państwa członkowskiego.

Dwie sprawy zamknięto po przyjęciu przez Komisję zaleceń wstępnych wydanych przez Rzecznika. W sprawie 642/2004/GG Rzecznik zalecił, aby Komisja ponownie zbadała, czy sprzedaż pewnego przedsiębiorstwa wiązała się z pomocą państwa. Zalecenie wydano w związku z sugestiami, że rząd Dolnej Saksonii podzielił opinię, iż cena sprzedaży była niższa od ceny rynkowej. Komisja przyjęła wyniki dochodzenia Rzecznika w tej sprawie i zwróciła się do władz niemieckich w celu wyjaśnienia odpowiednich oświadczeń. Komisja przyjęła również zalecenie wstępne w sprawie 956/2004/PB mówiące, iż decyzja dotycząca skargi o naruszenie przepisów musi być podjęta w jak najkrótszym terminie i należy ją przekazać skarżącemu. Skarżący — duński sprzedawca samochodów — wniósł skargę przeciwko Komisji, że ta nie dotrzymała zobowiązania do rozpatrzenia jego skargi w sprawie naruszenia przez duńskie władze przepisów o opodatkowaniu importowanych samochodów.

W sprawie 289/2005/GG Rzecznik wydał zalecenie wstępne, w którym stwierdził, że Komisja powinna z należytą starannością i bez nieuzasadnionej zwłoki rozpatrzyć skargę o naruszenie przepisów dotyczącą ograniczeń dla usługodawców przyjmujących zakłady sportowe. W szczegółowej opinii Komisja wyraziła ubolewanie, że wobec braku politycznego porozumienia nie mogła podjąć decyzji w tej delikatnej kwestii. Ponieważ Rzecznik uznał, że nie jest to

¹¹ Przepis art. 211 Traktatu WE wymaga, aby Komisja czuwała „nad stosowaniem postanowień niniejszego Traktatu, jak również środków przyjętych przez instytucje na jego podstawie”.

¹² Komunikat do Parlamentu Europejskiego i Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczący sposobu postępowania wobec skarżących w sprawach o naruszenie przepisów prawa wspólnotowego, Dz.U. z 2002 r. C 244, str. 5.

wystarczający powód nierozpatrzenia skargi o naruszenie przepisów w stosownym czasie, przesłał do Parlamentu Europejskiego sprawozdanie specjalne. Następnie Komisja poinformowała Parlament i Rzecznika o wysłaniu do Niemiec pisma z formalnym oświadczeniem.

Rzecznik nie uznał tu za konieczne wydania zalecenia wstępnego w sprawie 1037/2005/GG. Stwierdził, że Komisja nie przedstawiła przekonujących argumentów o braku konieczności podejmowania dodatkowych działań w celu zmuszenia Niemiec do zastosowania się do orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości. Trybunał orzekł, że niemieckie rozporządzenie w sprawie opakowań dotyczące niektórych napojów stanowi barierę w handlu wewnątrzwspólnotowym. Rzecznik zamknął sprawę uwagą krytyczną, stwierdzając, że Komisja może sprostować swój błąd w kontekście drugiego toczącego się postępowania o naruszenie przepisów, związanego z tym rozporządzeniem.

Dwie sprawy odnosiły się do egzekwowania europejskiego prawa w zakresie czasu pracy. W sprawie 2944/2004/ID Komisja wyjaśniła Rzecznikowi w lutym 2005 r., że odłożyła swoją decyzję co do dalszego rozpatrywania skargi o naruszenie przepisów wniesionej w sierpniu 2003 r., ponieważ taka decyzja zależy od dalszego przebiegu postępowania w sprawie jej propozycji zmian odpowiednich przepisów wspólnotowych. Rzecznik przyjął wyjaśnienie Komisji o przyczynach nieprzestrzegania normalnego rocznego terminu, ale stwierdził również, że skarżąca może złożyć nową skargę, jeśli nie będzie zadowolona ze sposobu dalszego rozpatrywania przez Komisję skargi o naruszenie przepisów. W sprawie 3453/2005/GG w listopadzie 2005 r. skargę wniósł lekarz, który zarzucał Komisji, że nie podjęła działań wobec wniesionej przez niego ponad trzy i pół roku wcześniej skargi przeciwko Niemcom. W swojej opinii na temat skargi Komisja ponownie odniosła się do swojej propozycji zmiany odpowiednich przepisów wspólnotowych. Rzecznik uznał, że Komisja nie jest uprawniona do bezterminowego odkładania rozpatrzenia skargi tylko dlatego, że stosowne przepisy mogą się kiedyś zmienić. Wydał zatem zalecenie wstępne, żądając od Komisji jak najszybszego rozpatrzenia skargi. Na koniec 2006 r. sprawa była nadal otwarta.

Rzecznik otrzymał ponad 5 000 skarg i innego rodzaju informacji zawierających krytykę działań Komisji w związku z budową portu przemysłowego w Granadilli na wyspie Teneryfie w Hiszpanii. Zdaniem skarżących Komisja ustaliła, że budowa nie będzie sprzeczna z prawem wspólnotowym, w szczególności z art. 6 ust. 4 z dyrektywy siedliskowej¹³. Rzecznik uznał za stosowne wszczęcie dochodzenia z własnej inicjatywy (OI/2/2006/JMA) w celu uzyskania wyjaśnień od Komisji. Ponieważ z opinii Komisji jednoznacznie wynikało, że w rzeczywistości nie podjęła ona jeszcze decyzji w tej sprawie, Rzecznik zamknął dochodzenie.

Sprawa 3133/2004/JMA dotyczyła skargi o naruszenie przepisów wniesionej do Komisji przeciwko hiszpańskim przepisom wdrażającym dyrektywę dotyczącą transmisji telewizyjnych. Skarżący zakwestionował stwierdzenie Komisji, że transpozycja dyrektywy została dokonana prawidłowo. W świetle orzeczeń Trybunału dotyczących transpozycji dyrektyw oraz brzmienia i zakresu stosownych hiszpańskich przepisów ustawodawczych Rzecznik uznał przeprowadzoną przez Komisję analizę prawidłowości transpozycji za słuszną. Nie stwierdził więc przypadku niewłaściwego administrowania.

2.8.3 Przetargi, umowy i dotacje

Instytucje i organy Wspólnoty wykorzystują przetargi zarówno w celu pozyskiwania towarów i usług potrzebnych do wykonywania swoich funkcji, jak i w charakterze narzędzia regulującego kwestie dotacji i dopłat udzielanych w różnych programach UE¹⁴.

Rzecznik może rozpatrywać skargi dotyczące udzielania bądź nieudzielania zamówień oraz prowadzenia przetargów. Jednakże w przypadku ewentualnego naruszenia postanowień umowy Rzecznik ogranicza dochodzenie do zbadania, czy instytucja lub organ Wspólnoty w sposób spójny

¹³ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, Dz.U. z 1996 r. L 59, str. 63.

¹⁴ Skargi dotyczące umów o pracę omówiono w sekcji 2.8.4.

i wiarygodny wyjaśniły podstawę prawną swoich działań oraz uzasadniły swój pogląd na sprawę umowy.

Rozdział trzeci zawiera streszczenie ośmiu decyzji ilustrujących sposób rozpatrywania skarg tego rodzaju przez Rzecznika, jak również jednej decyzji zamykającej dochodzenie z własnej inicjatywy. O sześciu z tych spraw wspomniano poniżej.

W sprawie 1252/2005/GG podwykonawca zarzucił Komisji, że jej decyzja o rozwiązaniu umowy, w której Komisja zobowiązywała się do finansowego wspierania Europejskiego Komitetu Normalizacji (CEN), była niezgodna z prawem i niesprawiedliwa. Przypomniawszy Komisji o konieczności odpowiedzi także na zarzut niesprawiedliwego traktowania, Rzecznik ostatecznie nie stwierdził niewłaściwego administrowania. Złożone przez Komisję wyjaśnienie braku konieczności wcześniejszego powiadamiania o swojej decyzji okazało się uzasadnione, a Komisja nie może ponosić odpowiedzialności za decyzję CEN o niewystawieniu wniosku o zapłatę za pracę wykonaną przez skarżącego.

W sprawie 786/2006/JF Komitet Regionów odrzucił sprawozdanie końcowe skarżącego pięć dni po upływie terminu umownego. Rzecznik przyjął stanowisko Komitetu, że pomimo opóźnionego poinformowania skarżącego, zapłacenie niepełnej kwoty było uzasadnione, ponieważ jakość raportu odbiegała od tej, jakiej mógł on wymagać na podstawie umowy. Rzecznik stwierdził, że jeśli Komitet nie mógł wywiązać się z terminu umownego, powinien w ramach dobrej administracji poinformować o tym skarżącego przed upływem tego terminu. W tej sytuacji zaniechanie było niewłaściwym administrowaniem. Komitet jednak spójnie i wiarygodnie objaśnił podstawę prawną swoich działań oraz uzasadnił swój pogląd dotyczący umowy. Rzecznik nie starał się ustalić, czy doszło do naruszenia postanowień umowy ani czy Komitet ma prawo na podstawie umowy do odmowy zapłaty pełnej kwoty.

W sprawie 866/2006/SAB skarżący zakwestionował odrzucenie przez Komisję jego wniosków wstępnych dotyczących programu Sokrates. Zdaniem Komisji wnioski zostały nadesłane po upływie terminu. Dochodzenie Rzecznika ujawniło dokumenty dowodowe, dostępne dla Komisji w chwili podejmowania przez nią decyzji, wskazujące na wysłanie wniosków wstępnych w ostatnim dniu terminu składania dokumentów. W związku z tym Rzecznik stwierdził przypadek niewłaściwego administrowania.

Sprawa 3172/2005/WP dotyczyła opóźnienia w wypłacie przez Komisję dotacji na pewne działania w projekcie partnerstwa miast. W opinii dotyczącej skargi Komisja przeprosiła za opóźnienie i wyjaśniła napotkane problemy administracyjne oraz wprowadzone w związku z nimi usprawnienia w systemie płatności. Skarżący poinformował Rzecznika, że otrzymał płatność i uznaje sprawę za rozstrzygniętą. W dodatkowej uwadze Rzecznik poprosił Komisję, aby rozważyła naliczanie odsetek za opóźnione płatności w takich przypadkach.

Sprawa 2523/2005/TN dotyczyła zaproszenia do uczestnictwa w przetargu zorganizowanym przez Trybunał Sprawiedliwości w celu zawarcia umów ramowych o tłumaczenie tekstów prawnych. Zaproszenie do składania ofert zawierało wymóg dostarczenia próbnego tłumaczenia. Skarżący zakwestionował ten wymóg, ponieważ nie był on wymieniony w pierwotnym ogłoszeniu o zamówieniu. Rzecznik nie doszukał się w tym wypadku niewłaściwego administrowania, gdyż wymóg dostarczenia próbnego tłumaczenia stanowi informację uzupełniającą, która zgodnie z dyrektywą 92/50¹⁵ może zostać podana na etapie zaproszenia do składania ofert.

W dochodzeniu z własnej inicjatywy OI/1/2006/TN Rzecznik poprosił Komisję o zbadanie możliwości częstszego wykorzystywania mediacji do rozstrzygania sporów wynikających z umów przez nią finansowanych. Komisja odniosła się do tej prośby pozytywnie, zobowiązując się do wspierania alternatywnych metod rozstrzygania sporów w przyszłości dzięki umieszczeniu w standardowych umowach opcjonalnej klauzuli dotyczącej mediacji. Zamykając dochodzenie,

15

Dyrektywa Rady 92/50/EWG z dnia 18 czerwca 1992 r. odnosząca się do koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na usługi, Dz.U z 1992 r. L 209, str. 1. Dyrektywa ta już nie obowiązuje, ale obowiązywała w chwili publikacji ogłoszenia.

Rzecznik poprosił Komisję o dostarczenie mu do dnia 30 czerwca 2007 r. informacji na temat zarówno działań podjętych w sprawie tej klauzuli, jak i starań w celu szerszego wykorzystania mediacji w sporach dotyczących dotacji. Rzecznik podkreślił również, że należy zalecać korzystanie z mediacji w konfliktach między wykonawcami a podwykonawcami.

2.8.4 Sprawy kadrowe

Rozdział trzeci zawiera 18 streszczeń decyzji w sprawie skarg dotyczących spraw kadrowych. Wśród nich dziewięć wiąże się z procedurami rekrutacyjnymi organizowanymi przez Europejskie Biuro Doboru Kadr (EPSO), a sześć innych ze stosunkiem służbowym między instytucjami i organami a zatrudnionymi. Dwie ze streszczonych decyzji dotyczą skarg wniesionych przez oddelegowanych ekspertów krajowych, a jedna — dochodzenia z własnej inicjatywy (OI/3/2006/BB). W ostatnim przypadku Parlament Europejski, idąc za przykładem Komisji z 2005 r., zniósł ograniczenia wiekowe stażystów ze skutkiem od 15 lutego 2006 r.

Skargi dotyczące stosunków służbowych między zatrudnionymi a instytucjami i organami wspólnotowymi można wносить do Rzecznika Praw Obywatelskich pod warunkiem wyczerpania przez skarżącego procedur określonych w art. 90 ust. 1 i 2 regulaminu pracowniczego oraz po upływie terminów odpowiedzi. W sprawach 1217/2004/OV i 2227/2004/MF Rzecznik podkreślił, że brak odpowiedzi na skargę wniesioną na podstawie art. 90 ust. 2 stanowi niewłaściwe administrowanie. Chociaż regulamin pracowniczy uznaje brak odpowiedzi w ciągu czterech miesięcy za dorozumianą decyzję odmowną, celem takiego przepisu jest umożliwienie zainteresowanej osobie odwołania się do Sądu ds. Służby Publicznej, a nie zwolnienie służb administracyjnych z obowiązku odpowiedzi.

Dwie skargi dotyczące stosunków służbowych zostały rozstrzygnięte z pozytywnym wynikiem na rzecz skarżących i były przykładem doskonałej współpracy zainteresowanych instytucji i organu z Rzecznikiem.

W sprawie 106/2005/TN zarzucono Komisji odmowę wypłaty wynagrodzenia należnego córce skarżącej, byłej urzędniczce Komisji, która zachorowała wkrótce po podjęciu pracy. W odpowiedzi na skargę Komisja zmieniła stanowisko i zgodziła się na wypłacenie wynagrodzenia wraz z odsetkami.

Sprawa 1729/2005/JF dotyczyła zwrotu dodatków wypłaconych skarżącemu przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA). Rzecznik stwierdził, że EASA udzieliła niepełnych informacji, które wprowadziły w błąd skarżącego, i zaproponował, aby jako rozwiązanie polubowne EASA rozważyła cofnięcie roszczeń przynajmniej w sprawie części dodatków. W odpowiedzi EASA podtrzymała swoją opinię, że niewłaściwe administrowanie nie miało miejsca. Jednakże „biorąc pod uwagę wyjątkowy charakter tej sprawy i wysoko ceniąc sobie opinię Rzecznika”, całkowicie zrzekła się dochodzenia roszczeń. Uzyskano zatem rozwiązanie polubowne.

Natomiast w trzech innych sprawach Komisja odrzuciła nie tylko proponowane rozwiązania polubowne, lecz także kolejne próby osiągnięcia zadowalającego rezultatu. Dwa z tych przypadków dotyczyły oddelegowanych ekspertów krajowych.

W sprawie 760/2005/GG Rzecznik zaproponował — najpierw jako rozwiązanie polubowne, a potem w formie zalecenia wstępnego — aby Komisja rozważyła zmianę lub sprecyzowanie zasad udzielania specjalnego urlopu biegłym zeznającym przed sądem w charakterze świadków. W szczegółowej opinii Komisja oświadczyła, że przeanalizuje propozycję Rzecznika w kontekście przyszłego, bardziej wszechstronnego zbadania sytuacji oddelegowanych ekspertów krajowych, stwierdziła jednak z przykrością, że nie jest w stanie podać bardziej szczegółowych informacji na temat terminu takiego badania.

Sprawa 495/2003/ELB dotyczyła sporu o dodatki należne oddelegowanym ekspertom krajowym. Po odrzuceniu przez Komisję propozycji rozwiązania polubownego Rzecznik zwrócił się na piśmie do właściwego komisarza z prośbą o osobisty udział w poszukiwaniu zadowalającego rozstrzygnięcia skargi, które mogłoby polegać na wypłacie płatności *ex gratia* na rzecz skarżących. Chociaż Komisja zmieniła później stosowane przepisy, komisarz uznał, że Komisja prawidłowo zinterpretowała

wcześniejsze przepisy i słusznie odrzuciła propozycję Rzecznika. W opinii Rzecznika Komisja zachowała się wobec skarżących niesprawiedliwie, traktując sprawę tak, jak gdyby później przyjęte przepisy obowiązywały w chwili ustalania przez nią dodatków, które należy wypłacić.

Sprawa 1537/2003/ELB dotyczyła byłego pracownika czasowego Komisji, który został uniewinniony od zarzutu popełnienia przewinienia dyscyplinarnego z dużym opóźnieniem, które Rzecznik określił wcześniej jako niewłaściwe administrowanie. Rzecznik zaproponował rozwiązanie polubowne, sugerując, aby Komisja rozważyła pokrycie uzasadnionych kosztów poniesionych przez skarżącego na obronę w trakcie postępowania dyscyplinarnego. Komisja stwierdziła, że uniemożliwia jej to regulamin pracowniczy. Również w tej sprawie Rzecznik wystosował pismo do właściwego komisarza. Rzecznik wyraził opinię, że regulamin pracowniczy nie uniemożliwia Komisji dokonywania płatności *ex gratia*. Komisarz odrzucił jednak argumenty Rzecznika.

W decyzjach zamykających wszystkie trzy sprawy Rzecznik wyraził ubolewanie, że Komisja nie wykorzystwała okazji, by wykazać swoje zaangażowanie w realizację zasad dobrej administracji. Rzecznik ogłosił, że zamierza przeanalizować wraz z odpowiednim komisarzem najlepsze sposoby wspierania kultury obsługi w przedmiotowej dyrekcji generalnej.

2.8.5 Inne sprawy

Rozdział trzeci zawiera również kilka streszczeń dotyczących skarg, które nie zostały zakwalifikowane do żadnej z kategorii omówionych w poprzedniej sekcji. Cztery z tych spraw wymieniono poniżej.

W sprawie 2601/2005/ID skarżące przedsiębiorstwo zarzuciło Komisji naruszenie jego praw własności intelektualnej do programu tłumaczącego. Komisja nie kwestionowała, że skarżący ma takie prawa, ale wyraziła wątpliwości co do ich zakresu. Rzecznik uznał, że to skarżący powinien określić i wykazać podstawę prawną praw, które rzekomo zostały naruszone. Ponieważ skarżący tego nie uczynił, nie stwierdzono przypadku niewłaściwego administrowania przez Komisję. Rzecznik zachęcił jednak skarżącego i Komisję do rozważenia możliwości wykorzystania procedury mediacyjnej, aby znaleźć rozwiązanie zadowalające dla obu stron.

Dwie sprawy dotyczą zakresu odpowiedzialności Rady w odniesieniu do jej prezydencji.

W sprawie 1487/2005/GG stowarzyszenie na rzecz obrony języka niemieckiego wniosło skargę, że strona prezydencji UE nie jest dostępna po niemiecku. Rada nie odniosła się do istotnych argumentów skarżącego dotyczących liczby obywateli UE władających niemieckim jako pierwszym lub drugim językiem. Przyznając, że prezydencja stanowi część Rady jako instytucji, Rada utrzymuje jednocześnie, że nie ponosi żadnej odpowiedzialności za strony internetowe prezydencji, bowiem należą one do zakresu kompetencji państw członkowskich przewodniczących UE. Rzecznik uznał jednak, że Rada rzeczywiście odpowiada za wybór języków stosowanych w witrynach internetowych prezydencji, a w idealnym przypadku informacje na tych stronach powinny być dostępne we wszystkich urzędowych językach UE. Dodał jeszcze, że jeśli ma to być mniejsza liczba języków, ich wybór musi się opierać na obiektywnych i rozsądnych uwarunkowaniach. Nieuznanie istoty żądania skarżącego stanowi zatem niewłaściwe administrowanie ze strony Rady. Po odrzuceniu przez Radę zalecenia wstępnego w tej sprawie Rzecznik przedłożył Parlamentowi Europejskiemu sprawozdanie specjalne.

W sprawie 2172/2005/MHZ skarżący wyraził zaniepokojenie komercyjnym sponsorowaniem jednej z prezydencji. Rada przyjęła stanowisko, że kwestia komercyjnego sponsorowania prezydencji nie wchodzi w zakres jej kompetencji jako instytucji wspólnotowej. Rzecznik zasugerował jako rozwiązanie polubowne, aby Rada wzięła na siebie odpowiedzialność za tę sprawę i wyraziła chęć zastosowania w odpowiednim czasie środków, które zapobiegałyby takiemu sponsorowaniu bądź uregulowania go w sposób, który gwarantowałby właściwe rozwiązywanie ewentualnych konfliktów między interesem prywatnym a obowiązkami publicznymi. Rada odrzuciła propozycję. Ponieważ sprawozdanie specjalne opracowane w sprawie 1487/2005/GG poruszało już ogólne zagadnienie odpowiedzialności Rady za prezydencję przed Parlamentem Europejskim, Rzecznik

nie prowadził dalej tej sprawy. Nadal był jednak zaniepokojony faktem, że zaufanie obywateli do Unii i jej funkcjonowania może zostać osłabione z powodu braku reakcji Rady na istotny problem komercyjnego sponsorowania prezydencji. Rzecznik osobiście wystosował więc w tej sprawie pismo do stałych przedstawicieli państw członkowskich.

Sprawa 3403/2004/GG dotyczyła odpowiedzialności Komisji w kwestii dostępu do procedury odwoławczej w Szkołach Europejskich. Chociaż obowiązująca konwencja regulująca funkcjonowanie szkół weszła w życie w 2002 r., przepis przewidujący wykorzystanie procedury odwoławczej nie został w pełni wprowadzony aż do 2005 r. Z powodu tego opóźnienia Rada ds. skarg uznała, iż w jej kompetencjach nie leży rozstrzygnięcie sprawy wniesionej przez skarżących, a dotyczącej stopni uzyskanych w 2004 r. i kwestionowanych od tamtej pory. Rzecznik ponaglił Komisję, aby przekonała Radę Zarządzającą do przyjęcia przepisów, które umożliwiłyby Radzie ds. skarg przyjmowanie odwołań skarżących. Pomimo konstruktywnych, wciąż ponawianych starań Komisji w celu pomocy skarżącym Rada Zarządzająca nie podjęła żadnych działań. Rzecznik uznał, że zważywszy na jednoznaczny charakter niedociągnięć oraz znaczenie problemu, Komisja powinna była skłonić Radę Zarządzającą do przedyskutowania propozycji. Ze względu na wagę tej kwestii Komisja poprosiła Sekretarza Generalnego Szkół Europejskich o włączenie decyzji Rzecznika do porządku obrad Rady Zarządzającej.

Decyzje po przeprowadzeniu dochodzenia

3 DECYZJE PO PRZEPROWADZENIU DOCHODZENIA

Niniejszy rozdział zawiera wybrane streszczenia decyzji podjętych przez Rzecznika w 2006 r., odzwierciedlające zakres tematów i instytucji, których dotyczyły skargi, jak również dochodzenia z własnej inicjatywy. Streszczenia dotyczą wszystkich decyzji wymienionych w analizie tematycznej przedstawionej w rozdziale drugim. Streszczenia decyzji dotyczących skarg sklasyfikowano najpierw według rodzaju wniosków lub wyniku dochodzenia, a następnie według instytucji bądź organu, których dotyczyły skargi. Na końcu rozdziału przedstawiono streszczenia decyzji podjętych w wyniku dochodzeń z własnej inicjatywy oraz przykładowe zapytania złożone przez krajowych i regionalnych rzeczników praw obywatelskich.

W każdej sekcji niniejszego rozdziału sprawy przedstawiono w porządku według numeru sprawy. Na przykład w sekcji 3.1.2 sprawa 2944/2004/ID została umieszczona przed sprawą 3133/2004/JMA. Pełne teksty decyzji podjętych w każdej ze spraw można znaleźć w sekcji decyzji na stronie internetowej Rzecznika Praw Obywatelskich (<http://www.ombudsman.europa.eu>). Decyzje można wyszukiwać według numerów spraw. Pełne teksty decyzji są dostępne w języku angielskim i w języku skarżącego. Wydruk pełnego tekstu decyzji w takiej formie, w jakiej zamieszczono ją na stronie internetowej, można otrzymać na życzenie w Biurze Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

3.1 SPRAWY, W KTÓRYCH NIE STWIERDZONO NIEWŁAŚCIWEGO ADMINISTROWANIA

3.1.1 Parlament Europejski

BRAK WNIOSKU ZE SRONY PARLAMENTU O WYJAŚNIENIE DOTYCZĄCE OFERTY PRZETARGOWEJ

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 1315/2005/BB przeciwko Parlamentowi Europejskiemu

Parlament odrzucił ofertę skarżącego złożoną w odpowiedzi na zaproszenie do składania ofert (zwane dalej „zaproszeniem”), ponieważ nie przedstawił on oryginału jednego z zaświadczeń, jak wymagano w zaproszeniu, lecz jego fotokopię.

Rzecznik stwierdził, że uchybienie to jest istotne, ponieważ stanowi podstawę do wykluczenia z przetargu, jak jednoznacznie podano w zaproszeniu. Zwrócił następnie uwagę, że zgodnie z zaproszeniem możliwość skontaktowania się zamawiającego z oferentem powinna być ściśle interpretowana jako „szczególny wyjątek” od zakazu „wszelkich kontaktów między oferentami a zamawiającymi” po otwarciu ofert. Rzecznik uwzględnił również konieczność równego traktowania oferentów. W związku z powyższym poprawienie stwierdzonego błędu nie może być uznane ani za „wyjaśnienie” dotyczące oferty, ani za korektę „oczywistego błędu pisarskiego” w znaczeniu wyjątku określonego w zaproszeniu. Dlatego decyzja o odrzuceniu oferty nie stanowiła przypadku niewłaściwego administrowania.

Rzecznik sporządził dodatkową uwagę do oświadczenia Parlamentu, że w tej sprawie „nie skorzystał on z uprawnienia do żądania dokumentów uzupełniających czy brakujących zaświadczeń”. W dodatkowej uwadze stwierdzono, że takie oświadczenie wydaje się niezgodne z treścią samego zaproszenia oraz zasadami dobrej administracji w zakresie wykorzystywania swobody decyzyjnej.

3.1.2 Komisja Europejska

OPÓŹNIENIE W ROZPATRZENIU ISTOTY SKARGI DOTYCZĄCEJ ART. 226

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 2944/2004/ID przeciwko Komisji Europejskiej

W sierpniu 2003 r. skarżąca złożyła skargę do Komisji o naruszenie przepisów. We wrześniu 2004 r. w skardze do Rzecznika Praw Obywatelskich twierdziła, że Komisja nie poinformowała jej o rozpatrzeniu istoty zarzutu dotyczącego krajowych przepisów dotyczących czasu pracy i dyżuru, które przypuszczalnie naruszały przepisy dyrektyw wspólnotowych.

W swojej decyzji Rzecznik zauważył najpierw, że zgodnie ze zobowiązaniem podjętym przez Komisję w pkt 8 komunikatu do Parlamentu Europejskiego i Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczącego sposobu postępowania wobec skarżących w sprawach o naruszanie przepisów wspólnotowych¹ przewidziany w tym punkcie roczny termin może nie zostać dotrzymany jedynie w szczególnych przypadkach, a Komisja musi odpowiednio umotywić opóźnienie.

W tym przypadku Komisja wyjaśniła, że opóźniła podjęcie decyzji w sprawie ewentualnego rozpatrywania skargi dotyczącej art. 226, ponieważ zależy ono od dalszego przebiegu działań w sprawie wniosku z dnia 22 września 2004 r. dotyczącego zmiany wspólnotowych przepisów o czasie pracy, w tym o czasie dyżuru. Komisja nadmieniała, że wniosek przyjęto po szeroko zakrojonych konsultacjach w całej Europie i w związku z orzeczeniami Trybunału Sprawiedliwości w sprawach C-303/98 i C-151/02, które wywarły silny wpływ na państwa członkowskie, a zwłaszcza na ich systemy opieki zdrowotnej. W swojej decyzji (wydanej w styczniu 2006 r.) Rzecznik stwierdził, że Komisja podała wystarczające i właściwe wyjaśnienie powodów, dla których nie rozpatrzyła istoty skargi dotyczącej art. 226 z zachowaniem wspomnianego wyżej rocznego terminu. Rzecznik sporządził jednak dodatkową uwagę, w której podkreślił, że do dobrej praktyki administracyjnej Komisji należy informowanie skarżących o statusie przedłożonych skarg oraz zachęcił Komisję do systematycznego informowania skarżącej o statusie jej skargi. Zauważył ponadto, że skarżąca może wnieść do Rzecznika nową skargę, jeśli nie będzie zadowolona ze sposobu rozstrzygnięcia przez Komisję skargi o naruszenie przepisów.

PRZEPROWADZONA PRZEZ KOMISJĘ OCENA HISZPAŃSKICH PRZEPISÓW O TRANSMITOWANIU WALK BYKÓW

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 3133/2004/JMA przeciwko Komisji Europejskiej

Skarga dotyczyła decyzji Komisji o zamknięciu formalnej skargi, w której skarżący wysunął zarzut, że przepisy prawa hiszpańskiego wdrażające dyrektywę 89/552/EWG², mianowicie ustawa 22/1999, nie zawierają zobowiązania określonego w art. 22 dyrektywy, które stanowi, że transmisje

¹ COM(2002) 141 końcowy, Dz.U. z 2002 r. C 244, str. 5.

² Dyrektywa Rady 89/552/EWG z dnia 3 października 1989 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich, dotyczących wykonywania telewizyjnej działalności transmisyjnej, Dz.U. 1989 L 298, str. 23.

telewizyjne nie powinny zawierać programów mogących poważnie zaszkodzić fizycznemu, psychicznemu lub moralnemu rozwojowi małoletnich, a zwłaszcza programów ukazujących zbędną przemoc, którymi w opinii skarżącego są transmisje walk byków.

Komisja wysunęła argument, że wszelkie zobowiązania wynikające z dyrektywy zostały prawidłowo transponowane w ustawie 22/1999, a art. 17 ustawy w pełni odpowiada zobowiązaniom określonym w art. 22 dyrektywy. Uznała, że pomimo braku odniesienia do zbędnej przemocy w hiszpańskich przepisach pojęcie to, podobnie jak pojęcie pornografii, wymieniono w dyrektywie jedynie po to, by podać przykład programu telewizyjnego, którego treść może poważnie zaszkodzić rozwojowi małoletnich. Jednakże w opinii Komisji zakres tego przepisu nie ogranicza się do tych dwóch konkretnych aspektów, ale może obejmować również inne sytuacje.

Rzecznik Praw Obywatelskich nadmienił, że art. 22 dyrektywy wyraźnie zakazuje państwom członkowskim udzielania nadawcom podlegającym ich ustawodawstwu zezwolenia na nadawanie programów telewizyjnych mogących poważnie zaszkodzić rozwojowi małoletnich. Dyrektywa nie zawiera jednak definicji konkretnych rodzajów programów, które państwa członkowskie powinny uznać za szkodliwe dla rozwoju małoletnich, chociaż jako przykład programów należących do tej kategorii wymieniono w niej programy zawierające treści pornograficzne lub zbędną przemoc. Przywołując art. 249 ust. 3 Traktatu UE oraz orzecznictwo sądów Wspólnoty Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdził, że transponowanie dyrektywy do przepisów prawa krajowego nie oznacza konieczności ustanowienia przepisów dyrektywy w określonym przepisie prawa krajowego z użyciem dokładnie takich samych słów, gdyż ogólny kontekst prawny może być wystarczający, o ile tylko faktycznie zapewnia pełne stosowanie dyrektywy w jasny i precyzyjny sposób.

Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdził, że art. 22 dyrektywy i przepis wdrażający ją do prawa hiszpańskiego, a mianowicie art. 17 ustawy 22/1999, są prawie identyczne, z wyjątkiem tego, że w przepisach prawa hiszpańskiego nie wymieniono programów zawierających treści pornograficzne czy zbędną przemoc. Jak podano w przeprowadzonej przez Komisję analizie prawidłowości tej transpozycji, wszelkie programy zawierające treści pornograficzne lub zbędną przemoc z pewnością szkodzą rozwojowi małoletnich, a więc mieszczą się w zakresie hiszpańskiego przepisu wdrażającego dyrektywę. Uwzględniając sposób sformułowania oraz zakres powyższych przepisów, Rzecznik Praw Obywatelskich uznał, że stanowisko Komisji wydaje się uzasadnione. Dlatego Rzecznik stwierdził, że decyzja Komisji o zaniechaniu wszczęcia przeciwko władzom Hiszpanii postępowania o naruszenie przepisów, a w związku z tym zamknięcie formalnej skargi przedłożonej przez skarżącego, wydają się uzasadnione.

ZAKOŃCZENIE WSPÓŁPRACY OPARTEJ NA DŁUGOLETNIACH UMOWACH

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 191/2005/BB przeciwko Komisji Europejskiej

Stowarzyszenie organizacji pozarządowych o celu niezarobkowym EuronAid („EA”) przez 20 lat zajmowało się organizowaniem pomocy żywnościowej w ramach realizowanych przez Komisję Europejską programów pomocy żywnościowej i bezpieczeństwa żywnościowego. We wrześniu 2004 r. Komisja wysłała pismo do EA, potwierdzając, że ze względu na nowe rozporządzenie finansowe³ nie może nawiązywać z EA nowych stosunków umownych na podstawie długoletnich porozumień.

Komisja wydała decyzję na podstawie: i) art. 54 i 57 rozporządzenia finansowego oraz ii) art. 110 oraz 89 rozporządzenia finansowego oraz zasad przejrzystości i swobodnej konkurencji. Skarżący zakwestionował zasadność tego rozumowania. Podważał jednak tylko przesłanki pkt i), nie odnosząc się konkretnie do pkt ii). Rzecznik zauważył, że zasady wspólnotowe regulujące przyznawanie dotacji lub udzielanie zamówień publicznych na usługi stanowią odrębną,

³

Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich, Dz.U. z 1999 r. L 248, str. 1.

samowystarczającą i niezależną podstawę kwestionowanej decyzji, biorąc pod uwagę fakt, że współpraca między Komisją a EA przed wejściem w życie rozporządzenia finansowego opierała się na *bezpośrednim* przyznawaniu dotacji i udzielaniu zamówień na usługi. W istocie, zakładając nawet, że zgodnie z argumentacją EA zadania realizowane przez nią w kontekście wcześniejszej współpracy z Komisją stanowiły „zadania w zakresie ekspertyzy technicznej oraz zadania administracyjne, przygotowawcze i pomocnicze niewiążące się z wykonywaniem władzy publicznej ani wykorzystaniem uprawnień uznaniowych” w rozumieniu art. 57 ust. 2 rozporządzenia finansowego, zadania takie nie mogą w żadnym wypadku zostać przydzielone EA z pominięciem wspólnotowych zasad i przepisów regulujących przyznawanie dotacji i udzielanie zamówień publicznych na usługi. W związku z tym Rzecznik nie stwierdził przypadku niewłaściwego administrowania.

WYBÓR EKSPERTÓW W SZÓSTYM PROGRAMIE RAMOWYM

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 552/2005/SAB przeciwko Komisji Europejskiej

Skarżący zarzucił Dyrekcji Generalnej ds. Badań Naukowych Komisji Europejskiej naruszenie zasad dobrej administracji poprzez wybór tych samych, wcześniej zatrudnionych ekspertów do pomocy w ocenie projektów w szóstym programie ramowym. Komisja wydała opinię, w której wyjaśniła, że przy wyborze ekspertów stosuje specjalną zasadę rotacji określoną w jej wytycznych dotyczących procedur oceny i wyboru projektów⁴. Zasada zakłada, że w każdym roku kalendarzowym należy wymienić co najmniej 25% ekspertów. Skarżący zakwestionował zasadność wyznaczania wielkości puli nowych ekspertów.

Rzecznik zauważył, że zgodnie z wytycznymi Komisji proponowane procedury oceny opracowano tak, aby ich realizacja przebiegała jak najszybciej przy zachowaniu odpowiedniej jakości oceny. Komisja ustanowiła wielkość puli nowych ekspertów (w procentach), mając na uwadze potrzebę zachowania równowagi między udziałem nowych ekspertów a uzasadnionym interesem zatrzymania doświadczonych, wysoko wykwalifikowanych specjalistów. Rzecznik podkreślił również, że wcześniej stosowana praktyka wymiany jednej trzeciej ekspertów powodowała duże problemy ze znalezieniem wystarczającej liczby osób, więc Komisja, po szeroko zakrojonych konsultacjach i uwzględnieniu kilkuletnich doświadczeń, przyjęła kwestionowaną obecnie wielkość puli. Rzecznik utrzymywał, że powyższe obiektywne uzasadnienie stosowanej wielkości puli było słuszne i uprawnione oraz podsumował, że nie wystąpił przypadek przekroczenia przez Komisję granic dowolności. W związku z tym Rzecznik nie stwierdził przypadku niewłaściwego administrowania.

WSTRZYMANIE FINANSOWANIA PRAC NORMALIZACYJNYCH

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 1252/2005/GG przeciwko Komisji Europejskiej

W umowie podpisanej w 1991 r. Komisja zobowiązała się do finansowego wspierania Europejskiego Komitetu Normalizacji (CEN) przy opracowywaniu niektórych norm europejskich. Skarżącym był niemiecki ekspert powołany przez jednego z podwykonawców CEN na stanowisko kierownika projektu w celu przeprowadzenia pewnych badań na potrzeby normy europejskiej.

Na przełomie maja i czerwca 2002 r. Komisja i CEN podpisały aneks do umowy, zgodnie z którym wstrzymano finansowanie projektu.

Skarżący zarzucił Komisji, że jej decyzja o wstrzymaniu finansowania była niewłaściwa i niesprawiedliwa. Twierdził, że Komisja powinna przekazać CEN zaległą kwotę, co umożliwiłoby zapłacenie uczestniczącym w projekcie instytucjom i osobom za ich pracę.

4

COM C/2003/883.

Komisja stwierdziła, że postęp prac normalizacyjnych w ramach wielu umów był powolny i niezadowolający. Zgodnie z zasadą prawidłowego zarządzania finansami rozwiązała te umowy w porozumieniu z wykonawcami. Komisja nie ponosi odpowiedzialności za żadne umowy podwykonawstwa. Komitet miał możliwość poinformowania każdego z zainteresowanych o planowanym rozwiązaniu umowy i przekazania Komisji zaległych wniosków o płatność przed jej rozwiązaniem. Komisja uznała, że w pełni wywiązała się ze swoich zobowiązań prawnych.

Rzecznik Praw Obywatelskich poprosił Komisję o przedstawienie opinii na temat wysuniętego przez skarżącego zarzutu podjęcia niesprawiedliwej decyzji. W tym kontekście Rzecznik zauważył, że w stosownej korespondencji nie wspomniano, czy Komisja poinformowała z wyprzedzeniem o zamiarze rozwiązania umowy.

Komisja stwierdziła, że protokoły jej spotkań z wykonawcami w sposób oczywisty świadczą o tym, że Komisja miała prawo w dowolnym momencie podjąć decyzję o wstrzymaniu finansowania w przypadku nieprzestrzegania ustalonych harmonogramów prac. Nie było żadnych powodów, by udzielać Komitetowi kolejnych ostrzeżeń. Odnosząc się do kwestii, czy decyzja była niesprawiedliwa wobec skarżącego, Komisja podkreśliła, że nigdy nie była stroną zawartej z nim umowy.

W związku z zarzucaną nielegalnością decyzji Komisji Rzecznik zauważył, że skarżący nie kwestionował argumentu Komisji dotyczącego rozwiązania umowy przez CEN i Komisję na mocy obopólnego porozumienia. Rzecznik uznał, że skarżący nie uzasadnił zarzutu.

W kwestii zarzucanej niesprawiedliwości decyzji Rzecznik zwrócił uwagę, że w chwili podjęcia decyzji o zaprzestaniu finansowania skarżący już zakończył pracę. Dlatego jego niezadowolenie z decyzji Komisji jest zrozumiałe. Jednak argument Komisji o braku powodów do udzielenia kolejnego ostrzeżenia wydaje się uzasadniony. Rzecznik Praw Obywatelskich uznał, że Komisja nie może ponosić odpowiedzialności za decyzję Komitetu o zaniechaniu przekazania wniosku o zapłatę za pracę wykonaną przez skarżącego. Zamknął sprawę, nie znalazłszy powodów do uznania jej za przypadek niewłaściwego administrowania.

ZARZUT NARUSZENIA PRAW WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ DO PROGRAMU TŁUMACZĄCEGO

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 2601/2005/ID przeciwko Komisji Europejskiej

Skarżący — przedsiębiorstwo o nazwie SYSTRAN — zarzuciło Komisji naruszenie jego praw własności do programu tłumaczącego. W opinii skarżącego prawa te zobowiązują Komisję do uzyskania jego zgody przed wprowadzeniem do programu określonych zmian, które opracowano na podstawie kilku zawartych z Komisją umów.

Komisja nie kwestionowała faktu *istnienia* praw własności intelektualnej firmy SYSTRAN do programu, lecz raczej wyraziła wątpliwości dotyczące *zakresu i zasięgu* tych praw. Zasadniczo dowodziła, że ciężar udowodnienia zarzutu naruszenia praw do przedmiotowej własności intelektualnej spoczywa na skarżącym, który powinien najpierw wykazać prawne i wynikające z umów podstawy tych praw.

Rzecznik Praw Obywatelskich zauważył, że prawne aspekty ochrony prawa, na które powołał się skarżący, mogą zależeć od mających zastosowanie przepisów i od rodzaju stosunków umownych pomiędzy zainteresowanymi stronami, zgodnych z tymi przepisami. W rozważanym przypadku skarżący jedynie stwierdził, że jego prawo wynika z dyrektywy 91/250/EWG w sprawie ochrony prawnej programów komputerowych⁵ oraz z całości krajowych przepisów państw członkowskich, w szczególności Francji, Belgii i Luksemburga. Nie odniósł się jednak ani do konkretnych przepisów

⁵

Dyrektywa Rady 91/250/EWG z dnia 14 maja 1991 r. w sprawie ochrony prawnej programów komputerowych, Dz.U. 1991 L 122, str. 42.

dyrektywy (skierowanej do państw członkowskich, a nie Wspólnoty czy jej instytucji), ani do odpowiednich przepisów krajowych; nie wyjaśnił nawet, które krajowe przepisy powinny znaleźć w tym przypadku zastosowanie i dlaczego. Ponadto na skarżącym spoczywa ciężar określenia i udowodnienia podstawy prawnej prawa, które rzekomo zostało naruszone — tego obowiązku skarżący nie dopełnił. Rzecznik Praw Obywatelskich doszedł zatem do wniosku, że skarżący nie uzasadnił zarzutu o naruszenie prawa.

Na zakończenie Rzecznik zachęcił skarżącego i Komisję do rozważenia możliwości poddania sporu postępowaniu medacyjnemu, które mogłoby umożliwić stronom znalezienie z pomocą mediatora lub mediatorów możliwego do przyjęcia sposobu rozwiązania problemu lub przynajmniej pozwolić na precyzyjne i przejrzyste wyjaśnienie kwestii prawnych, faktycznych i technicznych dotyczących sporu przed wniesieniem sprawy do sądu lub przed organ arbitrażowy.

3.1.3 Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich

OGŁOSZENIE O ZAMÓWIENIU NA USŁUGI TŁUMACZENIOWE

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 2523/2005/TN przeciwko Trybunałowi Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich

Skarga dotyczyła ogłoszenia o zamówieniu opublikowanego przez Trybunał w celu zawarcia umów ramowych o tłumaczenie tekstów prawnych. Skarżącym było szwedzkie biuro tłumaczeń, które po zgłoszeniu udziału zostało zaproszone do złożenia oferty. Zaproszenie zawierało jednak dodatkowy wymóg, niepodany w pierwotnym ogłoszeniu o zamówieniu. Zgodnie z tym wymogiem tłumacz każdej kombinacji językowej musiał w ciągu 37 dni dostarczyć próbne tłumaczenie będące częścią oferty. Ponieważ w momencie otrzymania zaproszenia przez biuro tłumacz kombinacji językowych angielsko-szwedzkiej i francusko-szwedzkiej przebywał na 35-dniowym urlopie, skarżący nie mógł spełnić tego wymagania.

Zdaniem skarżącego wszystkie wymagania mające zastosowanie do procedury udzielania zamówień powinny zostać sprecyzowane na etapie ogłoszenia o zamówieniu, a zatem Trybunał niesłusznie zmienił warunki podczas trwania procedury.

Trybunał argumentował, że działał zgodnie z obowiązującymi przepisami, w szczególności z dyrektywą 92/50⁶ w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na usługi.

Ponieważ skarżący nie kwestionował przepisów zastosowanych przez Trybunał, Rzecznik uznał za właściwe zbadanie sprawy w świetle dyrektywy 92/50. Przepis art. 32 ust. 3 dyrektywy 92/50 sugeruje, że w przypadku niektórych wymagań wystarczy poinformować o nich w zaproszeniu do składania ofert, a nie wcześniej w ogłoszeniu o zamówieniu. Rzecznik uznał, że wniosek ten potwierdza art. 19 ust. 2 lit. d), który przewiduje, że pismo zapraszające wybranych kandydatów do złożenia ofert musi zawierać wykaz wszelkich dokumentów, które należy załączyć, czy to w celu potwierdzenia możliwych do zweryfikowania oświadczeń złożonych przez kandydata, czy uzupełnienia złożonych wcześniej informacji. Rzecznik uznał tłumaczenie próbne za informację uzupełniającą i nie stwierdził, aby Trybunał zmienił warunki podczas trwania procedury przetargowej. W związku z tym Rzecznik nie stwierdził przypadku niewłaściwego administrowania.

⁶

Dyrektywa Rady 92/50/EWG z dnia 18 czerwca 1992 r. odnosząca się do koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na usługi, Dz.U. z 1992 r. L 209, str. 1. Dyrektywa ta już nie obowiązuje, ale obowiązywała w chwili publikacji ogłoszenia.

3.1.4 Europejskie biuro doboru kadr

ZARZUT BŁĘDNEJ OCENY TESTÓW KONKURSOWYCH

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 1217/2004/OV (poufnej) przeciwko Europejskiemu Biuru Doboru Kadr (EPSO)

Skarżącego, uczestnika otwartego konkursu COM/A/9/01 organizowanego przez EPSO, poinformowano, że nie znalazł się wśród 200 kandydatów, którzy uzyskali najlepsze wyniki za test pisemny e) i test ustny f). Skarżący zwrócił się do EPSO z wnioskiem o ponowną ocenę testów, ponieważ, biorąc pod uwagę gruntowne przygotowanie do konkursu, umiejętności językowe oraz doświadczenie w przedmiotowej dziedzinie, był on przekonany o błędnej ocenie jego pracy. Wysłał również do EPSO pakiet zawierający płytę CD z nagraniem audio i czterostronicową „transkrypcję” testu ustnego, aby udowodnić prawidłowość udzielonych swoich odpowiedzi. Komisja rekrutacyjna podtrzymała swoją decyzję. Skarżący odwołał się na podstawie art. 90 ust. 2 regulaminu pracowniczego i w dniu 2 marca 2004 r. otrzymał odpowiedź od organu powołującego. Nie otrzymał jednak tłumaczenia decyzji na swój język ojczysty – niderlandzki.

W skardze do Rzecznika zakwestionował ocenę testów przeprowadzoną przez komisję rekrutacyjną i zarzucił jej nieuwzględnienie przedstawionych dowodów oraz brak uzasadnienia decyzji. Ponadto skarżący zarzucił EPSO niedotrzymanie terminu odpowiedzi na odwołanie na podstawie art. 90 ust. 2 oraz brak tłumaczenia odpowiedzi na język niderlandzki.

We wspólnej opinii przedstawiciele Komisji i EPSO przypomnieli, że ocena kandydatów ma charakter porównawczy i dowodzili, że pakiet przesłany przez skarżącego zawierał dokumenty niemające związku z powtórzną analizą jego testów. EPSO nadmieniło ponadto, że odpowiedź na odwołanie na podstawie art. 90 ust. 2 została przesłana w języku niderlandzkim do skarżącego w dniu 1 czerwca 2004 r. i wyraziło ubolewanie z powodu zwłoki.

W odpowiedzi na dalsze dochodzenie EPSO wprowadziło rozróżnienie między pracą administracyjną wykonywaną przez personel EPSO, w której możliwe jest zidentyfikowanie potencjalnego przypadku niewłaściwego administrowania, a decyzjami podjętymi przez komisję rekrutacyjną, które zdaniem EPSO może rewidować jedynie Sąd ds. Służby Publicznej.

W swojej decyzji, powołując się na orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości, Rzecznik podkreślił, że również on może badać zgodność z prawem podejmowanych przez komisję rekrutacyjną decyzji, za które ostateczną odpowiedzialność ponosi organ powołujący.

W kwestii oceny testów skarżącego Rzecznik doszedł do wniosku, że komisja rekrutacyjna nie popełniła żadnych oczywistych błędów, a jej decyzja była wystarczająco umotywowana. Rzecznik uznał również, że „transkrypcja” testu ustnego nie mogła mieć znaczenia dla oceny wyników skarżącego, ponieważ opierała się na subiektywnej, zapamiętanej przez skarżącego wersji egzaminu.

Jeśli chodzi o odpowiedź na odwołanie skarżącego na podstawie art. 90, Rzecznik doszedł do wniosku, że w związku z wyrażonym przez EPSO ubolewaniem z powodu zwłoki oraz dostarczeniem tłumaczenia na niderlandzki, dalsze dochodzenie nie jest konieczne. Wystosował jednak dodatkową uwagę, proponując, aby organ powołujący wysłał pismo wyjaśniające, jeżeli przewiduje, że jego odpowiedź nastąpi po upływie czteromiesięcznego terminu.

NIEDOPUSZCZENIE DO KONKURSU

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 1482/2005/MHZ przeciwko Europejskiemu Biuru Doboru Kadr (EPSO)

Skargę złożono w imieniu Stowarzyszenia Absolwentów Krajowej Szkoły Administracji Publicznej w odniesieniu do otwartego konkursu EPSO/A/8/03 na asystentów administratorów (narodowości polskiej) w dziedzinie audytu.

Kilku polskich kandydatów, którzy po zdaniu odpowiedniego egzaminu i specjalnym przeszkoleniu w dziedzinie audytu zostali mianowani biegłymi rewidentami przez Najwyższą Izbę Kontroli (NIK), zostało wykluczonych z konkursu, ponieważ ich wykształcenie uniwersyteckie nie odnosiło się do właściwej dziedziny, a kwalifikacje zawodowe nie były wystarczająco wysokie.

Skarżący wysunął zarzut, że komisja rekrutacyjna nie uwzględniła polskiego systemu szkolenia biegłych rewidentów, a w związku z tym niewłaściwie oceniła kwalifikacje polskich kandydatów. Zażądał ponadto, aby EPSO szybko ogłosiło nowy konkurs w dziedzinie audytu, w którym mogliby uczestniczyć kandydaci z Polski.

EPSO stwierdziło, że komisja ma szeroką dowolność w ocenie kwalifikacji kandydatów i że ocenę tę przeprowadza się na podstawie wymogów podanych w ogłoszeniu o konkursie. Ponadto Biuro zwróciło uwagę, że zorganizowało dwa nowe konkursy w dziedzinie audytu (EPSO/AD/23-24/05), w których kandydaci nieposiadający wyższego wykształcenia w dziedzinie związanej z rodzajem przyszłej pracy mogli uczestniczyć dzięki posiadaniu odpowiednich kwalifikacji dodatkowych.

Rzecznik Praw Obywatelskich zajął stanowisko, że ogłoszenie o konkursie przygotowane przez EPSO wynikało z niepełnego zrozumienia polskiego systemu kształcenia w dziedzinie audytu; wszystko wskazuje na to, że przygotowując kolejne ogłoszenia o konkursach, właściwie wykorzystano dodatkowe informacje, na które skarżący zwrócił uwagę. Rzecznik zauważył ponadto, że wszystko wskazuje na to, że kandydaci, których wnioski uprzednio odrzucono, kwalifikowali się do uczestnictwa w nowych konkursach oraz że skarżący wyraźnie zaznaczył, że nie ubiegał się o unieważnienie konkursu.

Rzecznik stwierdził brak podstaw do kontynuowania dochodzenia i zamknął sprawę.

MOŻLIWOŚĆ ZGŁASZANIA SIĘ TYLKO DO JEDNEGO Z TRZECH RÓWNOLEGLYCH KONKURSÓW

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 2616/2005/SAB przeciwko Europejskiemu Biuru Doboru Kadr (EPSO)

EPSO opublikowało ogłoszenia trzech konkursów na administratorów lingwistów. Kandydatów poinformowano, że testy w tych konkursach mogą odbywać się jednocześnie, więc można zgłaszać się tylko do jednego z nich. Skarżący zakwestionował to ograniczenie, chcąc uczestniczyć we wszystkich trzech konkursach.

EPSO argumentowało, że jednoczesne przeprowadzenie testów pozwala lepiej rozwiązać problem ograniczeń czasowych oraz finansowych nieodłącznie wiążących się z procedurami rekrutacji z udziałem dużej liczby kandydatów.

Rzecznik uznał wyjaśnienie EPSO za zasadne, biorąc pod uwagę słuszny cel, jakim było rozsądne gospodarowanie czasem i racjonalne wykorzystanie dostępnych środków finansowych. Alternatywne rozwiązanie wymagające od EPSO zorganizowania testów konkursowych oddzielnie, aby umożliwić potencjalnym kandydatom udział we wszystkich konkursach, mogłoby spowodować nadmierne trudności administracyjne, zaś instytucje i inni kandydaci byłiby narażeni na nieuzasadnioną zwłokę. W świetle tych argumentów oraz wobec faktu, że konkursy rzeczywiście odbyły się tego samego dnia, Rzecznik stwierdził, że EPSO nie przekroczyło granic

uprawnień uznaniowych, zezwalając kandydatom na zgłaszanie się tylko do jednego konkursu. W związku z tym Rzecznik nie stwierdził przypadku niewłaściwego administrowania.

Rzecznik uznał jednak, że EPSO nie powinno zwykle zabraniać kandydatom zgłaszania się do większej liczby konkursów, jeżeli nie ma pewności, że testy rzeczywiście będą odbywały się jednocześnie. Spostrzeżenie to Rzecznik zawarł w dodatkowej uwadze.

OCENA ODPOWIEDZI KANDYDATA NA PYTANIE TESTOWE

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 3389/2005/WP przeciwko Europejskiemu Biuru Doboru Kadr (EPSO)

Skarżący brał udział w otwartym konkursie na korektorów języka niemieckiego. Jedno z pytań testowych brzmiało: „Co oznacza termin „przedtytuł”? a) część książki poprzedzającą właściwy tekst; b) bibliografię; c) główny tytuł wraz z podtytułem; d) żadne z powyższych.” Skarżący wybrał odpowiedź d). Jednak według wykazu prawidłowych odpowiedzi, poprawną odpowiedź zawierał pkt a).

W skardze do Rzecznika skarżący zarzucał komisji rekrutacyjnej, że niesłusznie oceniła jego odpowiedź jako niepoprawną. Dowodził, że nie tylko część książki poprzedzająca tekst właściwy stanowi „przedtytuł”, lecz czasami elementy „przedtytułu”, takie jak puste strony czy zdjęcie autora, pojawiają się także po tekście właściwym. Skarżący powołał się ponadto na następującą definicję słownikową: „«Przedtytuł» stanowią w książce strony poprzedzające tekst właściwy, zawierające np. znak firmowy wydawcy. (...) U niektórych wydawców znak firmowy pojawia się na końcu książki.”

W swojej opinii EPSO stwierdziło, że komisja rekrutacyjna ma szerokie uprawnienia uznaniowe i nie jest zobowiązana ani do dokładnego wyjaśniania, dlaczego odpowiedź kandydata oceniła jako niepoprawną, ani do udzielania szczegółowych informacji dotyczących oceny. EPSO poinformowało Rzecznika, że po ponownej analizie sprawy komisja rekrutacyjna uznała, iż odnosząc się do definicji słownikowej, skarżący potwierdził tylko ogólną pozycję „przedtytułu” w książce. A zatem nawet z jego punktu widzenia jest oczywiste, że odpowiedź a) nie może być błędna. W związku z tym odpowiedzi d) nie można uznać za poprawną. Zdaniem EPSO skarżący nie zdołał wykazać, że wśród podanych definicji nie można było znaleźć prawidłowej odpowiedzi na pytanie.

Stosując te same co sądy wspólnotowe kryteria w kwestiach rekrutacji, zakładające szeroką swobodę uznania komisji egzaminacyjnej, Rzecznik starał się ustalić, czy w jej ocenie pojawił się oczywisty błąd. Z informacji udzielonych Rzecznikowi wynikało, że na przykład znak firmowy wydawcy, który zwykle stanowi część „przedtytułu”, czasami jest rzeczywiście umieszczany po tekście właściwym. Rzecznik rozumie zatem, dlaczego skarżący mógł wahać się nad wyborem odpowiedzi a). Jednakże, jeśli przyjmiemy, że definicja „przedtytułu” podana przez skarżącego jest prawidłowa, wówczas zdaniem Rzecznika odpowiedź d) nie może być poprawna, bowiem nie można zakwestionować, że „przedtytuł” stanowi (również) część książki poprzedzającą tekst właściwy, więc odpowiedzi a) nie można wykluczyć jako złej.

Rzecznik uznał w każdym razie, że skarżący nie wykazał istnienia oczywistego błędu w ocenie komisji. Zamknął sprawę, nie stwierdzwszy niewłaściwego administrowania.

ZARZUT ZŁEJ ORGANIZACJI OTWARTEGO KONKURSU

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 472/2006/DK przeciwko Europejskiemu Biuru Doboru Kadr (EPSO)

Uczestnik otwartego konkursu organizowanego przez EPSO złożył do Rzecznika skargę dotyczącą niewystarczająco przejrzystych zasad konkursu i niewłaściwej organizacji. Zarzucił w szczególności nieprzestrzeganie terminów rejestracji uczestników testów selekcyjnych.

EPSO przyznało, że kilku kandydatów miało trudności z rejestracją, ponieważ duża liczba osób próbowała zapisać się na testy w pierwszym dniu okresu wyznaczonego na rejestrację, w wyniku czego system informatyczny uległ przeciążeniu. W związku z tym EPSO było zmuszone do wprowadzenia systemu kolejowania, który ograniczyłby powstałe niedogodności. Biuro podkreśliło ponadto, że istotne i aktualne informacje zawsze publikuje na stronie EPSO Porta dla kandydatów (zawierającej profil online) oraz w swojej oficjalnej witrynie internetowej.

Uwzględniając rodzaj informacji umieszczanych przez EPSO w oficjalnej witrynie internetowej oraz w EPSO Porta dla kandydatów, jak również szybkość dostarczania informacji, Rzecznik stwierdził, że EPSO podawało kandydatom informacje o kolejnych etapach procedury rekrutacji regularnie i zgodnie z warunkami zaproszenia do składania zgłoszeń do udziału. W związku z tym Rzecznik zauważył, że EPSO starało się zapewnić właściwą obsługę kandydatom, informując ich o problemach technicznych oraz niezbędnych zmianach wprowadzonych w organizacji testów kwalifikacyjnych w celu rozwiązania tych problemów. Ponadto informacje podane przez EPSO były wyrażone jednoznacznie i właściwie, ponieważ pozwalały czytelnikowi zrozumieć, jaki jest następny etap procedury i jaki element procedury się zmienił. Rzecznik uznał również, że EPSO nie mogło wcześniej przewidzieć wspomnianych problemów technicznych, a z nieprzewidzianym zdarzeniem poradziło sobie odpowiednio i, co najbardziej istotne, bezzwłocznie poinformowało kandydatów o stosownych zmianach w organizacji konkursu. Na podstawie powyższego Rzecznik nie stwierdził przypadku niewłaściwego administrowania w związku z zarzutami skarżącego.

3.1.5 Europejski Bank Inwestycyjny

ODMOWA UDZIELENIA INFORMACJI O MOŻLIWOŚCIACH DOFINANSOWANIA PROJEKTU W KRAJU KANDYDUJĄCYM

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 3501/2004/PB przeciwko Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu (EBI)

Europejski Bank Inwestycyjny odrzucił wniosek skarżących (złożony w 2003 r.) o udzielenie informacji o możliwościach dofinansowania projektu w Czechach ze względu na fakt, że władze czeskie zażądały zachowania poufności takich informacji do chwili zatwierdzenia pożyczek przez czeski parlament. W odpowiedzi na nadesłaną skargę EBI stwierdziło, że ogólnie rzecz biorąc odmowa była zgodna z polityką i przepisami wówczas obowiązującymi. W odmowie nie odniesiono się do argumentu skarżących, że zgodnie z odpowiednimi publikacjami EBI zachowanie przejrzystości jest konieczne, jeżeli promotorzy projektu nie sprzeciwiają się temu ze względu na uzasadnioną konieczność zachowania tajemnicy handlowej lub rynkowej.

Skarżący zwrócili się zatem do Rzecznika.

W trakcie dochodzenia prowadzonego przez Rzecznika EBI naprawił wcześniejsze zaniedbanie polegające na zignorowaniu argumentu skarżącego o zachowaniu przejrzystości i złożył wyjaśnienia, odwołując się do interesu publicznego w stosunkach międzynarodowych. Rzecznik stwierdził, że taki motyw postępowania EBI mógł być słuszny. Ponadto Rzecznik uznał, że EBI nie miał obowiązku uzyskać pisemnego potwierdzenia wymagań czeskiego rządu dotyczących zachowania tajemnicy w przypadku tego konkretnego projektu oraz że, w kontekście tego dochodzenia, EBI dostarczył wystarczające dowody w kwestii postawy czeskich władz, która była przyczyną odmowy ujawnienia przedmiotowych informacji.

Rzecznik zwrócił uwagę, że zasady dobrej administracji wymagają udzielania obywatelom żądanych informacji, chyba że instytucja poda uzasadnione i wystarczające przyczyny odmowy. Wymóg ten ma odpowiednik w kodeksie dobrej praktyki administrowania EBI, gdzie także wspomina się o obowiązku podawania przyczyn podjętych decyzji.

Odnosząc się do rozpatrywanej sprawy, Rzecznik podsumował, że nie stwierdzono naruszenia przez EBI jego własnych zasad dotyczących dostępu do informacji. Zachęcił jednak Bank, aby w przyszłości, w przypadku odmowy udzielenia informacji, podawał stosowne wyjaśnienia osobie wnioskującej, zanim sprawa zostanie zgłoszona do Rzecznika Praw Obywatelskich w formie skargi.

3.1.6 Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych

ZARZUT BRAKU ODPOWIEDZI NA WNIOSEK O UDZIELENIE INFORMACJI

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 3436/2004/ELB przeciwko Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF)

Skargę złożyli dyrektorzy przedsiębiorstwa, którego projekt (Blue Dragon) wybrano do finansowania z funduszy wspólnotowych przyznawanych w ramach inicjatywy wspólnotowej LEADER II. Podejrzewając, że fundusze, o które wnioskowano w imieniu ich przedsiębiorstwa, stały się przedmiotem oszustwa, powiadomili o tym OLAF. W końcowej fazie dochodzenia Urząd stwierdził, że wypłacone przez Wspólnotę kwoty należy odzyskać. Skarżący wysunęli zarzut, że Urząd nie udzielił odpowiedzi na skierowane do niego pytania dotyczące dochodzenia w sprawie projektu Blue Dragon.

W swojej opinii Urząd zwrócił uwagę, że zagadnienia poruszone w piśmie skarżących odnoszą się do tych samych wydarzeń i tego samego okresu, które obejmuje skarga 1769/2002/(IJH)ELB. Podczas rozpatrywania tej skargi Urząd przekazał już wyczerpujące informacje na temat poruszonych w niej zagadnień. Ponadto ta sprawa oraz konkretne zagadnienia poruszone przez skarżących w ich piśmie były również przedmiotem wnikliwej kontroli przeprowadzonej przez Komisję Kontroli Budżetowej Parlamentu Europejskiego (COCOBU), której Urząd dostarczył szczegółowych informacji w formie pisemnej i ustnej. Wymóg ponownego dostarczenia przez Urząd szczegółowych odpowiedzi dotyczących tych samych zagadnień spowodowałby zbędne obciążenie administracyjne. Urząd stwierdził zatem, że ograniczył się do wskazania, gdzie można znaleźć odpowiedzi udzielone wcześniej na wszystkie pytania zadane w piśmie skarżących oraz przekazał wszelkie dodatkowe informacje, które mogły być pomocne.

Rzecznik Praw Obywatelskich uznał, że jako przypuszczalne ofiary oszustwa, które wniosły skargę do Urzędu, skarżący mieli prawo oczekiwać, że Urząd ze szczególną uwagą odniesie się do ich prośby o informacje na temat stosownych dochodzeń prowadzonych przez OLAF. Uznał jednak, że zgodnie z Europejskim Kodeksem Dobrej Praktyki Administracyjnej instytucje europejskie mają ograniczony obowiązek odpowiadania na zapytania o informacje. Szczególnie istotne dla właściwego administrowania jest przestrzeganie tego obowiązku z zachowaniem zasady proporcjonalności w celu uniknięcia niepotrzebnych obciążeń administracyjnych. Dlatego w tych okolicznościach, ponieważ Urząd udzielił wcześniej odpowiedzi na pytania Rzecznika Praw Obywatelskich i COCOBU, Rzecznik uznał, że w odpowiedzi na pismo skarżących uzasadnione było wskazanie miejsca, gdzie znajdują się odpowiedzi na każde postawione przez nich pytanie. Przyjął również do wiadomości, że skarżący nie byli zadowoleni z udzielonych odpowiedzi. Jednak po wnikliwym zbadaniu pytań i odpowiedzi Rzecznik Praw Obywatelskich uznał za nieuzasadniony zarzut skarżących dotyczący braku odpowiedzi ze strony Urzędu.

3.2 SPRAWY ROZWIĄZANE PRZEZ INSTYTUCJĘ

3.2.1 Parlament Europejski

UDOSTĘPNIENIE ARTYKUŁU Z „EP NEWSHOUND”

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 1363/2006/MF przeciwko Parlamentowi Europejskiemu

Skarżący, urzędnik Parlamentu Europejskiego, próbował przeczytać artykuł o sytuacji politycznej w Hiszpanii, który ukazał się w numerze „EP Newshound” (wewnętrznego tygodniowego biuletynu internetowego Parlamentu Europejskiego) z 4 marca 2006 r. W międzyczasie jednak artykuł wycofano. W wiadomości elektronicznej z 6 kwietnia 2006 r. skarżący poprosił służbę odpowiedzialną za publikację biuletynu o przesłanie kopii artykułu. Tego samego dnia poinformowano skarżącego, że z powodu wycofania i usunięcia artykułu ze względu na „powszechną reakcję”, jaką wywołał, jego prośba nie może zostać spełniona.

W skardze do Rzecznika skarżący zarzucił Parlamentowi, że odmowa dostarczenia kopii artykułu nosiła znamiona niesprawiedliwego i dyskryminującego czynu i stanowiła przypadek nieudzielenia informacji.

Parlament poinformował Rzecznika, że postanowił przesłać kopię artykułu bezpośrednio do skarżącego. Następnie skarżący powiadomił Rzecznika o otrzymaniu artykułu i stwierdził, że jest usatysfakcjonowany odpowiedzią Parlamentu. Rzecznik przyjął, że Parlament rozwiązał sprawę.

3.2.2 Komisja Europejska

ODMOWA WYPŁATY ZALEGŁEGO WYNAGRODZENIA WRAZ Z ODSETKAMI

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 106/2005/TN przeciwko Komisji Europejskiej

W skardze zarzucono Komisji odmowę wypłaty wynagrodzenia należnego córce skarżącej, byłej urzędniczce Komisji, która zachorowała wkrótce po podjęciu pracy. Osoba ta przebywała na zwolnieniu chorobowym, ale po pewnym czasie Komisja uznała za nieaktualne wyniki badań lekarskich, które przeszła córka skarżącej przed podjęciem pracy. Komisja dowodziła, że musiała ona być chora już w czasie przeprowadzania badań lekarskich. Sprawę wniesiono do Sądu Pierwszej Instancji, który unieważnił decyzję Komisji i przywrócił córkę na stanowisko urzędniczki. Ponieważ była nadal chora, nie mogła pracować i od listopada 2002 r. przyznano jej rentę inwalidzką. Jednak Komisja nie wypłaciła jej wynagrodzenia za okres od maja 2001 r. do października 2002 r., twierdząc, iż nie dostarczyła żadnych dowodów na to, że jej nieobecność w pracy wynikała z przyczyn medycznych. Córka skarżącej złożyła skargę w tej sprawie na podstawie art. 90 ust. 2 regulaminu pracowniczego, ale nie otrzymała odpowiedzi w przewidzianym terminie. W związku z tym skarżąca w imieniu córki skierowała skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich.

Skarżąca dowodziła, że Komisja dysponowała już wcześniej informacjami niezbędnymi do stwierdzenia choroby jej córki w rozważanym okresie, skoro oceny jej niezdolności do pracy dokonał wówczas Komitet ds. Inwalidztwa Komisji. Skarżąca wysunęła zarzut, że decyzja Komisji o uznaniu za nieusprawiedliwioną nieobecność jej córki w pracy w okresie od maja 2001 r. do

października 2002 r. była nieuzasadniona. Skarżąca twierdziła, że Komisja powinna wypłacić jej córce wynagrodzenie za ten okres.

Przedstawiając swoje stanowisko, Komisja wyjaśniła, że podjęła decyzję o uznaniu skargi córki na podstawie art. 90 ust. 2 i wypłaciła jej już wynagrodzenie należne za ten okres. Skarżąca przyznała, że wynagrodzenie zostało wypłacone, ale uznała za godny uwagi fakt, że Komisja nie wypłaciła odsetek.

Rzecznik Praw Obywatelskich odnotował, że w swojej skardze na podstawie art. 90 ust. 2 córka skarżącej wystąpiła z roszczeniem o wypłacenie przez Komisję nie tylko zaległego wynagrodzenia, ale również odsetek. Ponieważ Komisja w swojej opinii wyjaśniła, że podjęła decyzję „o uznaniu skargi [córki] na podstawie art. 90 ust. 2”, Rzecznik Praw Obywatelskich doszedł do wniosku, że dalsze dochodzenie jest wskazane i zapytał Komisję o powód niewypłacenia odsetek.

W odpowiedzi Komisja uznała konieczność wypłacenia odsetek; skarżąca powiadomiła następnie Rzecznika o ich wypłacie przez Komisję. Podziękowała służbom Rzecznika za pomoc w rozwiązaniu sprawy.

ODPOWIEDŹ W INNYM JĘZYKU NA PODANIE O PRACĘ

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 1841/2005/BM przeciwko Komisji Europejskiej

Skarżący złożył podanie o pracę napisane w języku hiszpańskim w Reprezentacji Komisji Europejskiej w Barcelonie (zwanej dalej „Reprezentacją”). Reprezentacja przysłała pocztą elektroniczną wiadomość w języku katalońskim, że skarżący nie został zakwalifikowany jako kandydat na dane stanowisko.

Skarżący wysunął zarzut, że udzielając odpowiedzi na podanie o pracę w języku innym niż użyty w jego pierwszym piśmie, a poza tym nieprzewidzianym w traktacie UE, Komisja nie zastosowała się do art. 21 traktatu UE.

Komisja wyjaśniła, że zgodnie z konstytucją hiszpańską Reprezentacja na ogół używa obydwu języków urzędowych stosowanych w tym regionie. W tym przypadku Reprezentacja wysłała wszystkim odrzuconym kandydatom wiadomość elektroniczną w języku katalońskim. Komisja wyraziła ubolewanie z powodu tego błędu, podkreślając, że przesłała skarżącemu tłumaczenie odpowiedzi na hiszpański wraz z przeprosinami. Komisja oświadczyła, że zobowiązała Reprezentację do wysyłania w przyszłości wiadomości elektronicznych przeznaczonych dla wielu odbiorców zarówno w języku hiszpańskim, jak i katalońskim.

Skarżący poinformował Rzecznika Praw Obywatelskich, że uznał sprawę za załatwioną i podziękował Rzecznikowi oraz jego służbom za pomoc w znalezieniu pozytywnego rozwiązania.

OPÓŹNIENIE W WYPŁACIE DOTACJI NA PROJEKT PARTNERSTWA MIAST

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 3172/2005/WP przeciwko Komisji Europejskiej

Władze lokalne Berlina wraz z władzami partnerskiego miasta Halton w Wielkiej Brytanii zorganizowały w ramach partnerstwa miast program wymiany uczniów szkół muzycznych. Na jeden projekt, który zrealizowano w Halton w październiku 2004 r., Komisja przyznała dotację w wysokości prawie 11 000 EUR. Jednakże władze niemieckie złożyły skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich z zarzutem i) znacznego opóźnienia w rozpatrywaniu przez Komisję wniosku o dofinansowanie, ii) niewypłacenia należnej części dofinansowania oraz iii) braku możliwości kontaktu z Komisją.

W swojej opinii Komisja przeprosiła za opóźnienie spowodowane wyjątkowo dużą liczbą wypłat w sektorze partnerstwa miast oraz reorganizacją właściwych służb. Wyjaśniła, że w przypadku spotkań obywateli miast partnerskich zwykle wypłacano bezpośrednio wszystkim zaproszonym miastom należną im część. Jednakże ze względu na dużą popularność programu i rosnącą liczbę projektów wielostronnych zarządzanie tym systemem stało się niemożliwe. Dlatego Komisja postanowiła uprościć system wypłat i kierować całą dotacją do miasta organizatora, którego zadaniem jest przekazanie zaproszonym miastom odpowiednich części dotacji. Z powodu nadmiernego obciążenia pracą system został wprowadzony już w 2004 r., choć w zaproszeniu do składania ofert przewidziano bezpośrednie wypłaty dla zaproszonych miast. O dokonanej zmianie Komisja poinformowała miasta organizatorów oraz główne organizacje reprezentujące miasta i władze miejskie. Jednoczesne poinformowanie wszystkich zaproszonych miast okazało się jednak trudne, choć Komisja przyznała, że taka informacja byłaby dla nich przydatna. Jeśli chodzi o przedmiotowy projekt, Komisja skontaktowała się z władzami miasta Halton i przypomniła im o zobowiązaniu. Po tym przypomnieniu władze Halton wypłaciły skarżącemu należną część dotacji.

Komisja wyraziła ubolewanie, że skarżący nie otrzymał wystarczających informacji o nowym systemie wypłat.

Skarżący poinformował Rzecznika, że otrzymał płatność i uznaje sprawę za rozstrzygniętą. Podziękował Rzecznikowi za jego starania. W związku z tym Rzecznik zamknął sprawę. W dodatkowej uwadze stwierdził jednak, że podmioty ubiegające się o dofinansowanie w tym sektorze zwykle należą do instytucji o ograniczonych środkach finansowych, a zatem w takich przypadkach Komisja mogłaby rozważyć wypłatę odsetek za opóźnienie płatności w związku z dalszym doskonaleniem standardów administracyjnych.

3.2.3 Komisja Europejska i Europejska Agencja Środowiska

NATYCHMIASTOWE PRZEPROSINY ZA BŁĘDY

Streszczenie decyzji dotyczącej skarg 3297/2006/BU oraz 3684/2006/BU

W odpowiedzi na zapytanie skarżącego Europejska Agencja Środowiska użyła nieprawidłowego nazwiska. Ponieważ istota zapytania wykraczała poza kompetencje Agencji, przekazano je do Komisji, która miała udzielić odpowiedzi. Komisja wysłała do skarżącego potwierdzenie otrzymania zapytania. Jednakże potwierdzenie napisano po polsku, choć zapytanie złożono w języku słowackim.

Skarżący zwrócił się do Rzecznika, którego służby skontaktowały się telefonicznie z Agencją i Komisją w celu szybkiego wyjaśnienia sprawy i znalezienia rozwiązania, które zadowoli skarżącego. Odpowiedzi przesłane przez Agencję i Komisję były pozytywne. Instytucje zgodziły się bezzwłocznie przeprosić skarżącego. Następnie służby Rzecznika skontaktowały się ze skarżącym, który z zadowoleniem przyjął przeprosiny.

Rzecznik uznał, że Agencja i Komisja rozstrzygnęły skargi i podziękował za dobrą współpracę ze strony ich służb.

3.2.4 Komitet Regionów

ZWROT KOSZTÓW PODRÓŻY W CELU ODBYCIA ROZMOWY KWALIFIKACYJNEJ

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 800/2006/WP przeciwko Komitetowi Regionów

W październiku 2005 r. skarżący uczestniczył w rozmowie kwalifikacyjnej w Komitecie Regionów, a następnie wysłał do tej instytucji list polecony z dokumentami wymaganymi w celu uzyskania zwrotu kosztów podróży. Nie otrzymawszy odpowiedzi, w grudniu 2005 r. skontaktował się z Komitetem. W dniu 10 stycznia 2006 r. Komitet poinformował go, iż nie otrzymał wymaganych dokumentów. Dnia 14 stycznia 2006 r. skarżący przesłał kopie dokumentów. Poinformowano go, że otrzymane dokumenty są wystarczające do zwrotu kosztów.

W skardze do Rzecznika wniesionej w marcu 2006 r. skarżący zarzucał, że nadal nie zwrócono mu poniesionych kosztów, a Komisja nie odpowiedziała na przypomnienie, które wysłał w lutym 2006 r. Skarżący żądał zwrotu kosztów podróży wraz z odsetkami. Stwierdził, że należy także udoskonalić funkcjonującą w Komitecie procedurę zwrotu kosztów.

W swojej opinii Komitet utrzymywał, że nigdy nie otrzymał listu poleconego od skarżącego, zdecydował się jednak zwrócić mu koszty na podstawie kopii dokumentów. Komitet poinformował również, że termin zwrotu kosztów ustalono na dzień 2 marca 2006 r. Jednakże, z powodu wewnętrznej reorganizacji w omawianym okresie, płatność została dokonana dopiero 29 kwietnia 2006 r. W związku z tym skarżącemu wypłacono odsetki. W sprawie stwierdzonej przez skarżącego potrzeby udoskonalenia procedury zwrotu kosztów Komitet argumentował, że opóźnienie było spowodowane wyjątkowymi okolicznościami, a zatem procedura nie wymaga zmiany.

Skarżący poinformował służby Rzecznika, iż jest zadowolony z rozstrzygnięcia sprawy w części dotyczącej wypłaty zaległej kwoty wraz z odsetkami. Jednak nie zgodził się ze stanowiskiem Komitetu, że wspomniane procedury nie wymagają udoskonalenia. Argumentował, że Komitet nie poinformował go o braku wymaganych dokumentów. Ponadto Komitet mógł go poinformować o wewnętrznej reorganizacji, która opóźniła płatność. Niemniej jednak skarżący oświadczył, że sprawa może zostać zamknięta. Podziękował Rzecznikowi za pomoc.

Rzecznik podsumował, że Komitet rozstrzygnął skargę w zakresie zwrotu kosztów i wypłaty odsetek. Uznał, że skarżący wycofał żądanie o udoskonalenie procedury zwrotu kosztów przez Komitet i zamknął sprawę.

W dodatkowej uwadze Rzecznik zasugerował jednak, aby Komitet w dalszym ciągu podnosił standardy administracyjne poprzez monitorowanie takich płatności, jak płatność sporna w omawianej sprawie. Przede wszystkim powinien kontaktować się z wnioskującym, jeśli stwierdza brak dokumentów niezbędnych do dokonania płatności, a także informować go o ewentualnych opóźnieniach oraz o ich przyczynach.

3.3 POLUBOWNE ROZWIĄZANIA UZYSKANE PRZEZ RZECZNIKA

3.3.1 Komisja Europejska

INTERPRETACJA DYREKTYWY O OCHRONIE DANYCH W ZWIĄZKU ZE SKARGĄ O NARUSZENIE PRZEPISÓW

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 2467/2004/PB przeciwko Komisji Europejskiej

Skarżący złożył w Komisji skargę o naruszenie przepisów, zarzucając, że ustawa o rejestracji Wolnego Miasta Hamburga stanowi naruszenie artykułu 14 ust. 1 lit. b) dyrektywy WE 95/46 o ochronie danych⁷, gdyż umożliwia przekazanie posiadanych przez państwo danych osobowych (w szczególności rejestru publicznego) osobom trzecim *bez* obowiązku poinformowania osób, których dotyczą dane, lub umożliwienia im sprzeciwu, *nawet wówczas gdy* oczywistym zamiarem osób trzecich jest sprzedaż danych w celu wykorzystania ich do marketingu bezpośredniego. Komisja odrzuciła skargę, uznając, że: i) z art. 14 ust. 1 lit. b) dyrektywy nie wynika oddzielne prawo do wyrażania sprzeciwu wobec wszystkich organów publicznych; ii) w odniesieniu do bezpośredniego marketingu art. 14 ust. 1 lit. b) dyrektywy dotyczy jedynie podmiotów zamierzających wykorzystać dane osobowe dla własnych celów marketingowych, a taki podmiot jak rejestr publiczny nie należy do tej kategorii.

Rzecznik Praw Obywatelskich uznał, że interpretacja Komisji świadczy o zbyt wąskim pojmowaniu terminów „przetwarzanie” i „administrator danych” określonych w art. 2 dyrektywy⁸. Ponadto jego zdaniem Komisja nie przedstawiła słusznych i przekonujących argumentów na poparcie swojego stanowiska, że art. 14 ust. 1 lit. b) nie ma zastosowania w okolicznościach, które opisał skarżący. Rzecznik Praw Obywatelskich zaproponował więc rozwiązanie polubowne, zgodnie z którym Komisja powinna ponownie rozważyć odpowiedź udzieloną skarżącemu.

W odpowiedzi Komisja przyznała, że art. 14 ust. 1 lit. b) dyrektywy można interpretować jako dotyczący nie tylko zamiaru administratora danych, ale również określonej wiedzy o operacji przetwarzania do celów marketingu bezpośredniego przez administratora *lub* stronę trzecią. Komisja stwierdziła, że wraz z państwami członkowskimi zajmie się sprawą szerszej interpretacji art. 14 ust. 1 lit. b) w celu prawidłowego wdrożenia powszechnego prawa do wyrażenia sprzeciwu wobec wszelkich operacji przetwarzania prowadzonych dla potrzeb marketingu bezpośredniego. W tym kontekście Komisja zajmie się również konkretnym przypadkiem przepisów obowiązujących w Hamburgu. Skarżący pozytywnie przyjął odpowiedź Komisji na przedstawioną przez Rzecznika propozycję polubownego rozwiązania sprawy, którą uznał za zadowalającą.

⁷ Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych, Dz.U. 1995 L 281, str. 31. Zgodnie z art. 14 ust. 1 lit. b) tej dyrektywy: „Państwa członkowskie przyznają osobie, której dane dotyczą, prawo: a) (...) b) sprzeciwu, (...) wobec przetwarzania dotyczących jej danych osobowych, dla potrzeb bezpośredniego obrotu, lub prawo bycia poinformowanym przed ujawnieniem danych osobowych po raz pierwszy osobom trzecim (...) dla potrzeb bezpośredniego obrotu, jak również prawo wyraźnego powoływania się na prawo sprzeciwu (...) wobec ujawniania (...)”.

⁸ Zgodnie z art. 2 lit. b) „»przetwarzanie danych osobowych« (»przetwarzanie«) oznacza każdą operację (...) [dokonywaną] na danych osobowych (...)”. Zgodnie z art. 2 lit. d) „»administrator danych« oznacza osobę fizyczną lub prawną, władzę publiczną, agencję lub inny organ, który (...) określa cele i sposoby przetwarzania danych”.

3.3.2 Europejski Bank Inwestycyjny

ODMOWA UDOSTĘPNIENIA RAPORTU Z AUDYTU — 1

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 1776/2005/GG przeciwko Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu

Na początku lat 90. dwa przedsiębiorstwa wchodzące w skład tej samej grupy uczestniczyły w projekcie dotyczącym produkcji energii wodnej w Lesoto, finansowanym ze środków UE, w tym ze środków udostępnionych przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI). Po ujawnieniu przypadku korupcji z udziałem lokalnego doradcy zatrudnionego przez firmy Bank przeprowadził audyt, którego wynikiem był raport sporządzony w 2000 r. Na podstawie wniosków z raportu Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) zamknął własne dochodzenie w tej sprawie. Jednak w 2003 r. Urząd otworzył nowe dochodzenie, ponieważ pojawiły się nowe informacje.

Skarżący — prawnik reprezentujący inne przedsiębiorstwo z tej samej grupy — zwrócił się do EBI z wnioskiem o udostępnienie raportu z audytu. Bank odrzucił wniosek, powołując się na zasady publicznego dostępu do dokumentów, zgodnie z którymi odmowa dostępu do dokumentu lub jego części jest uzasadniona, „jeśli ujawnienie go naruszyłoby ochronę (...) celu kontroli, śledztwa czy audytu”.

W skardze do Rzecznika Praw Obywatelskich skarżący stwierdził, że przepisu tego nie można interpretować na tyle szeroko, aby obejmował on także już zakończone dochodzenia. W każdym razie ochrona dokumentu ze względu na jego treść straciła już swoje uzasadnienie. Podkreślił, że aby pomóc przedsiębiorstwom w obronie, powinien zapoznać się z nowymi dowodami, które uzasadniają ponowne otwarcie dochodzenia przez OLAF.

EBI podtrzymał swoją decyzję o zakazie udzielenia dostępu.

Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił uwagę, że nie jest oczywiste, w jaki sposób ujawnienie raportu mogłoby zagrozić ochronie celów już zamkniętych lub nowych kontroli, dochodzeń i audytów, biorąc pod uwagę, że Urząd podjął decyzję o zamknięciu pierwszego dochodzenia właśnie na podstawie wniosków z tego raportu, oraz że raport sporządzono na około cztery lata przed złożeniem wniosku o jego udostępnienie. Ponadto EBI nie rozważył możliwości częściowego udostępnienia raportu. Dlatego Rzecznik zaproponował Bankowi polubowne rozwiązanie, wnioskując o ponowne rozpatrzenie prośby skarżącego.

W odpowiedzi Bank wyjaśnił, że nie przewiduje pełnego ujawnienia sprawozdania. Jednak po dalszym rozważeniu sprawy, chcąc działać w duchu dobrej współpracy, zgodził się na udostępnienie niektórych fragmentów (które załączył do odpowiedzi). Ponadto w drodze wyjątku wyraził zgodę na udzielenie skarżącemu osobistego dostępu do niektórych spośród pozostałych części raportu.

Skarżący wyraził wdzięczność za udostępnienie raportu. Rzecznik Praw Obywatelskich z zadowoleniem odniósł się do przyjętego rozwiązania polubownego. Pochwalił konstruktywne i świadczące o woli współpracy podejście EBI do tej sprawy. Zwrócił uwagę, że Bank zastosował nowatorską metodę, przychylając się do wniosku skarżącego o udostępnienie raportu przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony uzasadnionych interesów stron trzecich, co może posłużyć za modelowe rozwiązanie na przyszłość.

3.3.3 Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego

ZWROT DODATKÓW NA ZAGOSPODAROWANIE WYPŁACONYCH W OKRESIE PRÓBNYM

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 1729/2005/JF (poufnej) przeciwko Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA)

Skarżący został zatrudniony w EASA jako pracownik tymczasowy i był zobowiązany do przepracowania sześciomiesięcznego okresu próbnego najpierw w Brukseli, a potem w Kolonii.

Przed końcem okresu próbnego EASA poinformowała skarżącego, że nie ma możliwości zawarcia z nim umowy o pracę. Jeszcze w tym samym miesiącu EASA zażądała od skarżącego zwrotu wypłaconych dodatków na zagospodarowanie.

Skarżący zarzucił EASA obraźliwe traktowanie, sprzeczne z naturalnym poczuciem sprawiedliwości. Dowodził, że rozwiązanie stosunku pracy było jednostronne i przymusowe, a praca wiązała się z koniecznością dwukrotnego poniesienia kosztów przeprowadzki w ciągu kilku miesięcy.

EASA utrzymywała, że pracownik tymczasowy nabywa prawo do dodatku na zagospodarowanie dopiero po pomyślnym zakończeniu okresu próbnego. Przypomniała również, że skarżący podpisał dwa oświadczenia, w których informowano go, że dodatki na zagospodarowanie są przyznawane z góry z zastrzeżeniem ich zwrotu w przypadku nieprzedłużenia zatrudnienia. Aby wykluczyć wszelkie niejasności, EASA zmieniła formularze oświadczeń w sprawie dodatków na zagospodarowanie tak, aby uwzględniały przypadki przymusowego zakończenia stosunku pracy. Agencja zapewniła, że rozumie trudności, które sprawia pracownikom konieczność przeprowadzki do Brukseli, a potem do Kolonii, jednakże skarżącemu wypłacono wszystkie regulaminowe dodatki i świadczenia, do których był uprawniony, zatem poniesione przez niego wydatki na przeprowadzki zostały zrekompensowane.

Rzecznik zwrócił uwagę, że EASA wypłaciła skarżącemu dodatki na zagospodarowanie przed zakończeniem okresu próbnego, a zatem w okresie, gdy według własnych analiz Agencji nie był uprawniony do ich otrzymania. Jak zauważył, EASA przyznała w istocie, że podpisane przez skarżącego oświadczenia dotyczyły obowiązku zwrotu jedynie w przypadku dobrowolnej rezygnacji, a nie w razie przymusowego rozwiązania stosunku pracy. W opinii Rzecznika EASA przedstawiła niepełne informacje, które mogły wprowadzić skarżącego w błąd. Chociaż orzecznictwo stanowi, że w przypadku urzędników należy domniemywać znajomość praw i obowiązków, nie oznacza to jednak przyzwolenia na udzielanie przez instytucje i organy wspólnotowe mylących informacji.

Rzecznik zaproponował zatem jako rozwiązanie polubowne, aby EASA rozważyła odstąpienie od roszczenia zwrotu przynajmniej części kwoty dodatków na zagospodarowanie.

W odpowiedzi EASA podtrzymała swoje stanowisko, że nie wystąpił przypadek niewłaściwego administrowania. Jednakże „wobec wyjątkowego charakteru sprawy oraz wysoko ceniąc opinię Rzecznika” EASA przyjęła zaproponowane rozwiązanie polubowne i anulowała całą kwotę do zwrotu.

3.4 SPRAWY ZAMKNIĘTE KRYTYCZNĄ UWAGĄ RZECZNIKA

3.4.1 Parlament Europejski

UDOSTĘPNIENIE LIST KANDYDATÓW W PROCEDURZE REKRUTACYJNEJ

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 1919/2005/GG przeciwko Parlamentowi Europejskiemu

Skarżący, urzędnik Parlamentu, zgłosił swoją kandydaturę w odpowiedzi na trzy ogłoszenia o wolnych stanowiskach w Parlamencie. Następnie poprosił o udostępnienie list kandydatów dopuszczonych do udziału w tych procedurach rekrutacji, przy czym wszyscy z nich byli urzędnikami Parlamentu bądź innych instytucji wspólnotowych. Parlament udostępnił listy częściowo. W przekazanych kopiach usunięto nazwiska wszystkich kandydatów poza nazwiskiem skarżącego. Skarżący argumentował, że Parlament kierował się błędną opinią na temat obowiązku ochrony prywatności i integralności kandydatów na podstawie przepisów o ochronie danych.

Parlament stwierdził, że ujawnienie nazwisk innych kandydatów mogło skutkować problemami w ich karierze zawodowej, zwłaszcza związanymi z możliwością przyszłego awansu, gdyby osoby te nie zostały zatrudnione na nowych stanowiskach. Ponadto dodał, że biorąc pod uwagę termin rozstrzygania wniosków o udostępnienie dokumentów, zapytanie wszystkich kandydatów o zgodę na ujawnienie nazwisk nie było możliwe.

Parlament zaproponował jednak, aby trzy instytucje, do których stosuje się przepisy o dostępie do przedmiotowych dokumentów (Komisja, Rada i sam Parlament), przyjęły wspólne stanowisko w kwestii udostępniania list kandydatów w procedurze rekrutacji.

Rzecznik przychylnie przyjął tę inicjatywę. Odnosząc się do rozpatrywanej sprawy, zajął stanowisko, że odmowa ujawnienia nazwisk kandydatów nie była uzasadniona w przypadku osób zatrudnionych w instytucjach i organach wspólnotowych. Ponieważ regulamin pracowniczy przewiduje awansowanie pracowników według kwalifikacji i wyraźnie dopuszcza przenoszenie pracowników w obrębie instytucji i pomiędzy instytucjami, zwierzchnik działałby niezgodnie z prawem, gdyby dyskryminował urzędnika ubiegającego się o inne stanowisko. Ponadto Rzecznik zauważył, że w świetle dobrze znanej polityki Parlamentu zachęcającej do mobilności, byłoby dla niego bardzo zaskakujące, gdyby w takiej sytuacji urzędnik był dyskryminowany.

Ponadto, jeśli ujawnienie listy rzeczywiście mogłoby naruszać prywatność kandydatów, Rzecznik uznał, że przed podjęciem decyzji należało zapytać ich o opinię. Biorąc pod uwagę, że listy zawierały nazwiska 35 kandydatów oraz zakładając, że ze wszystkimi kandydatami można się skontaktować pocztą elektroniczną, Rzecznik nie widzi powodu, dla którego nie można było zasięgnąć ich opinii w stosownym terminie.

W zaleceniu wstępnym Rzecznik nakazał więc Parlamentowi rozważenie żądania skarżącego. Parlament nie wykonał zalecenia wstępnego.

Ponieważ Parlament uznał, że zagadnienie wymaga dalszego rozważenia, a międzyinstytucjonalna debata na ten temat nadal trwa, Rzecznik zamknął sprawę uwagą krytyczną. Podkreślił, że nie wyklucza to możliwości ponownego zbadania sprawy z uwzględnieniem wniosków wypracowanych przez instytucje.

3.4.2 Rada Unii Europejskiej

ROZPATRZENIE WNIOSKU O UDZIELENIE INFORMACJI

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 817/2006/TN przeciwko Radzie Unii Europejskiej

Skarżący skontaktował się telefonicznie z Radą, aby zapytać, czy ma ona obowiązek lub możliwość wyrażenia poparcia dla Danii w związku z jej sporem z krajami muzułmańskimi. Skarżący chciał rozmawiać z Wysokim Przedstawicielem ds. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz sekretarzem generalnym Rady UE Javierem SOLANĄ. Został połączony z sekretarką, która poinformowała go, że rozmowa z panem SOLANĄ nie jest możliwa. Sekretarka stwierdziła, że postawione pytanie jest trudne i przełączyła skarżącego do osoby odpowiedzialnej za kontakty z prasą. Osoba ta również nie potrafiła udzielić odpowiedzi.

Skarżący zwrócił się do Rzecznika, podnosząc zarzut, że Rada nie postąpiła zgodnie ze swoją polityką większej otwartości i przyjaznej postawy wobec obywateli.

Zdaniem Rady fakt, że specjalista ds. kontaktów z prasą nie potrafił udzielić odpowiedzi, która wyrażałaby stanowisko instytucji, nie był bynajmniej niedorzeczny. Wówczas bowiem w Radzie nadal toczyła się dyskusja na temat szczegółowego stanowiska w tej sprawie. W takich okolicznościach trudno sobie wyobrazić udzielenie przez Radę jednoznacznej odpowiedzi skarżącemu.

Rzecznik nie uważał, aby skierowanie skarżącego do biura prasowego w celu uzyskania informacji było niesłuszne, ponieważ biuro to zazwyczaj powinno znać stanowisko Rady w różnych sprawach. Biuro prasowe powinno jednak w razie potrzeby wyjaśnić skarżącemu, że Rada jeszcze nie sformułowała stanowiska w omawianej kwestii. Jeśli biuro nie dysponowało wiedzą niezbędną do udzielenia odpowiedzi, należało poradzić skarżącemu, aby złożył pisemny wniosek o udzielenie informacji zgodnie z art. 22 ust. 2 Europejskiego Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej. Nieudzielenie takiej informacji lub porady skarżącemu w omawianej sprawie stanowiło przypadek niewłaściwego administrowania.

3.4.3 Komisja Europejska

NIESPRAWIEDLIWE TRAKTOWANIE ODDELEGOWANYCH EKSPERTÓW KRAJOWYCH

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 495/2003/ELB przeciwko Komisji Europejskiej

Skarżącymi była para małżeńska. Oboje małżonkowie pracowali jako oddelegowani eksperci krajowi w Komisji. Ich skarga dotyczyła uprawnień żony do pobierania świadczeń. Komisja przyznała jej zmniejszoną dietę dzienną, ponieważ za jej miejsce zamieszkania uznano miejsce oddelegowania (Brukselę). Zdaniem skarżących miejscem zatrudnienia małżonki był Paryż i w związku z tym powinna ona otrzymać pełną dietę.

W swojej opinii Komisja wyjaśniła, że zgodnie z art. 20 decyzji Komisji z dnia 30 kwietnia 2002 r. regulującym kwestie przyznawania takich diet podstawowym miejscem zamieszkania małżonka jest Bruksela. Za miejsce zamieszkania małżonki uznano zatem również Brukselę i przyznano jej prawo jedynie do zmniejszonej diety.

Po porównaniu francuskiej i angielskiej wersji decyzji Komisji Rzecznik zaproponował rozwiązanie polubowne. Zasugerował, aby Komisja rozważyła wypłacenie małżonce i) pełnej diety dziennej, do której wydaje się uprawniona zgodnie z francuską wersją art. 17 oraz ii) dodatkowej diety ryczałtowej, do której wydaje się uprawniona zgodnie z angielską i francuską wersją art. 18.

Komisja odrzuciła propozycję. Uznała, że intencją autora decyzji było wykluczenie przypadków wypłacania diet według wyższych stawek, jeśli ekspert został oddelegowany do miejsca zamieszkania współmałżonka. Komisja przyznała, że francuska wersja decyzji zawierała błąd tłumaczeniowy, ale stwierdziła, że tego rodzaju usterka nie może wpływać na prawo i nie stanowi przypadku niewłaściwego administrowania.

W lutym 2004 r. Komisja przyjęła nową decyzję zmieniającą wersję zarówno francuską, jak i angielską, aby nadać moc obowiązującą przepisom, które miała zawierać decyzja z 2002 r.

W grudniu 2005 r. Rzecznik wystosował pismo do właściwego komisarza z prośbą o udział w poszukiwaniu zadowalającego rozstrzygnięcia sprawy, które mogłoby polegać na wypłacie skarżącemu świadczenia *ex gratia*. W odpowiedzi komisarz wyraził stanowisko, że Komisja prawidłowo zinterpretowała stosowne przepisy i odrzucił propozycję Rzecznika.

Rzecznik uznał, że Komisja postąpiła wobec skarżących niesprawiedliwie, traktując ich w istocie tak, jakby w danym okresie obowiązywała nowa, a nie poprzednia decyzja. Był to przypadek niewłaściwego administrowania i Rzecznik Praw Obywatelskich sporządził uwagę krytyczną. Ponadto wyraził ubolewanie, że Komisja nie skorzystała z okazji, aby wykazać zaangażowanie w realizację zasad dobrej administracji. Rzecznik ogłosił, że zamierza zbadać wraz z odpowiednim komisarzem najlepsze sposoby promowania kultury obsługi w przedmiotowej dyrekcji generalnej.

DOSTĘP DO DOKUMENTÓW: OPŁATY POBIERANE NA PODSTAWIE PRAWA KRAJOWEGO ORAZ PRZYCZYNY ODMOWY CZĘŚCIOWEGO DOSTĘPU

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 617/2003/IP przeciwko Komisji Europejskiej

Skarżący wystąpił do Komisji z wnioskiem o udostępnienie pewnych dokumentów na podstawie rozporządzenia 1049/2001⁹. Komisja odrzuciła wniosek ze względu na to, że ich ujawnienie naruszałoby ochronę interesów handlowych osoby fizycznej lub prawnej (art. 4 ust. 2 tiret pierwsze rozporządzenia).

Rozpatrzywszy dokumenty przedłożone przez skarżącego i Komisję, Rzecznik wydał zalecenie wstępne, aby Komisja ponownie rozważyła swoją decyzję i przyznała dostęp do dokumentów lub tej ich części, która nie jest objęta powyższym wyjątkiem, bądź aby przedstawiła bardziej szczegółowe wyjaśnienie, wskazując niektóre lub wszystkie dokumenty bądź ich fragmenty, których dotyczy ten wyjątek.

W szczegółowej opinii Komisja uznała, że pewna liczba dokumentów, o których udostępnienie wnioskował skarżący, stanowi zgodnie z włoskim prawem dokumenty publiczne. Jednakże, ponieważ we Włoszech nie są one udostępniane bezpłatnie, Komisja przyjęła stanowisko, że dostarczenie bezpłatnych kopii stosownych dokumentów byłoby niewłaściwe i niezgodne z zasadą lojalnej współpracy między instytucją a państwem członkowskim. Zaproponowała zatem jako sprawiedliwe rozwiązanie, aby zezwolić skarżącemu na wgląd do dokumentów w siedzibie Wspólnego Centrum Badawczego w Isprze.

W kwestii przyznania częściowego dostępu do pozostałych dokumentów Komisja dowodziła, że badanie strona po stronie stosownej dokumentacji i wybór określonych fragmentów mogłyby

⁹

Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, Dz.U. z 2001 r. L 145, str. 43.

spowodować zupełnie nieproporcjonalne obciążenie administracyjne, którego nie uzasadniałby interes publiczny związany z częściowym udostępnieniem dokumentów.

Stanowisko Komisji nie przekonało Rzecznika. Ponieważ jednak stwierdził, że nie ma pewności, jakiego rodzaju działania podjąłby Parlament Europejski, aby pomóc jemu i skarżącemu, uznał składanie sprawozdania specjalnego za niewłaściwe i zamknął sprawę, wystosowując dwie uwagi krytyczne. Rzecznik podkreślił w szczególności, że rozporządzenie 1049/2001 nie zawiera wyjątku zobowiązującego Unię Europejską do odmowy dostępu do dokumentów jedynie z takiego powodu, że ujawnianie dokumentów w państwie członkowskim nie jest bezpłatne. Przypomniał również decyzję Sądu Pierwszej Instancji, że w konkretnych przypadkach instytucja może rozważyć interes publiczny związany z udzieleniem częściowego dostępu do dokumentów w kontekście powstałego obciążenia pracą. Jednak Rzecznik zauważył również, że Sąd uzależnił tę zasadę od indywidualnego badania konkretnych dokumentów. W rozpatrywanej sprawie prawdopodobnie takiego badania nie przeprowadzono.

ODMOWA ZAPŁATY KOSZTÓW PRAWNYCH

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 1537/2003/ELB (poufnej) przeciwko Komisji Europejskiej

Skarżący był pracownikiem tymczasowym Komisji. Wszczęto wobec niego postępowanie dyscyplinarne, w wyniku którego został uniewinniony od zarzutów popełnienia przewinienia dyscyplinarnego. W związku z tym skarżący zażądał odszkodowania obejmującego koszty przygotowania obrony.

Zdaniem Komisji skarżący nie był uprawniony do zwrotu kosztów prawnych, ponieważ postępowanie dyscyplinarne nie zostało skierowane do komisji dyscyplinarnej.

Po rozpatrzeniu dokumentów złożonych przez skarżącego i Komisję Rzecznik zaproponował rozwiązanie polubowne. Zasugerował, aby uwzględniając powagę oskarżeń oraz okres, który upłynął, zanim zdecydowano o nieodwoływaniu się do komisji dyscyplinarnej, Komisja rozważyła możliwość zwrotu skarżącemu uzasadnionych kosztów poniesionych przez niego na obronę w trakcie postępowania dyscyplinarnego.

W odpowiedzi na propozycję Rzecznika Komisja stwierdziła, że bez względu na powagę oskarżeń wysuniętych przeciwko skarżącemu oraz okres, który upłynął, zanim zdecydowano o nieodwoływaniu się do komisji dyscyplinarnej, regulamin pracowniczy uniemożliwia pokrycie uzasadnionych kosztów poniesionych przez skarżącego na obronę.

W listopadzie 2005 r. Rzecznik wystosował pismo do właściwego komisarza z prośbą o osobisty udział w poszukiwaniu zadowalającego rozstrzygnięcia skargi. W odpowiedzi komisarz podtrzymał stanowisko, że Komisja nie podziela interpretacji regulaminu pracowniczego Rzecznika i odrzuca jego propozycję.

Rzecznik uznał, że regulamin pracowniczy nie uniemożliwia pozytywnego rozpatrzenia przez Komisję jego propozycji zwrotu, na zasadach *ex gratia*, uzasadnionych wydatków poniesionych przez skarżącego na obronę. Rzecznik stwierdził więc, że odmowa pokrycia przez Komisję wydatków poniesionych przez skarżącego, niezależnie od powagi oskarżeń wysuniętych przeciwko niemu i okresu, który upłynął, zanim Komisja zdecydowała o nieodwoływaniu się do komisji dyscyplinarnej, stanowiła przypadek niewłaściwego administrowania.

Biorąc pod uwagę, że Komisja odrzuciła nie tylko propozycję rozwiązania polubownego, ale również kolejną inicjatywę rozstrzygnięcia sprawy skierowaną bezpośrednio do właściwego komisarza, Rzecznik uznał, że wydawanie zalecenia wstępnego będzie bezcelowe. Uznał ponadto, że konsekwencje niewłaściwego administrowania prawdopodobnie nie będą na tyle poważne, aby uzasadniały złożenie sprawozdania specjalnego w Parlamencie Europejskim. W związku z tym Rzecznik zamknął sprawę uwagą krytyczną.

Rzecznik wyraził ubolewanie, że właściwa dyrekcja generalna Komisji Europejskiej nie skorzystała z okazji, aby wykazać zaangażowanie w realizację zasad dobrej administracji. Ogłosił, że zamierza zbadać wraz z odpowiednim komisarzem najlepsze sposoby wspierania kultury obsługi w przedmiotowej dyrekcji generalnej.

Uwaga: Skarga była skierowana przeciwko Komisji i OLAF. Dochodzenie Rzecznika wykazało jednak, że za podniesione zarzuty jest odpowiedzialna wyłącznie Komisja. Zatem propozycja rozwiązania polubownego i uwaga krytyczna zawarta w decyzji zamykającej sprawę zostały skierowane tylko do Komisji, a nie do OLAF.

ODMOWA UDOSTĘPNIENIA RAPORTU Z AUDYTU — 2

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 1764/2003/ELB przeciwko Komisji Europejskiej

Skarżący zwrócił się do Komisji z wnioskiem o udostępnienie raportu z audytu dotyczącego Nigru. Umożliwiono mu jedynie częściowy dostęp (do fragmentów przepisów krajowych). Skarżący wysunął zarzut, że odmawiając mu dostępu do pozostałej części raportu z audytu, Komisja naruszyła przepisy rozporządzenia 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów¹⁰. Twierdził, Komisja argumentowała, że odmowa udzielenia dostępu do pozostałych części raportu z audytu była uzasadniona, gdyż jego ujawnienie mogłoby naruszyć ochronę celu audytu oraz ochronę interesu publicznego w dziedzinie stosunków międzynarodowych. Ponadto części zawierających dane osobowe dotyczył inny wyjątek określony w rozporządzeniu 1049/2001.

Rzecznik Praw Obywatelskich zaproponował rozwiązanie polubowne, biorąc pod uwagę, że – jeśli chodzi o wyjątek dotyczący ochrony celu audytu – Komisji nie udało się wykazać, iż miała prawo skorzystać z tego wyjątku w celu ograniczenia publicznego dostępu do raportu z audytu. Ponadto w kwestii ochrony interesu publicznego w dziedzinie stosunków międzynarodowych nie uzasadniła w przekonujący sposób odmowy ujawnienia tych części raportu, które sama uznała za możliwe do ujawnienia. Rzecznik zaproponował zatem, by Komisja rozważyła udostępnienie tych części raportu, które sama uznała za możliwe do ujawnienia.

Choć Komisja zgodziła się na ujawnienie części dokumentu, skarżący zauważył, że całą część merytoryczną raportu z audytu stanowiły w gruncie rzeczy wykreślone fragmenty.

Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił uwagę, że Komisja ma dużą dowolność w podejmowaniu decyzji o odmowie dostępu ze względu na ochronę interesu publicznego w dziedzinie stosunków międzynarodowych. W związku z tym zakres kontroli sprawowanej przez Rzecznika Praw Obywatelskich ogranicza się w tym przypadku do ustalenia, czy przestrzegane są przepisy proceduralne i obowiązki wynikające z racji stanu, czy prawidłowo przedstawiono fakty oraz czy popełniono oczywisty błąd w ocenie lub nadużyto uprawnień. W kwestii obowiązku wobec państwa Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdził, że chociaż to zainteresowana instytucja powinna wykazać, że dokumenty, do których skarżący chciał uzyskać dostęp, rzeczywiście należą do wyjątków określonych w rozporządzeniu 1049/2001, uzasadnienie potrzeby poufności wobec każdego dokumentu może okazać się niemożliwe bez ujawnienia jego treści, co czyni wyjątek bezzasadnym.

Rzecznik Praw Obywatelskich nadmienił, że raport dotyczył szczegółowej kontroli administracji w Nigrze. Odnotował następnie, że zdaniem Komisji pełne ujawnienie tego dokumentu mogłoby doprowadzić do pogorszenia jej stosunków z Nigrem. Stwierdził, że Komisja jednoznacznie wyjaśniła powody kwestionowanej odmowy i chociaż uzasadnienie to było zwięzłe, okazało się wystarczające w związku z tym, że podanie dodatkowych informacji, w szczególności odnoszących się do treści tego dokumentu, byłoby sprzeczne z celem stosowanego wyjątku. Rzecznik stwierdził również, że kwestionowanej decyzji nie można uznać za nieważną z powodu oczywistego

¹⁰

Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, Dz.U. 2001 L 145, str. 43.

błędu w ocenie ochrony interesu publicznego w dziedzinie stosunków międzynarodowych. Doszedł do wniosku, że nie wystąpił przypadek niewłaściwego administrowania w związku z zakwestionowaną decyzją Komisji o nieudzieleniu dostępu do części raportu z audytu, o który wnioskował skarżący.

Skarżący wysunął ponadto zarzut, że rejestr dokumentów Komisji nie był kompletny, gdyż podczas jego przeszukiwania odnalazł jedynie dwa dokumenty dotyczące audytu.

Komisja zadecydowała, że rejestr jej dokumentów powinien na początkowym etapie zawierać odniesienia do dokumentów, które przede wszystkim wiążą się z jej działalnością legislacyjną. Zakres rejestru będzie stopniowo rozszerzany. Aby spełnić oczekiwania skarżącego, Komisja postanowiła sporządzić listę posiadanych dokumentów dotyczących przedmiotowego audytu.

Rzecznik Praw Obywatelskich zauważył, że prawidłowe zarządzanie finansami jest kwestią wielkiej wagi dla opinii publicznej, a raporty z audytów stanowią cenne źródło informacji o sposobach wykorzystania funduszy Wspólnoty. Dlatego zasady właściwego administrowania wymagają, aby przy sporządzaniu rejestru dokumentów pierwszeństwo miały raporty z audytu i odpowiednie dokumenty będące w posiadaniu Komisji. Rzecznik nadmienił, że Komisja przedstawiła jedynie ogólne uwagi dotyczące zawartości rejestru, co nie pozwala we właściwy sposób odnieść się do uchybienia wskazanego przez skarżącego. Rzecznik uznał, że rejestr dokumentów Komisji jest niewystarczający ze względu na brak dokumentów dotyczących przedmiotowego audytu. Jest to przypadek niewłaściwego administrowania. Rzecznik sporządził uwagę krytyczną.

BRAK ODPOWIEDZI NA SKARGĘ ZŁOŻONĄ NA PODSTAWIE ART. 90 UST. 2 REGULAMINU PRACOWNICZEGO

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 2227/2004/MF przeciwko Komisji Europejskiej

W dniu 14 marca 2003 r. skarżący na podstawie art. 90 ust. 2 złożył skargę dotyczącą decyzji Komisji w sprawie kosztów podróży służbowej. Ponieważ skarga nie została skierowana do właściwych służb, 19 sierpnia 2003 r. skarżący złożył w Komisji kolejną skargę. W skardze do Rzecznika Praw Obywatelskich wysunął zarzut nieudzielenia przez Komisję uzasadnionej odpowiedzi na skargę złożoną na podstawie art. 90 ust. 2.

Komisja argumentowała, że brak odpowiedzi na skargę złożoną na podstawie art. 90 ust. 2 należy uważać za dorozumianą decyzję o jej odrzuceniu.

Biorąc pod uwagę swoje stanowisko zajęte w poprzednich sprawach, zgodnie z którym dobra praktyka administracyjna wymaga, aby organ powołujący udzielił wyraźnej odpowiedzi na wszystkie skargi złożone na podstawie art. 90 ust. 2, Rzecznik uznał, że nieudzielenie przez Komisję uzasadnionej odpowiedzi na skargę wniesioną przez skarżącego stanowi przypadek niewłaściwego administrowania.

W związku z tym Rzecznik skierował do Komisji zalecenie wstępne, według którego Komisja powinna udzielić uzasadnionej odpowiedzi na skargę wniesioną przez skarżącego na podstawie art. 90 ust. 2.

W szczegółowej opinii Komisja nawiązała do swoich ograniczonych zasobów i utrzymywała, że możliwość dorozumianego odrzucenia wniosków ma na celu stworzenie pola manewru przy ustalaniu priorytetów w stosowaniu zasad właściwego administrowania. Komisja dowodziła dalej, że skoro możliwość wnoszenia odwołań od dorozumianych decyzji odmownych została przewidziana zarówno w regulaminie pracowniczym, jak i w krajowych systemach prawnych niektórych państw członkowskich, korzystania z tej możliwości nie można uważać za przypadek niewłaściwego administrowania. Dodała także, że w ciągu ostatnich dwóch lat spośród 1211 skarg wniesionych na podstawie art. 90 ust. 2 tylko pięć stanowiły skargi dotyczące dorozumianych decyzji odmownych. Komisja stwierdziła ponadto, że w już w samej decyzji dotyczącej kosztów podróży służbowej podano jej uzasadnienie.

Ponieważ Komisja odmówiła przyjęcia zalecenia wstępnego, Rzecznik Praw Obywatelskich uznał za konieczne podkreślić, co następuje:

Udzielanie wyraźnych odpowiedzi na skargi wnoszone na podstawie art. 90 ust. 2 należy do zasad dobrej praktyki administrowania organu powołującego. W szczególowej opinii Komisja nie odniosła się do przesłanek, na których opierało się zalecenie wstępne. Wyjątkowo niewielka liczba dorozumianych decyzji odmownych wydaje się potwierdzać, że ograniczone środki, którymi dysponuje Komisja, nie upoważniają jej do nieudzielania bezpośrednich odpowiedzi na tego rodzaju skargi. Ponadto, chociaż można uznać, że Komisja powinna ustalać priorytety wśród skarg wnoszonych na podstawie art. 90 ust. 2, nie zmienia to faktu, że decyzja o nieudzieleniu żadnej odpowiedzi na konkretną skargę jest niezgodna z zasadami właściwego administrowania. Jak potwierdza orzecznictwo sądów Wspólnoty, pojęcie niewłaściwego administrowania jest szersze niż pojęcie nielegalnego działania. Podanie uzasadnienia wraz z informacją o decyzji Komisji w sprawie kosztów podróży służbowej skarżącego okazało się w oczywisty sposób niewystarczające. Skoro Komisja uznała, że ta decyzja była właściwa i zawierała wszelkie konieczne wyjaśnienia, tym łatwiejsze powinno być dla niej podjęcie uzasadnionej decyzji w sprawie skargi złożonej na podstawie art. 90 ust. 2. Skoro Komisja nie mogła odpowiednio rozpatrzyć pierwszej skargi wniesionej przez skarżącego na podstawie art. 90 ust. 2, to tym bardziej powinna uznać konieczność udzielenia odpowiedzi na jego drugą skargę tego samego rodzaju z 19 sierpnia 2003 r.

Dlatego Rzecznik Praw Obywatelskich podtrzymał swoje stanowisko, że zasady właściwego administrowania wymagają udzielania pisemnych odpowiedzi na skargi wnoszone na podstawie art. 90 ust. 2 w wyznaczonym terminie czterech miesięcy. W rozpatrywanej sprawie niedotrzymanie przez Komisję tego warunku stanowiło przypadek niewłaściwego administrowania.

Ponieważ skarżący w swoich uwagach na temat opinii Komisji stwierdził, że nie uważa dalszego dochodzenia w sprawie skargi za potrzebne, Rzecznik doszedł do wniosku, że przedstawienie specjalnego raportu Parlamentowi Europejskiemu nie byłoby właściwe. Dlatego też zamknął sprawę uwagą krytyczną.

DYSKRYMINACJA PRZY ROZPATRYWANIU WNIOSKÓW ORAZ NIEUDZIELENIE DOSTĘPU DO DOKUMENTÓW

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 2437/2004/GG przeciwko Komisji Europejskiej

W 2003 r. Komisja opublikowała zaproszenie do składania wniosków dotyczących programu Leonardo da Vinci. Wnioskodawcy musieli złożyć wnioski wstępne, które Komisja przeanalizowała z pomocą zewnętrznych ekspertów. Osoby, których wnioski zostały wybrane, otrzymali uwagi i sugestie ekspertów oraz zaproszenia do składania pełnych wniosków.

Komisja poinformowała skarżącego, że jego wniosek wstępny nie został wybrany z powodu niedotrzymania terminu. Komisja przyznała później, że popełniła błąd. Aby go naprawić, zaprosiła skarżącego do złożenia pełnego wniosku. Skarżący przyjął zaproszenie. Jednak w czerwcu 2004 r. Komisja poinformowała go, że jego projekt nie został wybrany do finansowania.

W skardze do Rzecznika skarżący zarzucił Komisji dyskryminujące traktowanie, ponieważ nie mógł wcześniej skorzystać z porad ekspertów w celu poprawienia swojego wniosku wstępnego. Zażądał odszkodowania w wysokości ponad 11 000 EUR. Zarzucił ponadto Komisji, że niewłaściwie rozpatrzyła jego wniosek o dostęp do dokumentów.

Rzecznik uznał, że Komisja zadziałała szybko i konstruktywnie, kiedy zwrócono jej uwagę na popełniony błąd. Nie zapewniła jednak skarżącemu takiego samego traktowania jak innym wnioskodawcom, którzy zostali zaproszeni do złożenia pełnego wniosku. Rzecznik wydał zatem zalecenie wstępne, proponując Komisji, by zaoferowała skarżącemu stosowne odszkodowanie, które może być jednak znacznie niższe niż żądana suma. Zalecił również, aby Komisja w pełni

rozpatrzyła wniosek skarżącego o dostęp do dokumentów, także pod względem proceduralnym i merytorycznym.

W szczegółowej opinii Komisja stwierdziła między innymi, że skarżący wyraźnie odmówił poddania ocenie wniosku wstępnego, a zatem nie ma podstaw do żądania odszkodowania. Komisja ujawniła także kolejne dokumenty.

Rzecznika nie przekonał argument Komisji zwłaszcza dlatego, że Komisja wiedziała, iż samo zezwolenie na złożenie pełnego wniosku nie gwarantowało równego traktowania. W uwagach na temat szczegółowej opinii Komisji skarżący wyjaśnił jednak, że jedynym właściwym i możliwym sposobem postępowania w tych okolicznościach było ponowne opublikowanie stosownej części zaproszenia do składania wniosków. Rzecznik uznał zatem, że składając pełny wniosek, skarżący celowo i świadomie postanowił podjąć ryzyko, ponieważ ten sposób postępowania mógł nie doprowadzić do zadowalających wyników. Rzecznik stwierdził, że wobec tego nie ma żadnych podstaw do żądania odszkodowania.

Jeśli chodzi o dostęp do dokumentów, nadal nie ma pewności, czy Komisja udostępniła skarżącemu wszystkie dotyczące go dokumenty. Rzecznik poprosił więc Komisję o ponowne rozważenie stosownych kwestii. Komisja odpowiedziała, że nie istnieje specjalna dokumentacja odnosząca się do wniosku skarżącego złożonego w odpowiedzi na zaproszenie, a wszystkie stosowne dokumenty zostały ujawnione.

Rzecznik przyjął stanowisko, że biorąc pod uwagę okoliczności sprawy, nie ma potrzeby formułowania uwagi krytycznej wobec zaistniałego przypadku dyskryminacji. Jednakże wystosował krytyczne uwagi dotyczące rozpatrywania wniosku o dostęp do dokumentów pod względem zarówno merytorycznym, jak i proceduralnym.

BRAK ŚRODKÓW ZARADCZYCH W SZKOŁACH EUROPEJSKICH

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 3403/2004/GG przeciwko Komisji Europejskiej

Syn skarżących uczęszczał do Szkoły Europejskiej w Brukseli do 2003 r., kiedy przystąpił do egzaminów końcowych. Na egzaminie pisemnym z języka niemieckiego nauczyciel ocenił go na 9,5 pkt („ocena celująca”). Ponieważ jednak drugi egzaminator ocenił go tylko na 5,5 pkt („ocena niedostateczna”), wezwano trzeciego egzaminatora, który ustalił ostateczną ocenę na 6,0 pkt.

Skarżący odwołali się do Rady ds. rozstrzygania skarg Szkoły Europejskiej, ale ta uznała, że rozpatrzenie sprawy nie leży w jej kompetencjach. Rada stwierdziła, że chociaż art. 27 Konwencji określającej Statut Szkół Europejskich obowiązujący od 2002 r., przewiduje takie odwołania, istniejące przepisy wykonawcze nie zezwalają na odwołania w tego rodzaju sprawach.

Skarżący zwrócili się zatem do Rzecznika. Ponieważ Szkoły Europejskie same nie są instytucjami bądź organami wspólnotowymi, dochodzenie musiało się skupiać na roli Komisji. Skarżący podkreślali, że obowiązkiem Komisji jest zapewnienie prawa do uczciwej procedury.

W lutym 2005 r. przyjęto nowe przepisy wykonawcze. Jednakże Rada ds. rozstrzygania skarg odrzuciła sprawę skarżących, ponieważ nowych przepisów nie można stosować wstecz.

Po nieudanej próbie osiągnięcia rozwiązania polubownego Rzecznik wystosował zalecenie wstępne, nakazując Komisji, by przedstawiła propozycję zmiany przepisów wykonawczych Radzie Zarządzającej Szkół Europejskich, aby Rada ds. rozstrzygania skarg mogła zbadać sprawę skarżących.

W odpowiedzi Komisja zwróciła uwagę, że informowała już Szkoły Europejskie o braku przeszkód prawnych dla opracowania takiej propozycji. Komisja dodała, że komitet przygotowawczy przy Radzie Zarządzającej przedyskutował to zagadnienie, ale ku wielkiemu ubolewaniu Komisji

zdecydował, że nie poprze żadnej z propozycji zmian obecnego stanu. W swojej opinii Komisja zrobiła wszystko, co było możliwe.

Rzecznik pochwalił konstruktywne i ponawiane starania Komisji w celu pomocy skarżącym. Jednakże przyjął stanowisko, że istotną rolą Komisji w systemie szkół europejskich jest zapewnienie, by przestrzegały one zasad dobrej administracji.

Rzecznik przypomniał, że konieczna zmiana w przepisach wykonawczych ma na celu wyłącznie nadanie mocy art. 27 konwencji od dnia wejścia w życie tejże. Nie ma uzasadnionego powodu, który uniemożliwiałby Radzie Zarządzającej przyjęcie takiej zmiany.

Rzecznik uznał, że zważywszy na jednoznaczny charakter niedociągnięć oraz znaczenie problemu, Komisja powinna była skłonić Radę Zarządzającą do przedyskutowania propozycji. Ponieważ Komisja tego nie uczyniła, Rzecznik wystosował uwagę krytyczną.

Biorąc pod uwagę, że nowe przepisy wykonawcze weszły w życie w 2005 r., a liczba osób, której dotyczy problem wydaje się niewielka, Rzecznik nie uznał za stosowne sporządzenia w tej sprawie sprawozdania specjalnego dla Parlamentu Europejskiego. Podobne problemy pojawiły się w dwóch innych sprawach, których Rzecznik jeszcze nie rozpatrzył (2153/2004/MF i 3323/2005/WP). Ich wyniku nie przesądza decyzja podjęta w omawianej sprawie.

Skarżący poinformowali Rzecznika, że są zadowoleni ze sposobu rozpatrzenia ich sprawy i mają nadzieję, że Komisja zwróci uwagę Szkół Europejskich na tę decyzję.

Ze względu na wagę zagadnienia Komisja powiadomiła Rzecznika, że poprosiła sekretarza generalnego Szkół Europejskich o włączenie decyzji Rzecznika do porządku obrad Rady Zarządzającej. Ponadto poinformowała o przyjęciu przez Szkoły Europejskie Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej (dostępnego w witrynie internetowej Szkół Europejskich).

ODMOWA DOSTĘPU DO RAPORTU KOMISJI Z DYSKUSJI PANELOWEJ ŚWIATOWEJ ORGANIZACJI HANDLU

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 582/2005/PB przeciwko Komisji Europejskiej

Organizacji *Friends of the Earth* („Przyjaciele Ziemi”) odmówiono dostępu do drugiej opinii Komisji złożonej w dyskusji panelowej Światowej Organizacji Handlu (WTO). Dyskusja odbyła się w wyniku skargi wniesionej przez Stany Zjednoczone i inne kraje w związku z podejściem Wspólnoty Europejskiej do komercjalizacji w dziedzinie biotechnologii (organizmów zmodyfikowanych genetycznie). Skarżący zarzucił Komisji naruszenie przepisów rozporządzenia 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów¹¹. W swojej opinii Komisja argumentowała, że „stosowaną przez Światową Organizację Handlu procedurę rozwiązywania sporów należy przyrównać do postępowania sądowego” w znaczeniu art. 4 ust. 2 tiret drugie rozporządzenia 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów, stanowiącego, że „instytucje odmówią dostępu do dokumentu, jeśli ujawnienie go naruszyłoby ochronę: (...) — postępowania sądowego (...)”.

Rzecznik przypomniał, że wyjątki dotyczące publicznego dostępu do dokumentów powinny być rozumiane i stosowane jednoznacznie. Stwierdzenie, że „postępowanie sądowe” w rozumieniu art. 4 ust. 2 tiret drugie rozporządzenia 1049/2001 obejmuje również procedury rozwiązywania sporów, które można przyrównać do postępowania sądowego, oznacza niedopuszczalne rozszerzenie zakresu interpretacji. Ponadto Komisja nie wykazała, że intencją ustawodawcy Wspólnoty było objęcie terminem „postępowanie sądowe” wymienionym w rozporządzeniu 1049/2001 również innych procedur rozwiązywania sporów. Wobec powyższego Rzecznik zajął stanowisko, że decyzja Komisji o odmowie udzielenia dostępu nie była uzasadniona i sporządził uwagę krytyczną.

¹¹

Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, Dz.U. 2001 L 145, str. 43.

W związku z żądaniem skarżącego, aby w przyszłości Komisja udostępniała swoje opinie z chwilą przekazania ich panelowi Światowej Organizacji Handlu, Rzecznik zauważył przede wszystkim, że stwierdzenie przypadku niewłaściwego administrowania (powyżej) nie oznacza, że Komisja ma obowiązek publikowania lub ujawniania w inny sposób stronom trzecim swoich opinii składanych w dyskusjach Światowej Organizacji Handlu na etapie postępowania podanym przez skarżącego.

ZASADY UDZIELANIA SPECJALNYCH URLOPÓW KRAJOWYM EKSPERTOM

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 760/2005/GG przeciwko Komisji Europejskiej

Skarżąca pracowała w Komisji jako oddelegowany ekspert krajowy. Jej wniosek o udzielenie specjalnego urlopu w celu wystąpienia w sądzie w charakterze świadka został odrzucony ze względu na to, że obowiązujące przepisy nie przewidują takiej możliwości w przypadku oddelegowanych ekspertów krajowych.

W skardze do Rzecznika skarżąca zarzuciła Komisji działanie dyskryminujące, ponieważ urzędnicy wspólnotowi mogą korzystać ze specjalnych urlopów w takich okolicznościach.

W swojej opinii Komisja sugerowała, że, po pierwsze, nierówne traktowanie można wyjaśnić obiektywnymi różnicami między urzędnikami a oddelegowanymi ekspertami krajowymi, a po drugie, urzędnicy i eksperci co do zasady nie są traktowani niejednakowo, zważywszy, że brak konkretnego przepisu, który przewidywałby udzielenie ekspertom specjalnego urlopu w takich przypadkach rekompensuje możliwość uzyskania takiego urlopu z innego tytułu.

Rzecznika nie przekonało stanowisko Komisji, ponieważ i) nie wyjaśniła ona w sposób zadowalający, dlaczego różnice między urzędnikami a ekspertami uprawniają ją do odmiennego traktowania ich przy rozpatrywaniu wniosku o specjalny urlop udzielany w celu zeznawania w sądzie w charakterze świadków oraz ii) nie wykazała, że urzędnicy i eksperci są co do zasady traktowani jednakowo.

Rzecznik zaproponował jako rozwiązanie polubowne, aby Komisja rozważyła zmianę lub sprecyzowanie obowiązujących zasad, aby zapewnić możliwość udzielania oddelegowanym ekspertom krajowym specjalnego urlopu na tych samych warunkach, na jakich urlop otrzymują urzędnicy, jeżeli muszą zeznawać w sądzie w charakterze świadka. Ponieważ Komisja nie przyjęła propozycji, Rzecznik wystosował ją powtórnie w formie zalecenia wstępnego.

W szczegółowej opinii Komisja stwierdziła tylko, że propozycja Rzecznika zostanie rozpatrzona w kontekście przyszłego bardziej wszechstronnego badania sytuacji oddelegowanych ekspertów krajowych. Komisja podkreśliła jednak, że skarżąca uzyskała w 2006 r. dodatkowy dzień zwykłego urlopu.

Rzecznik uznał, że odpowiedź jest niezadowalająca, ponieważ nie stanowi zobowiązania do wykonania zalecenia wstępnego.

Uznając złożenie sprawozdania specjalnego do Parlamentu Europejskiego za nieuzasadnione, Rzecznik zamknął sprawę uwagą krytyczną.

Rzecznik wyraził ubolewanie, że właściwe służby Komisji Europejskiej nie skorzystały z okazji, aby wykazać zaangażowanie w realizację zasad dobrej administracji. Ogłosił, że zamierza zbadać wraz z odpowiednim komisarzem najlepsze sposoby wspierania kultury obsługi w przedmiotowej dyrekcji generalnej.

ZANIECHANIE DZIAŁAŃ W CELU ZMUSZENIA NIEMIEC DO ZASTOSOWANIA SIĘ DO WYROKU SĄDOWEGO

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 1037/2005/GG przeciwko Komisji Europejskiej

W 1998 r. Niemcy dokonali transpozycji europejskiej dyrektywy do prawa krajowego, wprowadzając rozporządzenie o unikaniu i odzyskiwaniu odpadów z opakowań. Rozporządzenie

to zobowiązuje producentów i dostawców do bezpłatnego przyjmowania zwracanych pustych opakowań i do ich odzysku. Pod pewnymi warunkami zobowiązanie to można spełnić, uczestnicząc w globalnym systemie zbierania zużytych opakowań. Dostawcy niektórych napojów, jeżeli nie byli uczestnikami tego systemu, musieli obciążać klientów kaucją za plastikowe butelki i puszki. Jednak w przypadku niespełnienia określonych warunków dotyczących udziału w rynku opakowań nadających się do ponownego wykorzystania, producenci nie mogli spełniać swoich zobowiązań poprzez uczestnictwo w systemie. W takim przypadku musieli sprzedawać napoje w opakowaniach jednorazowych, stosując system kaucji zwrotnej. Dnia 2 lipca 2002 r. władze niemieckie zarządziły, aby od 1 stycznia 2003 r. pobierano kaucję za jednorazowe opakowania wody mineralnej, piwa i bezalkoholowych napojów gazowanych.

W wyniku postępowania przeciwko Niemcom o naruszenie przepisów dotyczących wody mineralnej Europejski Trybunał Sprawiedliwości stwierdził, że rzeczone przepisy stanowią przeszkodę w handlu między krajami Wspólnoty (sprawa C-463/01). W szczególności uznał, że rozporządzenie nie przewidywało wystarczająco długiego okresu przejściowego.

W drugiej sprawie przekazanej Trybunałowi przez niemiecki sąd (sprawa C-309/02) Trybunał stwierdził, że zmiana jednego systemu gospodarki odpadami z opakowań na inny system była zgodna z przepisami Wspólnoty jedynie w przypadku, gdy w czasie wprowadzania tej zmiany istniał system operacyjny, w którym producenci i dostawcy mogli faktycznie uczestniczyć.

W skardze skierowanej do Rzecznika Praw Obywatelskich dwaj prawnicy występujący w imieniu przedsiębiorstw dotkniętych skutkami tego rozporządzenia wysunęli zarzut, że Komisja nie podjęła niezbędnych działań w celu zmuszenia Niemiec do zastosowania się do tych wyroków.

W opinii Komisji dwa wyroki nie stanowią podstawy prawnej pozwalającej wymagać, by Niemcy zawiesiły odpowiednie przepisy. W pierwszym wyroku Trybunał stwierdził, że obowiązkowa kaucja jest niezgodna z prawem Wspólnoty jedynie dlatego, że wprowadzono ją bez zachowania wystarczającego okresu przejściowego. Komisja uznała, że tak czy inaczej ten odpowiednio długi okres już upłynął.

W odniesieniu do drugiego wyroku Komisja uznała, że nie miał on zastosowania w tym przypadku, gdyż stanowił jedynie orzeczenie wstępne określające tylko ogólne warunki dotyczące zgodności kaucji z prawem Wspólnoty, bez oceny stosowanego w Niemczech systemu. Kwestia ewentualnej niezgodności pomiędzy systemem niemieckim a prawem Wspólnoty z uwagi na niepełny zasięg geograficzny była przedmiotem kolejnego postępowania o naruszenie przepisów, rozpatrywanego wówczas przez Komisję. Z tego względu dalsze działanie nie było potrzebne.

Rzecznik Praw Obywatelskich przypomniał, że przypadek niewłaściwego administrowania może zajść, jeżeli organ administracyjny błędnie zinterpretuje przepis lub zasadę. Do takiego przypadku ma zastosowanie art. 228 traktatu UE. Stanowi on, że w przypadku niepodjęcia przez państwo członkowskie odpowiednich działań Komisja powinna wydać uzasadnioną opinię i może skierować sprawę do Trybunału.

Zdaniem Rzecznika Praw Obywatelskich wprowadzenie okresu przejściowego przed wdrożeniem nowego systemu powinno być oczywiste. Rzecznik uznał, że Komisja nie przedstawiła przekonujących argumentów prawnych na poparcie swego poglądu, że czas, który upłynął *po* wprowadzeniu systemu, spowodował unieważnienie wyroku Trybunału. Kierowała się prawdopodobnie motywami wynikającymi ze względów praktycznych.

W odniesieniu do drugiego wyroku Trybunału Rzecznik uznał, że postawiony Komisji zarzut o niedopilnowanie przestrzegania przez Niemcy warunków wyroku był stanowczo nieuzasadniony, skoro wyrok stanowił jedynie wstępne orzeczenie dotyczące interpretacji Traktatu. Jednak stwierdził, że wyrok wyraźnie odnosił się do niemieckiego rozporządzenia i ustalał warunki, które rozporządzenie to powinno spełniać.

Rzecznik zajął stanowisko, że nawet przy założeniu, iż upłynął wystarczająco długi okres przejściowy, stanowisko Komisji o braku konieczności dalszych działań w celu zastosowania

się do pierwszego wyroku mogło być uzasadnione jedynie wtedy, gdy Komisja upewniłaby się o dostępności systemu operacyjnego otwartego dla wszystkich zainteresowanych przedsiębiorstw. Tymczasem już na wcześniejszym etapie Komisja stwierdziła, że nie utworzono takiego systemu. Ponadto przyznała, że to zagadnienie jest nadal rozpatrywane w związku z kolejnym postępowaniem o naruszenie przepisów. Z tego względu Rzecznik Praw Obywatelskich uznał stanowisko Komisji za niekonsekwentne.

Stwierdził, że Komisja błędnie zinterpretowała swoje zobowiązania wynikające z art. 228 traktatu UE i nie przedstawiła przekonujących argumentów, aby wykazać, że dalsze działania w celu zmuszenia Niemiec, by postępowały zgodnie z orzeczeniami Trybunału, nie były konieczne.

Ponieważ jedno z postępowań o naruszenie przepisów dotyczące rozporządzenia niemieckiego było jeszcze w toku, uznał, że w kontekście tego postępowania byłoby wskazane, aby Komisja uwzględniła jego stanowisko przedstawione w uwadze krytycznej.

DOSTĘP DO DOKUMENTÓW DOTYCZĄCYCH PRYZNAWANIA PRZYDZIAŁÓW EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 1463/2005/TN przeciwko Komisji Europejskiej

Skarga dotyczyła odmowy udzielenia dostępu przez Komisję do dokumentów związanych z krajowymi planami przyznawania przydziałów emisji gazów cieplarnianych, zgłoszonymi Komisji przez Wielką Brytanię, Francję i Słowację. Komisja odmówiła udostępnienia wspomnianych dokumentów na podstawie art. 4 ust. 2 tiret trzecie oraz art. 4 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia 1049/2001¹² w sprawie publicznego dostępu do dokumentów, argumentując, że nadal toczą się negocjacje z państwami członkowskimi i dostęp do dokumentów, o których mowa, osłabił jej pozycję negocyjacyjną.

Skarżący przekonywał, że skoro każdy plan musi być oceniany indywidualnie i nie na zasadzie uznaniowości, stanowisko Komisji dotyczące jednego planu nie może mieć wpływu na inne. Skarżący wysunął zarzut, że Komisja niesłusznie odmówiła mu dostępu do przedmiotowych dokumentów.

W swojej opinii Komisja argumentowała, że ocena krajowych planów przyznawania przydziałów emisji gazów cieplarnianych przybiera formę dochodzenia, którego celem jest upewnienie się co do zgodności planów z przepisami dyrektywy 2003/87¹³ dotyczącej handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych. Procedura ta wiąże się z intensywnymi negocjacjami w celu znalezienia zgodnego z prawem wspólnotowym rozwiązania, które pozwoli uwzględnić szczególną sytuację danego państwa członkowskiego.

Rzecznik zwrócił uwagę, że skarżący uzyskał dostęp do żądanych dokumentów po zakończeniu procedury zatwierdzania krajowych planów przydziałów dla wszystkich państw członkowskich. Jeśli jednak chodzi o odmowę udzielenia dostępu do krajowych planów przyznawania przydziałów emisji gazów cieplarnianych przez Komisję w trakcie negocjacji, Rzecznik stwierdził, że zasady dobrej administracji wymagają podania istotnych i przekonujących argumentów.

Przepis art. 4 ust. 3 akapit pierwszy rozporządzenia 1049/2001 ma zastosowanie do dokumentów opracowywanych przez instytucję do użytku wewnętrznego. Dokumentami, których dotyczył wniosek o udzielenie dostępu, były komunikaty wysyłane do władz państw członkowskich i od nich otrzymywane. W opinii Rzecznika nie można ich zatem traktować jako materiałów przeznaczonych do użytku wewnętrznego.

12

Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, Dz.U. z 2001 r. L 145, str. 43.

13

Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE, Dz.U. z 2003 r. L 275, str. 32.

Przepis art. 4 ust. 2 rozporządzenia stanowi, że aby odmówić dostępu do dokumentów, należy wykazać związek między ich ujawnieniem a zagrożeniem dla ochrony celu dochodzenia. Celem prowadzonych dochodzeń w tej sprawie było zapewnienie, aby krajowe plany przyznawania przydziałów emisji gazów cieplarnianych były zgodne z prawem wspólnotowym. Chcąc zastosować wyjątek określony w art. 4 ust. 2, Komisja musiałaby udowodnić, że ujawnienie wspomnianych dokumentów zagraża temu celowi. Tego jednak nie uczyniła. Rzecznik stwierdził zatem, że Komisja niesłusznie odmówiła dostępu do dokumentów w trakcie toczących się negocjacji i jej odmowa stanowiła przypadek niewłaściwego administrowania. Rzecznik wystosował uwagę krytyczną.

BRAK WYJAŚNIENIA POWODÓW NEGATYWNEJ OCENY PRACOWNIKA AGENCJI

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 163/2006/MHZ przeciwko Komisji Europejskiej

Urzędnik Komisji wysłał do Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska oficjalne pismo dotyczące problemów we współpracy z grupą roboczą agencji, za którą skarżąca była odpowiedzialna. Według skarżącej, która w konsekwencji została zwolniona, pismo wysłano na wniosek przełożonego skarżącej w celu zebrania dowodów przeciwko niej. Skarżąca wysłała do Komisji wniosek o wyjaśnienie. Wobec braku odpowiedzi ze strony Komisji skarżąca zwróciła się do Rzecznika.

Komisja z ubolewaniem przyznała, że skarżąca nie otrzymała od niej odpowiedzi. Przyjęła jednak stanowisko, że niewłaściwe z jej strony byłoby podejmowanie dyskusji z poszczególnymi obecnymi lub byłymi pracownikami agencji na temat jej kontaktów z agencją. Komisja nie mogła zatem udzielić merytorycznej odpowiedzi na wniosek o udzielenie informacji złożony przez skarżącą.

W uwagach skarżąca stwierdziła, że według jej oczekiwań wspomniany urzędnik Komisji powinien otrzymać pisemne ostrzeżenie z kopią przesłaną bezpośrednio do niej.

Rzecznik uznał, że Komisja podała właściwe uzasadnienie nieudzielenia informacji żądanych przez skarżącą. Jednakże fakt niewysłania odpowiedzi na pismo skarżącej stanowi przypadek niewłaściwego administrowania. Złożone przez Komisję wyrazy ubolewania z powodu braku odpowiedzi nie stanowią jednoznacznych przeprosin, które prawdopodobnie zadowolilyby skarżącą. W związku z tym Rzecznik sporządził krytyczną uwagę.

Odnosząc się do sprawy poruszonej w uwagach skarżącej, Rzecznik stwierdził, że sankcje dyscyplinarne można nakładać wyłącznie zgodnie z odpowiednimi przepisami regulaminu pracowniczego. Gdyby Rzecznik miał zbadać w drodze dochodzenia dotyczącego skargi, czy w danej sprawie należy wszcząć postępowanie dyscyplinarne, zastosowałby wówczas procedurę, którą można nazwać wstępnym postępowaniem dyscyplinarnym, a jego wnioski mogłyby przesądzać o wyniku dalszego postępowania dyscyplinarnego bądź tak byłyby traktowane. Uwagę skarżącej można w pewnym stopniu rozumieć jako nowe roszczenie, Rzecznik uznał zatem, że nie należy jej rozpatrywać w tym dochodzeniu.

SPRAWDZENIE DATY WYSYŁKI WNIOSKÓW WSTĘPNYCH O PRYZNANIE DOTACJI

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 866/2006/SAB przeciwko Komisji Europejskiej

Skarżący wysunął zarzut, że Komisja niewłaściwie rozpatrzyła jego wnioski wstępne złożone w ramach programu Socrates, niesłusznie uznając, że zostały one wysłane po upływie wyznaczonego terminu (1 listopada 2005 r.). Skarżący argumentował przede wszystkim, że Komisja otrzymała dowody terminowego złożenia wniosków wstępnych. W swojej opinii Komisja stwierdziła, że wnioski wstępne zdyskwalifikowano na podstawie lotniczego listu przewozowego wystawionego przez firmę DHL zajmującą się dostarczeniem przesyłek ekspresowych. List ten, który Komisja otrzymała wraz z wnioskami wstępnymi, nosił datę 2 listopada 2005 r. Zdaniem Komisji nie było podstaw, aby kwestionować tę datę.

W zaproszeniu do składania wniosków podano „końcowy termin składania (=wysyłki) wniosków”, który miał upływać w dniu 1 listopada 2005 r. W stosownym formularzu wniosku informowano, że termin ten to „1 listopada 2005 r. (według daty stempla pocztowego). Wnioski opatrzone późniejszą datą stempla pocztowego nie będą rozpatrywane. Wniosek należy przesłać pocztą.”

Dochodzenie Rzecznika ujawniło, że wnioski wstępne dostarczały dwie firmy realizujące przesyłki ekspresowe. Rzecznik zwrócił uwagę, że według lotniczego listu przewozowego, o którym wspomniała Komisja, przesyłkę przekazało firmie DHL przedsiębiorstwo SPEEDEX, a nie skarżący. Już sama nazwa firmy sugeruje, że zajmuje się ona dostarczaniem przesyłek ekspresowych. W tych okolicznościach Rzecznik nie przyjął argumentu Komisji, że nie było podstaw, aby kwestionować datę podaną na liście przewozowym firmy DHL jako datę wysyłki. Przypomniał w związku z tym, że choć Komisja przeglądała bazę danych DHL za pośrednictwem Internetu w celu sprawdzenia daty wysyłki, nie podjęła dalszych działań, aby ją zweryfikować. Ponadto Komisja podtrzymała swoją początkową decyzję o odrzuceniu wniosków wstępnych, mimo że skarżący ją podważył i dostarczył dokumenty potwierdzające wysyłkę w dniu 1 listopada 2005 r. za pośrednictwem firmy SPEEDEX. W związku z powyższym Rzecznik doszedł do wniosku, że Komisja istotnie nieodpowiednio rozpatrzyła wnioski wstępne, i stwierdził przypadek niewłaściwego administrowania.

3.4.4 Europejskie Biuro Doboru Kadr

UDZIELENIE KANDYDATOWI NIEWYSTARCZAJĄCYCH INFORMACJI O BŁĘDACH POPEŁNIONYCH W TŁUMACZENIU

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 674/2004/PB przeciwko Europejskiemu Biuru Doboru Kadr (EPSO)

Skarżący poprosił EPSO o informacje, które pomogłyby mu zrozumieć ocenę testu tłumaczeniowego, którego nie zdał. Biuro przekazało mu kartę oceny, w której napisano, że „... biorąc pod uwagę przyszłe zadania kandydata, tłumaczenie nie jest wystarczająco wierne oryginałowi i/lub nie spełnia wymagań pod względem poprawnego stosowania języka francuskiego”. Podczas dochodzenia podjętego przez Rzecznika Praw Obywatelskich Biuro podało pewne informacje o rodzajach błędów popełnionych przez skarżącego.

W 1999 r. Komisja zobowiązała się do udostępnienia kandydatom ich ocenionych prac egzaminacyjnych — nastąpiło to po tym, jak Parlament Europejski i Komisja Europejska przyjęły opracowane przez Rzecznika Praw Obywatelskich specjalne sprawozdanie o otwartym charakterze procedur rekrutacyjnych. W sprawozdaniu stwierdzono, że udostępnienie prac: i) pozwoli kandydatowi poznać popełnione błędy, co pozytywnie wpłynie na jego wyniki w przyszłości; ii) wzmocni zaufanie kandydata do administracji; iii) umożliwi kandydatom, którzy nie zdali testów i kwestionują ocenę, przedstawienie bardziej precyzyjnych argumentów.

W zaleceniu wstępnym dotyczącym tej sprawy Rzecznik uznał, że kwestię właściwości informacji w karcie ocen sporządzonej przez komisję rekrutacyjną należy rozpatrywać, biorąc pod uwagę cel przedstawienia kandydatowi kopii jego ocenionej pracy egzaminacyjnej. Dlatego karta oceny powinna zawierać wystarczająco przejrzyste i szczegółowe informacje. Rzecznik Praw Obywatelskich uznał, że w przypadku gdy karta oceny dotyczy testu tłumaczeniowego, konieczne jest podanie informacji nie tylko o rodzajach, ale również o wadze oraz zakresie błędów i niedociągnięć stwierdzonych w pracy kandydata, jednak bez nieuzasadnionego obciążenia administracyjnego komisji rekrutacyjnej. W związku z tym Rzecznik uznał, że komisja nie ma obowiązku, wynikającego z zasad właściwego administrowania, przedstawiania kandydatom szczegółowych opinii o konkretnych błędach i niedociągnięciach, które znalazła.

W odpowiedzi Biuro przekazało więcej informacji o rodzajach błędów, które skarżący popełnił w teście. Stwierdziło jednak, że określanie wagi i znaczenia różnych rodzajów błędów stwierdzonych podczas poprawiania pracy nie wchodzi w zakres jego obowiązków. EPSO nie przyjęło zatem zalecenia wstępnego Rzecznika Praw Obywatelskich.

W swojej decyzji Rzecznik zwrócił uwagę, że EPSO nie wysunęło argumentu, iż udzielenie tego rodzaju informacji wiązałoby się z nieuzasadnionym obciążeniem administracyjnym ani nie podało żadnego innego ważnego powodu nieudzielenia skarżącemu tych informacji. Z tego powodu Rzecznik sporządził uwagę krytyczną. Ponadto Rzecznik Praw Obywatelskich poinformował, że rozważy celowość włączenia powyższej kwestii do prowadzonego z własnej inicjatywy dochodzenia w sprawie dostępu do kryteriów oceny ustalanych przez komisje rekrutacyjne w egzaminach pisemnych (dochodzenie OI/5/05/PB) i być może weźmie pod uwagę celowość otwarcia w tej sprawie oddzielnego dochodzenia z własnej inicjatywy.

ZARZUTY DYSKRYMINACJI I NIESPRAWIEDLIWEGO TRAKTOWANIA Z POWODU KRÓTSZEGO NIŻ W PRZYPADKU INNYCH KANDYDATÓW CZASU PRZYGOTOWANIA DO EGZAMINU USTNEGO

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 3399/2004/OV przeciwko Europejskiemu Biuru Doboru Kadr (EPSO)

Skarżący uczestniczył w otwartym konkursie COM/A/3/02 organizowanym przez EPSO. W grudniu 2003 r. EPSO poinformowało go, że nie został dopuszczony do egzaminu ustnego e), ponieważ liczba punktów uzyskana w pisemnym teście d), czyli 23,2 na 40, była niewystarczająca, aby znaleźć się wśród 145 najlepszych kandydatów. Skarżący zażądał udostępnienia kopii testu. W odpowiedzi komisja rekrutacyjna poinformowała go w piśmie z dnia 27 stycznia 2004 r., że po ponownej ocenie jego testu zdecydowała się dopuścić go do egzaminu ustnego e), który odbędzie się 18 lutego 2004 r. W dniu 23 kwietnia 2004 r. EPSO powiadomiło skarżącego, że nie został umieszczony na liście rezerwowej. Skarżący dowiedział się z otrzymanego listu, że w rzeczywistości w pisemnym teście d) uzyskał 25,6 na 40 punktów.

Skarżący zwrócił się do Rzecznika, wysuwając zarzuty, i) że przy sprawdzaniu pisemnego testu d) wystąpiły nieprawidłowości administracyjne, czego dowodem są różne oceny, jakie mu przekazano (23,2/40 i 25,6/40), oraz ii) że nie został potraktowany w sposób właściwy i na równi z innymi kandydatami, ponieważ zaproszenie do uczestnictwa w egzaminie otrzymał dopiero dnia 3 lutego 2004 r. i dlatego miał mniej czasu na przygotowanie.

We wspólnej opinii przedstawiciele Komisji i EPSO stwierdzili, że nowa ocena — 25,6/40 punktów — była wynikiem ponownej oceny pisemnego testu skarżącego i należy ją traktować jako sprostowanie, a nie nieprawidłowość administracyjną. Jeśli chodzi o zarzut niewłaściwego i nierównego traktowania, podkreślili oni, że już w ogłoszeniu o konkursie informowano kandydatów, jakie zdolności, umiejętności i wiedza będą oceniane podczas testów, wszyscy kandydaci mogli zatem wykorzystać okres po testach wstępnych do przygotowania się do pozostałych sprawdzianów, w tym do egzaminów ustnych.

Służby Rzecznika sprawdziły dokumentację EPSO. Komisja rekrutacyjna otrzymała od kandydatów 14 wniosków dotyczących albo ponownej oceny pisemnego testu d), albo udzielenia dodatkowych informacji o przyczynach otrzymania oceny niedostatecznej. Komisja uznała, że wszystkie wnioski dotyczą ponownej oceny testów. Po przeprowadzeniu trzeciej oceny, dwóch kandydatów, w tym skarżący, zostało dopuszczonych do egzaminu ustnego. Dzięki temu Rzecznik mógł potwierdzić i przyjąć fakt, że komisja rzeczywiście ponownie oceniła test skarżącego, co pozwoliło dokonać sprostowania. Wobec tego, w związku z zarzucanymi nieprawidłowościami administracyjnymi nie stwierdzono niewłaściwego administrowania. Ponadto Rzecznik sporządził dodatkową uwagę, zachęcając EPSO i komisje rekrutacyjne we wszystkich konkursach do należytego rozpatrywania wniosków o ponowną ocenę oraz korygowania wcześniejszych ocen w celu umacniania zaufania obywateli do procedur rekrutacyjnych organizowanych przez Biuro.

Jeśli chodzi o drugi zarzut, Rzecznik uznał, że różnica w traktowaniu skarżącego była obiektywnie uzasadniona, ponieważ jego test poddano ponownej ocenie i w jej wyniku skarżący został dopuszczony do egzaminu ustnego. Rzecznik stwierdził jednak, że skarżący został potraktowany niesprawiedliwie i niesłusznie, ponieważ EPSO zaproponowało skarżącemu przystąpienie do testu 18 lutego 2004 r., choć mogła być to inna możliwa data — 1 marca 2004 r. Wówczas kandydat mógł zyskać dziesięć dodatkowych dni na przygotowanie. Rzecznik wystosował więc uwagę krytyczną.

NIESPÓJNOŚĆ DANYCH W TEŚCIE ORGANIZOWANYM W RAMACH OTWARTEGO KONKURSU

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 32/2005/ELB przeciwko Europejskiemu Biuru Doboru Kadr (EPSO)

Skarżący brał udział w otwartym konkursie. Uzyskał zbyt niską ocenę w teście c), zawierającym pytania wielokrotnego wyboru „sprawdzające ogólne umiejętności [kandydatów], w szczególności [ich] zdolność logicznego rozumowania z wykorzystaniem tekstów i danych liczbowych”. Skarżący wysunął zarzut, że pytanie testowe nr 21 zawierało niespójne informacje.

Rzecznik Praw Obywatelskich przyjął argument skarżącego. Tym niemniej uznał również, że pytania nr 21 nie można uważać za niezgodne z celem testu ani też za niezgodne z zasadą równego traktowania kandydatów czy też z zasadą właściwego administrowania, nakładającą na instytucje i organy Wspólnoty obowiązek konsekwencji w działaniach administracyjnych i udzielania obywatelom dokładnych informacji w takiej postaci, aby nie wprowadzały w błąd. W związku z tym Rzecznik zwrócił też uwagę, że skoro w ogłoszeniu o konkursie oraz na stronie tytułowej testu c) wyraźnie poinformowano kandydatów, że test zawiera pytania sprawdzające w szczególności ich „umiejętności logicznego rozumowania z wykorzystaniem tekstów i danych liczbowych”, to niezamieszczenie w tych dokumentach informacji, że pytanie testowe może zawierać pewne niespójne informacje nie stanowi samo w sobie przypadku niewłaściwego administrowania. Uznał jednak, że ze względu na dobrą praktykę administracyjną w przyszłości EPSO mogłoby rozważyć podawanie takich informacji w ogłoszeniach o konkursach.

Uwzględniając charakter testów wielokrotnego wyboru, jasną i jednoznaczną instrukcję, że kandydaci „powinni wybrać prawidłową odpowiedź na każde pytanie”, jak również to, że co do zasady, jak wiadomo, odpowiedzi poprawne w przypadku testu wielokrotnego wyboru ograniczają się do odpowiedzi zaproponowanych w teście, Rzecznik nie uznał argumentu skarżącego, że jego decyzję o nieudzieleniu odpowiedzi na przedmiotowe pytanie należy uznać za poprawną odpowiedź.

Rzecznik zauważył ponadto, że na stronie tytułowej testu c) podkreślono, iż „prawidłowa odpowiedź opiera się wyłącznie na informacjach podanych w teście lub w tabeli”. Jednak prawidłowa odpowiedź na kwestionowane pytanie opierała się na informacjach zamieszczonych zarówno w teście, jak i w tabeli. Dlatego informacja dla kandydatów podana na stronie tytułowej testu c) była nieścisła. Stanowi to przypadek niewłaściwego administrowania i Rzecznik Praw Obywatelskich sporządził stosowną uwagę krytyczną. Rzecznik Praw Obywatelskich rozważył następnie, czy decyzja EPSO o nieuznaniu braku odpowiedzi na pytanie nr 21 za odpowiedź poprawną, a w konsekwencji nieprzyznanie skarżącemu dodatkowego punktu, stanowi przypadek niewłaściwego administrowania. W świetle pozostałych wyników oraz faktu, że skarżący nie utrzymywał, iż nieudzielenie odpowiedzi na pytanie wynikało chociażby częściowo ze wspomnianej powyżej niespójności i nieścisłości, Rzecznik uznał, że w tym aspekcie sprawy nie zachodzi przypadek niewłaściwego administrowania.

3.4.5 Komitet Regionów

CZĘŚCIOWA ZAPŁATA Z POWODU DOMNIEMANEGO NIEWŁAŚCIWEGO WYKONANIA PRACY

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 786/2006/JF przeciwko Komitetowi Regionów

Na podstawie umowy z Komitetem Regionów skarżący przeprowadził badanie i przedstawił sprawozdanie końcowe. Według umowy Komitet miał zatwierdzić bądź odrzucić raport w ciągu 30 dni. Pięć dni po upływie terminu umownego Komitet poinformował skarżącego, że jakość raportu jest niezadowalająca i w związku z tym zamierza zapłacić skarżącemu tylko dwie trzecie kwoty uzgodnionej w umowie.

Skarżący zarzucił Komitetowi nieprzestrzeganie postanowień umowy i niepoinformowanie go o możliwości złożenia odwołania. Zarzucił także Komitetowi, że ten nie odpowiedział mu na wysłane pisma, w tym na pismo z prośbą o rozstrzygnięcie sprawy na drodze pozasądowej. Skarżący zażądał od Komitetu zapłaty pełnej kwoty umownej wraz z odsetkami.

Komitet wyjaśnił, że zwłoka w przekazaniu skarżącemu opinii o sprawozdaniu końcowym wynikała z potrzeby gruntownej analizy raportu oraz konsultacji z wewnętrznymi służbami audytowymi i prawnymi na temat dalszego postępowania. Nie odpowiadał na pisma skarżącego, ponieważ ten wcześniej wyraził gotowość do podjęcia działań prawnych.

Zakres kontroli Rzecznika w sprawach dotyczących wykonywania obowiązków umownych jest ograniczony. Rzecznik nie starał się zatem ustalić, czy doszło do naruszenia postanowień umowy lub czy Komitet ma prawo na podstawie umowy do odmowy zapłaty pełnej kwoty. Jeśli Komitet nie mógł jednak wywiązać się z terminu umownego, powinien, stosując zasady dobrej administracji, poinformować skarżącego odpowiednio przed upływem tego terminu. Zaniechanie natomiast było przejawem niewłaściwego administrowania, a zatem Rzecznik wystosował uwagę krytyczną.

Rzecznik przyjął stanowisko Komitetu, że pomimo opóźnionego poinformowania skarżącego, wypłacenie niepełnej kwoty było uzasadnione, ponieważ skarżący nie zapewnił takiej jakości dokumentu, jakiej Komitet miał prawo wymagać na podstawie umowy. Dlatego Rzecznik stwierdził, że Komitet spójnie i wiarygodnie wyjaśnił podstawę prawną swoich działań oraz uzasadnił swoje stanowisko dotyczące umowy.

Odnosząc się do pozostałych aspektów skargi, Rzecznik przyjął stanowisko, że skoro umowa zawierała szczególne postanowienie dotyczące rozstrzygania sporów, Komitet nie był zobowiązany do informowania skarżącego o innych możliwościach o bardziej ogólnym charakterze. Rzecznik skrytykował jednak Komitet za brak odpowiedzi na pisma skarżącego.

3.4.6 Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego

STOSUNKI MIĘDZY ADMINISTRACJĄ A URZĘDNIKAMI PUBLICZNYMI W ORGANIE WSPÓLNOTOWYM

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 1429/2005/JF przeciwko Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (CEDEFOP)

Skarżący podniósł zarzut, że dyrektor CEDEFOP podjął jednostronną decyzję o zamknięciu Centrum w sierpniu 2005 r. na okres tygodnia, ignorując wniosek komitetu pracowniczego, aby poczekać do walnego zgromadzenia, kiedy będzie można zasięgnąć opinii personelu w tej sprawie.

Centrum wyjaśniło, że instytucję po raz pierwszy zamknięto próbnie w okresie letnim w 2003 r. W 2004 r. po konsultacji z komitetem pracowniczym CEDEFOP postanowiło ponownie wprowadzić przerwę letnią.

Po przeprowadzeniu dochodzenia Rzecznik stwierdził, że komitet pracowniczy istotnie prosił administrację CEDEFOP, aby poczekać z wydaniem kwestionowanej decyzji do walnego zgromadzenia pracowników. Uznał, iż składając taki wniosek, komitet pracowniczy mógł oczekiwać, że w przypadku odrzucenia wniosku CEDEFOP wyjaśni przyczyny takiej decyzji. W ten sposób CEDEFOP zademonstrowałoby szczerę podejście do konsultacji z komitetem pracowniczym. Dowody, którymi dysponuje Rzecznik, wskazują jednak, że takich wyjaśnień nie złożono i CEDEFOP w wydanej opinii również ich nie przedstawiło.

Rzecznik sporządził zatem krytyczną uwagę, stwierdzając, że brak odpowiedzi CEDEFOP na wnioski komitetu pracowniczego był niezgodny z zasadami dobrej administracji w zakresie stosunków między administracją a urzędnikami publicznymi w organie wspólnotowym.

3.5 ZALECENIA WSTĘPNE PRZYJĘTE PRZEZ INSTYTUCJĘ

3.5.1 Komisja Europejska

ZARZUT DOTYCZĄCY POMOCY PAŃSTWA PRZY PRYWATYZACJI NIEMIECKIEJ FIRMY

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 642/2004/GG przeciwko Komisji Europejskiej

W 1989 r. przedsiębiorstwo Preussag AG nabyło ówczesną spółkę państwową Salzgitter AG za 2,452 miliarda marek niemieckich. Zdaniem skarżącego ta cena była znacznie niższa od rzeczywistej wartości firmy, a zatem sprzedaż zawierała elementy pomocy państwa.

W grudniu 2003 r. skarżący poprosił o interwencję Dyрекję Generalną ds. Konkurencji Komisji Europejskiej („DG ds. Konkurencji”).

W odpowiedzi DG ds. Konkurencji stwierdziła, że transakcja została zbadana już wcześniej i nie znaleziono w niej oznak nielegalnej pomocy państwa, zaś pismo skarżącego nie zawierało żadnych nowych elementów, które uzasadniałyby nową interpretację faktów.

W marcu 2004 r. skarżący zwrócił się do Rzecznika. Zarzucił DG ds. Konkurencji, że nie rozpatrzyła jego pisma z grudnia 2003 r. z należytą starannością.

Po gruntownym dochodzeniu, w trakcie którego wysłano do Komisji cztery wnioski o udzielenie dalszych informacji, Rzecznik skoncentrował się na argumencie skarżącego, że podczas posiedzenia komisji parlamentu Dolnej Saksonii (landu, na który sprzedaż Salzgitter AG firmie Preussag AG miała największy bezpośredni wpływ) sugerowano lub dowodzono wystąpienie pomocy państwa.

Dokument przedstawiony w tej sprawie przez skarżącego sugeruje zdaniem Rzecznika, że rząd Dolnej Saksonii podziela jego zdanie o zakupie Salzgitter AG przez Preussag AG za cenę nieodzwierciedlającą ceny rynkowej. W opinii Rzecznika praktyka dobrej administracji wymagałaby przynajmniej, aby Komisja postarała się sprawdzić, czy, wbrew jej dotychczasowym założeniom, sprzedaż nie zawierała elementów pomocy państwa. Komisja nie podjęła jednak żadnych działań

w celu wyjaśnienia stwierdzeń, które padły podczas wspomnianego posiedzenia i według Rzecznika fakt ten stanowi przypadek niewłaściwego administrowania. Rzecznik wydał zatem zalecenie wstępne, aby Komisja podjęła stosowne działania i upewniła się, czy sprzedaż przedsiębiorstwa Salzgitter AG firmie Preussag AG w 1989 r. nie zawierała elementów pomocy państwa.

W szczegółowej opinii Komisja poinformowała Rzecznika, że zgadza się z wynikami jego dochodzenia i w związku z tym zwróciła się do władz niemieckich w celu wyjaśnienia wspomnianych stwierdzeń.

W swoich uwagach skarżący nadmienił, że Komisja powinna przeprowadzić własne dochodzenie, aby uzyskać informacje z niezależnych źródeł.

Rzecznik stwierdził, że Komisja zaakceptowała zalecenie wstępne i uznał podjęte przez nią działania za zadowalające.

Chcąc uniknąć wszelkich nieporozumień, Rzecznik uznał za stosowne dodać, że jeśli okaże się, iż przedstawiciele rządu Dolnej Saksonii rzeczywiście uważają sprzedaż Salzgitter AG za „prezent” dla firmy Preussag AG, praktyka dobrej administracji będzie wymagała, aby Komisja przeprowadziła bardziej gruntowne dochodzenie obejmujące całość sprawy. Według Rzecznika nie ma jednak podstaw, by zakładać, że Komisja nie podejmie takich działań, jeśli okażą się one niezbędne.

BRAK DECYZJI KOMISJI W SPRAWIE SKARGI O NARUSZENIE PRZEPISÓW

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 956/2004/PB przeciwko Komisji Europejskiej

W związku z dochodzeniem Rzecznika dotyczącym wcześniejszej skargi (sprawa 801/2001/PB) Komisja zobowiązała się podjąć decyzję w sprawie skargi o naruszenie przepisów (naruszenie prawa wspólnotowego przez Danię w zakresie opodatkowania samochodów) w terminie do października 2001 r. Zobowiązania tego jednak nie spełniła, a w toku dochodzenia prowadzonego przez Rzecznika w sprawie 1237/2002/(PB)OV wyjaśniła, że woli przyjąć globalne podejście do problemów związanych z opodatkowaniem samochodów i jej celem jest ich rozwiązanie jednocześnie we wszystkich państwach członkowskich. Rzecznik przyjął to wyjaśnienie. Ciągła zwłoka Komisji z podjęciem decyzji doprowadziła do złożenia tej skargi do Rzecznika.

Rzecznik wydał zalecenie wstępne, wskazując, że Komisja nie może powstrzymywać się od podjęcia decyzji dotyczącej skargi o naruszenie przepisów do czasu wprowadzenia globalnego podejścia. Braku decyzji nie usprawiedliwia dostatecznie fakt, że Komisja nie mogła uzyskać od państw członkowskich informacji, o które prosiła w latach 2001 i 2003. Komisja miała dużo czasu na zdobycie tych informacji i nie jest też jasne, dlaczego brak odpowiedzi państw członkowskich na wnioski o informacje miałby stanowić przeszkodę w podjęciu decyzji dotyczących indywidualnych skarg o naruszenie przepisów. W związku z tym Rzecznik przypominał, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości państwa członkowskie muszą ułatwiać Komisji pełnienie roli strażnika Traktatu. Odmowa przez państwo członkowskie pomocy Komisji w prowadzeniu dochodzenia na podstawie art. 226 Traktatu WE stanowi niewykonanie obowiązku nałożonego na wszystkie państwa członkowskie na podstawie art. 10 Traktatu. W takim przypadku Komisja może wnieść sprawę do Trybunału Sprawiedliwości.

W szczegółowej opinii Komisja poinformowała Rzecznika, że przyjęła decyzje w sprawie odnośnych zagadnień i zawiadomiła o nich skarżącego. Rzecznik stwierdził zatem, że Komisja przyjęła zalecenie wstępne.

3.6 SPRAWY ZAMKNIĘTE Z INNYCH POWODÓW

3.6.1 Rada Unii Europejskiej

SPONSOROWANIE PREZYDENCJI RADY

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 2172/2005/MHZ przeciwko Radzie Unii Europejskiej

W piśmie skierowanym do Rady skarżący wyraził obawy związane z komercyjnym sponsorowaniem prezydencji Rady. W szczególności odniósł się do przykładu sponsorowania prezydencji irlandzkiej (styczeń – czerwiec 2004 r.). Sekretariat odpowiedział, że przekaże jego pismo przedstawicielom byłej prezydencji irlandzkiej i obecnej prezydencji luksemburskiej. W odpowiedzi do skarżącego przedstawiciele prezydencji luksemburskiej poinformowali go o istnieniu witryny internetowej prezydencji i podkreślili, że nie jest ona sponsorowana.

Skarżący zarzucił Radzie, że nie odpowiedziała na pytanie dotyczące komercyjnego sponsorowania prezydencji. Utrzymywał, że taka odpowiedź mu się należy.

W wydanej opinii Rada przyjęła stanowisko, że kwestia komercyjnego sponsorowania prezydencji nie wchodzi w zakres kompetencji Rady jako instytucji wspólnotowej.

Rzecznik uznał, że odpowiedź Rady na obawy skarżącego była niewłaściwa i przedstawił Radzie rozwiązanie polubowne. Zasugerował, aby Rada rozważyła zrewidowanie swojego stanowiska i w swojej odpowiedzi dla skarżącego i) przyjęła, że kwestia komercyjnego sponsorowania prezydencji leży w zakresie kompetencji Rady jako instytucji wspólnotowej oraz ii) wyraziła gotowość do podjęcia w odpowiednim czasie działań, które zapobiegałyby takiemu sponsorowaniu bądź do uregulowania go w sposób zapewniający właściwe rozwiązywanie ewentualnych konfliktów między interesem prywatnym a obowiązkami publicznymi.

Rada odrzuciła rozwiązanie polubowne proponowane przez Rzecznika, zajmując to samo stanowisko, co we wcześniejszej opinii.

Rzecznik uznał dalsze dochodzenie w kwestii odpowiedzialności Rady za prezydencję za niepotrzebne, zważywszy, że to samo zagadnienie pojawiło się w innej sprawie (1487/2005/GG), kiedy to przedstawił Parlamentowi Europejskiemu sprawozdanie specjalne w listopadzie 2006 r.

Rzecznika nadal jednak niepokoił fakt, że zaufanie obywateli do Unii i jej funkcjonowania może zostać osłabione z powodu braku reakcji Rady na prośbę o rozważenie działań zapobiegających komercyjnemu sponsorowaniu prezydencji lub uregulowania tej kwestii w sposób gwarantujący właściwe rozwiązywanie konfliktów między interesem prywatnym a obowiązkami publicznymi.

Uwzględniając stanowisko Rady, że organizacja prezydencji należy do władz państwa członkowskiego, Rzecznik postanowił zwrócić uwagę poszczególnych państw członkowskich na tę sprawę. Wobec tego skierował w tej sprawie pisma do Stałych Przedstawicieli.

3.6.2 Komisja Europejska

NIEUZASADNIONA ZWŁOKA W ROZPATRZENIU DWÓCH POSTĘPOWAŃ O NARUSZENIE PRZEPISÓW

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 3369/2004/JMA przeciwko Komisji Europejskiej

Skarga dotyczyła zarzucanego Komisji braku należytej staranności w rozpatrzeniu dwóch postępowań o naruszenie przepisów, prowadzonych w związku z dwiema formalnymi skargami złożonymi przez skarżącego w 2001 i w 2003 r. Skargi złożone w Komisji dotyczyły nieuznawania przez hiszpańskie przepisy praw przysługujących udziałowcom mniejszościowym zgodnie z przepisami prawa Wspólnoty¹⁴.

Skarżący wysunął zarzut, że pomimo nieformalnych zapewnień, które otrzymał od służb Komisji, że wkrótce zostanie wydana uzasadniona opinia przeznaczona dla władz Hiszpanii w związku z pierwszą skargą, nie podjęto żadnego działania. Zarzucał ponadto, że w związku z jego drugą skargą Komisja przez dwa lata nie podjęła żadnych działań pomimo zapewnień ze strony jej służb o wysłaniu do władz Hiszpanii w niedługim terminie pisma z formalnym powiadomieniem.

Komisja stwierdziła, że w dniu 5 stycznia 2005 r. przekazała władzom hiszpańskim uzasadnioną opinię dotyczącą pierwszej skargi oraz dotyczące drugiej skargi pismo z formalnym powiadomieniem. Komisja poinformowała, że odpowiednie służby nie mogły zapewnić skarżącego o podjęciu tych czynności w określonym terminie, ponieważ taką decyzję może podjąć jedynie Kolegium Komisarzy. Komisja zauważyła również, że długi okres rozpatrywania tych dwóch spraw przez jej służby wynikał z potrzeby ścisłej współpracy ze służbą tłumaczeniową w celu oceny licznych obszernych opinii i wniosków otrzymanych zarówno od skarżącego, jak i odpowiednich władz państwa członkowskiego. Komisja uznała, że biorąc pod uwagę okoliczności sprawy jej służby rozpatrzyły skargi z należyłą starannością i zgodnie z zasadami określonymi w jej komunikacie dotyczącym sposobu postępowania wobec skarżących w sprawach o naruszenie przepisów¹⁵.

Rzecznik Praw Obywatelskich zauważył, że w komunikacie nie określono standardowego terminu rozpatrywania skarg po wystawieniu pisma z formalnym powiadomieniem ani nie wyszczególniono informacji, których należy udzielać skarżącym po wysłaniu takiego pisma. Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdził, że zgodnie z art. 41 ust. 1 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej „[k]ażdy ma prawo do bezstronnego i rzetelnego załatwienia jego sprawy w rozsądnym terminie przez instytucje, organy i agencje Unii”. Po wnikliwym zbadaniu orzecznictwa sądów Wspólnoty pod kątem dowolności Komisji przy rozpatrywaniu spraw o naruszenie przepisów Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdził, że orzecznictwo nie wyklucza stosowania zasad właściwego administrowania w stosunkach pomiędzy Komisją a skarżącymi w okresie po wysłaniu pisma z formalnym powiadomieniem. Rzecznik uznał zatem, że Komisja powinna przestrzegać zasad właściwego administrowania wobec skarżących w okresie po wysłaniu pisma z formalnym powiadomieniem.

¹⁴

Druga dyrektywa Rady 77/91/EWG z dnia 13 grudnia 1976 r. w sprawie koordynacji gwarancji, jakie są wymagane w Państwach Członkowskich od spółek w rozumieniu art. 58 akapit drugi Traktatu, w celu uzyskania ich równoważności, dla ochrony interesów zarówno wspólników, jak i osób trzecich w zakresie tworzenia spółki akcyjnej, jak również utrzymania i zmian jej kapitału, Dz.U. 1977 L 26, str. 1.

¹⁵

Komunikat Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczący sposobu postępowania wobec skarżących w sprawach o naruszenie przepisów prawa Wspólnoty (COM(2002) 141 końcowy), Dz.U. 2002 C 244, str. 5.

NIEWŁAŚCIWE ZASZEREGOWANIE POMOCNICZEGO TŁUMACZA USTNEGO*Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 2787/2005/OV (poufnej) przeciwko Komisji Europejskiej*

W 1995 r. skarżący podjął pracę jako pomocniczy tłumacz ustny w Parlamencie Europejskim. W związku z jego czteroletnim doświadczeniem zawodowym w tej dziedzinie Parlament od razu przyznał mu status pracownika kategorii 1¹⁶. W 2001 r. skarżący rozpoczął pracę dla Wspólnej Służby Tłumaczeń Ustnych i Konferencji w DG ds. Tłumaczeń Ustnych Komisji Europejskiej. Wbrew jego oczekiwaniom zaszeregowano go jako tłumacza kategorii 2. Pod koniec 2004 r. instytucje europejskie postanowiły połączyć swoje listy pomocniczych tłumaczy ustnych i wysłały każdemu z tłumaczy kartę danych osobowych („fiche signalétique”). Z karty skarżącego wynikało, że zaszeregowano go do grupy tłumaczy kategorii 1 dopiero od listopada 2004 r. Kiedy skarżący dostrzegł ten przypuszczalny błąd w kwietniu 2005 r., wysłał do Komisji wiadomość elektroniczną z prośbą o skorygowanie jego karty danych osobowych. W karcie powinna znaleźć się informacja, że był tłumaczem kategorii 1 od stycznia 1995 r., a nie od listopada 2004 r. Poprosił również o wypłacenie 28% wynagrodzenia, co odpowiadało kwocie niewypłaconej mu z powodu przypuszczalnego błędu w zaszeregowaniu za okres od 2001 r., gdy rozpoczął pracę w Komisji, do listopada 2004 r., kiedy został zaszeregowany jako tłumacz kategorii 1. Komisja odpowiedziała skarżącemu, że nie zmieni jego zaszeregowania.

W sierpniu 2005 r. skarżący wystosował skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich, twierdząc, że Komisja powinna: i) skorygować jego kartę danych osobowych i oficjalnie uznać, że miał status tłumacza kategorii 1 od stycznia 1995 r. oraz ii) skorygować jego wynagrodzenie za okres od września 2001 r. do 10 listopada 2004 r., kiedy był błędnie zaszeregowany jako tłumacz kategorii 2 i wypłacić 28% wynagrodzenia wciąż przysługujące mu za ten okres.

W opinii dotyczącej skargi Komisja poinformowała, że dane zapisane w karcie danych osobowych skarżącego zostaną skorygowane zgodnie z jego prośbą. Skarżący poinformował Rzecznika, że otrzymał zadośćuczynienie moralne, chociaż nie wypłacono mu wynagrodzenia należnego z tytułu błędnego zaszeregowania.

BRAK ODPOWIEDZI PRZEZ PIĘĆ LAT*Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 242/2006/BM przeciwko Komisji Europejskiej*

W dniu 8 listopada 2000 r. skarżący skierował do Komisji pismo z prośbą o pomoc w rozwiązaniu problemu związanego z hiszpańskim systemem sądownictwa. Komisja przesłała mu potwierdzenie odbioru pisma z datą 20 listopada 2000 r., informując, że jego wnioskowi nadano numer referencyjny i przekazano go do Dyrekcji Generalnej ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych. Skarżący nie otrzymał jednak żadnej merytorycznej odpowiedzi. Uznał, że brak odpowiedzi ze strony Komisji przez okres pięciu lat jest niedopuszczalny i poprosił Rzecznika o zbadanie sytuacji.

W swojej opinii Komisja potwierdziła otrzymanie pisma od skarżącego z datą 8 listopada 2000 r. i wysłanie potwierdzenia odbioru. Następnie wyjaśniła, że skarżący skontaktował się ponownie w 2003 r., żądając odpowiedzi na przesłane pismo. Komisja wyraziła ubolewanie z powodu braku odpowiedzi w kwestii merytorycznej, przyznając, że nie jest to zgodne z jej obowiązkami i zasadami oraz złożyła przeprosiny. Ponadto Komisja wyjaśniła, że w dniu 14 lipca 2006 r. przesłała skarżącemu pismo, w którym przeprosiła go za zwłokę i wyjaśniła, że jego sprawa ma wymiar krajowy i nie wiąże się z prawem UE, ponieważ odnosi się do stosunków umownych między hiszpańskimi firmami oraz do problemu związanego z hiszpańskim systemem sądowym. Komisja poradziła skarżącemu, aby zwrócił się do właściwych władz krajowych.

16

Instytucje europejskie stosują system podziału pomocniczych tłumaczy ustnych pracujących podczas sesji na dwie kategorie: kategoria 2 (tłumacz początkujący) i kategoria 1 (doświadczony tłumacz, który przepracował w instytucjach europejskich ponad 100 dni). Różnica w wynagrodzeniu wynosi 28%.

Rzecznik przypomniał, że zarówno Europejski Kodeks Dobrej Praktyki Administracyjnej, jak i Kodeks Dobrej Praktyki Administracyjnej dla Personelu Komisji Europejskiej dotyczący kontaktów ze społeczeństwem zawiera szczegółowe przepisy dotyczące odpowiadania na korespondencję. Zwrócił również uwagę, że w swojej opinii Komisja przyznała się do nieprzestrzegania tych przepisów. W związku z powyższym Rzecznik nie znalazł podstaw by uznać, że Komisja może nie zgodzić się z oceną skarżącego na temat sposobu jej postępowania. Rzecznik zauważył jednak, że Komisja odpowiedziała na tę skargę, szczerze przyznając się do nieprzestrzegania własnych zasad i obowiązków oraz przeprosiła skarżącego zarówno bezpośrednio, jak i w swojej opinii w sprawie skargi. Rzecznik z zadowoleniem przyjął odpowiedź Komisji, a także fakt, że Komisja sama poinformowała go o ponownym kontakcie skarżącego z jej służbami w 2003 r. oraz przyznała się do braku reakcji po otrzymaniu przypomnienia. Na koniec Rzecznik zauważył, że Komisja udzieliła skarżącemu merytorycznej odpowiedzi, zaś ten nie wysunął dalszych roszczeń. Rzecznik uznał zatem, że prowadzenie dalszego dochodzenia nie jest konieczne.

3.6.3 Europejskie Biuro Doboru Kadr

BRAK PRZEPROSIN ZA BŁĄD W OCENIE

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 2312/2004/MHZ przeciwko Europejskiemu Biuru Doboru Kadr (EPSO)

Skarżąca brała udział w otwartym konkursie na asystentów administratorów narodowości czeskiej. Komisja rekrutacyjna wykluczyła ją z konkursu, motywując decyzję tym, że jej kwalifikacje nie uprawniają do wstępu na studia doktoranckie w Czechach. Później Uniwersytet Karola w Pradze przyjął skarżącą na studia doktoranckie. Skarżąca poinformowała komisję rekrutacyjną o tym fakcie, ale ta podtrzymała swoją decyzję.

Skarżąca zarzuciła EPSO, że niewłaściwie oceniło jej tytuły akademickie, twierdząc, jakoby nie uprawniały one do wstępu na studia doktoranckie.

EPSO wyraziło opinię, że komisja rekrutacyjna nie popełniła błędu.

Rzecznik nie zgodził się ze stanowiskiem EPSO, ponieważ kwalifikacje skarżącej w rzeczywistości umożliwiały jej wstęp na studia doktoranckie w Czechach, czego dowodem był fakt przyjęcia ją na takie studia przez Uniwersytet Karola. Zatem komisja rekrutacyjna popełniła błąd, chociaż nie oznacza to automatycznie, że musi zostać poddana krytyce bądź ponieść odpowiedzialność. Rzecznik przyjął stanowisko, że ponieważ kandydaci uczestniczący w konkursach organizowanych przez EPSO kontaktują się z EPSO, a w razie skarg do Rzecznika odpowiada na nie właśnie Biuro, powinno ono przeproszać kandydatów w przypadku błędu komisji rekrutacyjnej. I wreszcie, jak stanowi Europejski Kodeks Dobrej Praktyki Administracyjnej (art. 12 ust. 3), zasady dobrej administracji wymagają, aby instytucje przyznawały się do błędów i przepraszały za ich popełnienie. Rzecznik zaproponował zatem jako rozwiązanie polubowne, aby EPSO rozważyło przeproszenie skarżącej.

EPSO nie przyjęło propozycji Rzecznika i w odpowiedzi na jego kolejne pismo ponownie odmówiło.

Ponieważ EPSO dwukrotnie odmówiło przeproszenia skarżącej, Rzecznik przeprosił ją w imieniu Wspólnot Europejskich za to, że jej kwalifikacje uznano za niewystarczające do przyjęcia na studia doktoranckie.

3.7 SPRAWY ZAMKNIĘTE SPRAWOZDANIEM SPECJALNYM

3.7.1 Rada Unii Europejskiej

WERSJE JĘZYKOWE STRON PREZYDENCJI

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 1487/2005/GG przeciwko Radzie Unii Europejskiej

Stowarzyszenie na rzecz obrony języka niemieckiego wniosło skargę przeciwko Radzie, która nie zapewniła, aby strony internetowe prezydencji były dostępne w języku niemieckim.

Skarżący zwrócił uwagę, że język niemiecki jest językiem ojczystym dla większej liczby obywateli UE niż jakikolwiek inny język, a po przystąpieniu nowych państw członkowskich niemiecki, obok angielskiego, jest językiem rozumianym przez większość obywateli UE czy to jako język ojczysty czy obcy. Skarżący stwierdził następnie, że komunikaty, które instytucje UE kierują do ogółu społeczeństwa, powinny być zrozumiałe dla jak największej liczby obywateli UE. Jeśli liczba języków publikacji ma być ograniczona, zdaniem skarżącego należy je wybierać według wskaźników demograficznych. Skarżący uznał zatem za niezrozumiałe, że witryny internetowe prezydencji, oprócz języka kraju przewodniczącego UE, są zwykle prezentowane tylko w języku angielskim i francuskim.

Chociaż Rada zgadza się, że prezydencja stanowi jej część jako instytucji, Rada nie ponosi odpowiedzialności za witryny internetowe prezydencji, bowiem wchodzą one w zakres kompetencji państw członkowskich przewodniczących UE.

Zdaniem Rzecznika, skoro prezydencja stanowi bez wątpienia część Rady, witryn internetowych prezydencji nie można uznać za strony „narodowe”, które nie podlegają prawu wspólnotowemu. W związku z tym nie można uznać, że kwestia języków, w jakich publikowane są witryny internetowe prezydencji, wykracza poza zakres kompetencji Rady. Rzecznik stwierdził zatem, że nie rozważając istoty żądania skarżącego, Rada dopuściła się niewłaściwego administrowania. Dlatego wydał w tej sprawie zalecenie wstępne.

Po odrzuceniu przez Radę zalecenia wstępnego Rzecznik przedstawił w dniu 30 listopada 2006 r. sprawozdanie specjalne Parlamentowi Europejskiemu, prosząc o poparcie następujących wniosków z dochodzenia:

- i) Rada odpowiada za to, w jakich językach publikowane są strony internetowe prezydencji;
- ii) w idealnym przypadku informacje na stronach internetowych prezydencji Rady powinny być dostępne we wszystkich urzędowych językach UE;
- iii) jeśli liczba języków publikacji w witrynie internetowej prezydencji ma być ograniczona, wyboru języków należy dokonać według obiektywnych i uzasadnionych kryteriów; oraz
- iv) odmowa rozważenia istoty sprawy, tj. żądania skarżącego, aby strona prezydencji w Internecie była dostępna również w języku niemieckim, jest zatem nieuzasadniona i stanowi przypadek niewłaściwego administrowania ze strony Rady.

3.7.2 Komisja Europejska

OPÓŹNIENIE W ROZSTRZYGNIĘCIU POLITYCZNIE WRAŻLIWEJ I KONTROWERSYJNEJ SKARGI

Streszczenie decyzji dotyczącej skargi 289/2005/GG przeciwko Komisji Europejskiej

Skarżący zajmował się przyjmowaniem zakładów sportowych w Dolnej Saksonii w Niemczech. Poinformował on, że niemieckie władze zakazały mu świadczenia takich usług, zmuszając go w ten sposób do zamknięcia działalności. Skarżący argumentował, że postępowanie władz niemieckich narusza prawo UE, zwłaszcza swobodę świadczenia usług. Prawnik skarżącego złożył do Komisji skargę o naruszenie przepisów. Gdy Komisja nie odpowiadała na zapytanie o status dochodzenia przez siedem miesięcy od chwili jego zarejestrowania, zwrócił się do Rzecznika. Skarżący zarzucał przede wszystkim, że Komisja nie rozpatrzyła we właściwy sposób jego skargi o naruszenie przepisów. Żądał bezzwłocznej reakcji ze strony Komisji, ponieważ ponosił straty z powodu zamknięcia firmy.

Komisja stwierdziła, że otrzymała kilka skarg o naruszenie przepisów dotyczących gier hazardowych i oceniła zasadność oraz proporcjonalność różnych krajowych zakazów dotyczących przyjmowania zakładów sportowych. Wysłała już pisma z formalnym powiadomieniem do Danii, zaś dochodzenie przeciwko Niemcom, Włochom i Holandii toczy się nadal.

Jak twierdzi Komisja, wciąż trwają „intensywne” analizy poszczególnych aspektów skarg o naruszenie przepisów. Rzecznik uznał, że to stwierdzenie nie znajduje poparcia w dostarczonych mu informacjach. Przede wszystkim Komisja oświadczyła także, iż sprawa wymaga przeprowadzenia trudnej, opartej na uwarunkowaniach porządku publicznego, oceny zasadności i proporcjonalności krajowego zakazu dotyczącego przyjmowania zakładów. Komisja sama jednak przyznała, że jak dotąd nie kontaktowała się z władzami niemieckimi. Rzecznik stwierdził, iż ocena zasadności i proporcjonalności bez takich kontaktów nie jest możliwa. W zaleceniu wstępnym Rzecznik zażądał, aby Komisja przystąpiła do rozpatrzenia skargi o naruszenie przepisów z należytą starannością i bez nieuzasadnionej zwłoki.

W szczegółowej opinii Komisja stwierdziła, że skargi o naruszenie przepisów dotyczących zakładów sportowych to kwestie „wysoce drażliwe i kontrowersyjne pod względem politycznym”. Zagadnienie to było poruszane na czterech wewnętrznych posiedzeniach poświęconych naruszeniu przepisów. Jednakże decyzja o wszczęciu postępowania o naruszenie przepisów wymaga poparcia Kolegium Komisarzy, którego jeszcze nie uzyskano.

Rzecznik z zadowoleniem przyjął szczerą wypowiedź Komisji w jej szczegółowej opinii. Uznał jednak, że nie zwalnia to Komisji z obowiązku właściwego rozpatrywania tego rodzaju skarg.

Wiedząc, że Komisja ma dużą swobodę decyzyjną w prowadzeniu postępowania o naruszenie przepisów, Rzecznik stwierdził, że omawiana sprawa dotyczy administracyjnego etapu procedury. Uznał, że Komisja nie ma prawa bezterminowo przesuwając rozpatrzenia skargi tylko dlatego, że nie może osiągnąć politycznego porozumienia co do sposobu postępowania. Rzecznik przyjął stanowisko, że jest to istotna kwestia zasadnicza w omawianej sprawie. W związku z tym ponownie przedstawił swoje zalecenie w sprawozdaniu specjalnym dla Parlamentu Europejskiego.

Komisja poinformowała następnie Rzecznika, że w międzyczasie podjęła decyzję o wszczęciu postępowania o naruszenie przepisów, wysyłając formalne powiadomienie do Niemiec.

3.8 DOCHODZENIA Z WŁASNEJ INICJATYWY RZECZNIKA

DOCHODZENIE W SPRAWIE GOTOWOŚCI KOMISJI DO WYKORZYSTANIA MEDIACJI W KONFLIKTACH Z WYKONAWCAMI

Streszczenie decyzji podjętej po przeprowadzeniu dochodzenia z własnej inicjatywy OI/1/2006/TN

Co roku Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich otrzymuje dużą liczbę skarg przeciwko Komisji w sprawie sporów wynikających z umów. Skargi pochodzą od osób indywidualnych, małych i średnich przedsiębiorstw oraz innych organizacji i dotyczą zarówno wykonawców, jak i podwykonawców. W dochodzeniu z własnej inicjatywy Rzecznik poprosił Komisję o zbadanie możliwości częstszego wykorzystywania mediacji przy rozstrzyganiu sporów powstających w związku z zamówieniami finansowanymi przez Komisję. Nastąpiło to po zatwierdzeniu przez Komisję mediacji będącej często szybszym, prostszym i bardziej opłacalnym sposobem rozwiązywania problemów.

Podczas dochodzenia Komisja zobowiązała się do popierania alternatywnych metod rozstrzygania sporów w przyszłości. Jej zdaniem byłoby to możliwe dzięki wprowadzeniu do standardowych umów opcjonalnej klauzuli dotyczącej mediacji. Ostrzegła jednak, że wykorzystanie mediacji lub innych metod rozstrzygania sporów może pociągać za sobą dodatkowe koszty. Stwierdziła również, że nie może nakładać obowiązku stosowania mediacji do rozstrzygania sporów między wykonawcami a podwykonawcami.

W decyzji zamykającej dochodzenie Rzecznik z zadowoleniem przyjął wprowadzenie opcjonalnej klauzuli mediacyjnej do umów zawieranych przez Komisję. Podkreślił, że mediacje zwykle stanowią bardziej opłacalny sposób rozwiązywania sporów niż kierowanie sprawy bezpośrednio do sądu. Rzecznik poprosił Komisję, aby informowała go o stosowaniu klauzuli mediacyjnej oraz o działaniach w celu częstszego wykorzystania mediacji przy rozstrzyganiu sporów dotyczących dotacji przez nią udzielanych. Rzecznik podkreślił ponadto, że należy zalecać korzystanie z mediacji w konfliktach między wykonawcami i podwykonawcami.

Komisja powinna poinformować Rzecznika o wynikach monitorowania tej kwestii do 30 czerwca 2007 r.

ROZPATRYWANIE SKARGI DOTYCZĄCEJ BUDOWY PORTU PRZEMYSŁOWEGO W HISZPANII

Streszczenie decyzji podjętej po przeprowadzeniu dochodzenia z własnej inicjatywy OI/2/2006/JMA

Po otrzymaniu dużej liczby skarg i innych informacji dotyczących budowy portu przemysłowego przez władze hiszpańskie w mieście Granadilla na wyspie Teneryfie w Hiszpanii, Rzecznik postanowił wszcząć dochodzenie z własnej inicjatywy, aby umożliwić Komisji wyjaśnienie jej roli jako „strażnika Traktatów” w tej sprawie.

Zdaniem skarżących Komisja podjęła decyzję o zamknięciu dochodzenia w sprawie kilku skarg dotyczących budowy portu przemysłowego w Granadilli, ponieważ budowa ta nie jest sprzeczna z prawem wspólnotowym, w szczególności z art. 6 ust. 4 dyrektywy siedliskowej¹⁷. Ogólnie rzecz biorąc, skarżący twierdzili, że Komisja nie uwzględniła możliwych rozwiązań alternatywnych dla proponowanej budowy.

¹⁷

Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, Dz.U. z 1996 r. L 59, str. 63.

Komisja przekonywała, że jej służby nadal prowadzą ocenę projektu. Komisja wyjaśniła, że ponieważ istnienie lub brak rozwiązań alternatywnych to kwestia, która wpłynie na jej ostateczną opinię zgodnie z art. 6 ust. 4 dyrektywy siedliskowej, Komisja dokładnie rozważy ten aspekt sprawy i przedstawi opinię, w której oceni wpływ na środowisko, uzasadnienie „bezwzględnej konieczności” budowy portu stwierdzonej przez hiszpańskie władze oraz równowagę między obydwojoma sprzecznymi interesami, jak również środki kompensacyjne. Komisja podkreśliła również, że podejmuje wszelkie niezbędne działania w celu jak najszybszego podjęcia decyzji, o której poinformuje skarżących.

Rzecznik uznał, że opinia Komisji właściwie wyjaśniła kwestie podniesione w trakcie dochodzenia. Dotyczy to przede wszystkim uzasadnienia, dlaczego Komisja jeszcze nie podjęła decyzji w tej sprawie. Rzecznik stwierdził zatem, że dalsze dochodzenie nie jest konieczne. Nadmieniał również, że kiedy decyzja zostanie podjęta bądź jej podjęcie zostanie opóźnione bez uzasadnienia, obywatele i mieszkańcy mogą wnieść do niego skargę, jeśli stwierdzą przypadek niewłaściwego administrowania ze strony Komisji.

OGRANICZENIA WIEKOWE W PROGRAMIE STAŻY

Streszczenie decyzji podjętej po przeprowadzeniu dochodzenia z własnej inicjatywy OI/3/2006/BB

W styczniu 2006 r. Rzecznik wszczął z własnej inicjatywy dochodzenie w sprawie reguł i polityki Parlamentu Europejskiego dotyczących górnych ograniczeń wiekowych w programie staży tej instytucji. Rzecznik odniósł się do: i) art. 21 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej, stanowiącego, że: „Zakazana jest wszelka dyskryminacja w szczególności ze względu na (...) wiek (...)”; ii) niedawnego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości, zgodnie z którym zasada niedyskryminacji ze względu na wiek jest ogólną zasadą prawa wspólnotowego¹⁸; oraz iii) decyzji Komisji, która zniósła ograniczenia wiekowe w swoim programie staży po zaleceniu wstępnym wydanym przez Rzecznika w sprawie 2107/2002/PB.

W swojej opinii Parlament poinformował, że w dniu 1 lutego 2006 r. przyjął nową decyzję w sprawie regulaminu prowadzenia staży i wizyt studyjnych w Sekretariacie Parlamentu Europejskiego (regulamin). Od 15 lutego 2006 r., tj. daty wejścia w życie nowego regulaminu nie stosuje się ograniczeń wiekowych w programach staży. Przed tą datą ograniczenie dotyczyło osób w wieku powyżej 45 lat.

Rzecznik podsumował, że skoro Parlament zniósł ograniczenie wiekowe, dalsze dochodzenie nie jest konieczne.

3.9 ZAPYTANIA SKŁADANE DO RZECZNIKA

UZNANIOWOŚĆ DECYZJI PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO W SPRAWIE DOTYCZĄCEJ ROLNICTWA

Streszczenie zapytania Q1/2006/GK złożonego przez irlandzkiego rzecznika praw obywatelskich

W marcu 2006 r. rzecznik praw obywatelskich Irlandii przedłożyła Europejskiemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich zapytanie dotyczące jednej z rozpatrywanych przez nią spraw. Zapytanie dotyczyło sposobu interpretacji przez Departament Rolnictwa i Żywności Irlandii art. 40

¹⁸

Sprawa C-144/04, Werner Mangold przeciwko Rüdigerowi Helmowi, Zb. Orz. 2005 str. I-9981, pkt 75.

rozporządzenia 1782/2003 ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników. W szczególności zapytanie dotyczyło kwestii, czy art. 40 ust. 4 uprawnia właściwe organy krajowe do podejmowania uznaniowych decyzji przy określaniu chorób epizootycznych, które, w przypadku gdy atakują część lub całość inwentarza należącego do danego rolnika, powinny być traktowane jako *siła wyższa*.

W zapytaniu żądano informacji od Komisji, która wyjaśniła, że każdy wniosek o uznanie *siły wyższej* musi być oceniony przez właściwe organy krajowe w drodze indywidualnego badania.

Komisja uznała na podstawie informacji przekazanych w zapytaniu, że irlandzkie władze, stosując art. 40 ust. 4 rozporządzenia 1782/2003, nie przekroczyły granic uprawnień w zakresie oceny. Opinię Komisji przekazano irlandzkiej rzeczniczce praw obywatelskich, która poinformowała Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, że jest zadowolona z odpowiedzi na zapytanie.

SWOBODNY PRZEPŁYW TOWARÓW

Streszczenie zapytania Q3/2005/IP złożonego przez rzeczniczkę praw obywatelskich regionu Friuli-Venezia Giulia

Rzecznik praw obywatelskich regionu Friuli-Venezia Giulia we Włoszech skierował do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich zapytanie dotyczące braku możliwości importu do Włoch wyrobów włókienniczych wytwarzanych w Niemczech, przeznaczonych do produkcji mebli teatralnych. Według prawa włoskiego każdy (importowany) produkt, który musi być zgodny z włoskimi przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej, wymaga specjalnego zatwierdzenia przez włoskie władze. Regionalny rzecznik praw obywatelskich zapytał Europejskiego Rzecznika o perspektywę harmonizacji prawa w tej dziedzinie na szczeblu wspólnotowym w celu usunięcia przeszkód w swobodnym przepływie towarów.

Rzecznik zwrócił się do Komisji, która wyjaśniła, że wobec braku obowiązujących zharmonizowanych norm lub przepisów UE w odnośnej dziedzinie, mają zastosowanie ogólne przepisy dotyczące swobodnego przepływu towarów ustanowione art. 28–30 traktatu WE. Według tych przepisów musi istnieć możliwość sprzedaży w państwie członkowskim produktu wytwarzanego zgodnie z prawem i sprzedawanego w innym państwie członkowskim. W art. 30 przewidziano, że przepisy art. 28 nie wykluczają wprowadzenia zakazów lub ograniczeń w imporcie ze względu na, *między innymi*, moralność publiczną, politykę publiczną, bezpieczeństwo publiczne lub ochronę zdrowia i życia ludzkiego. Aby wprowadzenie krajowych ograniczeń było uzasadnione, muszą one spełniać założone cele oraz być proporcjonalne do tych celów. Ponadto takie zakazy lub ograniczenia nie mogą stanowić środka arbitralnej dyskryminacji lub ukrytego ograniczenia w handlu między państwami członkowskimi. Wszelkie skargi prowadzące do wykazania naruszenia prawa wspólnotowego przez państwo członkowskie należy zgłaszać bezpośrednio do Komisji w celu przeprowadzenia dochodzenia.

Regionalny rzecznik praw obywatelskich poinformowała Europejskiego Rzecznika, że jest zadowolona z odpowiedzi Komisji. W związku z tym sprawa została zamknięta.

4 STOSUNKI Z INSTYTUCJAMI I ORGANAMI UNII EUROPEJSKIEJ

Europejskiemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich szczególnie zależy na podtrzymywaniu i wspieraniu konstruktywnego dialogu z instytucjami i organami UE, bowiem dzięki temu może jak najlepiej spełniać swoje obowiązki wobec obywateli. Niniejszy rozdział zawiera przegląd spotkań i wydarzeń zorganizowanych w 2006 r. z udziałem członków oraz urzędników instytucji i organów UE w celu zapewnienia doskonałych kontaktów roboczych. W ubiegłym roku Rzecznik podpisał również wymienione poniżej porozumienia.

Szczególne znaczenie miały w 2006 r. dwustronne spotkania z komisarzami europejskimi w celu omówienia funkcjonowania nowej procedury prowadzenia dochodzeń wszczynanych przez Rzecznika, którą Komisja wprowadziła w listopadzie 2005 r. Ponieważ Komisja jest instytucją, której dotyczy najwięcej dochodzeń, optymalne działanie tej procedury ma zasadnicze znaczenie. W 2006 r. Nikiforos DIAMANDOUROS spotkał się z 11 komisarzami i za bardzo budujące uznał ich zaangażowanie w promowanie kultury obsługi obywateli. W czerwcu Rzecznik odbył również niezwykle owocne spotkanie z pracownikami Komisji odpowiedzialnymi za koordynowanie obsługi dochodzeń. Spotkanie było okazją do wyjaśnienia, że Rzecznik to nie tylko mechanizm zewnętrznej kontroli, lecz także wartościowe źródło pomocy dla instytucji doskonalących swoje metody funkcjonowania. Wszystkie te spotkania doszły do skutku dzięki nieocenionej pomocy wiceprzewodniczącej Komisji Margot WALLSTRÖM, odpowiedzialnej między innymi za relacje z Rzecznikiem, oraz sekretarz generalnej Komisji Catherine DAY. W grudniu Margot WALLSTRÖM przedstawiła personelowi Rzecznika w Strasburgu przegląd działań podejmowanych przez Komisję w celu poprawy relacji z obywatelami.

Rzecznik jest wybierany przez Parlament Europejski i przed nim odpowiada za swoje działania. Rzecznik utrzymuje doskonałe kontakty robocze z parlamentarną Komisją Petycji, która odpowiada za relacje z Rzecznikiem i przygotowuje raport na temat jego sprawozdania rocznego. W 2006 r. Nikiforos DIAMANDOUROS uczestniczył w czterech posiedzeniach Komisji Petycji, podczas których przedstawił sprawozdanie roczne i sprawozdania specjalne obejmujące zróżnicowaną tematykę. Na wniosek tej Komisji na każdym z jej posiedzeń w minionym roku Rzecznika reprezentował członek jego personelu. W 2006 r. Rzecznik nadal korzystał z konstruktywnych relacji nawiązanych z posłami do Parlamentu Europejskiego.

W 2006 r. Rzecznik dalej nawiązywał kontakty z innymi instytucjami i organami. W marcu spotkał się w Luksemburgu z prezesami Trybunału Sprawiedliwości, Sądu Pierwszej Instancji i Sądu ds. Służby Publicznej, prezesem Trybunału Obrachunkowego i prezesem Europejskiego Banku Inwestycyjnego. W październiku odbył spotkania z dyrektorami Europejskiej Agencji Odbudowy oraz Europejskiego Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego w Grecji. Przez cały rok w wystąpieniach przedstawiał swoją działalność różnym grupom pracowników instytucji europejskich w Brukseli, Luksemburgu i Strasburgu.

W celu zapewnienia obywatelom jak najlepszej obsługi Rzecznik podpisał w ubiegłym roku kilka ważnych umów.

W marcu podpisał nową umowę z Parlamentem przewidującą współpracę w takich dziedzinach, jak polityka dotycząca nieruchomości, technologia informacyjna i komunikacja. Nowa umowa powinna umożliwić Rzecznikowi racjonalne wykorzystanie zasobów przydzielonych jego urzędowi (patrz załącznik B) przy jednoczesnym zachowaniu pełnej niezależności działania.

Inną ważną umową podpisaną w 2006 r. był protokół ustaleń z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych (EIOD)¹. Celem tej umowy jest ustalenie spójnego postępowania przy rozpatrywaniu skarg dotyczących ochrony danych i uniknięcie niepotrzebnego powielania prac. Aby zrealizować ten cel, Rzecznik i Europejski Inspektor Ochrony Danych postanowili: i) udzielać skarżącym informacji wzajemnie o swoich instytucjach i ułatwiać przekazywanie skarg; ii) informować się nawzajem o wpływających skargach dotyczących danej instytucji; iii) nie ponawiać dochodzenia w sprawie już złożonej skargi, chyba że zostaną przedstawione nowe istotne dowody; iv) przyjąć spójne podejście do prawnych i administracyjnych aspektów ochrony danych, wspierając w ten sposób prawa i interesy obywateli oraz skarżących. Rzecznik i Inspektor Ochrony Danych Peter HUSTINX podpisali protokół ustaleń w Brukseli w dniu 30 listopada w obecności zastępcy Europejskiego Inspektora Ochrony Danych Joaquína BAYO DELGADO oraz sekretarza generalnego Rzecznika Iana HARDENA. Spotkanie było okazją do wymiany informacji na temat wielu zagadnień będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

© Europejski Inspektor Ochrony Danych

Nikiforos Diamandouros i Peter Hustinx, europejski inspektor ochrony danych, podpisują protokół ustaleń. Bruksela, Belgia, 30 listopada 2006 r.

Także w dniu 30 listopada Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich podpisał umowę o współpracy z hiszpańskim rządem, która umożliwi składanie skarg do Rzecznika w każdym z języków urzędowych Hiszpanii, także baskijskim, katalońskim/walenckim i galicyjskim. W imieniu hiszpańskiego rządu umowę podpisał Stały Przedstawiciel Hiszpanii w UE, ambasador Carlos BASTARRECHE SAGÜES. Podpisując umowę, Rzecznik dostosował swoją praktykę do konkluzji Rady UE z czerwca 2005 r., które przewidują stosowanie tych języków w celu ułatwienia obywatelom hiszpańskim komunikacji z instytucjami UE. Zgodnie z umową za tłumaczenia skarg wnoszonych w tych językach będzie odpowiedzialny zespół ds. tłumaczeń powołany przez hiszpański rząd. Z kolei decyzje Rzecznika sporządzone w języku hiszpańskim/kastylijskim zespół ten będzie tłumaczył na język skarżącego. Po utworzeniu zespołu ds. tłumaczeń przez hiszpańskie władze oraz wejściu w życie umowy, na stronie internetowej Rzecznika pod poniższym adresem pojawi się informacja o sposobie wnoszenia skarg w tych językach: <http://www.ombudsman.europa.eu>

Wyżej wymienione spotkania i wydarzenia oraz wszystkie pozostałe działania Rzecznika w tej dziedzinie zestawiono w kolejnych sekcjach niniejszego rozdziału².

¹ Protokół ustaleń między Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich a Europejskim Inspektorem Ochrony Danych; Dz.U. 2007 C 27, str. 21.

² Jeżeli nie podano inaczej, spotkania i wydarzenia odbywały się w Brukseli, Luksemburgu lub Strasburgu.

4.1 PARLAMENT EUROPEJSKI

18 stycznia: Udział w obiedzie zorganizowanym przez posłów do Parlamentu Europejskiego z „Kangaroo Group”. Główne przemówienie wygłosił Andrew DUFF, poseł do Parlamentu Europejskiego, na temat: „Okres refleksji – struktura, przedmioty i kontekst oceny debaty o Unii Europejskiej”. Spotkaniu przewodniczył Manuel MEDINA ORTEGA, poseł do Parlamentu Europejskiego.

25 stycznia: Przedstawienie sprawozdania specjalnego Rzecznika dotyczącego przejrzystości procedur Rady podczas posiedzenia Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego. W późniejszej dyskusji uczestniczyli (wymienieni w porządku wystąpień): Marcin LIBICKI, poseł do PE i przewodniczący Komisji Petycji, Elmar BROK, poseł do PE, David HAMMERSTEIN MINTZ, poseł do PE, Michael CASHMAN, poseł do PE, Diana WALLIS, posłanka do PE i Hans BRUNMAYER, dyrektor generalny oraz szef protokołu Rady.

14 lutego: Spotkanie z Inés AYALA SENDER, posłanką do PE.

14 lutego: Spotkanie z Davidem HAMMERSTEINEM MINTZEM, posłem do PE.

14 lutego: Spotkanie z Gregorio GARZÓNEM CLARIANĄ, konsultantem prawnym Parlamentu Europejskiego.

14 marca: Przedstawienie *Sprawozdania rocznego 2005* Josepowi BORRELOWI FONTELLESOWI, posłowi i przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego, oraz podpisanie nowej umowy o współpracy z Parlamentem Europejskim (patrz załącznik B).

© Parlament Europejski

Nikiforos Diamandouros i Josep Borrell Fontelles, przewodniczący Parlamentu Europejskiego, podpisują nową umowę o współpracy. Strasburg, Francja, 14 marca 2006 r.

14 marca: Spotkanie z Markusem FERBEREM, posłem do PE.

14 marca: Spotkanie z Manolisem MAVROMMATISEM, posłem do PE.

4 kwietnia: Spotkanie z Andreasem SCHWABEM i Richardem SEEBEREM, posłami do PE.

2 maja: Spotkanie z Louisem GRECHEM, posłem do PE.

3 maja: Przedstawienie *Sprawozdania Roczniego 2005* Komisji Petycji. W późniejszej debacie uczestniczyli (wymienieni w porządku wystąpień): Marcin LIBICKI, poseł do PE i przewodniczący Komisji Petycji, Andreas SCHWAB, poseł do PE, Manolis MAVROMMATIS poseł do PE, Sir Robert

ATKINS, poseł do PE, Inés AYALA SENDER, posłanka do PE, David HAMMERSTEIN MINTZ, poseł do PE oraz Alexandra DOBOLYI, posłanka do PE.

15 maja: Przedstawienie Komisji Petycji sprawozdania specjalnego Rzecznika, dotyczącego Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF). Nikiforos DIAMANDOUROS złożył oświadczenie, a następnie odpowiadał na pytania zadane przez następujące osoby wymienione w porządku wystąpień: Sir Roberta ATKINSA, posła do PE, Michaela CASHMANA, posła do PE, Paula VAN BUITENENA, posła do PE, Manolisa MAVROMMATISA, posła do PE i Jensa-Petera BONDE, posła do PE. Potem oświadczenie złożył Franz-Hermann BRÜNER, dyrektor generalny OLAF, który następnie odpowiadał na pytania Sir Roberta ATKINSA, posła do PE, Alexandry DOBOLYI, posłanki do PE, Michaela CASHMANA, posła do PE, Paula VAN BUITENENA, posła do PE oraz Jensa-Petera BONDE, posła do PE.

15 maja: Spotkanie z Andreasem SCHWABEM i Manolisem MAVROMMATISEM, posłami do PE.

17 maja: Udział w uroczystym obiedzie wydanym z okazji oficjalnej wizyty w Parlamencie Europejskim Karolosza PAPOULIASA, prezydenta Grecji.

15 czerwca: Spotkanie z Pascalem DE POORTERE i Ville-Veikko TIMBERGIEM, księgowymi Parlamentu Europejskiego.

4 lipca: Spotkanie z Jo LEINENEM, posłem do PE.

4 lipca: Spotkanie z Herbertem BÖSCHEM, posłem do PE.

4 lipca: Spotkanie z Gregorio GARZÓNEM CLARIANĄ.

13 lipca: Prezentacja zatytułowana „Rola Rzecznika w kontekście zmieniającego się porządku prawnego w Europie” podczas seminarium na temat „Europejskiego systemu ochrony praw człowieka”, które odbyło się na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Wydarzenie zorganizował przewodniczący Komisji Petycji Marcin LIBICKI, poseł do Parlamentu Europejskiego. W seminarium uczestniczył również polski Rzecznik Praw Obywatelskich Janusz KOCHANOWSKI.

13 września: Przedstawienie Komisji Petycji sprawozdania specjalnego Rzecznika, dotyczącego nierozpatrzenia przez Komisję skargi z art. 226. W późniejszej debacie uczestniczyli (wymienieni w porządku wystąpień): Marcin LIBICKI, poseł PE i przewodniczący Komisji Petycji, Manolis MAVROMMATIS, poseł do PE, David HAMMERSTEIN MINTZ, poseł do PE, Proinsias DE ROSSA, poseł do PE oraz Maria PANAYOTOPOULOS-CASSIOTOU, posłanka do PE.

23 października: Spotkanie z Gregorio GARZÓNEM CLARIANĄ.

14 listopada: Kolacja wydana przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich na cześć biura i koordynatorów Komisji Petycji. W kolacji uczestniczyli: Marcin LIBICKI, poseł do PE i przewodniczący Komisji Petycji, Sir Robert ATKINS, poseł do PE, Alexandra DOBOLYI, posłanka do PE, Diana WALLIS, posłanka do PE, David HAMMERSTEIN MINTZ, poseł do PE oraz David LOWE, szef Sekretariatu Komisji Petycji.

15 listopada: Wystąpienie skierowane do posłów do PE z „Kangaroo Group” na temat: „Wzmocnienie uprawnień obywateli — rola Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich”. Spotkaniu przewodniczył Sir Robert ATKINS, poseł do PE.

16 listopada: Przedstawienie *Sprawozdania rocznego 2005* Rzecznika na posiedzeniu plenarnym Parlamentu Europejskiego (patrz sekcja 6.1).

4.2 KOMISJA EUROPEJSKA

12 stycznia: Spotkanie z Siimem KALLASEM, wiceprzewodniczącym Komisji Europejskiej do spraw administracyjnych, audytu i zwalczania nadużyć finansowych.

12 stycznia: Spotkanie z Catherine DAY, sekretarzem generalną Komisji Europejskiej.

14 marca: Spotkanie z Margot WALLSTRÖM, wiceprzewodniczącą Komisji Europejskiej ds. stosunków międzyinstytucjonalnych i komunikacji.

30 marca: Spotkanie z Peterem GALEZOWSKIM, pełniącym obowiązki wewnętrznego mediatora Komisji Europejskiej.

30 marca: Prezentacja dla personelu Komisji Europejskiej w Luksemburgu na temat roli Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

16 maja: Spotkanie z Janem POTOČNIKIEM, członkiem Komisji Europejskiej ds. nauki i badań naukowych.

16 maja: Spotkanie ze Stavrosem DIMASEM, członkiem Komisji Europejskiej ds. ochrony środowiska.

17 maja: Spotkanie z Vladimírem ŠPIDLĄ, członkiem Komisji Europejskiej ds. zatrudnienia, spraw społecznych i równości szans.

6 czerwca: Spotkanie z Margot WALLSTRÖM i Catherine DAY.

6 czerwca: Prezentacja dla personelu Komisji odpowiedzialnego za koordynację czynności związanych z dochodzeniami Rzecznika.

4 lipca: Spotkanie z Charliem McCREEVYM, członkiem Komisji Europejskiej ds. rynku wewnętrznego i usług.

4 lipca: Spotkanie z Giuseppe MASSANGIOLIM, dyrektorem Komisji Europejskiej odpowiedzialnym za stosunki z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich oraz Andream PIERUCCIM, kierownikiem działu.

26 września: Spotkanie z Jánem FIGELEM, członkiem Komisji Europejskiej ds. edukacji, szkoleń i kultury.

26 września: Spotkanie z Joaquínem ALMUNIA, członkiem Komisji Europejskiej ds. gospodarczych i finansowych.

26 września: Spotkanie z Markosem KYPRIANOU, członkiem Komisji Europejskiej ds. zdrowia.

27 września: Spotkanie z Margot WALLSTRÖM.

16 listopada: Spotkanie z Ollim REHNEM, członkiem Komisji Europejskiej ds. rozszerzenia.

13 grudnia: Spotkanie z Benitą FERRERO-WALDNER, członkiem Komisji Europejskiej ds. stosunków zewnętrznych i europejskiej polityki sąsiedztwa.

13 grudnia: Prezentacja Margot WALLSTRÖM dla personelu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Podczas prezentacji wiceprzewodnicząca Komisji wypowiedziała się na tematy komunikacji, rozpatrywania skarg i traktatu konstytucyjnego.

4.3 INNE INSTYTUCJE I ORGANY

12 stycznia: Spotkanie z ambasadorem Nicholasem EMILIOU, Stałym Przedstawicielem Cypru w Unii Europejskiej.

12 stycznia: Spotkanie z ambasadorem Vassilisem KASKARELISEM, Stałym Przedstawicielem Grecji w Unii Europejskiej.

6 marca: Spotkanie z przewodniczącym Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich Vassiliosem SKOURISEM.

6 marca: Obiad roboczy z przewodniczącym Sądu Pierwszej Instancji Bo VESTERDORFEM oraz Jörgiem PIRRUNGIEM i Markiem JAEGEREM, przewodniczącymi Izb oraz Emmanuelem COULONEM, sekretarzem Sądu.

6 marca: Spotkanie z przewodniczącym Sądu ds. Służby Publicznej Paulem J. MAHONEYEM oraz Horstpeterem KREPPELEM, Ireną BORUTĄ, Seanem VAN RAEPENBUSCHEM i Stéphanem GERVASONIM, członkami Sądu oraz Waltraud HAKENBERG, sekretarz Sądu.

6 marca: Spotkanie z Hubertem WEBEREM, przewodniczącym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego.

6 marca: Spotkanie z Philippem MAYSTADTEM, przewodniczącym Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz Eberhardem UHLMANNEM, sekretarzem generalnym.

30 marca: Prezentacja dla zgromadzenia komitetów pracowniczych agencji europejskich na temat roli Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

15 czerwca: Spotkanie z Vicky VOULGARAKI ze Stałego Przedstawicielstwa Wielkiej Brytanii w Unii Europejskiej.

14 września: Prezentacja dla pracowników Europejskiego Banku Inwestycyjnego na temat: „Rola Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i EBI”.

26 września: Spotkanie z ambasadorem Niną VASKUNLAHTI, zastępcą Stałego Przedstawiciela Finlandii w Unii Europejskiej.

6 października: Spotkanie z Richardem ZINKIEM, dyrektorem Europejskiej Agencji Odbudowy oraz pracownikami Agencji w Salonikach w Grecji.

6 października: Spotkanie z Avianą BULGARELLI, dyrektorem Europejskiego Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (CEDEFOP) oraz pracownikami Agencji w Salonikach w Grecji.

30 listopada: Podpisanie protokołu ustaleń z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych Peterem HUSTINXEM.

30 listopada: Podpisanie z rządem hiszpańskim umowy o współpracy umożliwiającej składanie skarg do Rzecznika w każdym z języków urzędowych Hiszpanii, także baskijskim, katalońskim/walenckim i galicyjskim. W imieniu hiszpańskiego rządu umowę podpisał Stały Przedstawiciel Hiszpanii w UE, ambasador Carlos BASTARRECHE SAGÜES.

5 RELACJE Z RZECZNIKAMI I PODOBNYMI ORGANAMI

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich ściśle współpracuje z innymi rzecznikami na poziomie krajowym i regionalnym, chcąc zapewnić skuteczne rozpatrywanie skarg. Niniejszy rozdział rozpoczyna się przeglądem działalności Europejskiej Sieci Rzeczników w 2006 r. Następnie wymieniono konferencje i spotkania, w których uczestniczył Rzecznik i jego personel w celu promowania instytucji rzecznika praw obywatelskich w całej Unii Europejskiej i poza jej granicami. Na zakończenie wymieniono dwustronne spotkania, które odbyły się w minionym roku.

5.1 EUROPEJSKA SIEĆ RZECZNIKÓW

Europejska Sieć Rzeczników składa się z blisko 90 biur w 31 krajach europejskich. W Unii obejmuje rzeczników i podobne organy na poziomie europejskim, krajowym i regionalnym, zaś na poziomie krajowym w jej skład wchodzi również Norwegia, Islandia oraz kraje ubiegające się o członkostwo w UE. Każdy z krajowych rzeczników i podobnych organów w państwach członkowskich UE, jak również Norwegii i Islandii, powołał urzędnika łącznikowego działającego jako punkt kontaktowy dla innych członków sieci.

Sieć została utworzona w 1996 r. i stopniowo rozwinęła się w potężne narzędzie współdziałania rzeczników i ich personelu, służąc jako skuteczny mechanizm współpracy przy rozstrzyganiu spraw. Dla Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich ma ona szczególne znaczenie, ponieważ umożliwia szybkie i skuteczne rozstrzyganie skarg wykraczających poza jego kompetencje. Wymiana doświadczeń i najlepszych praktyk odbywa się podczas seminariów i spotkań, na łamach okresowego biuletynu, na elektronicznym forum dyskusyjnym i w codziennym elektronicznym serwisie informacyjnym. Wizyty Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich organizowane przez rzeczników w państwach członkowskich i przystępujących także okazały się bardzo skuteczne w rozwijaniu sieci. Sekcja 5.1 kończy się zatem krótkim przeglądem wizyt informacyjnych odbytych przez Rzecznika w 2006 r. Szerzej zostały one opisane w sekcji 6.2.

Wszystkie przedstawione poniżej działania są niezbędne, by umożliwić rzecznikom udział w zapewnieniu prawidłowego stosowania prawa wspólnotowego w całej Unii. Jest to sprawa zasadnicza, jeśli obywatele mają w pełni korzystać z praw UE. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich uznaje to zatem za szczególny priorytet i poświęca znaczną część swoich zasobów na rozwój sieci.

Seminaria

Piąte seminarium regionalnych rzeczników praw obywatelskich państw członkowskich UE

Seminaria krajowych i regionalnych rzeczników praw obywatelskich odbywają się co dwa lata i organizowane są wspólnie przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i jego krajowego lub regionalnego odpowiednika. Piąte seminarium regionalnych rzeczników praw obywatelskich z państw członkowskich UE, zorganizowane przez rzecznika samorządu lokalnego w Anglii Tony'ego REDMONDA i Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, odbyło się w Londynie w dniach 19–21 listopada 2006 r.

Po raz pierwszy Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich tak głęboko zaangażował się w organizację seminarium dla rzeczników regionalnych i było to bardzo pozytywne doświadczenie. W wydarzeniu udział wzięło około 80 uczestników z każdego z sześciu krajów, w których działają rzecznicy praw obywatelskich na poziomie regionalnym, tj. z Belgii, Niemiec, Hiszpanii, Włoch, Austrii i Wielkiej Brytanii.

Tematem seminarium w 2006 r. była „Wspólna praca na rzecz wspierania dobrej administracji i obrony praw obywateli w UE”. W programie znalazły się sesje na temat prawa wspólnotowego, promowania dobrej administracji, rozpatrywania skarg i współpracy rzeczników praw obywatelskich.

Seminarium zainaugurowali współorganizatorzy Tony REDMOND i Nikiforos DIAMANDOUROS wraz z pierwszym wiceprzewodniczącym Komitetu Regionów UE Lukiem VAN DEN BRANDE oraz stałym sekretarzem brytyjskiego Departamentu ds. Społeczności i Władz Lokalnych Peterem HOUSDENEM.

Tony Redmond, rzecznik ds. administracji lokalnej w Anglii.

Alice Brown, rzecznik ds. usług publicznych, Szkocja.

Felix Dünser, rzecznik praw obywatelskich, Vorarlberg, Austria.

Sesji 1. zatytułowanej „Wdrażanie prawa UE w państwach członkowskich” przewodniczyła Anne SEEX, rzecznik samorządu lokalnego w Anglii. Podczas tej sesji prezentację „Swobodny przepływ osób” wygłosił Elspeth GUILD, profesor prawa migracyjnego na Uniwersytecie Radboud w Nijmegen, a Ian HARDEN, sekretarz generalny biura Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, poprowadził prezentację „Wymiana wiedzy w Europejskiej Sieci Rzeczników”.

Bernard Hubeau, rzecznik praw obywatelskich, Flandria, Belgia.

María Jesús Aranda Lasheras, rzecznik praw obywatelskich, Nawarra, Hiszpania.

Silvano Micele, rzecznik praw obywatelskich, Basilicata, Włochy.

Sesji 2. zatytułowanej „Aktywna praca rzeczników praw obywatelskich — wspieranie dobrej administracji” przewodniczyli Silvano MICELE, rzecznik praw obywatelskich regionu Basilicata oraz Bernard HUBEAU, rzecznik praw obywatelskich Flandrii. W programie tej sesji znalazło się sześć prezentacji: „Rozpowszechnianie dobrych praktyk — wnoszenie nowych wartości” (Tony REDMOND, rzecznik samorządu lokalnego w Anglii), „Wspieranie konstruktywnych relacji

z administracją” (Frédéric BOVESSE, rzecznik praw obywatelskich Walonii), „Mechanizmy raportowania” (Alice BROWN, rzecznik służb publicznych Szkocji), „Podnoszenie dostępności usług dla obywateli” (Ulrich GALLE, rzecznik praw obywatelskich Nadrenii-Palatynatu), „Współpraca z obywatelami na rzecz wspierania dobrej administracji” (Felix DÜNSER, rzecznik praw obywatelskich regionu Vorarlberg) oraz „Kodeks Dobrej Praktyki Administracyjnej” (María JESÚS ARANDA LASHERAS, rzecznik praw obywatelskich Nawarry).

Sesji 3. pt. „Reaktywna praca rzeczników — rozpatrywanie skarg” przewodniczył Alexander KÖNIG, przewodniczący Komisji Petycji Bawarii. W programie tej sesji znalazły się następujące prezentacje: „Rozstrzyganie skarg pochodzących od wrażliwych grup społecznych” (Caterina DOLCHER, rzecznik praw obywatelskich regionu Friuli-Venezia Giulia), „Przestrzeganie praw dziecka” (Roger MORGAN, dyrektor ds. praw dziecka) oraz „Postępowanie z uporczywymi i dokuczliwymi skarżącymi” (Jerry WHITE, rzecznik samorządu lokalnego w Anglii).

Jerry White, rzecznik ds. administracji lokalnej w Anglii, Roger Morgan, rzecznik praw dziecka, Wielka Brytania, Alexander König, przewodniczący Komisji Petycji w Bawarii, Niemcy, oraz Caterina Dolcher, rzecznik praw obywatelskich, Friuli-Wenecja Julijska, Włochy.

Podczas końcowej sesji zatytułowanej „Wspólne działania w przyszłości” Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich przedstawił prezentację na temat „Współpraca w Europejskiej Sieci Rzeczników”. Ostatnia sesja, której przewodniczył Rafael RIBÓ I MASSÓ, rzecznik praw obywatelskich Katalonii, pozwoliła na wymianę poglądów na temat funkcjonowania sieci i możliwości bardziej aktywnego udziału regionalnych rzeczników w jej działaniach.

Tom Frawley, rzecznik praw obywatelskich Irlandii Północnej i komisarz ds. skarg.

Szczególnym wydarzeniem seminarium było kończące je przemówienie Toma FRAWLEYA, rzecznika praw obywatelskich zgromadzenia Irlandii Północnej i komisarza ds. skarg, który poruszył zagadnienia istotne dla rzeczników, między innymi dotyczące etyki, odpowiedzialności i dostępności dla obywateli.

Uczestnicy bardzo pozytywnie wypowiadali się o seminarium. Rzecznik ma nadzieję, że równie udane seminarium odbędzie się w Niemczech bądź w Austrii w 2008 r.

Seminarium dla urzędników łącznikowych w 2006 r.

Piąte seminarium dla urzędników łącznikowych Europejskiej Sieci Rzeczników odbyło się w dniach 18–20 czerwca 2006 r. w Strasburgu. Seminarium zatytułowane „Przestrzeganie praw podstawowych — wymiana najlepszych praktyk” miało służyć jako forum wymiany poglądów

między urzędnikami łącznikowymi na temat najlepszych praktyk stosowanych w ich instytucjach, jak również zachęcić do dyskusji o działaniach wspierających prawa podstawowe. Podczas seminarium urzędnicy łącznikowi mogli również omówić sposób funkcjonowania sieci oraz zaproponować metody jej usprawnienia. Ogółem wzięło w nim udział 28 uczestników z 26 krajów europejskich, w tym po raz pierwszy przedstawiciele instytucji krajowych rzeczników praw obywatelskich z Bułgarii, Chorwacji i Rumunii.

Uczestnicy V seminarium pracowników biur łącznikowych Europejskiej Sieci Rzeczników Praw Obywatelskich.
Strasburg, Francja, 18–20 czerwca 2006 r.

W pierwszym dniu seminarium debata dotyczyła usprawnienia procesu rozpatrywania skarg, wspierania dobrej administracji, rozszerzania współpracy za pośrednictwem sieci oraz mierzenia poziomu zadowolenia skarżących.

Wieczorem uczestnicy spotkali się na kolacji w centrum Strasburga, gdzie wysłuchali przemówienia najdłużej urzędującego krajowego rzecznika praw obywatelskich w Unii, Hansa GAMMELTOFT-HANSENA, który przedstawił swoje prawie dwudziestoletnie doświadczenie na stanowisku duńskiego rzecznika praw obywatelskich. Skupił się głównie na swojej działalności w zakresie wspierania i obrony praw podstawowych.

Hans Gammeltoft-Hansen, rzecznik praw obywatelskich, Dania, przemawia do uczestników V seminarium pracowników biur łącznikowych Europejskiej Sieci Rzeczników Praw Obywatelskich.
Strasburg, Francja, 18–20 czerwca 2006 r.

W drugim dniu spotkań priorytetowym tematem było zagadnienie, które wielu urzędników łącznikowych uznało za problem wart wspólnego zbadania, a mianowicie przestrzeganie praw podstawowych, a dokładniej — prawo do informacji, prawo do wolności słowa i równego traktowania.

Seminarium miało bogaty i zróżnicowany program, który wywołał ożywione dyskusje. Sukces seminarium świadczy o tym, że warto organizować takie spotkania co dwa lata w celu wymiany poglądów i rozwijania kontaktów z innymi urzędnikami łącznikowymi w sieci i że dobrze wróży to na przyszłość.

Współpraca przy rozpatrywaniu spraw

Krajowi i regionalni rzecznicy praw obywatelskich w państwach członkowskich są uprawnieni do rozpatrywania wielu skarg, które wykraczają poza kompetencje Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, ponieważ nie dotyczą instytucji czy organu wspólnotowego. W 2006 r. Rzecznik poradził 828 skarżącym, aby zwrócili się do krajowego lub regionalnego rzecznika, oraz przekazał do właściwego rzecznika 363 skargi, z czego 270 dotyczyło tego samego przedmiotu. Przykłady takich skarg podano w sekcji 2.5 sprawozdania.

Oprócz regularnej i nieformalnej wymiany informacji poprzez sieć istnieje specjalna procedura, która pozwala krajowym lub regionalnym rzecznikom praw obywatelskich wnioskować o udzielenie pisemnych odpowiedzi na pytania dotyczące prawa UE i jego interpretacji, w tym pytania związane z rozpatrywaniem konkretnych spraw. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich udziela odpowiedzi bezpośrednio lub, w stosownych przypadkach, kieruje zapytanie do innej instytucji lub organu UE. W 2006 r. otrzymano dwa nowe zapytania tego rodzaju (jedno od krajowego i jedno od regionalnego rzecznika praw obywatelskich), a zamknięto trzy (w tym dwa przeniesione z 2005 r.). Zapytania opisano szczegółowo w rozdziale trzecim.

Biuletyn „European Ombudsmen — Newsletter”

Biuletyn *European Ombudsmen — Newsletter* zawiera informacje na temat pracy członków Europejskiej Sieci Rzeczników oraz członków szerszej społeczności Europejskiego Regionu Międzynarodowego Instytutu Rzecznika. Biuletyn, wydawany w językach: angielskim, francuskim, niemieckim, włoskim i hiszpańskim, jest adresowany do ponad 400 biur na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich publikuje biuletyn dwa razy w roku — w kwietniu i październiku.

Biuletyn okazał się wyjątkowo cennym forum wymiany informacji o prawie UE i najlepszych praktykach. Dwa numery z 2006 r. zawierały szeroki zakres tematów, w tym artykuły dotyczące prymatu prawa UE, wzajemnego uznawania kwalifikacji w UE, europejskich przepisów dotyczących środowiska oraz dostępu do informacji z tej dziedziny, roli rzeczników w nadzorowaniu więzień, powszechnego dostępu do szerokopasmowego Internetu, dyskryminacji w dostępie do zatrudnienia, wolności słowa, praw dziecka oraz kwestii migracji i prawa do azylu.

Elektroniczne narzędzia komunikacji

W listopadzie 2000 r. Rzecznik uruchomił dla europejskich rzeczników i ich personelu internetowe forum do dyskusji i wymiany dokumentów. Do forum, umożliwiającego codzienną współpracę między biurami, ma dostęp ponad 230 osób.

Najbardziej popularną częścią forum jest serwis *Ombudsman Daily News* publikowany we wszystkie dni robocze. Zawiera on wiadomości pochodzące z biur rzeczników, a także z Unii Europejskiej. Niemal wszystkie biura rzeczników krajowych i regionalnych w całej Europie wnoszą wkład w publikację *Daily News* i regularnie z niego korzystają.

W 2006 r. forum dyskusyjne nadal stanowiło dla biur rzeczników bardzo przydatny sposób wymiany informacji za pośrednictwem publikowanych pytań i odpowiedzi. Tą drogą zainicjowano kilka ważnych debat. Dotyczyły one tak różnorodnych zagadnień, jak niezależne monitorowanie

więzień, prawo stałego pobytu dla urodzonych w UE dzieci imigrantów, zwalczanie dyskryminacji i działanie na rzecz równego traktowania oraz prawo do głosowania w wyborach lokalnych w UE.

Na forum dyskusyjnym zamieszczono miarodajną listę krajowych i regionalnych rzeczników z państw członkowskich UE, Norwegii, Islandii i krajów ubiegających się o członkostwo w UE. Lista jest aktualizowana za każdym razem, gdy zmieniają się dane kontaktowe jednego z biur i dzięki temu stanowi niezbędne źródło informacji dla rzeczników w całej Europie.

Wizyty informacyjne

W 2006 r. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich złożył wizytę rzecznikom praw obywatelskich w Luksemburgu (w marcu), Hiszpanii (w maju), Irlandii Północnej (w listopadzie) i w Bułgarii (w listopadzie). Wizyty te były doskonałą okazją do zacieśnienia stosunków w ramach Europejskiej Sieci Rzeczników oraz podnoszenia świadomości o istnieniu pozasądowego środka zaradczego, jakim jest instytucja rzecznika. Wizyty opisano szczegółowo w sekcji 6.2.

5.2 INNE SEMINARIA I KONFERENCJE RZECZNIKA

W minionym roku działania Europejskiego Rzecznika mające na celu współpracę z innymi rzecznikami praw obywatelskich wykraczały poza działalność Europejskiej Sieci Rzeczników. Rzecznik Praw Obywatelskich jest aktywnym członkiem systemu organizacji rzeczników i regularnie uczestniczy w organizowanych przez nie konferencjach i seminariach. Niniejsza sekcja zawiera przegląd tego rodzaju wydarzeń z 2006 r., w których uczestniczył Rzecznik i jego pracownicy.

Konferencja rzeczników państw członkowskich Organizacji Współpracy Gospodarczej Państw Morza Czarnego, Stambuł, Turcja

W dniu 26 kwietnia Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich uczestniczył w konferencji rzeczników z państw członkowskich Organizacji Współpracy Gospodarczej Państw Morza Czarnego (BSEC). Konferencja nosiła tytuł „Rola instytucji rzecznika w umacnianiu demokracji”. Wydarzenie odbyło się w Stambule w Turcji, a zorganizowało je zgromadzenie parlamentarne BSEC. Nikiforos DIAMANDOUROS wygłosił przemówienie na temat „Instytucja rzecznika pod rządami prawa — wyzwania i perspektywy”. Uczestnikami seminarium byli rzecznicy z państw członkowskich BSEC. Podczas konferencji omawiano również projekt ustawy o instytucji rzecznika w Turcji. Przemówienie inauguracyjne wygłosił Süleyman DEMIREL, były prezydent Turcji.

Międzynarodowy Instytut Rzecznika — posiedzenie Europejskiego Regionu i walne zgromadzenie, Wiedeń, Austria

W dniach 11–13 czerwca Nikiforos DIAMANDOUROS uczestniczył w posiedzeniu i walnym zgromadzeniu Europejskiego Regionu Międzynarodowego Instytutu Rzecznika w austriackim parlamencie w Wiedniu. W dniu 12 czerwca Rzecznik DIAMANDOUROS pełnił rolę sprawozdawcy dla grupy roboczej 1, która analizowała stosunki między rzecznikami a sądownictwem. Do innych tematów omawianych podczas konferencji należały: „Uprawnienia europejskich rzeczników praw obywatelskich”, „Wdrażanie praw człowieka w Europie” oraz „Wdrażanie praw człowieka a rola rzeczników praw obywatelskich”.

Rzecznik praw obywatelskich jako instytucja reform administracyjnych, Ohrid, Była Jugosłowiańska Republika Macedonii

W dniach 14–16 września w Ohrid w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii odbyła się konferencja pod tytułem „Rzecznik praw obywatelskich jako instytucja reform administracyjnych”. Konferencję zorganizowano w ramach projektu Eunomia realizowanego przez Rzecznika Praw Obywatelskich Grecji we współpracy z rzecznikiem z Katalonii i rzecznikiem z Byłej Jugosłowiańskiej

Republiki Macedonii. Było to seminarium służące rozwijaniu potencjału instytucji rzeczników w Europie Południowo-Wschodniej. Uczestniczyło w nim około 60 osób. Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich reprezentował na konferencji Gerhard GRILL, główny doradca prawny w biurze Rzecznika, który przedstawił Europejski Kodeks Dobrej Praktyki Administracyjnej.

Międzynarodowa konferencja pt. „Praca Rzecznika na rzecz dzieci”, Ateny, Grecja

W dniach 29 i 30 września Rzecznik uczestniczył w międzynarodowej konferencji zatytułowanej „Praca Rzecznika na rzecz dzieci”, która odbyła się w Atenach w Grecji. Konferencję współorganizowali komisarz ds. praw człowieka Rady Europy Thomas HAMMARBERG, rzecznik praw człowieka Federacji Rosyjskiej Vladimir LUKIN oraz grecki rzecznik praw obywatelskich Yiorgos KAMINIS. Nikiforos DIAMANDOUROS wygłosił przemówienie na temat „Tworzenie niezależnych biur ds. praw dziecka – różne modele”.

Instytucja rzecznika praw obywatelskich we Włoszech i w Europie, Florencja, Włochy

W dniu 16 października we Florencji Nikiforos DIAMANDOUROS wystąpił na konferencji zatytułowanej „Instytucja rzecznika praw obywatelskich we Włoszech i w Europie”. Przedstawił spojrzenie Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich na działania Włoch w celu utworzenia instytucji rzecznika na poziomie krajowym. Konferencja odbyła się w sali obrad parlamentu regionu Toskanii. Organizatorem był regionalny rzecznik praw obywatelskich Toskanii Giorgio MORALES.

Konferencja poświęcona prawu do składania petycji i wnoszenia skarg, Bremen, Niemcy

W dniu 21 listopada *Landesverband Bremen* ruchu Europa-Union oraz *Vereinigung zur Förderung des Petitionsrechts in der Demokratie e.V.* zorganizowały w Bremie konferencję poświęconą prawu do składania petycji w Parlamencie Europejskim i do wnoszenia skarg do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. W konferencji wzięło udział około 50 osób, w tym przewodniczący i członkowie *Bremische Bürgerschaft* (parlamentu landu Brema), sędziowie i przedstawiciel Komisji Petycji niemieckiego Bundestagu. Biuro Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich reprezentował Gerhard GRILL, główny doradca prawny, który w głównym wykładzie wieczornym omówił rolę i pracę Europejskiego Rzecznika.

Międzynarodowe seminarium poświęcone dyskryminacji, Lublana, Słowenia

W dniu 8 grudnia w Lublanie w Słowenii Rzecznik Praw Obywatelskich uczestniczył w międzynarodowym seminarium zatytułowanym „Przeciwdziałamy dyskryminacji”. Seminarium zorganizował słoweński rzecznik praw człowieka Matjaz HANZEK wraz z austriackim Instytutem Praw Człowieka im. Ludwiga Boltzmanna. Nikiforos DIAMANDOUROS wygłosił przemówienie na temat „Rola Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w zwalczaniu dyskryminacji”. Po konferencji Rzecznik spotkał się z prezesem Trybunału Konstytucyjnego Janem CEBULJEM oraz niektórymi jego współpracownikami, aby wymienić poglądy na temat reprezentowanych przez nich instytucji i ról.

5.3 INNE WYDARZENIA, W KTÓRYCH UCZESTNICZYŁ RZECZNIK I JEGO PRACOWNICY

Dwustronne spotkania z rzecznikami

Rok 2006 był okresem wielu dwustronnych kontaktów między Europejskim Rzecznikiem a rzecznikami z Europy i spoza jej granic. Celem spotkań było wspieranie instytucji rzecznika praw obywatelskich, omawianie stosunków międzyinstytucjonalnych i wymiana najlepszej praktyki:

W dniu 24 stycznia w Strasburgu i 23 marca w Paryżu Nikiforos DIAMANDOUROS spotkał się z Jean-Paulem DELEVOYE, francuskim rzecznikiem praw obywatelskich. Rozmowy dotyczyły pracy rzeczników w zakresie praw podstawowych w UE oraz planów dotyczących szóstego seminarium krajowych rzeczników praw obywatelskich państw członkowskich UE, które obaj rzecznicy mają poprowadzić wspólnie jesienią 2007 r.

W dniu 15 lutego Alex BRENNINKMEIJER, rzecznik praw obywatelskich Holandii, złożył wizytę Nikiforosowi DIAMANDOUROSOWI w Strasburgu w celu omówienia zagadnień interesujących obie strony.

W dniu 17 marca Rzecznik Internetowej Korporacji ds. Przydzielonych Nazw i Numerów (ICANN) Frank FOWLIE złożył wizytę w brukselskim biurze Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Podczas wideokonferencji wymieniał poglądy z Nikiforosem DIAMANDOUROSEM.

W dniu 20 marca Giorgio MORALES, regionalny rzecznik praw obywatelskich Toskanii, spotkał się z Rzecznikiem DIAMANDOUROSEM w Strasburgu.

W dniu 28 marca Rzecznik Praw Obywatelskich odbył w Strasburgu spotkanie z nowo wybranym polskim rzecznikiem praw obywatelskich Januszem KOCHANOWSKIM.

W dniu 30 marca Nikiforos DIAMANDOUROS spotkał się w Brukseli z Emily O'REILLY, rzecznikiem praw obywatelskich Irlandii.

W dniach 12 kwietnia, 3 lipca i 20 września Nikiforos DIAMANDOUROS odbył wideokonferencje z Tonym REDMONDEM, rzecznikiem samorządu lokalnego w Anglii. Celem spotkania było przygotowania piątego seminarium regionalnych rzeczników praw obywatelskich państw członkowskich UE, współorganizowanego przez nich w Londynie w dniach 19–21 listopada.

W dniu 12 lipca Nikiforos DIAMANDOUROS spotkał się w Poznaniu z przewodniczącym Komisji Petycji i posłem do Parlamentu Europejskiego Marcinem LIBICKIM oraz polskim rzecznikiem praw obywatelskich Januszem KOCHANOWSKIM.

W dniu 30 września Rzecznik DIAMANDOUROS odbył w Atenach spotkanie z Yiorgosem KAMINISEM, greckim rzecznikiem praw obywatelskich.

W dniu 2 października Nikiforos DIAMANDOUROS opowiadał o swojej pracy Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich pracownikom biura greckiego rzecznika.

W dniu 8 listopada Rzecznik spotkał się w Dublinie z Emily O'REILLY, rzecznikiem praw obywatelskich Irlandii.

W dniu 18 grudnia Nikiforos DIAMANDOUROS przemawiał podczas premiery czasopisma pracowników greckiego rzecznika praw obywatelskich w Atenach.

Wydarzenia z udziałem pracowników

Pracownicy Rzecznika uczestniczyli w kilku spotkaniach:

W dniu 5 grudnia asystent Rzecznika Nicholas CATEPHORES spotkał się z Bruce'em BARBOUREM, rzecznikiem Nowej Południowej Walii i Chris'em WHEELEREM, jego zastępcą.

W dniu 8 grudnia Nicholas CATEPHORES spotkał się z John'em McMILLANEM, rzecznikiem praw obywatelskich Związku Australijskiego.

6 DZIAŁANIA KOMUNIKACYJNE

Docieranie z informacjami do obywateli to niezbędny element działalności Rzecznika. W 2006 r. nadal intensyfikowano działania w zakresie rozpowszechnienia informacji o prawie do składania skarg dotyczących niewłaściwego administrowania. Podczas konferencji, seminariów i spotkań, które odbyły się w minionym roku, Rzecznik i jego pracownicy mieli około 120 wystąpień. Wizyty Rzecznika w Luksemburgu, Hiszpanii, Irlandii Północnej i Bułgarii stały się dla niego kolejną sposobnością do podnoszenia świadomości wśród obywateli tych krajów.

W niniejszym rozdziale szczegółowo omówiono działania Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w dziedzinie komunikacji w 2006 r. Na początku przedstawiono najważniejsze wydarzenia minionego roku, a następnie wizyty informacyjne Rzecznika, wydarzenia i konferencje z jego udziałem, relacje z mediami, publikacje i komunikację elektroniczną.

6.1 NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA ROKU

SPRAWOZDANIE ROCZNE 2005

Sprawozdanie roczne jest najważniejszą publikacją Rzecznika. Stanowi ono przegląd prac związanych z rozpatrywaniem skarg w danym roku, informuje o staraniach, które podejmuje Rzecznik, by szerzyć wiedzę o swojej działalności oraz wyjaśnia, w jaki sposób wykorzystano przyznane mu środki. Sprawozdanie Rzecznika jest przedmiotem zainteresowania wielu grup i osób na różnych szczeblach — innych rzeczników, polityków, przedstawicieli władz publicznych, specjalistów, pracowników akademickich, grup interesu, organizacji pozarządowych, dziennikarzy i obywateli na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym.

Nikiforos Diamandouros przedstawia trzecie sprawozdanie roczne Josepowi Borrellowi Fontellesowi, przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego. Strasburg, Francja, 14 marca 2006 r.

W dniu 14 marca 2006 r. Nikiforos DIAMANDOUROS przedstawił swoje sprawozdanie Josepowi BORRELOWI FONTELLESOWI, posłowi i przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego, zaś w dniu 3 maja — parlamentarnej Komisji Petycji. To drugie spotkanie było dla Rzecznika okazją do omówienia wyników osiągniętych w minionym roku oraz wymiany poglądów z członkami komisji na temat pomysłów i inicjatyw na przyszłość.

Projekt sprawozdania tej komisji z działalności Rzecznika za 2005 r. przygotował Andreas SCHWAB, poseł do PE. W dniu 16 listopada sprawozdanie przygotowane przez Andreasa SCHWABA omówiono na posiedzeniu plenarnym Parlamentu z udziałem Rzecznika DIAMANDOUROSA, wiceprzewodniczącej Komisji Europejskiej Margot WALLSTRÖM oraz następujących osób wymienionych w porządku wystąpień: Andreasa SCHWABA, posła do PE, Manolisa MAVROMMATISA, posła do PE, Proinsiasa DE ROSSY, posła do PE, Diany WALLIS, posłanki do PE, Davida HAMMERSTEINA MINTZA, posła do PE, Willy'ego MEYERA PLEITE'A, posła do PE, Marcina LIBICKIEGO, posła do PE i przewodniczącego parlamentarnej Komisji Petycji, Witolda TOMCZAKA, posła do PE, Sir Roberta ATKINSA, posła do PE, Inés AYALA SENDER, posłanki do PE, Mairead McGuinness, posłanki do PE, Thijsa BERMANA, posła do PE, Richarda SEEBERA, posła do PE, Lidii Joanny GERINGER DE OEDENBERG, posłanki do PE, Marie PANAYOTOPOULOS-CASSIOTOU, posłanki do PE oraz Andrása GYŰRKA, posła do PE. Następnie posłowie obecni na posiedzeniu plenarnym przyjęli rezolucję na podstawie sprawozdania Andreasa SCHWABA, wyrażając zadowolenie z publicznego uznania, jakim cieszy się Rzecznik, oraz z konstruktywnej współpracy między nim a pozostałymi instytucjami.

Rzecznik przedstawił swoje sprawozdanie mediom na konferencji prasowej w dniu 24 kwietnia. Konferencja z udziałem ponad 50 dziennikarzy dała mu możliwość zwrócenia uwagi na wyniki najważniejszych dochodzeń prowadzonych w 2005 r.

DNI OTWARTE

W dniach 30 kwietnia i 1 maja w Strasburgu oraz 6 maja w Brukseli Biuro Rzecznika uczestniczyło w dniach otwartych organizowanych przez Parlament Europejski. Zwiedzający otrzymywali materiały dotyczące pracy Rzecznika w 25 językach oraz różnego rodzaju upominki reklamowe. Pracownicy biura przez trzy dni odpowiadali na pytania obywateli. W dniach otwartych Parlamentu wzięło udział ponad 35 000 osób.

Obywatele zwiedzający stoisko urzędu Rzecznika Praw Obywatelskich w czasie dnia otwartego. Strasburg, Francja, 1 maja 2006 r.

6.2 WIZYTY INFORMACYJNE

W celu podnoszenia świadomości obywateli na temat ich prawa do wnoszenia skarg do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich oraz dalszego zacieśniania kontaktów roboczych z rzecznikami krajowymi i regionalnymi, Rzecznik przystąpił w 2003 r. do realizacji intensywnego programu wizyt informacyjnych w państwach członkowskich i ubiegających się o członkostwo. Wizyty te kontynuowano w kolejnych latach. Instytucje rzeczników w państwach członkowskich i krajach przystępujących przygotowują bogate programy spotkań Rzecznika podczas każdej wizyty i często towarzyszą mu w podróży. Udział obu rzeczników w wydarzeniach jest najbardziej korzystny dla obywateli, ponieważ pozwala im lepiej zrozumieć i docenić rolę oraz uprawnienia krajowego i Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, a także dowiedzieć się o prawach wynikających z obywatelstwa nie tylko własnego kraju, ale również UE.

W 2006 r. Rzecznik odwiedził Luksemburg, Hiszpanię, Irlandię Północną oraz Bułgarię, spotykając się z parlamentarzystami, sędziami, urzędnikami służby cywilnej wyższego szczebla, przedstawicielami środowiska akademickiego, potencjalnymi skarżącymi i pozostałymi obywatelami. W poniższej sekcji przedstawiono przegląd spotkań odbytych podczas tych czterech wizyt wraz z listą najważniejszych rozmówców oraz licznych wystąpień. Działalność medialną prowadzoną podczas wizyt informacyjnych przedstawiono w sekcji 6.4 sprawozdania.

LUKSEMBURG

W dniach 6–8 marca Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich odwiedził Luksemburg. Wizytę organizowało biuro rzecznika praw obywatelskich Luksemburga, ustalając szereg spotkań, które umożliwiły Europejskiemu Rzecznikowi informowanie o swej roli najwyższych urzędników rządowych i państwowych, przedstawicieli mediów, organizacji pozarządowych i zainteresowanych obywateli.

© Dwór Książęcy/zdjęcie Carlo Hommel

Nikiforos Diamandouros z Jego Wysokością Wielkim Księciem Henrykiem i Markiem Fischbachem, rzecznikiem praw obywatelskich Luksemburga, podczas wizyty informacyjnej Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w Luksemburgu, 6–8 marca 2006 r.

Podczas wizyty Nikiforos DIAMANDOUROS miał okazję rozmawiać o swojej pracy z Jego Królewską Wysokością Wielkim Księciem HENRI, premierem Luksemburga Jean-Claudem JUNCKEREM oraz przewodniczącym Izby Deputowanych Lucienem WEILEREM. Spotkania te dotyczyły głównie zadań Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i jego usług dla obywateli Luksemburga. W ciągu dwudniowej wizyty Nikiforos DIAMANDOUROS spotkał się również

z Laurentem MOSAREM, wiceprzewodniczącym Izby Deputowanych, Pierrem MORESEM, przewodniczącym Rady Państwa oraz Claudem WISELEREM, ministrem służb publicznych i reformy administracyjnej.

Wydarzenie było doskonałą okazją do dalszego rozwijania stosunków z rzecznikiem praw obywatelskich Luksemburga Markiem FISCHBACHEM i jego pracownikami. Poza oficjalnymi spotkaniami, podczas których omawiano pełnione funkcje, rzecznicy i ich pracownicy mieli okazję do bardziej nieformalnej wymiany poglądów.

Marc Fischbach, rzecznik praw obywatelskich Luksemburga, Laurent Mosar, wiceprzewodniczący Izby Deputowanych, Nikiforos Diamandouros, Pierre Mores, przewodniczący Rady Stanu, oraz Claude Wiseler, minister służby publicznej i reformy administracyjnej, podczas wizyty informacyjnej Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w Luksemburgu, 6–8 marca 2006 r.

W programie wizyty informacyjnej znalazło się spotkanie z potencjalnymi skarżącymi oraz konferencja prasowa, na którą przybyło około 15 dziennikarzy. Wydarzenia te zorganizowała szefowa Biura Parlamentu Europejskiego Monique SCHUMACHER. Na początku wizyty Nikiforos DIAMANDOUROS omówił swoją działalność z Monique SCHUMACHER oraz szefem Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej Ernstem MOUTSCHENEM.

HISZPANIA

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich kontynuował cykl wizyt informacyjnych, odwiedzając Hiszpanię w dniach 8–10 maja. Gospodarzem wizyty był krajowy rzecznik praw obywatelskich Hiszpanii, który towarzyszył Nikiforosowi DIAMANDOUROSOWI podczas większości spotkań i imprez odbywających się w ciągu tych trzech dni.

Wizyta ta umożliwiła Rzecznikowi DIAMANDOUROSOWI dotarcie do najważniejszych docelowych odbiorców oraz podkreślenie wagi działalności rzeczników podczas spotkań z przedstawicielami polityki, sądownictwa i administracji wysokiego szczebla. Podczas wizyty Rzecznik spotkał się z Jego Królewską Mością Królem Hiszpanii JUANEM CARLOSEM, Jej Królewską Wysokością Infantką CRISTINĄ, przewodniczącym Kongresu Deputowanych Manuelem MARÍNEM GONZÁLEZEM, przewodniczącym senatu Francisco Javierem ROJO GARCÍĄ, ministrem spraw zagranicznych i współpracy Miguelem Ángelem MORATINOSEM CUYAUBÉ, ministrem administracji publicznej Jordim SEVILLĄ SEGURĄ, liderem opozycji Mariano RAJOYEM BREYEM, przewodniczącym Generalnej Rady Sądownictwa Francisco José HERNANDO SANTIAGO, przewodniczącą Trybunału Konstytucyjnego Emilią CASAS BAAMONDE, szefem Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Hiszpanii José Luisem GONZÁLEZEM VALLVÉ oraz szefem Biura Informacyjnego Parlamentu Europejskiego Fernando CARBAJO.

W Dniu Europy (9 maja) Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich uczestniczył w imprezie zorganizowanej przez Biuro Informacyjne Parlamentu Europejskiego, udzielił wywiadu dla

telewizyjnego programu „Europa 2006” oraz odbył wspólną konferencję prasową z hiszpańskim rzecznikiem.

© Rzecznik Praw Obywatelskich Hiszpanii

Nikiforos Diamandouros z Jego Wysokością Królem Juanem Carlosem oraz Enrique Múgica Herzogiem, rzecznikiem praw obywatelskich Hiszpanii, podczas wizyty informacyjnej Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Madryt, Hiszpania, 8–10 maja 2006 r.

Europejski rzecznik wraz hiszpańskim rzecznikiem praw obywatelskich oraz jego pracownikami skorzystali z okazji, aby zacieśnić współpracę między ich instytucjami poprzez zarówno formalną, jak i nieformalną wymianę poglądów o zagadnieniach interesujących obie strony, w tym o najlepszych praktykach.

Nikiforos Diamandouros z Emilią Casas Baamonde, przewodniczącą Trybunału Konstytucyjnego, podczas wizyty informacyjnej. Madryt, Hiszpania, 8–10 maja 2006 r.

IRLANDIA PÓŁNOCNA

W dniach 8–10 listopada Rzecznik odwiedził Belfast w cyklu wizyt informacyjnych w państwach członkowskich UE. Wizytę zorganizowało biuro rzecznika praw obywatelskich Irlandii Północnej,

które ułożyło bogaty program spotkań, prezentacji oraz wywiadów dla mediów w celu zwiększenia wiedzy na temat roli Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

Podczas wizyty Nikiforos DIAMANDOUROS mógł omówić swoją działalność z Lordem Najwyższym Sędzią Sir Brianem KERREM, z szefem Służby Cywilnej Irlandii Północnej Sir Nigelem HAMILTONEM oraz rzecznikiem policji Nualą O'LOAN. Spotkał się także z szefem Komisji ds. Równouprawnienia Bobem COLLINSEM, dyrektorem Rady ds. Stosunków Wspólnotowych Duncanem MORROWEM oraz wicerektorem Uniwersytetu w Ulsterze Richardem BARNETTEM.

W dniu 9 listopada w Stormont Castle Rzecznik uczestniczył w kolacji wydanej przez przewodniczącą Zgromadzenia Irlandii Północnej Eileen BELL, wraz z członkami Zgromadzenia Ustawodawczego Billym BELLEM oraz Margaret RITCHIE, jak również rzecznikiem praw obywatelskich Irlandii Północnej Tomem FRAWLEYEM.

© Rzecznik praw obywatelskich Irlandii Północnej

Nikiforos Diamandouros z Eileen Bell (po prawej), przewodniczącą Zgromadzenia Północnoirlandzkiego, oraz innymi uczestnikami obiadu wydanego przez przewodniczącą podczas wizyty informacyjnej Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Belfast, Irlandia Północna, 8–10 listopada 2006 r.

Tom FRAWLEY towarzyszył Europejskiemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich w trakcie całej wizyty. Rzecznicy mogli w ten sposób wspólnie zaprezentować swoje usługi dla obywateli. Nikiforos DIAMANDOUROS przedstawił również swoją działalność pracownikom biura rzecznika Irlandii Północnej i uświadomił im wartość współpracy za pośrednictwem Europejskiej Sieci Rzeczników.

© Rzecznik praw obywatelskich Irlandii Północnej

Tom Frawley, rzecznik praw obywatelskich Irlandii Północnej i komisarz ds. skarg, oraz Nikiforos Diamandouros podczas wizyty informacyjnej Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Belfast, Irlandia Północna, 8–10 listopada 2006 r.

W programie wizyty informacyjnej znalazło się też wyjątkowo cenne spotkanie z potencjalnymi skarżącymi, zorganizowane przez szefa Biura Komisji Europejskiej Eddiego McVEIGHA, który również wygłosił wykład na Wydziale Polityki i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Królowej w Belfaście. Nikiforos DIAMANDOUROS przemawiał tam na temat „Unia Europejska – prawa, środki zaradcze i instytucja Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich”.

BUŁGARIA

W dniach 27–29 listopada Nikiforos DIAMANDOUROS odwiedził Bułgarię w przededniu jej przystąpienia do Unii Europejskiej. Wizyta zorganizowana przez biuro bułgarskiego rzecznika była dla Europejskiego Rzecznika doskonałą okazją, by poinformować obywateli i mieszkańców Bułgarii oraz bułgarskie firmy i stowarzyszenia oraz inne organizacje o prawach, jakie uzyskają na poziomie europejskim dzięki członkowstwu Bułgarii w UE.

© Rzecznik Praw Obywatelskich Bułgarii

Nikiforos Diamandouros w czasie spotkania z Sergejem Staniszewem, premierem Bułgarii, podczas wizyty informacyjnej Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Sofia, Bułgaria, 27–29 listopada 2006 r.

W towarzystwie bułgarskiego rzecznika praw obywatelskich Guinio GANEWA Nikiforos DIAMANDOUROS spotkał się z Georgijem PARWANOWEM, prezydentem Bułgarii, premierem Siergiejem STANISZEWE, Borysem WELCZEWEM, głównym prokuratorem, Ljubenem KORNEZOWEM, zastępcą przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego oraz przewodniczącymi i członkami następujących stałych komisji Zgromadzenia Narodowego: Komisji ds. Zwalczania Korupcji, Komisji Petycji i Skarg Obywateli, Komisji Integracji Europejskiej, Komisji Praw Człowieka i Spraw Religijnych.

© Rzecznik Praw Obywatelskich Bułgarii

Nikiforos Diamandouros, Guinio Ganew, rzecznik praw obywatelskich Bułgarii, oraz Liuben Andonow Kornezow, wiceprzewodniczący Zgromadzenia Narodowego, podczas wizyty informacyjnej Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Sofia, Bułgaria, 27–29 listopada 2006 r.

Wykładu na temat „Demokracja, odpowiedzialność i instytucja rzecznika” wygłoszonego przez Europejskiego Rzecznika na Uniwersytecie Gospodarki Krajowej i Światowej w Sofii wysłuchało 220 studentów, pracowników akademickich oraz dziennikarzy. Po wykładzie, którego gospodarzem był wicerektor Uniwersytetu, profesor Statty STATTEW, nastąpiła ożywiona sesja pytań i odpowiedzi.

© Rzecznik Praw Obywatelskich Bułgarii

Nikiforos Diamandouros przedstawia swoją pracę na Uniwersytecie Gospodarki Narodowej i Światowej podczas wizyty informacyjnej. Sofia, Bułgaria, 27–29 listopada 2006 r.

Prezentacji Nikiforosa DIAMANDOUROSA zatytułowanej „Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich a ochrona praw obywateli” wysłuchało ponad 100 przedstawicieli centralnej i lokalnej administracji wysokiego szczebla, ambasadorów państw członkowskich UE, urzędników rządowych, parlamentarzystów, lokalnych obrońców publicznych i dziennikarzy.

Na spotkaniu, którego gospodarzem był Ognian SZENTOW, przewodniczący Ośrodka Studiów nad Demokracją będącego organizatorem, Rzecznik DIAMANDOUROS przedstawił swoją pracę szerokiemu gronu organizacji pozarządowych z Bułgarii oraz wyjaśnił, w jaki sposób mogą one korzystać z jego usług.

Prasa poświęciła wizycie Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich sporo miejsca, publikując ponad 40 artykułów w mediach drukowanych i internetowych. Dużo informacji na ten temat pojawiło się w radiu i telewizji.

Ponadto wizyta umożliwiła Rzecznikowi DIAMANDOUROSOWI rozwinięcie współpracy z bułgarskim rzecznikiem praw obywatelskich i jego pracownikami w celu jak najskuteczniejszej obsługi obywateli i mieszkańców Bułgarii po wejściu kraju do Unii Europejskiej.

6.3 INNE KONFERENCJE I SPOTKANIA

Konferencje, seminaria i spotkania są dla Rzecznika doskonałą sposobnością do zwiększania świadomości na temat jego pracy wśród głównych docelowych odbiorców, takich jak organizacje pozarządowe, grupy interesu i instytucje akademickie. Ułatwiają one również jego pracę polegającą na propagowaniu idei instytucji rzecznika w szerszych kręgach. Konferencje i spotkania pozwalają także Rzecznikowi i jego pracownikom na bieżąco zapoznawać się ze wszelkimi zmianami na arenie europejskiej, które szczególnie dotyczą tej instytucji.

W niniejszej sekcji opisano ogólnie pełen zakres działalności propagującej ideę instytucji rzecznika, a w szczególności pracę Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Jeżeli Rzecznik nie może osobiście uczestniczyć w danym wydarzeniu, powierza odpowiedniemu pracownikowi zadanie

reprezentowania instytucji. Wiele grup poznaje również pracę Rzecznika podczas wizyt studyjnych w Strasburgu. Niniejsza sekcja zawiera listę prezentacji dla grup, które odbyły się w 2006 r.

Z UDZIAŁEM RZECZNIKA

W dniu 3 lutego Rzecznik odbył spotkanie ze Spirosem SIMITISEM, profesorem prawa pracy, prawa cywilnego i informatycznego na Uniwersytecie im. Johanna Wolfganga Goethego we Frankfurcie nad Menem w Niemczech oraz z przewodniczącym niemieckiej Komisji Etyki. Profesor SIMITIS uczestniczył następnie w spotkaniu z personelem Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, wygłaszając wystąpienie na temat „Ochrona danych — braki i ograniczenia we wspólnym podejściu UE”.

W dniu 8 lutego Nikiforos DIAMANDOUROS wystąpił na corocznym posiedzeniu ogólnym Europejskiej Sieci Organów ds. Równości (EQUINET) w Brukseli, gdzie przedstawił swoje osiągnięcia w dziedzinie zwalczania dyskryminacji i propagowania równego traktowania. EQUINET dąży do rozwoju współpracy między wyspecjalizowanymi organami ds. równości w Europie oraz ułatwiania wymiany wiedzy fachowej w celu rozszerzenia zakresu jednolitego stosowania prawa antydyskryminacyjnego UE. Sieć, której przewodniczy duńska Komisja ds. Równego Traktowania, finansuje Komisja Europejska.

W dniu 20 marca Nikiforos DIAMANDOUROS spotkał się z ambasadorem Jamesem A. SHARKEYEM, Stałym Przedstawicielem Irlandii przy Radzie Europy, w celu omówienia roli Europejskiego Rzecznika.

W dniu 22 marca Rzecznik wygłosił wykład w *Institut d'Etudes Politiques* w Paryżu na temat „Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich a prawa podstawowe w rozszerzonej Unii Europejskiej”.

W dniu 23 marca Rzecznik odbył spotkanie z Louisem SCHWEITZEREM, przewodniczącym francuskiego Wysokiego Urzędu ds. Zwalczania Dyskryminacji i Wspierania Równości (*La Haute Autorité de Lutte contre les Discriminations et pour l'Égalité — HALDE*). Spotkanie zorganizowano w biurze HALDE w Paryżu.

W dniu 23 marca Nikiforos DIAMANDOUROS wygłosił wykład na Uniwersytecie Pantheon – Assas Paris II. Tematem wykładu była „Rola instytucji rzecznika w zakresie ochrony praw człowieka z perspektywy Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich”.

W dniu 27 marca Rzecznik wydał kolację w Strasburgu na cześć odchodzącego ze stanowiska Komisarza ds. Praw Człowieka w Radzie Europy Alvaro GIL-ROBLESA.

W dniu 3 kwietnia Nikiforos DIAMANDOUROS poprowadził prezentację na temat „Współpraca między Komisarzem ds. Praw Człowieka Rady Europy a Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich” podczas uroczystości z okazji objęcia stanowiska przez nowego Komisarza ds. Praw Człowieka Thomasa HAMMARBERGA oraz odejścia Alvaro GIL-ROBLESA.

W dniu 6 kwietnia podczas kolacji zorganizowanej przez Stowarzyszenie Greckich Przedsiębiorców w Atenach Nikiforos DIAMANDOUROS wygłosił przemówienie poświęcone dobrej administracji na poziomie UE i Grecji.

W dniu 14 kwietnia Rzecznik wygłosił przemówienie odtwarzane z nagrania wideo, zatytułowane „Instytucja rzecznika praw obywatelskich jako pozasądowy mechanizm rozstrzygania sporów w kontekście zmieniającego się porządku prawnego w Europie” na międzynarodowym sympozjum „Grecja w europejskiej wspólnotie prawa”, zorganizowanym przez Grecką Akademię Nauk, Greckie Stowarzyszenie Studiów Prawniczych oraz Grecki Ośrodek Studiów i Badań Europejskich (EKEME).

W dniu 24 kwietnia Nikiforos DIAMANDOUROS odbył spotkanie z trzema przedstawicielami organizacji Alter-EU w Brukseli: Jorgo RISSEM z Greenpeace, Olivierem HOEDEMANEM z Corporate Observatory Europe oraz Paulem DE CLERCKIEM z Friends of the Earth Europe.

Alter-EU to koalicja ponad 140 grup społeczeństwa obywatelskiego, związków zawodowych, pracowników akademickich oraz firm zajmujących się sprawami publicznymi, nawołujących do większej przejrzystości działań instytucji i organów UE.

W dniu 28 kwietnia Rzecznik wystąpił gościnnie z przemówieniem na śniadaniu roboczym zorganizowanym w Madrycie przez Nowe Forum Gospodarcze — hiszpański zespół ekspertów ds. porządku publicznego. Wystąpienie Nikiforosa DIAMANDOUROSA nosiło tytuł „W kierunku Europy obywatelskiej”. Hiszpański rzecznik praw obywatelskich Enrique MUGICA HERZOG przedstawił Nikiforosa DIAMANDOUROSA publiczności złożonej z ponad 150 osób, wśród których znajdowali się hiszpańscy rzecznicy regionalni, posłowie do Parlamentu Europejskiego, politycy, przedsiębiorcy, pracownicy naukowcy, dyplomaci i dziennikarze. Po przemówieniu Rzecznika słuchacze zadawali pytania.

Podczas kolacji, która odbyła się dzień wcześniej, 27 kwietnia, przewodniczący Nowego Forum Gospodarczego José Luis RODRÍGUEZ wręczył Nikiforosowi DIAMANDOUROSOWI tabliczkę pamiątkową z okazji jego udziału w wydarzeniu.

W dniu 16 maja Rzecznik spotkał się z Thomasem HAMMARBERGIEM, Komisarzem ds. Praw Człowieka Rady Europy, aby omówić pełnione przez nich role.

W dniu 19 maja Rzecznik spotkał się w Strasburgu z Dorą BAKOYIANNI, ministrem spraw zagranicznych Grecji.

W dniu 22 maja podczas czwartej międzynarodowej konferencji komisarzy ds. informacji w Manchesterze w Wielkiej Brytanii Nikiforos DIAMANDOUROS wygłosił wystąpienie na temat „Wolność informacji — perspektywa europejska”.

W dniu 27 czerwca Rzecznik spotkał się z Ann-Marie NYROOS, Stałą Przedstawicielką Finlandii w Radzie Europy.

W dniu 4 lipca Rzecznik zaprezentował swoją działalność podczas kolacji zorganizowanej w Strasburgu przez Komitet Spraw Europejskich francuskich burmistrzów.

W dniach 18 i 19 września Rzecznik uczestniczył w warsztatach na temat „Demokracja, pozasądowe środki zaradcze oraz nauka o działalności rzeczników praw obywatelskich” w Europejskim Instytucie Uniwersyteckim we Florencji we Włoszech.

W dniu 26 września Rzecznik spotkał się z Alexandrem CZMALEM i Emmanuelle GARAUULT, przedstawicielami Zgromadzenia Francuskich Izb Handlowych w celu przedyskutowania inicjatywy Komisji Europejskiej w zakresie przejrzystości działań.

W dniu 2 października Nikiforos DIAMANDOUROS odbył cykl spotkań w Atenach z: Karolosiem PAPOULIASEM, prezydentem Grecji, Kostasem KARAMANLISEM, premierem Grecji, Anną BENAKI-PSAROUDĄ, przewodniczącą greckiego parlamentu oraz Georgem PAPANDREOU, liderem partii PASOK, aby poinformować ich o działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

W dniu 5 października Rzecznik wystąpił gościnnie z przemówieniem na dorocznym kongresie Stowarzyszenia Europejskich Izb Przemysłowo-Handlowych EUROCHAMBRES. Główny temat kongresu: „Informować o Europie — wspólna wizja, lepsze wyniki” prezentowany był z różnych perspektyw. W kongresie wzięło udział ponad 500 przedstawicieli z 44 europejskich izb handlowych i przemysłowych, reprezentujących ogółem 18 milionów przedsiębiorstw. Nikiforos DIAMANDOUROS wystąpił podczas sesji zatytułowanej „Europa i przedsiębiorcy — fakty, luki, opóźnienia i perspektywy”. W czasie konferencji Rzecznik odbył dwustronne spotkanie z przewodniczącym EUROCHAMBRES Pierrem SIMONEM.

W dniu 10 października Nikiforos DIAMANDOUROS wystąpił podczas obiadu roboczego Stałych Przedstawicieli Państw Członkowskich UE przy Radzie Europy. Gospodarzem lunchu była Ann-Marie NYROOS, Stała Przedstawicielka Finlandii.

W dniu 17 października Nikiforos DIAMANDOUROS wygłosił przemówienie na temat „Instytucja rzecznika praw obywatelskich a jakość demokracji” podczas uroczystości wręczenia dyplomów, zorganizowanej przez Ośrodek Badań Zmian Politycznych na Uniwersytecie w Sienie we Włoszech.

W dniu 17 października Rzecznik wygłosił wykład zatytułowany „Przejrzystość, odpowiedzialność i demokracja w UE” na Wydziale Zaawansowanych Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu im. Johnsa Hopkinsa w Bolonii we Włoszech.

W dniu 19 października Nikiforos DIAMANDOUROS odbył wideokonferencję z Aspasią PAPAVASSILIOU, zastępcą prokuratora generalnego stanu Kalifornia w USA, odbywającą wizytę w instytucjach UE w ramach programu wizyt w instytucjach Unii Europejskiej. Podczas spotkania Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich poinformował Aspasię PAPAVASSILIOU o zakresie swoich uprawnień, jak również o najważniejszych rodzajach spraw rozpatrywanych przez jego biuro.

W dniu 8 listopada Rzecznik przedstawił swoją pracę Wspólnej Komisji Spraw Europejskich Parlamentu Irlandzkiego. Przemawiała także irlandzka rzecznik praw obywatelskich Emily O'REILLY. Po prezentacji nastąpiła ożywiona sesja pytań i odpowiedzi, podczas której poruszono zagadnienia dotyczące swobodnego przepływu osób, równego traktowania oraz wiedzy na temat działalności rzeczników. Przed spotkaniem Rzecznik miał okazję rozmawiać o swojej pracy z szefem Biura Parlamentu Europejskiego w Dublinie Francisem JACOBSEM oraz jego pracownikami, a także z personelem Przedstawicielstwa Komisji w Dublinie.

W dniu 13 listopada Nikiforos DIAMANDOUROS udał się do Karlsruhe w Niemczech w celu ukazania roli Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich przedstawicielom ruchu Europa-Union Karlsruhe. Wcześniej tego wieczoru burmistrz Karlsruhe Siegfried KÖNIG zaprosił go na przyjęcie do ratusza.

W dniu 21 listopada Nikiforos DIAMANDOUROS wygłosił wykład na Kingston University w Londynie na temat: „Niewłaściwe administrowanie, sądy i rzecznik praw obywatelskich”. Gospodarzem wykładu zorganizowanego przez Instytut Prawa był profesor Philip SAMOUEL pełniący obowiązki dziekana Wydziału Biznesu i Prawa.

Nikiforos Diamandouros ze studentami i pracownikami Kingston University, Londyn, po prezentacji na temat swojej pracy. Londyn, Wielka Brytania, 21 listopada 2006 r.

W dniu 19 grudnia Nikiforos DIAMANDOUROS wraz z przewodniczącym Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości Vassiliosem SKOURISEM oraz pierwszym wiceprzewodniczącym Europejskiego Trybunału Praw Człowieka Christosem ROZAKISEM, uczestniczył w obradach okrągłego stołu zorganizowanych przez Ateńskie Stowarzyszenie Adwokatów z okazji premiery książki *Human*

rights in Europe: The jurisprudence of the European Court of Human Rights (Prawa człowieka w Europie: praktyka sądowa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka).

Z UDZIAŁEM PRACOWNIKÓW RZECZNIKA

W dniu 1 marca prawnik Daniel KOBLENCZ spotkał się z Heribertusem JAKĄ TRIYANĄ, wykładowcą prawa międzynarodowego, aby wyjaśnić mu, na czym polegają zadania i obowiązki Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

W dniu 11 maja prawniczka Tina NILSSON i Rosita AGNEW, współkierowniczka Wydziału Komunikacji, uczestniczyły w warsztatach organizowanych przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) dla Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego w Brukseli. Celem wystąpień było poinformowanie tych organizacji o prawie do wnoszenia do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich skarg dotyczących niewłaściwego administrowania w EBI.

W dniu 15 czerwca José MARTÍNEZ-ARAGÓN, główny doradca prawny, wygłosił wystąpienie na temat pracy Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich dla grupy dyplomatów. Wykład wchodził w zakres seminarium poświęconego sprawom europejskim, zorganizowanego przez Ośrodek Studiów Europejskich w Strasburgu.

W dniach 27 czerwca i 11 lipca Daniel KOBLENCZ przyjął dwóch uczestników programu wizyt w instytucjach Unii Europejskiej i wyjaśniał im, na czym polega praca Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

W dniu 27 lipca Branislav URBANIČ spotkał się z Thierryem NGOGĄ w celu omówienia zasad dobrej administracji, które są przedmiotem badań Thierry'ego NGOGI.

W dniu 26 września Peter BONNOR uczestniczył w seminarium poświęconym otwartości i komunikacji, wygłaszając przemówienie na temat prawa publicznego dostępu do dokumentów na poziomie UE. Seminarium odbyło się na Uniwersytecie w Roskilde w Danii i zostało zorganizowane przez Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Kopenhadze. Uczestniczyli w nim studenci, dziennikarze i przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego.

W dniu 26 października Lucio MALAN, wiceprzewodniczący senatu Republiki Włoskiej, złożył wizytę w biurze Rzecznika. Przyjął go Gerhard GRILL, główny doradca prawny, i odpowiedział na jego pytania dotyczące roli i pracy Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

W dniu 30 listopada Ian HARDEN, sekretarz generalny Biura Rzecznika, przemawiał na konferencji zorganizowanej przez CEE Bankwatch Network w Brukseli, zatytułowanej „Prawo do odwoływania się — międzynarodowe instytucje finansowe i odpowiedzialność — tworzenie niezależnego mechanizmu przestrzegania przepisów i odwołań w Europejskim Banku Inwestycyjnym”. Podczas sesji zatytułowanej „Jakie mechanizmy odpowiedzialności na szczeblu UE gwarantują odpowiedzialną postawę EBI?” Ian HARDEN wyjaśniał, jaką rolę może odegrać Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich i podał przykłady rozpatrzonych przez Rzecznika skarg dotyczących Banku.

W dniu 1 grudnia Tina NILSSON wygłosiła przemówienie na temat „Otwartość, przejrzystość i dostęp do dokumentów — czy przepisy są skuteczne?” na seminarium zarządzania informacjami europejskimi („Rozwój informacji europejskich w rozszerzonej Europie”), zorganizowanym przez Europejski Instytut Administracji Publicznej w Maastricht w Holandii.

Prezentacje dla grup

W 2006 r. Nikiforos DIAMANDOUROS i jego podwładni (wymienieni w nawiasach) objaśniali rolę i działalność Rzecznika:

Luty

- grupie 85 francuskich urzędników uczestniczących w seminarium poświęconym sprawom europejskim, zorganizowanym przez Ośrodek Studiów Europejskich w Strasburgu. (José MARTÍNEZ-ARAGÓN i Marjorie FUCHS)
- 35 studentom i wykładowcom administracji publicznej z Uniwersytetu w Twente w Holandii oraz z *Westfälische Wilhelms-Universität* w Münster w Niemczech. Grupie towarzyszył Jaap H. DE WILDE. (Gerhard GRILL)
- 44 studentom z *Bayern Kolleg Augsburg* w Bawarii w Niemczech podczas ich wycieczki do Strasburga zorganizowanej przez *Europäische Akademie Bayern*. Grupie towarzyszył Alexander FRISCH. (Gerhard GRILL)
- 35 osobom z *Deutschen Evangelischen Frauenbunde Bayern* z Niemiec podczas wycieczki zorganizowanej przez *Karl-Arnold-Stiftung*. (Gerhard GRILL)

Marzec

- 42 osobom z *CDU Senioren-Union Hilden* z Niemiec podczas wycieczki zorganizowanej przez *Karl-Arnold-Stiftung*. (Wiebke PANKAUKE)
- 42 studentom z *Technische Universität Chemnitz* w Niemczech podczas ich wycieczki do Strasburga zorganizowanej przez *Bildungswerk Sachsen*. (Gerhard GRILL)
- 25 burmistrzom z Trentino-Alto Adige we Włoszech podczas ich wyjazdu do Strasburga. (Ida PALUMBO)
- 25 osobom z *Deutsch-Französisch Gesellschaft Bonn* w Niemczech podczas wycieczki zorganizowanej przez *Karl-Arnold-Stiftung*. (Gerhard GRILL)

Kwiecień

- 37 osobom z towarzystwa byłych członków i przyjaciół (zdemobilizowanej) 7. dywizji pancernej (*Kameradschaft Ehemaliger und Freunde der (aufgelösten) 7. Panzerdivision*) z Niemiec podczas wycieczki zorganizowanej przez *Karl-Arnold-Stiftung*. (Wiebke PANKAUKE)
- grupie 21 osób z Niemiec, zaproszonych przez posłankę do Parlamentu Europejskiego Silvanę KOCH-MEHRI. (Wiebke PANKAUKE)
- 44 osobom z *Verein Haus und Grund* z Kerpen w Niemczech podczas wycieczki zorganizowanej przez *Karl-Arnold-Stiftung*. (Anne EISENGRÄBER)
- grupie 26 członków komisji audytowych rad regionalnych Finlandii Wschodniej w ramach wizyty studyjnej w Strasburgu. (Peter BONNOR)
- grupie 29 studentów prawa specjalizujących się w prawie europejskim z Uniwersytetu w Lejdzie w Holandii. Grupie towarzyszył Rick LAWSON. (Ian HARDEN)
- 37 osobom z Niemiec podczas wycieczki zorganizowanej przez *Karl-Arnold-Stiftung*. (Wiebke PANKAUKE)
- 37 osobom z parasolowej organizacji katolickich stowarzyszeń studentów (*Dachverbände Katholische Studentenverbindungen*) z Niemiec podczas wycieczki zorganizowanej przez *Karl-Arnold-Stiftung*. (Wiebke PANKAUKE)
- grupie 24 osób podczas wycieczki zorganizowanej przez Stowarzyszenie Spraw Międzynarodowych *Auslandsgesellschaft* z Dortmundu w Niemczech. (Wiebke PANKAUKE)
- 32 osobom z *CDU Senioren-Union Bremerhaven* w Niemczech podczas wycieczki zorganizowanej przez *Karl-Arnold-Stiftung*. (Wiebke PANKAUKE)

- grupie 43 żołnierzy z niemieckich federalnych sił zbrojnych (*Bundeswehr*) oraz członków *Katholische Militärseelsorge* z Niemiec w ramach seminarium zorganizowanego przez *Europäische Akademie Bayern*. Grupie towarzyszył Alexander FRISCH. (Wiebke PANKAUKE)

Maj

- grupie 29 osób podczas seminarium poświęconego sprawom europejskim, zorganizowanego przez *Forum Europa e.V.* z Lipska w Niemczech. (Gerhard GRILL)
- grupie 12 studentów prawa specjalizujących się w prawie europejskim z Uniwersytetu w Komotini w Grecji. (P. Nikiforos DIMANDOUROS i Ioannis DIMITRAKOPOULOS)
- grupie 32 studentów i pracowników *Thorbecke Academie Leeuwarden* z Holandii podczas wizyty studyjnej w Brukseli i Strasburgu. (Peter BONNOR)
- 4 osobom z Finlandii zaproszonych przez posłankę do Parlamentu Europejskiego Piia-Noore KAUPPI. (Peter BONNOR)
- grupie 30 osób z Unii Kobiet CDU z Alfter w Niemczech podczas wycieczki zorganizowanej przez *Karl-Arnold-Stiftung*. (Gerhard GRILL)
- 37 urzędnikom ds. finansów publicznych w ramach seminarium zorganizowanego przez *Deutschland- und Europapolitisches Bildungswerk Nordrhein-Westfalen* w Niemczech. (Gerhard GRILL)
- grupie 49 studentów z instytucji kształcenia młodzieży (*Jugendbildungswerk*) z Marburga w Niemczech. (Gerhard GRILL)
- 22 dyrektorom szkół i nauczycielom z regionów Lüneburg i Schwerin w Niemczech na seminarium zorganizowanym przez niemieckie siły zbrojne (*Bundeswehr*). (Gerhard GRILL)

Gerhard Grill, główny doradca ds. prawnych, przedstawia grupie gości pracę urzędu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Strasburg, Francja, 23 maja 2006 r.

Czerwiec

- grupie 18 studentów studiów podyplomowych i dwóm pracownikom Wydziału Prawa i Nauk Społecznych Caledonian University w Glasgow w Wielkiej Brytanii. Grupie towarzyszyła Marcela CHISHOLM. (Peter BONNOR)
- grupie 12 studentów nauk politycznych z *University of Southern Maine* w Portland w Stanach Zjednoczonych. (Georgios KATHARIOS)

- grupie 45 osób z Niemiec, biorących udział w wizycie studyjnej w Strasburgu zorganizowanej wspólnie przez *Europäische Akademie Bayern* i Wolfganga KREISSL-DÖRFLERA, posła do Parlamentu Europejskiego. (Gerhard GRILL)
- 43 osobom z rady diecezjalnej arcybiskupstwa w Kolonii w Niemczech podczas seminarium na temat polityki europejskiej, zorganizowanego przez *Karl-Arnold-Stiftung*. (Gerhard GRILL)
- grupie 31 strażaków z ochotniczej straży pożarnej z Wesseling w Niemczech podczas wycieczki zorganizowanej przez *Karl-Arnold-Stiftung*. (Gerhard GRILL)
- grupie 48 osób podczas wycieczki zorganizowanej przez Dom Europy regionu Lyon i Rhône. (Gerhard GRILL)
- 20 burmistrzom z prowincji Trento we Włoszech podczas wycieczki do Strasburga. (Wiebke PANKAUKE)
- grupie 58 nauczycieli stażystów ze szkoły specjalnej z regionu Oberfranken w Niemczech, uczestniczących w wizycie studyjnej w Strasburgu zorganizowanej przez *Europäische Akademie Bayern*. (Gerhard GRILL)
- grupie 50 uczestników *Europa-Seminar* zorganizowanego przez *Kolpingwerk* w Niemczech. (Gerhard GRILL)
- grupie 40 studentów z Wydziału Komunikacji Uniwersytetu *La Sapienza* w Rzymie we Włoszech podczas wizyty studyjnej w Brukseli i Strasburgu. (Ida PALUMBO)
- delegacji 23 studentów uczestniczących w wycieczce będącej nagrodą dla zwycięskich zespołów *Mini European Assembly*, zorganizowanej przez maltańską krajową fundację na rzecz wyjazdów dla studentów. (P. Nikiforos DIAMANDOUROS i Ida PALUMBO).

Lipiec

- grupie 33 nauczycieli stażystów z regionu Norymbergi w Niemczech, uczestniczących w wizycie studyjnej w Strasburgu zorganizowanej przez *Europäische Akademie Bayern*. (Wiebke PANKAUKE)
- grupie 39 osób z Niemiec, zaproszonych przez posła do Parlamentu Europejskiego Grafa Alexandra LAMBSDORFFA. (Wiebke PANKAUKE)
- 31 członkom francusko-niemieckiego stowarzyszenia promocji partnerstwa miast *Erftkreis* i *Le Marbihan Club BM56* podczas wycieczki zorganizowanej przez *Karl-Arnold-Stiftung*. (Wiebke PANKAUKE)
- grupie 26 studentów magisterskich studiów europejskich na Uniwersytecie w Tübingen w Niemczech. (Gerhard GRILL)
- grupie 19 studentów z Krajowej Szkoły Administracji Publicznej w Atenach. (Georgios KATHARIOS)
- grupie 30 studentów z Uniwersytetu Bamberg w Niemczech podczas wizyty studyjnej w Strasburgu. (Gerhard GRILL)
- 36 osobom z ośrodka kształcenia zawodowego *Berufsbildungszentrum* w Neustadt w Niemczech. (Gerhard GRILL)
- grupie 42 nauczycieli stażystów z regionu Monachium w Niemczech, uczestniczących w wizycie studyjnej w Strasburgu, zorganizowanej przez *Europäische Akademie Bayern*. (Gerhard GRILL)
- 31 uczniom z *Einstein-Gymnasium* w Kehl w Niemczech. (Wiebke PANKAUKE)

Wrzesień

- 24 studentom z Instytutu Administracji Miejskiej w Niemczech oraz byłym żołnierzom niemieckich federalnych sił zbrojnych (*Bundeswehr*) podczas wycieczki zorganizowanej przez *Karl-Arnold-Stiftung*. (Gerhard GRILL)
- grupie 49 osób z Niemiec, zaproszonych przez posła do Parlamentu Europejskiego Grafa Alexandra LAMBSDORFFA. (Gerhard GRILL)
- 25-osobowej delegacji z urzędu miasta Lempäälä w Finlandii podczas wizyty studyjnej w Strasburgu. (Peter BONNOR)
- 31 osobom z katolickiej instytucji edukacyjnej (*Katholisches Bildungswerk*) z Meckenheim w Niemczech podczas seminarium w Strasburgu zorganizowanego przez *Karl-Arnold-Stiftung*. (Gerhard GRILL)
- grupie 42 uczniów z *St Ursulagymnasium* w Kolonii w Niemczech podczas seminarium w Strasburgu, zorganizowanego przez *Karl-Arnold-Stiftung*. (Gerhard GRILL)
- 17 członkom *CDU Münster-Amelsbüren* z Niemiec podczas seminarium w Strasburgu, zorganizowanego przez *Karl-Arnold-Stiftung*. (Gerhard GRILL)

Październik

- grupie 45 prawników podczas wizyty studyjnej w Strasburgu, Brukseli i Luksemburgu, zorganizowanej przez Stowarzyszenie Prawników, oddział w Katowicach. (Marta HIRSCH-ZIEMBIŃSKA)
- 26 osobom z Niemiec podczas seminarium zorganizowanego przez *Jakob-Kaiser-Stiftung*. (Gerhard GRILL)
- grupie 30 pracowników naukowych i studentów nauk politycznych Uniwersytetu w Düsseldorfie w Niemczech podczas seminarium w Strasburgu, zorganizowanego przez *ESTA-Bildungswerk*. (Gerhard GRILL)
- 50 studentom z Francusko-Niemieckiego Stowarzyszenia (*Deutsch-Französische Gesellschaft*) z Bonn i Rhein-Sieg w Niemczech, uczestniczącym w wizycie studyjnej w Luksemburgu i Strasburgu. (Gerhard GRILL)
- grupie 45 osób ze stowarzyszenia bractw strzeleckich (*Bund der Historischen Deutschen Schützenbruderschaften*) z Willich w Niemczech, zaproszonych przez Klausa HÄNSCHA, posła do Parlamentu Europejskiego. (Gerhard GRILL)

Listopad

- grupie 27 osób z *SPD Duisburg* w Niemczech, zaproszonych przez Klausa HÄNSCHA, posła do Parlamentu Europejskiego. (Wiebke PANKAUKE)
- grupie 25 studentów prawa specjalizujących się w prawie europejskim, z Uniwersytetu w Lejdzie w Holandii. Grupie towarzyszył Rick LAWSON. (Peter BONNOR)
- 11 osobom z serbskich organizacji pozarządowych podczas wizyty studyjnej w instytucjach europejskich w Brukseli, zorganizowanej przez Centrum Rozwoju Serbii. (Georgios KATHARIOS)
- 18 osobom z ośrodka kształcenia dla dorosłych (*Münchner Volkshochschule*) w Niemczech podczas wizyty studyjnej w Strasburgu, zorganizowanej przez *Münchner Volkshochschule*. (Gerhard GRILL)

Wiebke Pankauke, prawnik, przedstawia grupie gości pracę urzędu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Strasburg, Francja. 15 listopada 2006 r.

Grudzień

- grupie 17 węgierskich prawników i studentów prawa podczas wizyty studyjnej w instytucjach europejskich w Brukseli, zorganizowanej przez *Bruxinfo*. (Daniel KOBLENZ)
- grupie 39 osób z Niemiec, uczestniczących w wizycie studyjnej w Strasburgu zorganizowanej przez *Europäische Akademie Bayern*. (Gerhard GRILL)
- 33 studentom z *Universitätsgruppe Market Team* z Tübingen w Niemczech, zaproszonych przez Jorgo CHATZIMARKAKISA, posła do Parlamentu Europejskiego. (Gerhard GRILL)
- grupie 48 osób ze związku zawodowego metalowców (*der IG-Metall Senioren*) z Duisburga w Niemczech, zaproszonych przez Klausa HÄNSCHA, posła do Parlamentu Europejskiego. (Gerhard GRILL)

Ponadto w 2006 r. podwładni Rzecznika 14 razy przedstawiali jego pracę stażystom Komisji Europejskiej oraz dwukrotnie stażystom Rady Unii Europejskiej. W każdej sesji uczestniczyło około 50 osób.

6.4 KONTAKTY Z MEDIAMI

Działalność Rzecznika w mediach obejmuje wywiady i konferencje prasowe, artykuły i komunikaty dla prasy. Działania te pomagają zwracać uwagę społeczeństwa na usługi, które Rzecznik świadczy dla obywateli, organizacji i przedsiębiorstw oraz uwypuklać przypadki o szczególnym znaczeniu. Media mogą pomóc w uświadamianiu wagi takich spraw, umożliwiając w ten sposób instytucjom lub organom UE wprowadzenie kultury obsługi obywateli, ukierunkowanej na poszukiwanie rozwiązań ich problemów i wątpliwości.

W 2006 r. wydano dwadzieścia dwa komunikaty prasowe, które rozpowszechniono wśród dziennikarzy i zainteresowanych stron w całej Europie. Dotyczyły one m.in. takich zagadnień, jak wybór wersji językowych dla stron internetowych prezydencji UE, przejrzystość w dziedzinie lobbingu i dotacji, skarga dotycząca niewłaściwego stosowania dyrektywy o czasie pracy oraz brak jawności działań Rady.

W 2006 r. Rzecznik udzielił ponad 40 wywiadów przedstawicielom prasy, radia, telewizji oraz mediów elektronicznych w Strasburgu, Brukseli i w innych miejscach. W tej sekcji wymieniono wywiady udzielone przez Rzecznika i jego personel w 2006 r. oraz imprezy medialne zorganizowane w minionym roku.

- W dniu 5 stycznia Nikiforos DIAMANDOUROS udzielił wywiadu Giorgosowi ADAMOWI ze stacji radiowej *Dimotiko Radiofono Thessalonikis* w Grecji
- W dniu 20 stycznia Rzecznik udzielił wywiadu telefonicznego Markowi BEUNDERMANNOWI z *EUobserver* na temat jego apelu do Rady, by upubliczniła swą działalność prawodawczą.
- W dniu 23 stycznia Nikiforos DIAMANDOUROS udzielił wywiadu telefonicznego Lukowi VERNETOWI z francuskiej gazety *Sud Ouest*, przygotowującemu portret Rzecznika.
- W dniu 25 stycznia Ruth REICHSTEIN z niemieckiej stacji radiowej *Deutschlandfunk* przeprowadziła w Brukseli wywiad z Rzecznikiem po posiedzeniu Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego, podczas którego omawiano sprawozdanie specjalne Rzecznika dotyczące potrzeby wprowadzenia większej przejrzystości działań Rady.
- W dniu 27 stycznia Nikiforos DIAMANDOUROS udzielił wywiadu Heraklesowi GALANAKISOWI z greckiej stacji radiowej *ERA Heraklion*.
- W dniu 8 lutego Rzecznik udzielił wywiadu Isabel GUZMAN z niemieckiej agencji informacyjnej *Evangelischer Pressedienst* w Brukseli. Isabel GUZMAN szczególnie interesowały skargi i sprawy dotyczące Niemiec.
- Tego samego dnia również w Brukseli wywiad z Rzecznikiem przeprowadziła Patricia HALLER z austriackiej gazety *Kurier*. Pytała o jego doświadczenia jako rzecznika, przykłady zgłaszanych spraw i ogólnie o jego pracę.
- W dniu 9 lutego Rzecznik udzielił wywiadu telefonicznego Jean-Pierre'owi SARDINOWI z *Radio France Bleu* w związku z komunikatem prasowym wydanym przez Rzecznika na temat Białej Księgi dotyczącej komunikacji.
- W dniu 14 lutego w Strasburgu Nikiforos DIAMANDOUROS udzielił wywiadu Nayran AGUADO z hiszpańskiej stacji telewizyjnej *TVE* do programu „Vivir Europa”. Dziennikarka interesowała się szczególnie skargami dotyczącymi Hiszpanii.
- Tego samego dnia Renata GOLDIROVA z kanału informacyjnego słowackiej telewizji *TA3* przeprowadziła wywiad z Rzecznikiem o jego pracy, a zwłaszcza o sprawach dotyczących Słowacji.
- W dniu 15 lutego Marta HIRSCH-ZIEMBIŃSKA, główny doradca prawny, udzieliła wywiadu telefonicznego Helenie VIEGAS z portugalskiego czasopisma *Noticias Magazine*. Dziennikarka interesowała się głównie skargami dotyczącymi Portugalii.
- W dniu 17 lutego Marta HIRSCH-ZIEMBIŃSKA, główny doradca prawny, przedstawiła pracę Rzecznika grupie 14 dziennikarzy z Bułgarii, Rumunii i Chorwacji podczas seminarium poświęconego rozszerzeniu, zorganizowanego przez Europejskie Centrum Dziennikarstwa.
- W dniach 2 i 3 marca niemiecki zespół telewizji *ARTE* pod kierownictwem Katrin MOLNAR przeprowadził wywiad w Strasburgu z Nikiforosem DIAMANDOUROSEM i pracownikami jego biura oraz nakręcił materiał filmowy w celu przedstawienia wizerunku Rzecznika.
- W dniu 3 marca Elodie CARTIER z *Radio Côte d'Amour* przeprowadziła z Rzecznikiem wywiad telefoniczny na temat Białej Księgi dotyczącej komunikacji.
- W dniu 8 marca Nikiforos DIAMANDOUROS wziął udział w konferencji prasowej podczas wizyty informacyjnej w Luksemburgu. Przed konferencją Rzecznik udzielił wywiadu Marcowi GLASENEROWI z *Luxemburger Wort*.

- W dniu 15 marca w Strasburgu Rzecznik udzielił wywiadu do czeskiego filmu dokumentalnego pod tytułem „Podróż po Europie”. Młodzi realizatorzy pod kierunkiem producenta Filipa ALBRECHTA przeprowadzili wywiady z europejskimi politykami i obywatelami, chcąc ukazać Europę z różnych perspektyw.
- W dniu 29 marca Rzecznik zaprosił na obiad roboczy do Brukseli czterech dziennikarzy: Thomasa FERENCZI z *Le Monde*, Nicka WATTA z *The Guardian*, Erica BONSE z *Handelsblatt* oraz Carlo FENU z włoskiej agencji informacyjnej ANSA. Nikiforos DIAMANDOUROS odpowiadał na pytania dotyczące jego pracy i skarg pochodzących z poszczególnych krajów oraz wyjaśnił potrzebę docierania do potencjalnych skarżących z dużych państw członkowskich UE.
- Tego samego dnia Nikiforos DIAMANDOUROS udzielił wywiadu Janowi SLIVIE z agencji informacyjnej AP, zbierającemu materiały do reportażu o pracy Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.
- Następnie Rzecznik udzielił wywiadu Tanselowi TERZIOGLU z austriackiej gazety *Die Kleine Zeitung*. Dziennikarz zadawał mu pytania dotyczące jego doświadczeń jako Rzecznika od czasu objęcia stanowiska.
- Tego samego popołudnia Nikiforos DIAMANDOUROS udzielił wywiadu telefonicznego niemieckiej radiowej agencji PR *Schlenker PR* do cyklu o instytucjach europejskich zatytułowanego „Życie w Europie”.
- Następnie wywiad z Rzecznikiem przeprowadziła Daniela WEINGÄRTNER dla niemieckich gazet *TAZ* i *Badische Zeitung*, które chciały przedstawić sylwetkę Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Przeprowadziła ona również rozmowy z pracownikami biura Rzecznika w Strasburgu oraz wzięła udział w spotkaniu Nikiforosa DIAMANDOUROSA z personelem Komisji w Luksemburgu.
- W dniu 24 kwietnia Rzecznik przedstawił *Sprawozdanie roczne 2005* na konferencji prasowej w Brukseli. Uczestniczyło w niej ponad 50 dziennikarzy. Nikiforos DIAMANDOUROS zaprezentował przegląd swojej działalności w 2005 r., podając przykłady spraw i rozwiązań uzyskanych dla obywateli. Dziennikarze pytali o dane statystyczne, skargi dotyczące poszczególnych krajów, stosunki Rzecznika z OLAF, przejrzystość w działalności Rady, przygotowywane sprawozdania specjalne oraz zasady wyboru języków, w których dostępne są strony internetowe prezydencji UE.
- Po konferencji prasowej Nikiforos DIAMANDOUROS udzielił indywidualnych wywiadów *Deutsche Welle TV*, niemieckiemu radiu publicznemu, belgijskiej stacji radiowej RTBF oraz hiszpańskiemu radiu publicznemu. Dotyczyły one najważniejszych wniosków ze *Sprawozdania rocznego 2005*.
- Później tego dnia Rzecznik udzielił wywiadu telefonicznego Fabrice'owi LAMBERTOWI z belgijskiego radia ekonomicznego BFM na temat głównych wniosków ze *Sprawozdania rocznego 2005* oraz spraw dotyczących Belgii.
- W dniu 26 kwietnia Gundi GADESMANN, urzędniczka ds. kontaktów z prasą, udzieliła wywiadu telefonicznego Albrechtowi MEIEROWI z niemieckiej gazety *Der Tagesspiegel* na temat starań Rzecznika w celu dotarcia do grup docelowych w Niemczech, np. do MŚP.
- W dniu 27 kwietnia Rosita AGNEW, współkierowniczka wydziału komunikacji, udzieliła wywiadu Margaricie GASCA z *Brussels TV* o zadaniach Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich oraz głównych wnioskach ze *Sprawozdania rocznego 2005*.
- Tego samego dnia Nikiforos DIAMANDOUROS udzielił wywiadu telefonicznego Nadji SCHEYS z belgijskiej stacji radiowej FM *Bruxelles* na temat *Sprawozdania rocznego 2005* oraz spraw dotyczących Belgii.
- W dniu 9 maja podczas wizyty informacyjnej w Hiszpanii Nikiforos DIAMANDOUROS udzielił wywiadu Miguelowi ADROVEROWI CONDE z telewizji TVE do programu zatytułowanego „Europa 2006”, który nadano po zakończeniu wizyty Rzecznika.

- Jeszcze tego samego dnia przed południem krajowy rzecznik praw obywatelskich Hiszpanii Enrique MÚGICA HERZOG oraz Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich odbyli wspólną konferencję prasową, na której mówili o celu wizyty, pełnionych przez obydwu rolach oraz o tym, w jaki sposób współpracują, aby jak najlepiej służyć obywatelom i mieszkańcom Hiszpanii.

Nikiforos Diamandouros i Enrique Múgica Herzog, rzecznik praw obywatelskich Hiszpanii, wspólnie przedstawiają swoją pracę podczas konferencji prasowej zorganizowanej w ramach wizyty informacyjnej Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Madryt, Hiszpania, 8–10 maja 2006 r.

- W dniu 6 czerwca Bruno WATERFIELD z *Parliament Magazine* przeprowadził w Brukseli wywiad z Nikiforosem DIAMANDOUROSEM o pracy Rzecznika, jego osiągnięciach, próbach skutecznego informowania opinii publicznej o jego usługach, zaleceniach kierowanych do innych instytucji UE oraz celach na przyszłość, w tym o zapewnieniu większej przejrzystości w działaniach Rady.
- W dniu 16 czerwca biuletyn Komisji *En Direct* opublikował artykuł Nikiforosa DIAMANDOUROSA zatytułowany „I am there to help colleagues” („Zawsze gotów iść z pomocą”), w którym Rzecznik wyjaśnia, na czym polega jego rola.
- W dniu 27 czerwca Olivier VERHEECKE udzielił wywiadu Anie LÁZARO z andaluzyjskiego kanału telewizyjnego *Canal Sur* w ramach wizyty w Parlamencie Europejskim 30 hiszpańskich przedstawicieli platform społeczeństwa obywatelskiego oraz organizacji pozarządowych.
- W czerwcowym numerze biuletynu *DIHK* (Niemieckiej Izby Handlu) Nikiforos DIAMANDOUROS opublikował artykuł, w którym opisuje, jak konkretnie może pomóc małym i średnim przedsiębiorstwom mającym problemy w kontaktach z instytucjami UE. Biuletyn został rozprowadzony w 74 regionalnych izbach handlowych w Niemczech.
- W dniu 6 lipca Nikiforos DIAMANDOUROS przedstawił swoją pracę grupie 14 dziennikarzy z Albanii, Bośni i Hercegowiny, Chorwacji, Kosowa oraz Serbii i Czarnogóry na seminarium pt. „W kierunku integracji”, które zorganizowało Europejskie Centrum Dziennikarstwa.
- W dniu 24 sierpnia w biuletynie Niemieckiej Federacji Wykwalifikowanych Rzemieślników i Małych Przedsiębiorstw (ZDH) opublikowano wywiad z Rzecznikiem zatytułowany „Czasami jeden telefon może rozwiązać problem”.
- W dniu 22 września w Strasburgu Rzecznik udzielił wywiadu Pauline WIRPH-DUVERGER z francuskiego *Journal du Parlement*.
- W dniu 27 września Nikiforos DIAMANDOUROS udzielił wywiadu Christinie SIGANIDOU z greckiej telewizji ERT3.

- W dniu 5 października, podczas kongresu EUROCHAMBRES w Salonikach, Rzecznik udzielił wywiadu kilku greckim dziennikarzom, w tym Magdzie CONSTANTINIDOU z *Naftemboriki* i austriackiej dziennikarce Sabine BERGER z *Wirtschaftsblatt*.
- W dniu 19 października Rzecznik opisywał swoją pracę grupie dziennikarzy ze Skandynawskiego Centrum Dziennikarstwa z Århus w Danii, odbywających wizytę w Strasburgu.
- W dniu 3 listopada Nicholas CATEPHORES przeprowadził prezentację dla dwóch grup studentów dziennikarstwa AKMI College w Atenach na zaproszenie dziennikarza Thanasisa KALFASA. Nicholas CATEPHORES mówił o roli i pracy Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.
- W dniu 14 listopada w Strasburgu Nikiforos DIAMANDOUROS udzielił wywiadu Shirin WHEELER z BBC. Była ona szczególnie zainteresowana różnymi mechanizmami wnoszenia skarg na poziomie europejskim.
- W dniu 15 listopada Nikiforos DIAMANDOUROS udzielił wywiadu Ioannisowi PAPADIMITRIOU dla greckiej sekcji *Deutsche Welle*.
- W dniu 23 listopada Rzecznik udzielił wywiadu poprzez wideokonferencję korespondentowi bułgarskiej agencji informacyjnej BTA, Atanasowi MATEWOWI. Wywiad dotyczył wizyty informacyjnej Rzecznika w Bułgarii.
- Tego samego dnia Nikiforos DIAMANDOUROS udzielił kolejnego wywiadu poprzez wideokonferencję korespondentce niemieckiego działu AFP, Andrei SCHNEIDER. Jej relacja została opublikowana m.in. w *Spiegel online*.
- W dniu 27 listopada podczas wizyty informacyjnej w Bułgarii Nikiforos DIAMANDOUROS udzielił wywiadu Dejanowi IODOVOWI z gazety *TRUD*.
- Tego samego dnia Rzecznik udzielił wywiadu Snejanie IWANOWEJ z bułgarskiego radia publicznego.

© Rzecznik Praw Obywatelskich Bułgarii

Nikiforos Diamandouros udziela wywiadu Dejanowi Jodowowi z dziennika *TRUD* podczas wizyty informacyjnej Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w Bułgarii, 27–29 listopada 2006 r.

- W dniu 28 listopada Nikiforos DIAMANDOUROS i bułgarski rzecznik praw obywatelskich Guinio GANEW udzielili wywiadów na żywo dla porannego programu informacyjnego telewizji bałkańskiej (*bTV*). Wywiad przeprowadził Nikołaj BAREKOW.
- W dniu 29 listopada Nikiforos DIAMANDOUROS i Guinio GANEW odbyli wspólną konferencję prasową w Zgromadzeniu Narodowym Bułgarii.
- W dniu 4 grudnia Gundi GADESMANN, urzędnik ds. kontaktów z prasą, udzieliła telefonicznego wywiadu niemieckiej agencji radiowej PR *Schlenker PR* do cyklu o instytucjach europejskich zatytułowanego „Życie w Europie”.

- W dniu 5 grudnia Rzecznik odpowiedział pisemnie na pytania od biuletynu hiszpańskiego zespołu ekspertów *Institución Futuro*. Wywiad, przygotowany przez Anę YERRO, dotyczył głównie opinii Rzecznika o jego pracy, otrzymywanych skarg oraz aktualnych problemów europejskich.
- W dniu 8 grudnia po seminarium poświęconym prawom człowieka w Lublanie w Słowenii Nikiforos DIAMANDOUROS odbył wywiady ze słoweńskimi publicznymi i prywatnymi stacjami telewizyjnymi, słoweńską agencją informacyjną oraz słoweńskim radiem publicznym. Dziennikarzy interesowały głównie opinie Rzecznika na temat praw człowieka w Słowenii.
- W dniu 18 grudnia Nikiforos DIAMANDOUROS odbył wywiad z Viki FLESSĄ dla programu „Sta Akra” emitowanego w greckiej telewizji NET.
- W dniu 27 grudnia Gerhard GRILL odbył wywiad z *Radio France Internationale* na temat sprawozdania specjalnego dotyczącego wyboru języków, w jakich publikowane są strony internetowe prezydencji Rady.

6.5 PUBLIKACJE

Rzecznik pragnie dotrzeć do możliwie najszerszego kręgu osób w celu zwiększenia wiedzy obywateli o ich prawach, a w szczególności o ich prawie do składania skarg. W 2006 r. wydrukowano i rozpowszechniono wśród zainteresowanych stron wymienione niżej publikacje. Miały one dostarczyć informacji kluczowym interesariuszom i ogółowi społeczeństwa o działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich oraz jego usługach dla obywateli i mieszkańców UE:

Sprawozdanie roczne 2005; wersja powielana (w języku angielskim)

W maju wersja powielana *Sprawozdania rocznego 2005* została udostępniona w języku angielskim członkom Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego. Dzięki temu komisja mogła omówić pracę Rzecznika przed późniejszą debatą plenarną.

Sprawozdanie roczne 2005 — Podsumowanie i dane statystyczne; wersja powielana (20 języków)

Również w maju udostępniono członkom Komisji Petycji powieloną wersję *Sprawozdania rocznego 2005: Podsumowania i danych statystycznych* we wszystkich 20 językach urzędowych.

European Ombudsmen — Newsletter; wydania nr 6 i 7 (5 języków)

W kwietniu i październiku rozpowszechniono odpowiednio wydania 6 i 7 publikowanego co dwa lata biuletynu Europejskiej Sieci Rzeczników i Europejskiego Regionu Międzynarodowego Instytutu Rzecznika wśród krajowych, regionalnych i lokalnych rzeczników w Europie, jak również wśród członków Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego.

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich: Czy może ci pomóc? (23 języki)

W 2006 r. ukazała się nowa edycja przewodnika dotyczącego wnoszenia skarg i zawierającego formularz skargi, zatytułowanego *Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich: Czy może ci pomóc?*. Broszura ta, opublikowana w 23 językach, jest wyjątkowo przydatna dla potencjalnych skarżących i bardzo ułatwia im realizowanie prawa do składania skarg do Rzecznika. Nowe wydanie broszury rozpowszechniono wśród rzeczników, posłów do Parlamentu Europejskiego, Przedstawicielstw Komisji i biur parlamentarnych w państwach członkowskich oraz przesłano do punktów informacyjnych i sieci UE do dalszego rozpowszechniania. Publikacja cieszyła się dużym zainteresowaniem i do końca roku otrzymano prośby o tysiące dodatkowych egzemplarzy.

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich — W skrócie (25 języków)

Nowa edycja ulotki *Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich — W skrócie* została opublikowana w 2006 r. w 25 językach. Broszura jest skierowana do powszechnego odbiorcy i ma za zadanie wyjaśniać, jakie sprawy może rozpatrywać Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich, a jakie nie wchodzą w zakres jego uprawnień. Była ona szeroko rozpowszechniana w celu ograniczenia liczby niedopuszczalnych skarg do Rzecznika.

Księga pamiątkowa z okazji dziesiątej rocznicy; w twardej i miękkiej oprawie (w języku francuskim)

Z okazji obchodów dziesiątej rocznicy powstania instytucji Europejskiego Rzecznika zorganizowano cykl imprez. W czerwcu 2004 r. odbyły się warsztaty założycielskie, których celem było prześledzenie etapów powstawania instytucji Europejskiego Rzecznika oraz określenie zmian i tendencji, które mogą wyznaczyć przyszłe kierunki działania. Postanowiono, że w wyniku warsztatów zostanie opracowana księga pamiątkowa. Publikacja zatytułowana *The European Ombudsman: Origins, Establishment, Evolution* (Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich: początki, powstawanie, rozwój) została wydana w 2005 r. w języku angielskim w twardej i miękkiej oprawie. Ze względu na powodzenie tej publikacji w 2006 r. wydrukowano wersję w języku francuskim.

Sprawozdanie roczne 2005; wersja drukowana (20 języków)

W październiku rozpowszechniono wśród posłów do PE, przedstawicieli instytucji i organów UE, rzeczników oraz punktów informacyjnych i sieci Komisji Europejskiej pierwszą partię 3000 egzemplarzy *Sprawozdania rocznego 2005* w 20 urzędowych językach UE. Przez resztę roku rozprowadzane były kolejne egzemplarze.

Sprawozdanie roczne 2005: Podsumowanie i dane statystyczne; wersja drukowana (20 języków)

Dostępna w październiku pierwsza partia 8000 egzemplarzy *Podsumowania i danych statystycznych* w 20 językach została rozpowszechniona wśród dużej sieci odbiorców pełnego sprawozdania rocznego, jak również organizacji pozarządowych i wyższych uczelni. Przez resztę roku rozprowadzane były kolejne egzemplarze.

Sprawozdanie roczne 2005 — Zbiór decyzji (3 języki)

Ta obszerna publikacja elektroniczna zawiera pełny tekst decyzji w języku angielskim, francuskim i niemieckim. Decyzje dotyczą spraw ujętych w rozdziale 3 sprawozdania rocznego. Jest ona dostępna w formie jednego dokumentu elektronicznego na stronie internetowej Rzecznika, a jej wersję drukowaną lub na płycie CD-ROM udostępnia na życzenie biuro Rzecznika.

Inne publikacje

Także w ubiegłym roku Rzecznik rozprowadzał egzemplarze innych swoich publikacji, a w szczególności *Europejski Kodeks Dobrej Praktyki Administracyjnej* dostępny w 25 wersjach językowych. W 2006 r. Kodeks wydano w języku macedońskim w celu wsparcia dobrej administracji w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii, która kandyduje do członkostwa w UE.

6.6 INFORMACJE ONLINE

Komunikacja pocztą elektroniczną

W kwietniu 2001 r. na stronie internetowej umieszczono formularz skargi do Europejskiego Rzecznika w 12 językach z możliwością składania przez Internet. Po rozszerzeniu Unii

Europejskiej 1 maja 2004 r. formularz udostępniono w kolejnych dziewięciu językach. W grudniu 2006 r. w ramach przygotowań do następnego rozszerzenia Unii Europejskiej w dniu 1 stycznia 2007 r. na stronie internetowej dodano formularz w języku bułgarskim i rumuńskim. W 2006 r. 57% wszystkich skarg otrzymanych przez Rzecznika złożono przez Internet, z czego duża część wpłynęła w postaci elektronicznego formularza skargi.

W roku 2006 na główny adres poczty elektronicznej Rzecznika przysłano łącznie 10 801 wiadomości z prośbą o informacje. Z tej liczby 7261 wiadomości stanowiło korespondencję zbiorową od obywateli, dotyczącą skarg otrzymanych przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. W korespondencji tej poruszano między innymi takie zagadnienia, jak budowa portu przemysłowego przez władze hiszpańskie w mieście Granadilla, prawo lekarzy do odmowy wykonania aborcji oraz zarzuty prześladowania mniejszości religijnych w Polsce. Na wszystkie tego rodzaju wiadomości wysłano odpowiedź z informacją o statusie rozpatrywanej przez Rzecznika skargi.

Łącznie otrzymano pocztą elektroniczną 3540 indywidualnych wniosków o udzielenie informacji, podczas gdy w 2005 i 2004 r. było ich około 3200. Wszyscy wnioskujący otrzymali indywidualne odpowiedzi od właściwego pracownika biura Rzecznika.

Tworzenie strony internetowej

Strona Rzecznika Praw Obywatelskich powstała w lipcu 1998 r. W 2006 r. jej administrator współpracował ściśle z kierownictwem wydziału komunikacji, a także ze służbami technicznymi Parlamentu Europejskiego, przygotowując przekształcenie strony internetowej Rzecznika w nowoczesny, dynamiczny, rzetelny, interaktywny i stale rozwijający się serwis dla obywateli. Przewiduje się, że nowa strona internetowa będzie gotowa do uruchomienia w pierwszej połowie 2007 r.

W maju 2006 r. strona internetowa Rzecznika, wraz ze stronami innych instytucji, organów i agencji UE została przeniesiona do nowej domeny najwyższego poziomu . eu. Adresy stron internetowych instytucji będzie można teraz łatwo rozpoznać, ponieważ wszystkie kończą się na „europa.eu”. Chociaż w najbliższej przyszłości poprzedni adres strony internetowej Rzecznika (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>) będzie nadal działał, oficjalny adres brzmi obecnie: <http://www.ombudsman.europa.eu>.

W 2006 r. Rzecznik aktualizował stronę internetową, dodając do niej elektroniczne wersje różnych publikacji w miarę ich udostępniania. Dotyczy to *Sprawozdania rocznego 2005* oraz publikacji powiązanej *Podsumowanie i dane statystyczne* w 20 językach, a także broszur *Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich — W skrócie* w 25 językach oraz *Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich: Czy może ci pomóc?* w 23 językach.

W styczniu 2006 r. Rzecznik postanowił stworzyć na swojej stronie nowy dział związany z dochodzeniem prowadzonym z własnej inicjatywy w sprawie roli Komisji jako „strażnika Traktatu”. Na tę decyzję wpłynęła duża liczba skarg przeciwko Komisji dotyczących budowy portu przemysłowego przez hiszpańskie władze w mieście Granadilla na wyspie Teneryfie w Hiszpanii.

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2006 r. na stronie głównej Rzecznika odnotowano 416 533 niepowtarzające się odwiedziny. Najwyższą liczbę odsłon odnotowano na stronie internetowej w angielskiej wersji językowej, w dalszej kolejności odwiedzano strony w językach francuskim, hiszpańskim, niemieckim i włoskim. Pod względem pochodzenia geograficznego najwięcej osób odwiedzało stronę we Włoszech, a następnie w Szwecji, Wielkiej Brytanii, Hiszpanii i Niemczech. Sekcja „Linki” na stronie internetowej Rzecznika zawiera odsyłacze do stron krajowych i regionalnych rzeczników praw obywatelskich w całej Europie. W 2006 r. zanotowano ponad 44 000 odwiedzin na stronach z listy odsyłaczy, co wyraźnie wskazuje, że działalność Rzecznika w zakresie koordynacji europejskiej sieci rzeczników praw obywatelskich przynosi obywatelom wartość dodaną.

Chcąc zapewnić, aby witryna internetowa Rzecznika pozostała jedną z najlepszych stron internetowych instytucji UE, jego biuro przez cały ubiegły rok uczestniczyło w pracach Międzyinstytucjonalnego Komitetu ds. Edycji Internetowej (CEiii), w tym zespołu roboczego CEiii utworzonego w celu skoordynowania migracji witryny do domeny najwyższego poziomu . eu.

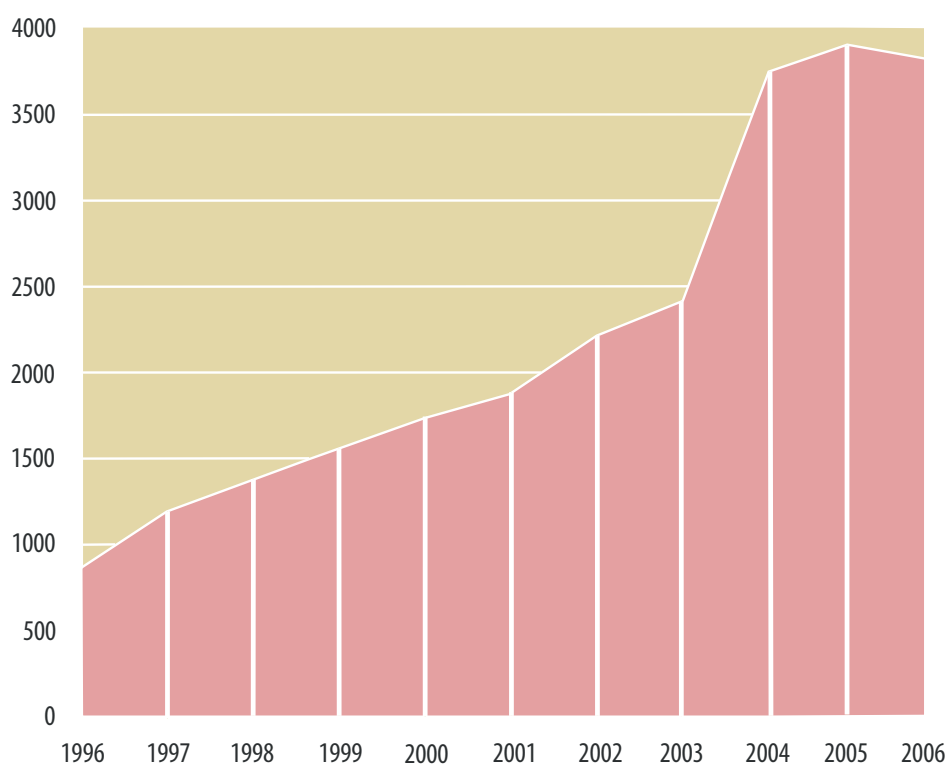

A DANE STATYSTYCZNE

1 SPRAWY ROZPATRYWANE W ROKU 2006

1.1	OGÓLNA LICZBA SPRAW W ROKU 2006	4 422¹
	— Dochodzenia niezamknięte z dniem 31.12.2005 r.	315 ²
	— Skargi oczekujące na decyzję o dopuszczalności z dniem 31.12.2005 r.	270
	— Skargi otrzymane w roku 2006	3 830 ³
	— Dochodzenia z własnej inicjatywy Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich	9

Liczba skarg otrzymanych w latach 1996–2006

¹ W tym 281 skarg dotyczyło tego samego tematu.

² W tym trzy dochodzenia wszczęte przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich z własnej inicjatywy i 312 dochodzeń w sprawie skarg.

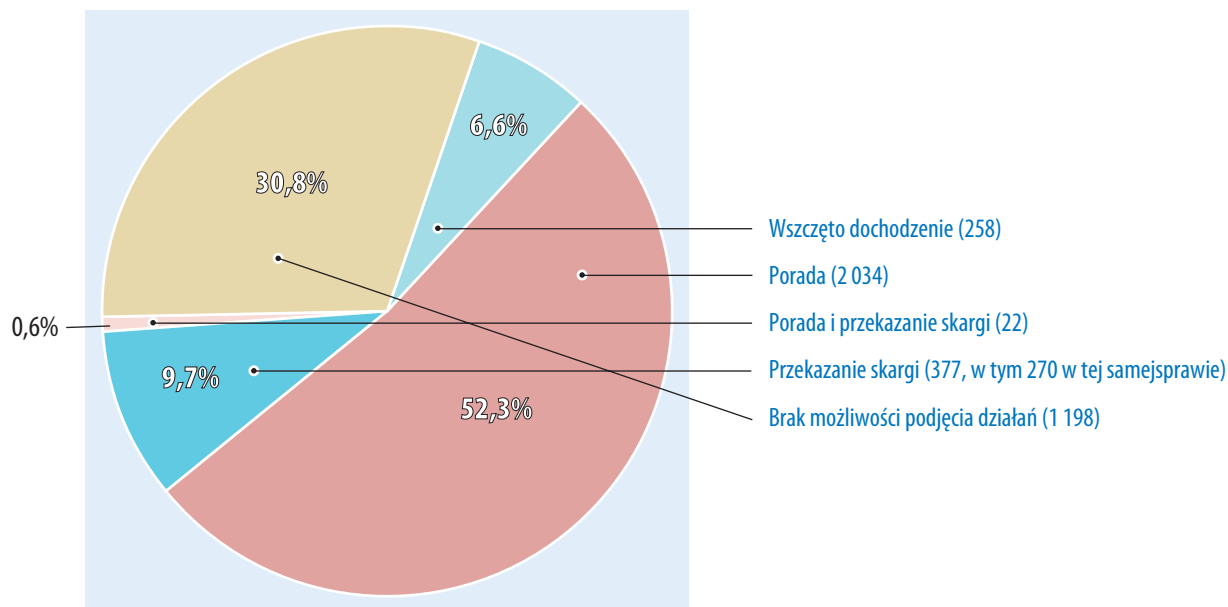
³ W tym 281 dotyczyło tego samego tematu — patrz przypis 1.

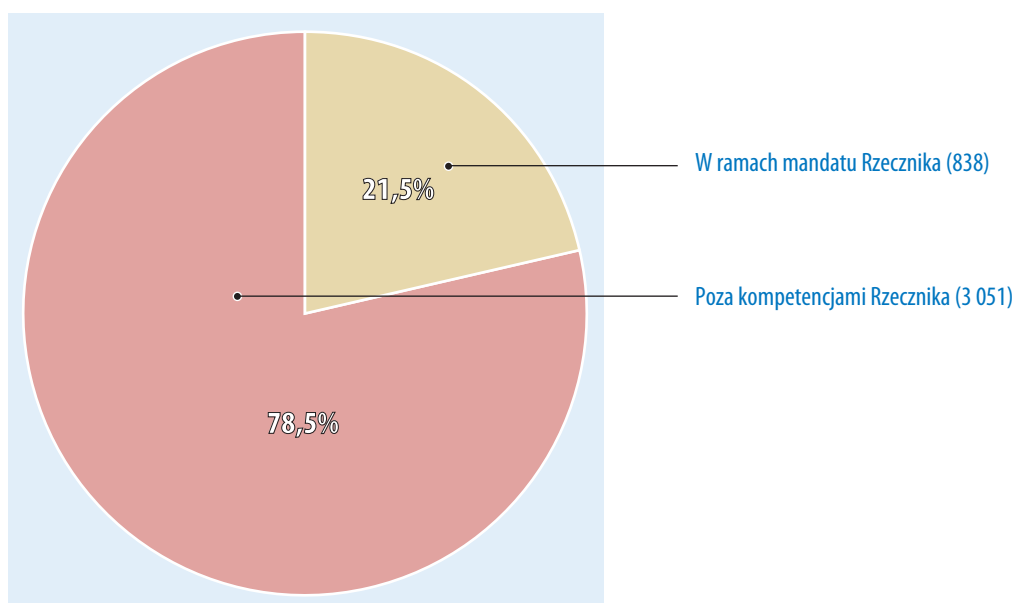
1.2 SPRAWY, W KTÓRYCH ZAKOŃCZONO PROCEDURĘ BADANIA DOPUSZCZALNOŚCI 95%

1.3 ANALIZA SKARG

1.3.1 Według rodzaju działań podjętych przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich na rzecz skarżących

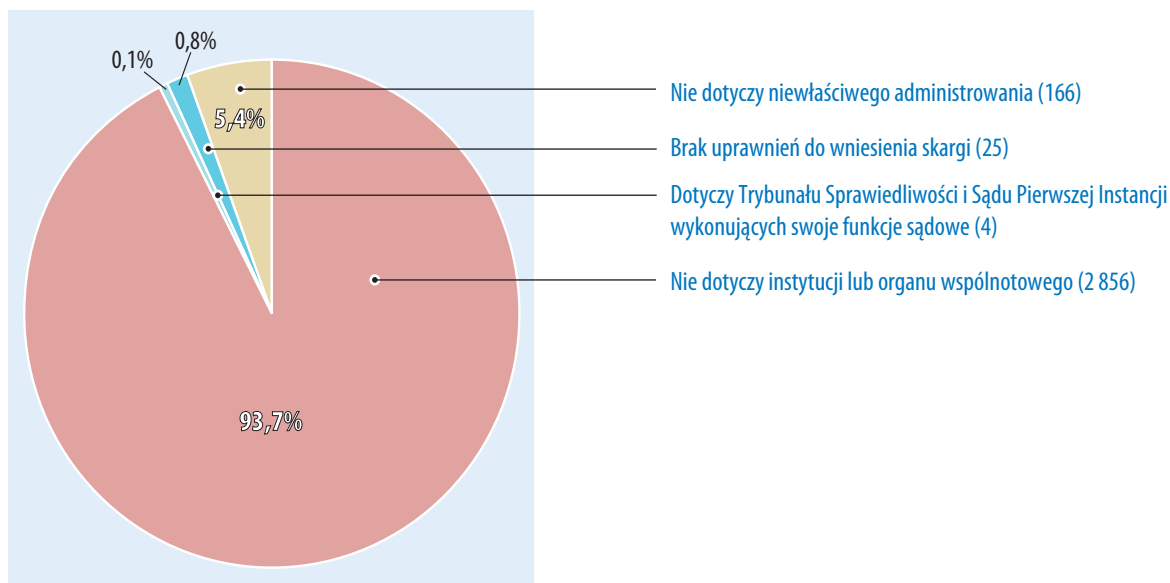
1.3.2 Według obszarów kompetencji Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich

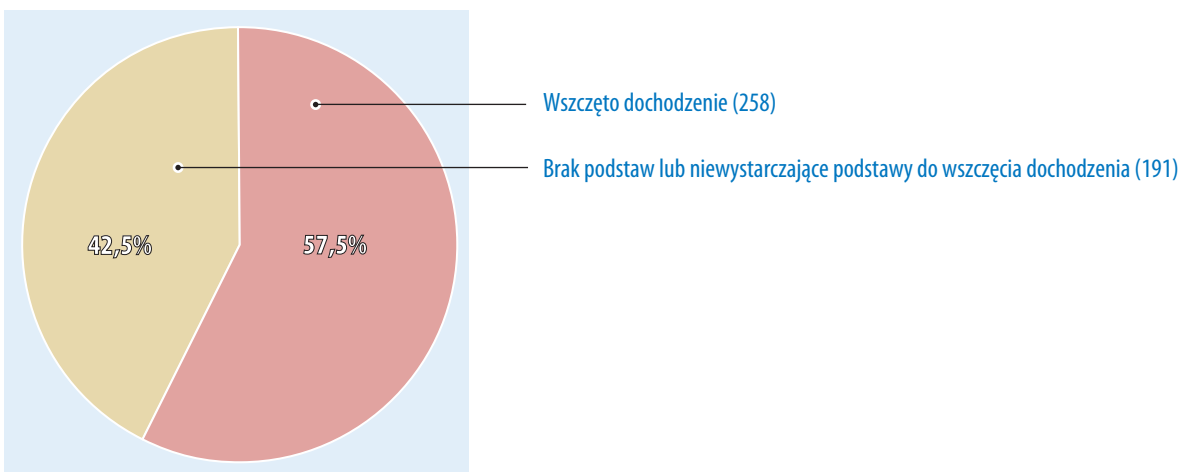

POZA KOMPETENCJAMI RZECZNIKA

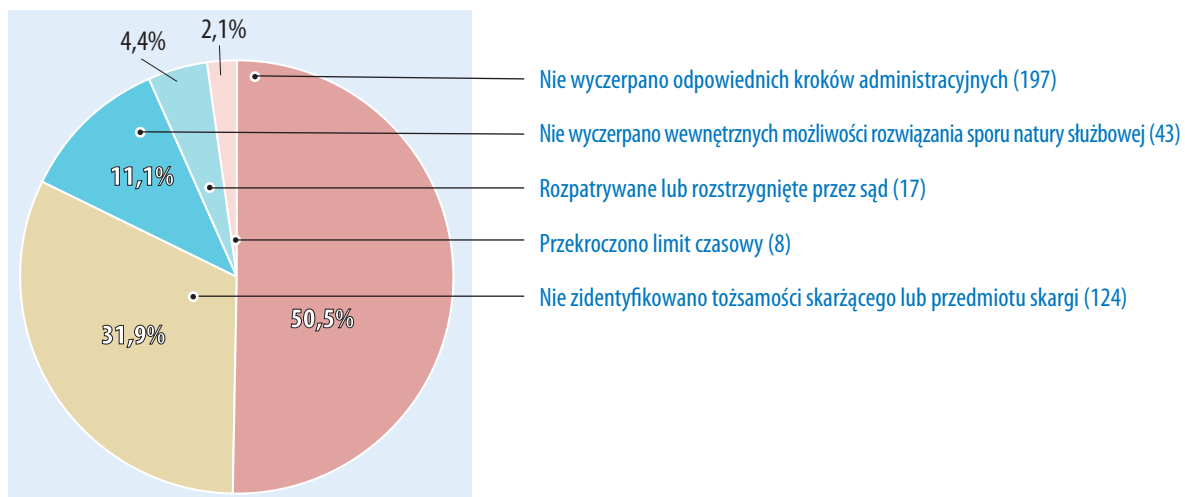

W RAMACH MANDATU RZECZNIKA

Skargi spełniające kryterium dopuszczalności

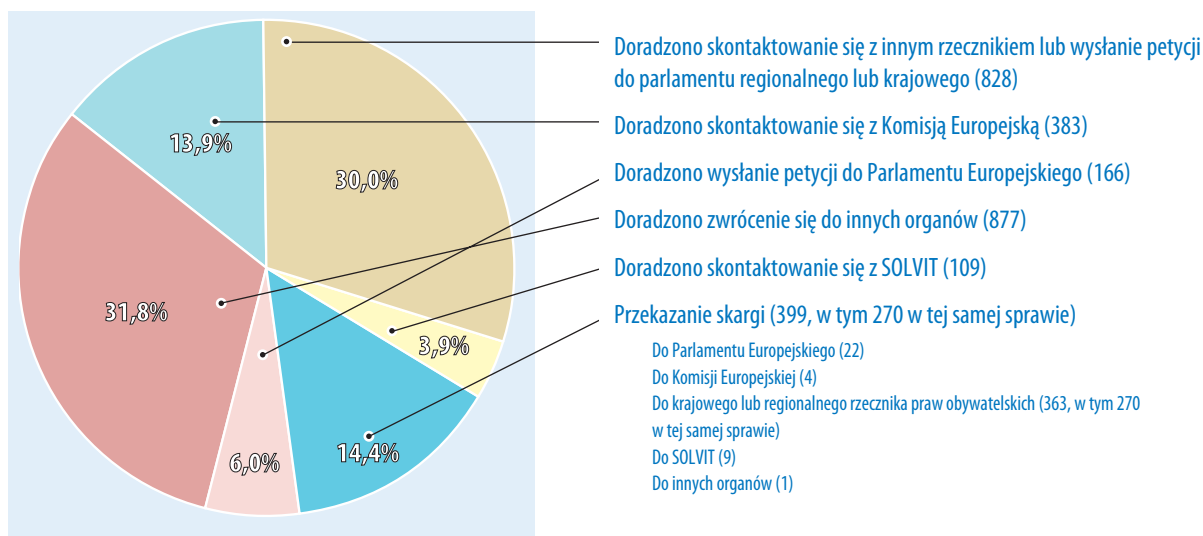
Skargi niespełniające kryterium dopuszczalności

2 PRZEKAZANIE SKARGI I UDZIELENIE PORADY

(W niektórych przypadkach udzielono więcej niż jednej porady)

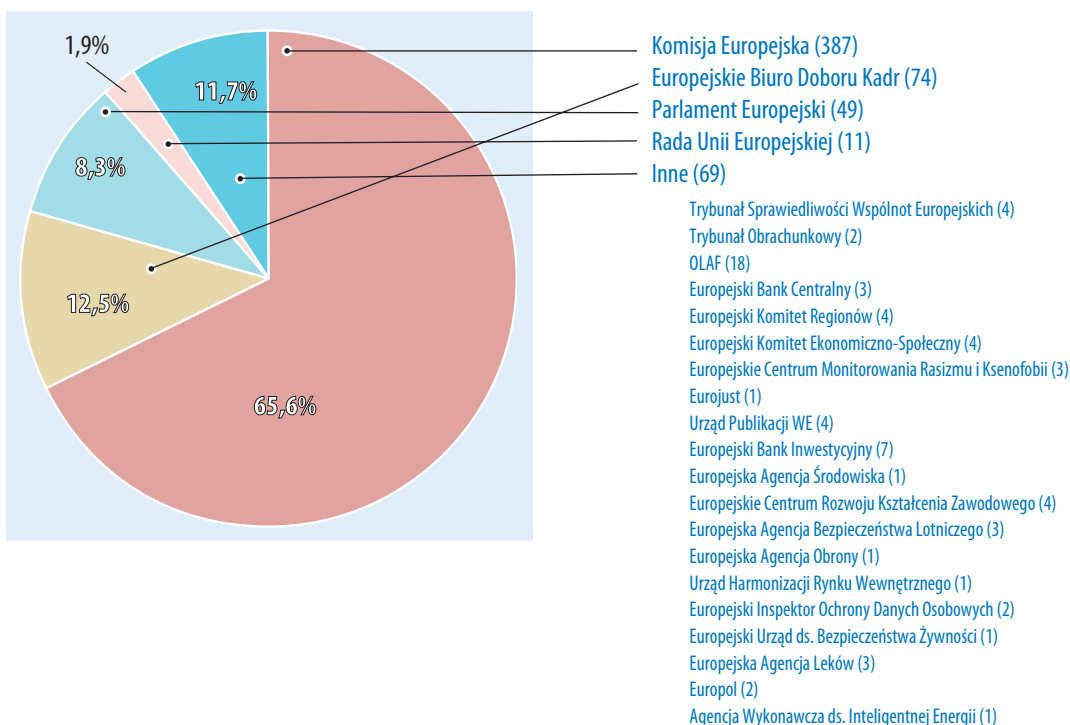

3 DOCHODZENIA PROWADZONE W 2006 R. 582

W 2006 r. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich prowadził 582 dochodzenia. Z tej liczby 267 dochodzeń, w tym dziewięć z własnej inicjatywy, wszczęto w 2006 r., podczas gdy 315 dochodzeń, w tym trzy w własnej inicjatywy, przeniesiono z 2005 r.

3.1 INSTYTUCJE I ORGANY PODLEGAJĄCE DOCHODZENIOM

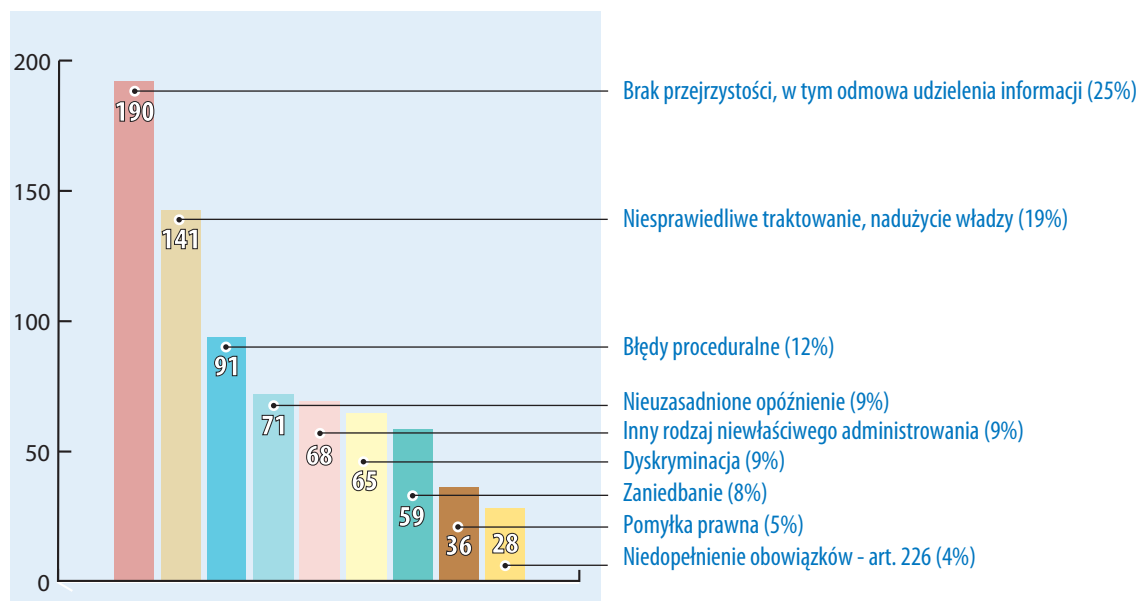
(W niektórych przypadkach jedno dochodzenie dotyczyło dwóch lub więcej instytucji lub organów)

3.2 ZARZUTY DOTYCZĄCE NIEWŁAŚCIWEGO ADMINISTROWANIA

(W niektórych sprawach zarzuty dotyczą dwóch rodzajów niewłaściwego administrowania)

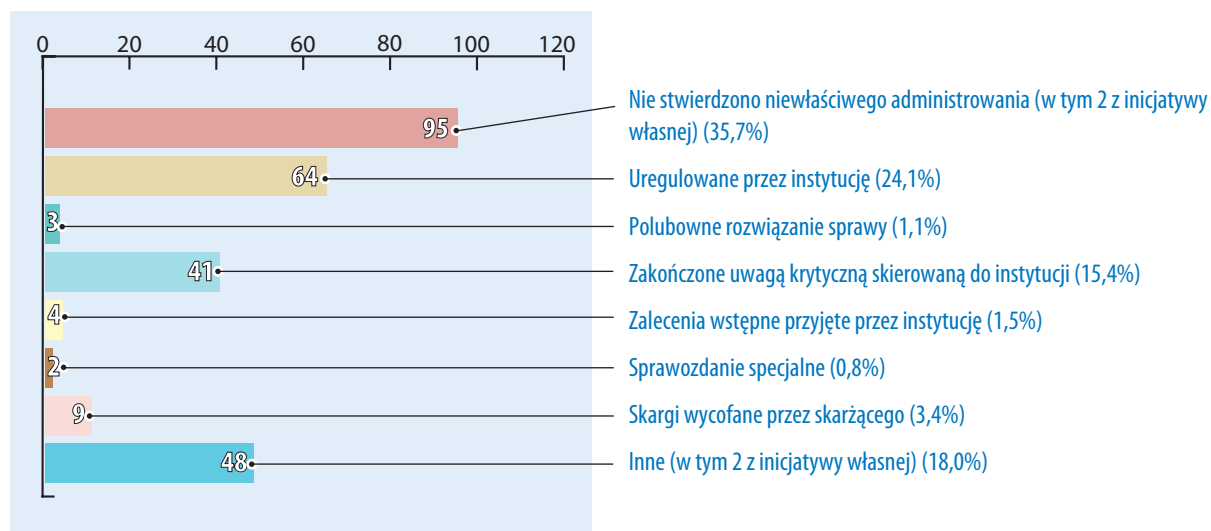

3.3 PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ POLUBOWNYCH, ZALECENIA WSTĘPNE I SPRAWOZDANIA SPECJALNE W 2006 R.

— Propozycje rozwiązań polubownych	28
— Zalecenia wstępne	13
— Sprawozdania specjalne	2

3.4 DOCHODZENIA ZAMKNIĘTE 250⁴

(Dochodzenia zamknięto z jednego lub więcej podanych poniżej powodów)

⁴

W tym trzy dochodzenia z własnej inicjatywy Rzecznika.

4 POCHODZENIE SKARG ZAREJESTROWANYCH W 2006 R.

4.1 KTO WNOSI SKARGI?

Przedsiębiorstwa i stowarzyszenia

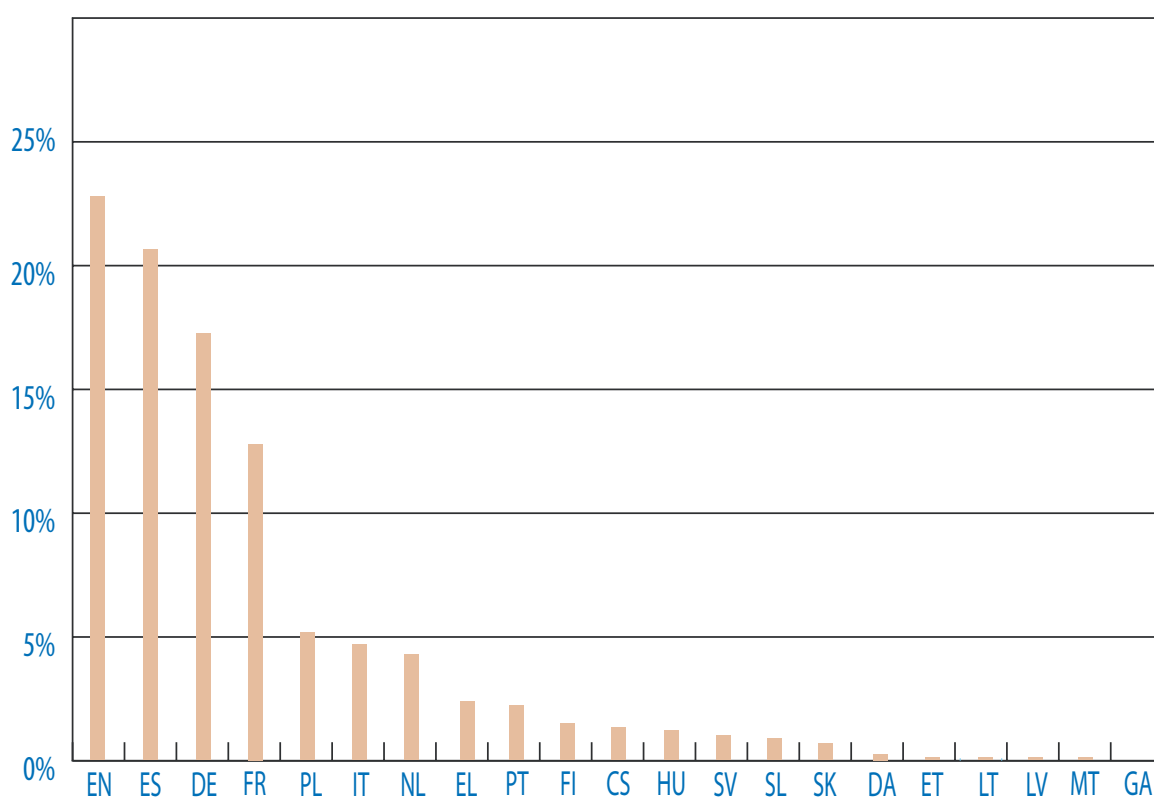
5,5% (211)

Osoby fizyczne

94,5% (3 619)

4.2 PODZIAŁ SKARG WEDŁUG JĘZYKÓW

4.3

ANALIZA GEORGRAFICZNEGO POCHODZENIA SKARG

Kraj	Liczba skarg	% skarg	% ludności UE	Wskaźnik ¹
Luksemburg	54	1,4	0,1	14,2
Malta	33	0,9	0,1	10,0
Cypr	44	1,1	0,2	7,6
Belgia	241	6,3	2,3	2,8
Słowenia	44	1,1	0,4	2,7
Hiszpania	781	20,4	9,4	2,2
Finlandia	74	1,9	1,1	1,7
Irlandia	47	1,2	0,9	1,4
Austria	81	2,1	1,8	1,2
Grecja	105	2,7	2,4	1,1
Portugalia	96	2,5	2,3	1,1
Węgry	72	1,9	2,2	0,9
Słowacja	37	1,0	1,2	0,8
Czechy	67	1,7	2,2	0,8
Niemcy	537	14,0	17,8	0,8
Holandia	106	2,8	3,5	0,8
Polska	228	6,0	8,2	0,7
Szwecja	53	1,4	1,9	0,7
Estonia	7	0,2	0,3	0,7
Francja	335	8,7	13,6	0,6
Łotwa	12	0,3	0,5	0,6
Dania	20	0,5	1,2	0,4
Włochy	207	5,4	12,7	0,4
Wielka Brytania	147	3,8	13,0	0,3
Litwa	9	0,2	0,7	0,3
Inne	291	7,6		
Brak informacji	102	2,7		

¹ Wskaźnik obliczono, dzieląc procent skarg przez procent ludności. Wynik powyżej 1 świadczy o tym, że z danego kraju napływa do Rzecznika więcej skarg, niż należało oczekiwać, biorąc pod uwagę liczbę ludności. Wszystkie wartości procentowe w tabeli zaokrąglono do jednego miejsca po przecinku.

B BUDŻET RZECZNIKA

Niezależny budżet

Od 1 stycznia 2000 r.⁵ budżet Rzecznika stanowi oddzielną część ogólnego budżetu Unii Europejskiej (sekcja VIII-A).

Struktura budżetu

Rzecznik przedstawił budżet na 2006 r. zgodnie z nową strukturą budżetową (nomenklaturą). Nowa struktura ma na celu zwiększenie przejrzystości i ułatwienie organowi budżetowemu większej kontroli dzięki lepszemu nadzorowi nad wydatkami o podobnym charakterze, które w dotychczasowej strukturze były rozmieszczone w różnych tytułach i rozdziałach.

Budżet Rzecznika na 2006 rok został podzielony na trzy tytuły. Tytuł 1 obejmuje płace, dodatki oraz inne koszty związane z personelem. Tytuł 2 dotyczy budynków, mebli, wyposażenia i innych wydatków operacyjnych. Tytuł 3 obejmuje wydatki związane z wykonywaniem przez instytucję jej ogólnych zadań.

Współpraca z Parlamentem Europejskim

Aby uniknąć niepotrzebnego dublowania personelu administracyjnego i technicznego Rzecznik, wykonując swoje zadania, korzysta z usług technicznych Parlamentu Europejskiego lub z jego pośrednictwa. Dziedziny, w których Rzecznik w mniejszym lub większym stopniu korzysta z usług Parlamentu, to:

- tłumaczenia ustne i pisemne oraz druk publikacji;
- wynajmowanie powierzchni biurowych;
- informatyka, telekomunikacja i obsługa korespondencji.

Współpraca między Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich a Parlamentem Europejskim pozwoliła na znaczne oszczędności w budżecie Wspólnoty.

Współpraca między Parlamentem a Rzecznikiem została zapoczątkowana po zawarciu porozumienia ramowego z 22 września 1995 r. Dodatkowe porozumienia o współpracy administracyjnej oraz współpracy finansowej i budżetowej podpisano 12 października 1995 r.

Porozumienia o współpracy zmieniono w 2005 r. w celu dostosowania ich do nowych warunków, które ukształtowały się w pierwszym dziesięcioleciu istnienia instytucji Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Nowe porozumienie zostało podpisane w dniu 15 marca 2006 r. przez posła i przewodniczącego Parlamentu Europejskiego Josepa BORRELLA FONTELLESA oraz Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i weszło w życie w kwietniu 2006 r. Jego celem jest kontynuowanie współpracy z Parlamentem we wszystkich dziedzinach, które umożliwiają znaczne oszczędności skali i oszczędności budżetowe. Parlament Europejski będzie zatem nadal świadczył usługi dla Rzecznika w kilku obszarach, w tym w zakresie wynajmu pomieszczeń, informatyki, telekomunikacji, opieki medycznej, szkoleń oraz tłumaczeń pisemnych i ustnych.

Nowe porozumienie pozwoli zachować większą przejrzystość pod względem polityki cenowej. Płatności za usługi będą więc realizowane na podstawie kosztów oszacowanych w sposób rzetelny, przejrzysty i racjonalny, z wyjątkiem wydatków związanych z audytem i księgowością, za które ustalono kwotę ryczałtową. Zmiany te odzwierciedlają także niezależność Rzecznika w zarządzaniu personelem i sprawach finansowych.

⁵

Rozporządzenie Rady (WE, EWWiS, Euratom) nr 2673/1999 z dnia 13 grudnia 1999 r. zmieniające rozporządzenie finansowe z dnia 21 grudnia 1977 r., mające zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich, Dz.U. z 1999 L 326, str. 1.

Budżet na rok 2006

Plan zatrudnienia dla instytucji Rzecznika zakładał 57 etatów w 2006 r., podczas gdy w 2005 r. przewidziano 51 etatów.

Suma środków początkowo przyznanych w budżecie Rzecznika na rok 2006 r. wynosiła 7 682 538 EUR. Tytuł 1, tj. wydatki związane z pracownikami instytucji, przewidywał 5 808 538 EUR. Tytuł 2, obejmujący budynki, wyposażenie i różne wydatki operacyjne, wynosił 1 085 000 EUR. Tytuł 3 dotyczy wydatków związanych z wykonywaniem przez instytucję funkcji specjalnych. Przyznano na nie 789 000 EUR. Przewidziany w budżecie łączny dochód na 2006 r. wynosił 812 271 EUR.

Poniższa tabela zawiera wydatki faktycznie poniesione w 2006 r.

(w euro)

Tytuł 1	5 347 167
Tytuł 2	1 129 253
Tytuł 3	607 819
Razem	7 084 239

Budżet na rok 2007

Budżet na rok 2007, przygotowany w roku 2006, przewiduje 57 etatów (brak nowych stanowisk).

Suma środków przyznanych na 2007 r. wynosi 8 152 800 EUR. Tytuł 1 (wydatki związane z pracownikami instytucji) opiewa na kwotę 6 150 300 EUR. Na tytuł 2 (budynki, wyposażenie i różne wydatki operacyjne) przeznaczono 1 251 500 EUR. Kwota przewidziana na tytuł 3 (wydatki związane z wykonywaniem przez instytucję jej ogólnych zadań) wynosi 751 000 EUR.

Przewidziany budżetem łączny dochód w 2007 r. wynosi 939 980 EUR.

C PERSONEL

Aby zapewnić właściwą obsługę skarg dotyczących niewłaściwego administrowania w 23 językach Traktatu, a także docierać do obywateli i mieszkańców UE w celu informowania ich o prawie do wnoszenia skarg, Rzecznika wspiera wykwalifikowany, wielojęzyczny personel. W tym załączniku przedstawiono pełny wykaz członków personelu zatrudnionego w 2006 r. wraz z nazwami stanowisk i danymi kontaktowymi, a także opis prac wykonywanych przez różne wydziały i działy Biura. Rozdział kończy się krótkim opisem spotkań personelu oraz „czasu refleksji” dla pracowników.

EUROPEJSKI RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich

P. Nikiforos DIAMANDOUROS urodził się 25 czerwca 1942 r. w Atenach, w Grecji. Został wybrany na Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w dniu 15 stycznia 2003 r. Stanowisko objął 1 kwietnia 2003 r., a 11 stycznia 2005 r. został powtórnie wybrany na pięcioletnią kadencję.

W latach 1998–2003 był pierwszym krajowym rzecznikiem praw obywatelskich Grecji. Od 1993 r. jest również profesorem politologii porównawczej na Wydziale Nauk Politycznych i Administracji Państwowej na Uniwersytecie Ateńskim (obecnie urlopowany). W latach 1995–1998 pełnił funkcję dyrektora i przewodniczącego Greckiego Narodowego Centrum Badań Społecznych (EKKE).

Otrzymał stopień licencjata w dziedzinie nauk politycznych Uniwersytetu Indiana (1963) oraz tytuł magistra nauk humanistycznych (Master of Arts) (1965), tytuł magistra filozofii (Master of Philosophy) (1969) i stopień doktora (1972) w tej samej dziedzinie na Uniwersytecie Columbia. Przed podjęciem pracy na Uniwersytecie Ateńskim w 1988 r. wykładał i prowadził badania na Uniwersytecie Stanowym w Nowym Jorku i Uniwersytecie Columbia (1973–1978). W latach 1980–1983 był dyrektorem ds. rozwoju w Athens College w Atenach. W latach 1983–1988 był dyrektorem programowym dla Europy Zachodniej oraz Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej w Social Science Research Council (Radzie ds. Badań Socjologicznych) w Nowym Jorku. W latach 1988–1991 pełnił funkcję dyrektora Greckiego Instytutu Studiów Międzynarodowych i Strategicznych w Atenach — organizacji zajmującej się badaniami politycznymi, założonej dzięki dofinansowaniu fundacji Forda i MacArthura. W 1997 r. gościnnie wykładał nauki polityczne w Ośrodku Zaawansowanych Studiów Socjologicznych im. Juana Marcha w Madrycie.

Piastował stanowisko prezesa Greckiego Stowarzyszenia Nauk Politycznych (1992–1998) i Stowarzyszenia Greckich Studiów Nowożytnych w Stanach Zjednoczonych (1985–1988). W latach 1999–2003 był członkiem greckiej Narodowej Komisji Praw Człowieka, a w latach 2000–2003 — członkiem Krajowej Rady ds. Reformy Administracyjnej. W latach 1988–1995 był współprzewodniczącym Podkomisji ds. Europy Południowej w Radzie ds. Badań Socjologicznych w Nowym Jorku, której działalność dotowana jest przez Fundację Volkswagena. Jest również współredaktorem serii nt. Nowej Europy Południowej i zdobywcą grantów badawczych Fulbrighta oraz National Endowment for the Humanities (Narodowej Fundacji Nauk Humanistycznych).

Ponadto jest autorem licznych prac o polityce i historii Grecji, Europy Południowej i Południowo-Wschodniej, a zwłaszcza o demokratyzacji i budowaniu państwa oraz narodu, jak również o związkach kultury i polityki.

SEKRETARIAT EUROPEJSKIEGO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

Sekretariat Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich odpowiada za prowadzenie osobistego biura Rzecznika. Zarządza harmonogramem zajęć Rzecznika, koordynuje jego korespondencję przychodzącą i wychodzącą, informuje o stosunkach z innymi instytucjami i organami UE, zajmuje się protokolarnymi aspektami pracy instytucji i wykonuje ogólne prace sekretarskie dla Rzecznika.

Alexandra ANDROULAKAKIS
Sekretarz Rzecznika (do 30.6.2006 r.)
Tel. +33 3 88 17 25 28

Kelly KOUNDOURI
Sekretarz Rzecznika (od 1.7.2006 r.)
Tel. +33 3 88 17 25 28

Nicholas CATEPHORES
Asystent Rzecznika
Tel. +33 3 88 17 23 83

SEKRETARZ GENERALNY

Ian HARDEN
Sekretarz Generalny (od 1.8.2006 r.)
Tel. +33 3 88 17 23 84

Po uzyskaniu nominacji na stanowisko sekretarza generalnego do zakończenia procedury rekrutacji nowego kierownika Wydziału Prawnego, Ian HARDEN nadal pełnił obowiązki kierownika tego Wydziału po 1 sierpnia 2006 r.

Ian HARDEN urodził się 22 marca 1954 r. w Norwich w Anglii. Studiował prawo w Churchill College w Cambridge, uzyskując w 1975 r. stopień licencjata z wyróżnieniem, a w 1976 r. — dyplom LLB. Po ukończeniu nauki rozpoczął pracę na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Sheffield, gdzie był wykładowcą w latach 1976–1990, starszym wykładowcą (*Senior Lecturer*) w latach 1990–1993, starszym wykładowcą (*Reader*) w latach 1993–1995, a od 1995 r. — profesorem prawa publicznego. W 1996 r. rozpoczął pracę w Biurze Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich jako główny doradca prawny, następnie w latach 1997–1999 pełnił funkcję kierownika sekretariatu, zaś od 2000 r. jest szefem Wydziału Prawnego. W dniu 1 sierpnia został mianowany na stanowisko sekretarza generalnego Biura Rzecznika. Jest autorem i współautorem licznych publikacji na temat prawa UE i prawa publicznego, w tym *The Contracting State* (Buckingham: Open University Press, 1992); *Flexible Integration: Towards a more effective and democratic Europe* (London CEPR, 1995) i *European Economic and Monetary Union: The Institutional Framework* (Kluwer Law International, 1997). Jest członkiem *Association française de droit constitutionnel* i *Study of Parliament Group* (Grupy Badań Parlamentarnych) w Wielkiej Brytanii oraz profesorem honorowym Uniwersytetu w Sheffield.

WYDZIAŁ PRAWNY

Wydział Prawny składa się głównie z prawników, którzy analizują skargi otrzymane przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i prowadzą dochodzenia pod nadzorem kierownika Wydziału Prawnego i trzech głównych inspektorów. Kierownik Wydziału Prawnego informuje Rzecznika o strategii prawnej i kierunku, w którym zmierzają działania instytucji, oraz zarządza Wydziałem. Asystent kierownika Wydziału Prawnego zapewnia funkcjonowanie wewnętrznej kontroli jakości i systemów zarządzania informacją oraz koordynuje udział Wydziału w sporządzaniu sprawozdania rocznego.

W 2006 r. Wydział zatrudniał 21 pracowników, w tym kierownika Wydziału, siedmiu głównych doradców prawnych, z których trzech pełniło funkcje głównych inspektorów⁶, jedenastu prawników, prawnika lingwistę, asystenta prawnego i asystenta kierownika Wydziału. W minionym roku Wydział Prawny nadzorował pracę 15 stażystów.

Murielle RICHARDSON
Asystent kierownika Wydziału Prawnego
Tel. +33 3 88 17 23 88

⁶

Trzeci z głównych doradców prawnych, pełniący funkcję głównego inspektora, rozpoczął pracę w Wydziale 1 listopada 2006.

PRAWNICY

Prawnicy rozpatrują skargi składane do Rzecznika w każdym z 23 urzędowych języków Unii Europejskiej. Proponują wszczęcie dochodzenia i prowadzą je, odpowiadają na wnioski obywateli o informacje, pomagają Rzecznikowi w kwestiach prawnych, informują o procedurach prawnych, przebiegu spraw i tradycjach prawnych poszczególnych państw członkowskich, a także reprezentują Rzecznika podczas niektórych wydarzeń publicznych.

Sabina BALAŽIČ*Prawnik*

Tel. +33 3 88 17 35 72

Elodie BELFY*Asystent prawny*

Tel. +32 2 284 39 01

Peter BONNOR*Prawnik*

Tel. +33 3 88 17 25 41

Benita BROMS*Kierownik biura w Brukseli**Główny doradca prawny*

Tel. +32 2 284 25 43

Nelius CAREY*Prawnik lingwista*

Tel. +33 3 88 17 25 63

Ioannis DIMITRAKOPOULOS*Główny doradca prawny**Główny inspektor*

Tel. +33 3 88 17 37 68

Juliano FRANCO*Prawnik*

Tel. +33 3 88 17 21 51

Marjorie FUCHS*Prawnik*

Tel. +33 3 88 17 40 78

Gerhard GRILL*Główny doradca prawny**Główny inspektor*

Tel. +33 3 88 17 24 23

Marta HIRSCH-ZIEMBIŃSKA*Główny doradca prawny*

Tel. +33 3 88 17 27 46

Georgios KATHARIOS*Prawnik*

Tel. +32 2 284 38 49

Daniel KOBLENCZ*Prawnik*

Tel. +32 2 284 38 31

José MARTÍNEZ ARAGÓN*Główny doradca prawny*

Tel. +33 3 88 17 24 01

Beatriz MENÉNDEZ ALLER*Prawnik*

Tel. +33 3 88 17 67 63

Tina NILSSON*Prawnik*

Tel. +32 2 284 14 17

Fergal Ó REGAN*Główny doradca prawny**Główny inspektor**(od 1.11.2006 r.)*

Tel. +33 3 88 17 67 84

Ida PALUMBO*Prawnik*

Tel. +33 3 88 17 23 85

Wiebke PANKAUKE*Prawnik*

Tel. +33 3 88 17 24 02

Branislav URBANIČ*Prawnik*

Tel. +33 3 88 17 27 14

Olivier VERHEECKE*Główny doradca prawny*

Tel. +32 2 284 20 03

STAŻYŚCI

Marta ARIAS DIAZ

Stażysta (od 1.9.2006 r.)
Tel. +33 3 88 17 29 77

Kadri BRÜGEL

Stażysta (do 28.2.2006 r.)

Anne EISENGRÄBER

Stażysta (do 31.7.2006 r.)

Ramin FARINPOUR

Stażysta (od 18.9.2006 r.)
Tel. +33 3 88 16 40 18

Farah JERAJ

Stażysta (od 1.9.2006 r.)
Tel. +33 3 88 17 24 12

Giedre KAZLAUSKAITE

Stażysta (do 31.7.2006 r.)

Beata KULPACZYŃSKA

Stażysta (od 1.9.2006 r.)
Tel. +33 3 88 17 23 28

Riccardo MONACO

Stażysta (od 16.1.2006 r. do 31.12.2006 r.)

Teresa PLANA CASADO

Stażysta (od 1.2.2006 r. do 31.7.2006 r.)

Zvi RAMAN

Stażysta (od 1.9.2006 r.)
Tel. +32 2 284 21 80

Brigita SABALIAUSKAITE

Stażysta (od 1.9.2006 r.)
Tel. +32 2 283 23 27

Izabela SZOSTAK-SMITH

Stażysta (do 31.7.2006 r.)

Axel SCHNEIDER

Stażysta (od 1.4.2006 r.)

Tel. +33 3 88 16.40.72

Alexis VAN MAERCKE

Stażysta (do 31.7.2006 r.)

Katherine WORTHINGTON

Stażysta (do 31.7.2006 r.)

WYDZIAŁ FINANSOWO-ADMINISTRACYJNY

Wydział Finansowo-Administracyjny odpowiada za całą pracę biura Rzecznika, która nie jest bezpośrednio związana z rozpatrywaniem skarg i prowadzeniem dochodzeń. Składa się z czterech działów — administracyjnego, finansowego, ds. skarg oraz komunikacji. Kierownik Wydziału Finansowo-Administracyjnego koordynuje całość prac Wydziału. Jego obowiązki obejmują ogólną organizację i prowadzenie biura, politykę kadrową, propozycje i realizację strategii budżetowo-finansowej instytucji oraz reprezentację Rzecznika na forach międzyinstytucjonalnych. W 2006 r. Wydział zatrudniał ogółem 35 pracowników, w tym 9 osób w Dziale ds. Skarg, ściśle współpracujących z pracownikami Wydziału Prawnego.

João SANT'ANNA

Kierownik Wydziału Finansowo-Administracyjnego
Tel. +33 3 88 17 53 46

João SANT'ANNA urodził się 3 maja 1957 r. w Setúbal w Portugalii. W latach 1975–1980 studiował prawo na Uniwersytecie w Lizbonie, a w roku 1981 wstąpił do lizbońskiej palestry. W latach 1980–1982 był prawnikiem w dziale prawno-administracyjnym portugalskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych dla regionu Lizbony. W latach 1982–1984 dalej studiował prawo w dziedzinie prawa własności intelektualnej na Uniwersytecie Ludwika Maksymiliana i w Instytucie Maksa-Plancka w Monachium. Po powrocie do Portugalii w 1984 r. został mianowany kierownikiem działu prawno-administracyjnego portugalskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych dla regionu Lizbony. W 1986 r. został urzędnikiem służby cywilnej Parlamentu Europejskiego i pracował w Dyrekcjach Generalnych ds. Informacji i Stosunków Publicznych, Badań Naukowych, Personelu i Finansów, a w końcu w Wydziale Prawnym Parlamentu Europejskiego. W 2000 r. został kierownikiem Wydziału Finansowo-Administracyjnego w biurze Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

DZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Zakres zadań Działu Administracyjnego jest szeroki. Obejmuje on sprawy związane z rekrutacją i zarządzaniem personelem, korespondencją przychodzącą i wychodzącą, centralą telefoniczną, infrastrukturą biurową, koordynacją tłumaczeń dokumentów, organizacją i zarządzaniem podręczną biblioteką prawniczą oraz dokumentacją i archiwami instytucji. Dział Administracyjny odpowiada również za technologię informatyczną stosowaną w instytucji i za obsługę informatyczną biura, którą zajmuje się w ścisłej współpracy z Parlamentem Europejskim.

Alessandro DEL BON*Kierownik działu*

Tel. +33 3 88 17 23 82

Christophe BAUER*Pracownik administracyjny, kierowca*

Tel. +33 3 88 17 67 80

Rachel DOELL*Sekretarz*

Tel. +33 3 88 17 23 98

Massimo EZZY*Specjalista ds. informatyki*

Tel. + 33 3 88 17 28 67

Cindy GIANNAKIS*Pracownik administracyjny*

Tel. +32 2 284 63 93

Isgouhi KRIKORIAN*Sekretarz*

Tel. +33 3 88 17 25 40

Gaël LAMBERT*Specjalista ds. informatyki*

Tel. +33 3 88 17 23 99

Juan Manuel MALLEA*Sekretarz*

Tel. +33 3 88 17 23 01

Stéphanie MARAJ*Sekretarz*

Tel. +33 3 88 17 23 13

Charles MEBS*Sekretarz*

Tel. +33 3 88 17 70 93

Ana MORAIS GASPAR*Sekretarz (od 1.6.2006 r.)*

Tel. +33 3 88 16 40 96

Emese WALTZ*Sekretarz (od 1.6.2006 r.)*

Tel. + 33 3 88 16 40 95

Félicia VOLTZENLOGEL*Sekretarz*

Tel. +33 3 88 17 23 94

DZIAŁ FINANSOWY

Dział Finansowy zapewnia, aby Biuro Rzecznika działało zgodnie z obowiązującymi przepisami finansowymi gwarantującymi oszczędne, efektywne i właściwe użytkowanie środków budżetowych. Obowiązki te wiążą się z faktem, że Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich ma niezależny budżet. Budżet przygotowują i realizują czterej specjaliści ds. finansów pod nadzorem oddelegowanego intendenta.

Loïc JULIEN*Kierownik działu*

Tel. +33 3 88 17 67 79

Jean-Pierre FEROU MONT*Specjalista ds. finansów*

Tel. +32 2 284 38 97

Giovanna FRAGAPANE*Specjalista ds. finansów*

Tel. +33 3 88 17 29 62

Véronique VANDAELE*Specjalista ds. finansów*

Tel. +32 2 284 23 00

Christophe WALRAVENS*Specjalista ds. finansów*

Tel. +33 3 88 17 24 03

DZIAŁ DS. SKARG

Dział ds. Skarg odpowiada za rejestrację, dystrybucję i monitorowanie skarg złożonych do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Wydział zapewnia rejestrację wszystkich skarg w bazie danych, potwierdzanie i przekazywanie ich do Wydziału Prawnego. Odpowiada za zarządzanie przychodzącą i wychodzącą korespondencją związaną ze skargami, zapewnia aktualizację informacji dotyczących skarg w bazie danych przez cały czas trwania procedury, monitoruje przestrzeganie terminów, sporządza statystyki dotyczące skarg i ewidencjonuje dokumenty związane ze skargami.

Isabelle FOUCAUD

Kierownik działu

Tel. +33 3 88 17 23 91

Séverine BEYER

Sekretarz

Tel. +33 3 88 17 23 93

Bruno BISMARQUE-ALCÂNTARA

Sekretarz

Tel. +33 3 88 17 20 91

Evelyne BOUTTEFROY

Sekretarz

Tel. +33 3 88 17 24 13

Elaine DRAGO

Sekretarz

Tel. +33 3 88 17 33 31

Isabelle LECESTRE

Sekretarz

Tel. +33 3 88 17 24 29

Oualiba MAKHLOUFIA

Sekretarz (od 1.4.2006 r.)

Tel. +33 3 88 16 40 71

Véronique SCHOOR

Sekretarz (od 1.11.2006 r.)

Tel. +33 3 88 17 24 29

Caroline ZINCK

Sekretarz

Tel. +33 3 88 17 40 51

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich i jego personel.

DZIAŁ KOMUNIKACJI

Do obowiązków Działu Komunikacji należy pomoc Rzecznikowi w docieraniu do obywateli i informowaniu ich o prawach przysługujących im na mocy prawa wspólnotowego. Wykonując te zadania, Dział pełni kluczową rolę we wzmacnianiu kontaktów i zaufania między obywatelami a Europą i jej instytucjami.

Dział odpowiada za utrzymywanie i wspieranie kontaktów z mediami, przygotowywanie i druk publikacji Rzecznika, utrzymanie stron internetowych Rzecznika, organizację informacyjnych wizyt i wydarzeń z udziałem Rzecznika oraz koordynację stosunków z Europejską Siecią Rzeczników.

Rosita AGNEW*Kierownik działu*

Tel. +32 2 284 25 42

Ben HAGARD*Kierownik działu*

Tel. +33 3 88 17 24 24

Marc AMIR-TAHMASSEB*Administrator strony internetowej*

Tel. +33 3 88 17 44 10

Dace PICOT-STIEBRINA*Specjalista ds. komunikacji*

Tel. +33 3 88 17 40 80

Gundi GADESMANN*Rzecznik prasowy*

Tel. +32 2 284 26 09

Gabrielle SHERIDAN*Sekretarz*

Tel. +33 3 88 17 24 08

Annika ÖSTERBERG*Specjalista ds. publikacji*

Tel. +33 3 88 17 49 36

SPOTKANIA PERSONELU

Aby zagwarantować jak najskuteczniejszą i najefektywniejszą realizację procedur w Biurze oraz sprawny przepływ informacji pomiędzy pracownikami, a także wspierać możliwości ich rozwoju zawodowego, Rzecznik regularnie zwołuje spotkania personelu. Zazwyczaj w programie tych spotkań znajduje się przegląd bieżących i przyszłych działań, dokonywany przez Rzecznika

Profesor Spiros Simitis, profesor prawa pracy i prawa cywilnego oraz nauk informatycznych i prawa na Uniwersytecie im. Johanna Wolfganga Goethego we Frankfurcie i przewodniczący Niemieckiej Komisji Etyki, zwraca się do pracowników urzędu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Strasburg, Francja, 3 lutego 2006 r.

Margot Wallström, wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej ds. stosunków instytucjonalnych i strategii komunikacyjnej społecznej, prowadzi prezentację dla pracowników urzędu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Strasburg, Francja, 13 grudnia 2006 r.

jak również prezentacja zmian administracyjnych, prawnych i politycznych, mających wpływ na instytucję. Zgodnie ze strategią Rzecznika w zakresie rozwoju zawodowego personelu na spotkania często zapraszani są zewnątrzni prelegenci. W 2006 r. wystąpienie wygłosił Spiros SIMITIS, profesor prawa pracy, prawa cywilnego i prawa informatycznego na Uniwersytecie im. Johanna Wolfganga Goethego we Frankfurcie nad Menem w Niemczech i przewodniczący niemieckiej Komisji Etyki, który mówił na temat „Ochrona danych – braki i ograniczenia wspólnego podejścia UE”. Drugim prelegentem była wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej ds. stosunków międzyinstytucjonalnych i komunikacji Margot WALLSTRÖM, a jej wykład dotyczył działań podejmowanych przez Komisję w celu poprawy stosunków z obywatelami.

„CZAS REFLEKSJI”

Mając na celu budowanie i wzmacnianie zrozumienia wartości i misji instytucji oraz pomoc w ich skutecznej realizacji, Rzecznik zorganizował w październiku „czas refleksji” dla personelu. Było to pierwsze tego rodzaju wydarzenie w krótkiej historii urzędu Rzecznika. Polega ono na ćwiczeniach w zakresie autorefleksji z udziałem całego personelu instytucji. Nikiforos DIAMANDOUROS często i skutecznie stosował takie ćwiczenia w czasie, kiedy pełnił funkcję krajowego Rzecznika Praw Obywatelskich Grecji jako założyciel tej instytucji.

Podczas przygotowań do tego spotkania poproszono pracowników o wyrażenie opinii na temat ogólnego funkcjonowania urzędu oraz szerszego wpływu dotychczasowej pracy Rzecznika. W tym celu przeprowadzono ćwiczenie z zakresu samooceny. Pracownicy mieli wypełnić kwestionariusz, w którym oceniali różne aspekty procedur pracy Rzecznika oraz metody stosowane w różnych sektorach działalności instytucji, a także osiągnięcia Rzecznika na rzecz ogółu obywateli. Dodatkowym celem tego ważnego przedsięwzięcia było zapewnienie lepszego zarządzania ryzykiem w instytucji zgodnie z wymogami unijnych norm kontroli wewnętrznej.

Pracownicy urzędu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich podczas spotkania refleksyjnego dla personelu, 11–13 października 2006 r.

Przed spotkaniem wszystkim pracownikom rozdano wyniki ankiety oraz materiały źródłowe. Posłużyły one jako podstawa do dyskusji, które dotyczyły głównie i) znaczenia pojęcia dobrej administracji zarówno z punktu widzenia koncepcji, jak i procedur, ii) sposobów docierania do ogółu obywateli i kierowania się do konkretnych, bardziej wyspecjalizowanych odbiorców, którzy mogliby wpłynąć na wzrost liczby składanych skarg wchodzących w zakres kompetencji Rzecznika oraz iii) metod dalszego rozwijania i propagowania kultury obsługi w biurze Rzecznika.

Każdego pracownika zachęcano do czynnego uczestnictwa w dyskusjach, czy to plenarnych czy w grupach roboczych, oraz do wyrażania opinii na omawiane tematy. Po zakończeniu spotkania uczestnicy wyrazili zgodne przekonanie, że takie ćwiczenia są owocnym i wartościowym doświadczeniem, które warto powtórzyć.

Pracownicy urzędu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich tuż przed biegiem na dystansie 10 km. Strasburg, 14 maja 2006 r.

D INDEKS DECYZJI

1 WEDŁUG NUMERU SPRAWY

2003

0495/2003/ELB	76
0617/2003/IP	77
1537/2003/ELB	78
1764/2003/ELB	79

2004

0642/2004/GG	92
0674/2004/PB	88
0956/2004/PB	93
1217/2004/OV	63
2227/2004/MF	80
2312/2004/MHZ	97
2437/2004/GG	81
2467/2004/PB	72
2944/2004/ID	58
3133/2004/JMA	58
3369/2004/JMA	95
3399/2004/OV	89
3403/2004/GG	82
3436/2004/ELB	67
3501/2004/PB	66

2005

0032/2005/ELB	90
0106/2005/TN	68
0191/2005/BB	59
0289/2005/GG	99
0552/2005/SAB	60
0582/2005/PB	83
0760/2005/GG	84
1037/2005/GG	84
1252/2005/GG	60
1315/2005/BB	57

1429/2005/JF	91
1463/2005/TN	86
1482/2005/MHZ	64
1487/2005/GG	98
1729/2005/JF	74
1776/2005/GG	73
1841/2005/BM	69
1919/2005/GG	75
2172/2005/MHZ	94
2523/2005/TN	62
2601/2005/ID	61
2616/2005/SAB	64
2787/2005/OV	96
3172/2005/WP	69
3389/2005/WP	65
Q3/2005/IP	102

2006

0163/2006/MHZ	87
0242/2006/BM	96
0472/2006/DK	65
0786/2006/JF	91
0800/2006/WP	71
0817/2006/TN	76
0866/2006/SAB	87
1363/2006/MF	68
3297/2006/BU	70
3684/2006/BU	70
OI/1/2006/TN	100
OI/2/2006/JMA	100
OI/3/2006/BB	101
Q1/2006/GK	101

2

WEDŁUG PRZEDMIOTU

Rolnictwo (WPR)

Q1/2006/GK	101
------------------	-----

Prawa obywateli

2467/2004/PB.....	72
3133/2004/JMA	58
3369/2004/JMA	95
1037/2005/GG	84
1487/2005/GG	98
1776/2005/GG	73
1841/2005/BM	69
1919/2005/GG	75
2601/2005/ID	61
0242/2006/BM	96
0817/2006/TN.....	76
3297/2006/BU	70
3684/2006/BU	70

Umowy

2437/2004/GG	81
0191/2005/BB.....	59
0552/2005/SAB.....	60
1252/2005/GG	60
1315/2005/BB.....	57
2523/2005/TN.....	62
0786/2006/JF	91
0866/2006/SAB.....	87
OI/1/2006/TN	100

Współpraca na rzecz rozwoju

1764/2003/ELB	79
---------------------	----

Edukacja, szkolenia zawodowe i młodzież

3172/2005/WP	69
--------------------	----

Środowisko naturalne

1463/2005/TN.....	86
OI/2/2006/JMA	100

Swobodny przepływ osób i usług

0956/2004/PB.....	93
0289/2005/GG	99
Q3/2005/IP	102

Instytucje

3403/2004/GG	82
--------------------	----

3436/2004/ELB	67
2172/2005/MHZ.....	94
2601/2005/ID	61

Różne

0800/2006/WP	71
--------------------	----

Publiczny dostęp

0617/2003/IP	77
3501/2004/PB.....	66
0582/2005/PB.....	83
2787/2005/OV	96
1363/2006/MF	68

Polityka społeczna

2944/2004/ID	58
--------------------	----

*Sprawy personalne**– Rekrutacja*

0674/2004/PB.....	88
2312/2004/MHZ.....	97
3399/2004/OV	89
0032/2005/ELB	90
1482/2005/MHZ.....	64
2616/2005/SAB.....	64
3389/2005/WP	65
0472/2006/DK	65
OI/3/2006/BB.....	101

– Inne kwestie

0495/2003/ELB	76
1537/2003/ELB	78
1217/2004/OV	63
2227/2004/MF	80
0106/2005/TN.....	68
0760/2005/GG	84
1429/2005/JF	91
1729/2005/JF	74
0163/2006/MHZ.....	87

Pomoc państwa

0642/2004/GG	92
--------------------	----

3

WEDŁUG RODZAJU ZARZUTÓW DOTYCZĄCYCH NIEWŁAŚCIWEGO
ADMINISTROWANIA*Nadużycie władzy*

1315/2005/BB.....57

1363/2006/MF 68

Zwłoka

1217/2004/OV 63

2944/2004/ID 58

0289/2005/GG 99

3172/2005/WP 69

0242/2006/BM 96

Pomyłka prawna

0617/2003/IP 77

2312/2004/MHZ.....97

2467/2004/PB.....72

0191/2005/BB.....59

0582/2005/PB.....83

1315/2005/BB.....57

2601/2005/ID 61

2787/2005/OV 96

OI/2/2006/JMA 100

Dyskryminacja

3399/2004/OV 89

0760/2005/GG 84

1482/2005/MHZ.....64

1487/2005/GG 98

OI/3/2006/BB.....101

Zaniechanie

0642/2004/GG 92

3403/2004/GG 82

1841/2005/BM 69

0786/2006/JF 91

3297/2006/BU 70

3684/2006/BU 70

Błąd w procedurze art. 266

0956/2004/PB.....93

2467/2004/PB.....72

2944/2004/ID 58

3133/2004/JMA 58

3369/2004/JMA 95

1037/2005/GG 84

Błędy regulaminowe

1315/2005/BB.....57

1429/2005/JF 92

0800/2006/WP 71

Brak lub odmowa udzielenia informacji

1764/2003/ELB 79

0674/2004/PB.....88

2227/2004/MF 80

3436/2004/ELB 67

3501/2004/PB.....66

0032/2005/ELB 90

1463/2005/TN.....86

1487/2005/GG 98

1776/2005/GG 73

1919/2005/GG 75

2523/2005/TN.....62

0163/2006/MHZ.....87

0786/2006/JF 91

Argumentacja

1217/2004/OV 63

0191/2005/BB.....59

Niesprawiedliwe traktowanie

0617/2003/IP 77

2437/2004/GG 81

3399/2004/OV 89

0106/2005/TN.....68

0552/2005/SAB.....60

1252/2005/GG 60

1429/2005/JF 91

1729/2005/JF 74

2616/2005/SAB.....64

3389/2005/WP 65

0866/2006/SAB.....87

Brak przejrzystości

2172/2005/MHZ.....94

0472/2006/DK 65

0817/2006/TN.....76

Inne rodzaje niewłaściwego administrowania

0495/2003/ELB	76
1537/2003/ELB	78
1429/2005/JF	91
2601/2005/ID	61
OI/1/2006/TN	100

4 SPRAWY MODELOWE

2467/2004/PB	72
0106/2005/TN	68
1729/2005/JF	74
1776/2005/GG	73
OI/1/2006/TN	100
OI/3/2006/BB	101

5 LISTA WSZYSTKICH SPRAW ZAMKNIĘTYCH UWAGĄ KRYTYCZNĄ W 2006 r.**2003**

0495/2003/ELB	76
0617/2003/IP	77
1419/2003/JMA	
1537/2003/ELB	78
1764/2003/ELB	79
1953/2003/PB	
2177/2003/PB	

2004

0075/2004/BB	
0281/2004/JMA	
0674/2004/PB	88
0994/2004/IP	
1219/2004/IP	
2227/2004/MF	80
2437/2004/GG	81
2961/2004/PB	
3399/2004/OV	89
3403/2004/GG	82
3531/2004/TN	
3553/2004/WP	

2005

0032/2005/ELB	90
0287/2005/JMA	
0582/2005/PB	83
0760/2005/GG	84
0818/2005/PB	
0880/2005/TN	
1037/2005/GG	84
1429/2005/JF	91
1459/2005/GG	
1463/2005/TN	86
1707/2005/GG	
1733/2005/BU	
1744/2005/IP	
1919/2005/GG	75
2053/2005/IP	
2924/2005/OV	
3509/2005/JF	

2006

0163/2006/MHZ	87
0786/2006/JF	91
0817/2006/TN	76
0866/2006/SAB	87
1085/2006/MHZ	

Streszczenia decyzji w sprawach, których numery podano tłustym drukiem, zostały przedstawione w sekcji 3.4 niniejszego sprawozdania. Pełne teksty decyzji we wszystkich powyższych sprawach dostępne są na stronie internetowej Rzecznika pod adresem: <http://www.ombudsman.europa.eu>

KONTAKT Z EUROPEJSKIM RZECZNIKIEM PRAW OBYWATELSKICH

ADRES:

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich
1 Avenue du Président Robert Schuman
B.P. 403
FR - 67001 Strasbourg Cedex
Francja

TELEFON:

+33 3 88 17 23 13

FAKS:

+33 3 88 17 90 62

E-MAIL:

eo@ombudsman.europa.eu

WITRYNA INTERNETOWA:

<http://www.ombudsman.europa.eu>

EUROPEJSKI RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH BADA SKARGI ZŁOŻONE NA NIEWŁAŚCIWE
ADMINISTROWANIE W INSTYTUCJACH I ORGANACH UNII EUROPEJSKIEJ

EUROPEJSKI RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH I JEGO PRACOWNICY

www.ombudsman.europa.eu